UĞUR MUMCU

Kontrgerilla Öğretileri

um:ag UĞUR MUMCU ARAŞTIRMACI GAZETECİLİK VAKFI YAYINLARI

8

BÜTÜN YAZILARI

um:ag Kontrgerilla Öğretileri 8 BÜTÜN YAZILARI UĞUR MUMCU

um:ag Vakfı Yayınları: 39
Bütün Yazıları Dizisi: 8

KONTRGERİLLA ÖĞRETİLERİ

UĞUR MUMCU

(1 Ocak-30 Haziran 1977 Yazıları)

Birinci Baskı: Mayıs 1997, Ankara, 3 000 adet

ISBN 975 - 8084 - 32 - 1

Yayın Yönetmeni Ali TARTANOĞLU
Kapak Tasarım: SOLARİS
Dizgi: um:ag
Baskı: DUMAT

um:ag UĞUR MUMCU ARAŞTIRMACI GAZETECİLİK VAKFI
Atatürk Bulvarı, 125/6, Bakanlıklar, Ankara Tel: 0 312-417 47 62 - 417 77 20 Faks: 417 57 46

UĞUR MUMCU

KONTRGERİLLA ÖĞRETİLERİ

um:ag

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ
İşler Kızışıyor 11
Lockheed Olayı Saptırılıyor 13
Tarih Kitabı 15
TRT ve MSP 17
Kimin Arkadaşı? 18
Anayasaya Aykırıdır 20
Borçlu Çıkarlar 22
Kim Koruyor? 24
Hazineyi Korumak 26
Zahmet Olur mu? 28
Oyunlara Bakın 30
Boşluğu Yakalamak 32
Alışmak 34
Vicdan Lekeleri 35
Örnek Alırlar mı? 37
Sıra Gelmedi 38
Olaylar ve Korutürk 40
Korutürk'ün Yetkileri 41
Arınmak 43
Ortak Görev 45
Uyutma Sanatı 46
Adını Koyalım 48
Bütünleşmek 49
Bu Dosya Kapanmaz 51
Vatan Kurtaran Vali 52
Uçak Kaçırma 54
Böyle Yetişiyorlar 56
Alışamadıkları Ses 58
ODTÜ Kazanı 59
Vur, Öldür, Yaşatma 61
Rektör Farkında mı? 62
Bir Pulsuz Dilekçe 64
İyi Çalışıyorlar 66

Suç Saymıyor mu? 67
Ne İçin, Kim İçin? 69
TRT'deki Bir Komisyoncu 70
Erimiyor 72
Güçbirliğine Doğru 74
İşgalci ve Komisyoncu 75
Kim İnanır? 77
Kimi Sorumlu Tutalım? 78
Karışık İşler 80
Olay Aranıyor 82
Böyle Karar Olmaz 84
Yılan Hikayesi 86
Boşa Gayret 87
Demek Öyle 89
Hayali Kamyon 90
Erken Seçime Doğru 92
Kırık Anahtar 94
"Ruzi Nazar" Kimdir? 96
Anlayacağı Dil 98
Olumlu Başlangıç 100
Düzenin İkizleri 101
Bir Yıldönümü 103
Karataş'ın Geleceği 104
Kuşkular Artıyor 106
Kaşık ve Pilav 107
Acıklı Son 109
Talimat 111
Giderayak 112
Neyin Güvencesi 113
Lockheed Gölgesi 115
Habercilik 117
Dost Acı Söyler 118
Sızma 120
Fazilet Mücadelesi 122
Ön Seçim ve Sorumluluk 124
Korku 125
Bu Kanda Boğulacaklar 127
Sorular 128

Soruşturma Nasıl Yapılmalı 130
Yılgınlık 132
Oyuna Gelmemek 133
Aynı Oyun mu? 134
Yaşanmadı mı? 136
Gündem 137
Gözden Kaçmasın 139
Dün ve Yarın 140
Zavallı Karataş 142
Kasket, Kalpak vs. 143
Hiç Çekinmiyorlar 145
Ecevit mi, Demirel mi? 146
Oldu Olacak 148
Bu Oyun Sökmez 150
Bir Film Banyosu 151
Gizli Örgüt Avı 153
Şüphe 154
Üç Gün Kaldı 155
Acaba? 157
Aksoy Kanıtlıyor 158
Sol Kazandı 160
Demirel'in Hesapları 161
Ne Olacak 163
Soralım Dedik 164
Gösterinin Ardındaki 166
Yeter Artık 168
Bölükbaşı 170
Demirel'in Korkusu 171
Açıklanmalı 173
Ne Hakla? 174
Dikkatli Olalım 176
Direniş 178
Hem Suçlu, Hem Güçlü 179
Sonra Ne Olur? 181
Bugünkü Sınavlar 183

SUNUŞ

Atatürkçü, laik, cumhuriyetçi, demokrat bir Türkiye'nin yılmaz savunucusu; devrimci, hep emekten yana, araştıran ve sorgulayan gazeteci Uğur Mumcu, 24 Ocak 1993 günü otomobiline konan bir bomba ile, inandığı tüm bu değerler uğruna yaşamını yitirdi.

Eşi Güldal Mumcu ile çocukları Özgür ve Özge; Uğur Mumcu'nun, bu kişiliğini gelecek kuşaklara aktarmak; kütüphanesini, arşivini ve tüm yazılarını tasnif edip araştırmacıların kullanımına sunmak, gazeteciliğe hevesli gençleri, araştırmacılık alışkanlığıyla mesleğe kazandırmaya çalışmak vb. amaçlarla Uğur **Mumcu Araştırmacı Gazetecilik Vakfı**'nı Ekim 1994'te hukuken, Aralık 1995'te de fiilen yaşama geçirdiler.

um:ag, Uğur Mumcu'nun kitaplarını "Bütün Yapıtları" dizisi olarak kendi logosuyla yeniden yayımladı.

BÜTÜN YAZILARI ise, adından da anlaşılacağı gibi Mumcu'nun yazılarından oluşuyor.

Uğur Mumcu'nun 1962'den itibaren Kim, Ant, Türk Solu, Devrim, Ortam dergilerinde, Milliyet, Akşam, Yeni Ortam, Cumhuriyet gazetelerinde beş bin iki yüz kadar yazısı yayımlanmış.

Bu yazıların altı yüze yakını daha önce yayımlanan Suçlular ve Güçlüler, Bir Pulsuz Dilekçe, Tüfek İcad Oldu, Terörsüz Özgürlük, Devrimci ve Demokrat, Tarikat-Siyaset-Ticaret adlı kitaplarında yer almıştı. **BÜTÜN YAZILARI** dizisi bir ayrım yapmadan hem bunları, hem de hiç bir kitapta ayrıca yer almamış, sadece yayınlandıkları gazete ve dergide kalmış öteki dört bin beş yüz yazıyı da kapsıyor. Yani beş bin ikiyüz yazının tamamını... 1962-1971 arasında yayımlanan yazılarından oluşan ilk kitap, **"Katiller Demokrasisi, Hırsızlar Düzeni"** adıyla Şubat 1997'de yayımlandı.

um:ag için bu kaçınılmaz bir görevdi. Çünkü birincisi, katledilmesinde en büyük etken, düşünceleri ve dolayısıyla bu düşüncelerin yansıdığı yazıları idiyse, bütün yazılarının kitap halinde yeniden yayımlanması, cinayete karşı tek başına en büyük ve en anlamlı tavır olacaktı.

İkincisi, Türkiye'de yaşanan ve üzülerek, endişeyle izlediğimiz gelişmeler Uğur Mumcu'yu ve elbette yazılarını, çok önemli bir başvuru kaynağı haline getirdi. Başta meslektaşı gazeteciler olmak üzere araş-

tırmacılar için **Uğur Mumcu Yazıları** başlıbaşına, vazgeçilemez kaynak durumundalar.

Yazıların bütününden, otuz yılda bu ülkede nelerin değiştiğine ya da değişmediğine ilişkin, hüzün verici veya öfkelendirici sonuçlar çıkarılabilir.

Yazıların galiba asıl gösterdiği ise, Uğur Mumcu'nun derin hukuk bilgisi, hukuki düşünme yeteneği, ülkesini ve onun gerçeklerini kavrayıp sergilemekte gösterdiği olağanüstü ustalık ve isabet. Sistem, onu vahşice yok ederek, bu kadar gelişmiş yeteneklerin kendisi için fazla, hatta tehlikeli olduğunu göstermiş oldu.

Mumcu'nun bütün yazıları bir arada değerlendirdiğinde, 1962-71 ile 1974 sonrası olmak üzere iki farklı dönem görmek olası. Dizinin birinci kitabı olan Katiller Demokrasisi Hırsızlar Düzeni'nde, "birinci dönem yazıları" biraraya getirildi. Bu yazılar, Uğur Mumcu Yazıları'nın bir tür, **"içindekiler"**i, **"ana fikri"** 1974'ten katledilmesine kadar olan "ikinci dönem yazıları" ise bu "içindekiler"in açılımı, bu ana fikrin rakamlarla, tarihlerle, belgelerle somutlanması...

Yalnız "içindekiler"i, koca bir kitap oluşturan bu dev "külliyat"ın oluşmasında emeği geçen, katkısı olan Mesut Seven, Fatih Alpertan, Avni Kalkan, Bekir Tekkaya, Serkan Uzun, Şebnem Kocabıyık, Neş'e Tartanoğlu, Murat Kaya, Emrah Yücel ve DUMAT Matbaası emekçilerine teşekkür etmek, sadece bir incelik, bir "âdet yerini bulsun" değil, zorunlu ama içten bir görev. Sağolsunlar...

Çağlar boyunca daha iyi, daha güzel, daha aydınlık bir dünya dileyen insanlar, düşünceleri uğruna eziyet çektiler, öldürülmeyi göze aldılar, öldürüldüler. Yaşamını, bu yolda gözünü kırpmadan feda edebilecek insanlara gerek duyulmayan, ışıl ışıl ve güzel bir dünyanın, aydınların emeği ve çabası ile oluşacağına inanıyoruz.

Bu çabanın başarıya ulaşabilmesinin ilk koşulu, unutmamak!

Düşünenlerin öldürülmemesi, öldürülenlerin unutulmaması dileğiyle...

um:ag

İŞLER KIZIŞIYOR.

Millet Meclisi'ndeki Lockheed tartışmaları bir gerçeği gün ışığı gibi ortaya çıkarmıştır. Adalet Bakanı İsmail Müftüoğlu, ABD ile imzalanan sözleşme gereğince, Lockheed'le ilgili belge ve bilgilerin ancak "adli mercilere" verilebileceğini, bu nedenle, önce, kamu kesimindeki alımları araştırmakla görevli komisyona bilgi ve belge vermediğini, fakat Başbakan Demirel'in ısrarı üzerine, komisyona bilgi ve belge vermek zorunda kaldığını açıklamıştır.

DP Genel Başkanı Ferruh Bozbeyli, hafta başında düzenlediği basın toplantısında, Amerika ile imzalanan sözleşmenin. Lockheed konusunun parlamentoda araştırılıp soruşturulmasını önlediğini. bu belge ve bilgilerin bu komisyona verilmesi halinde, ABD Adalet Bakanlığı'nın, bu bilgi ve belgeleri Türkiye'ye yollamayacağını belirtmişti.

Adalet Bakanı Millet Meclisi'nde yaptığı konuşmada, Bozbeyli'nin bu gözlemini ve kuşkusunu doğrulamıştır. Müftüoğlu demek istiyor ki; "ABD ile imzaladığımız sözleşmeye göre, biz bu belgeleri ve bilgileri, ancak 'adli makamlara' verebiliriz. Eğer, biz bu gizliliğe uymazsak, ABD'nin bu bilgi ve belgeleri Türkiye'ye vermemek hakkı doğar."

Adalet Bakanı bunları anlattıktan sonra bu belge ve bilgilerin gönderilmesinde "tıkanıklık" olduğunu açıklamaktadır. Yani ne olmuştur?

Olan açıkça şudur. Adalet Bakanı, Başbakan Demirel'in ısrarı üzerine parlamentoda kurulan komisyona bilgi ve belge vermiştir. Savcılık ya da mahkeme dışında, herhangi bir resmi kuruluşa bilgi ve belge vermek sözleşmeye aykırıdır Sözleşme hükümlerine göre, Savcılık ve mahkeme dışındaki resmi kuru-

luşlara belge ve bilgi verildiği için, ABD Türkiye'ye Lockheed yolsuzluğu ile ilgili belge ve bilgi göndermekten vazgeçmiştir.

Buna Demirel yol açmıştır.

Bu bir sonuçtur Bu sonucun bir tek nedeni vardır. O neden de, Demirel'in, Adalet Bakanı'nı sözleşmeye aykırı olarak, komisyona bilgi ve belge vermeye zorlamasıdır.

Yani Demirel açıkça, Lockheed yolsuzluğu ile ilgili komisyona bilgi ve belge vermemiş olsa, konu sözleşme gereğince, sadece "adli merciler" içinde kalacak ve olay bu yolla sonuçlandırılmış olacaktı.

Sözleşme hiçbir yorum gerektirmeyecek kadar açıktır. Eğer Amerika'dan yollanan bu belge ve bilgiler, "adli merciler" dışındaki resmi yerlere bildirilirse, ABD, Lockheed yolsuzluğu konusundaki yardımını kesecektir. Buna rağmen Başbakan Demirel, Adalet Bakanı Müftüoğlu, sözleşmenin bu hükmünü çiğneyerek, belge ve bilgilerin gönderilmemesine yol açmışlardır.

Bu sonuç bilinerek mi yaratılmıştır yoksa, bazı rastlantıların sonucu mudur? Bunu bilemeyiz. Şu anda bilebildiğimiz, ortaya böyle bir sonucun çıkmış olmasıdır. Bunun baş sorumlusu da Başbakan'dır.

Demirel, önceki gün AP Millet Meclisi grubunda yaptığı konuşmada, bu konuda şunları söylüyor:

Amerika bu belgeleri, ancak gizliliğe riayet ve adli makamlar için dağıtma şartıyla vermiştir. "Aksi halde bu belgeleri vermem" diyor Biz bu şartları kabul etmeyerek belgesiz kalmaya mecburduk. Bunun başka izahı yoktur.

Bunun başka "izahı" vardır. Antlaşmanın böyle olduğunu çok iyi bilen Demirel, Adalet Bakanı, sözleşmeye aykırı olarak Lockheed belgesini Meclis'teki komisyona vermeye zorlamış ve böylece ABD'nin Lockheed şirketinden rüşvet alanların adlarını Türkiye'ye bildirilmesine engel olmuştur.

Bu "izaha" ne buyrulur?

(Cumhuriyet, 1 Ocak 1977)

LOCKHEED OLAYI SAPTIRILIYOR

Lockheed konusunda herkes birbirini suçlamaya başladı. Ortalık birden karıştı. AP milletvekilleri uçak alımının Ecevit'in Başbakanlığı dönemine rastladığını ileri sürerek, soruşturma açılmasını istiyorlar.

CHP milletvekilleri ise, ikinci parti uçak alımının Demirel'in Başbakanlığı döneminde yapıldığını belirterek, Demirel hakkında soruşturma açılması gerektiğini ileri sürüyorlar.

İşte bu çatışma, işin özünü unutturmakta, sorunu gerçek yörüngesinden saptırmaktadır.

Orada, ABD ile imzaladığımız bir anlaşma vardır Bu anlaşma uyarınca, Lockheed olayı ile ilgili belge ve bilgiler, ABD Adalet Bakanlığı'nca Türkiye'ye yollanacaktır. Eğer Türk Hükümeti, bu belge ve bilgileri, mahkemeler dışında resmi mercilere verirse, Amerika bu bilgi ve belgeleri göndermeyecektir.

Kamu kesimindeki alımları incelemekle görevli Parlamento Komisyonu Lockheed olayına da el atmıştır. Anlaşmaya göre, bu komisyonun. Lockheed olayını incelemeye yetkisi yoktur. Demirel, ABD ile bir anlaşma imzalayarak, önce Lockheed konusunda yapılması gereken Parlamento denetimini ortadan kaldırmıştır. Demirel diyor ki:

- Ne yapalım. Amerika ancak bu koşulla belge yolluyordu, Bu nedenle anlaşmayı imzaladık.

Ama Demirel Hükümeti'nce ABD ile imzalanan sözleşme, yine Demirel'in emriyle bozulmuştur. Şöyle ki:

Komisyon. Adalet Bakanlığı'ndan Lockheed olayı ile ilgili belge ve bilgi istemiştir. Adalet Bakanı Müftüoğlu, ABD ile imzalanan anlaşma gereğince, bu belge ve bilgilerin ancak mahkemelere açıklanacağını belirterek. bilgi ve belge vermekten kaçınmıştır.

Başbakan Demirel, Adalet Bakanı'ndan, bu bilgi ve belgelerin komisyona verilmesini istemiştir. Adalet Bakanı Müftüoğlu, yine bilgi ve belgeleri vermek istememiştir. Demirel, ikinci kez Adalet Bakanlığı'na bir yazı yazarak. bu bilgi ve belgelerin komisyona verilmesinde diretmiştir. Müftüoğlu da bu emir üzerine. bilgi ve belgeleri parlamento komisyonuna vermiştir.

ABD Adalet Bakanlığı, sözleşme hükümlerini hatırlatarak, Türk Hükümeti'nin sözleşmenin temel koşulu olan gizliliği bozduğunu, bu nedenle belge ve bilgi veremeyeceğini bildirmiştir.

Amerika ile bir sözleşme yaparak, Lockheed konusunda Parlamento denetimini ortadan kaldıran kim? Demirel. Sözleşmede, Lockheed ile ilgili belge ve bilgilerin ancak mahkemelere verileceğini kabul eden kim? Yine Demirel. Bu gizliliğe uyulmaması halinde, Amerikan Adalet Bakanlığı'nın bilgi ve belge yollamayacağını öngören sözleşme maddesini imzalayan kim? Yine Demirel. Bu gizliliği bile bile, bilgi ve belgelerin parlamento komisyonuna gönderilmesini isteyen kim? Evet, evet, yine Demirel.

Eğer Amerika Bileşik Devletleri Adalet Bakanlığı, Lockheed konusunda Türkiye'ye göndermek zorunda olduğu bilgi ve belgeleri göndermiyorsa, buna doğrudan doğruya Demirel'in tutumu yol açmıştır.

Lockheed belgelerinin Adalet Bakanlığına ulaşması konusu bir başka sorundur. Bu konuda, Dışişleri Bakanlığı ile Adalet Bakanı'nın açıklamaları birbirini tutmamaktadır. Adalet Bakanı'nın açıklamasından anlaşıldığına göre, Amerika'dan yollanan belge ve bilgilerin bazıları eksiktir. Neden, neden acaba?

Bu nasıl devlet yönetimidir ki, böyle bir konuda ABD ile parlamentonun yetkilerini kısan anlaşmalar yapılır. Bu ne biçim yönetimdir ki, hükümetlerin imzaladığı sözleşmeler hükümet başkanlarının emriyle bozulur. Bu ne biçim yönetimdir ki, aynı konuda iki bakanın açıklamaları birbiriyle çelişir, hatta birbirini suçlar.

Lockheed dosyası şimdi Genelkurmay Savcısı Albay İlhan Şenel'in önündedir. Eğer Albay Şenel, elindeki belgelere göre, örneğin, belli kişiler hakkında kovuşturmaya yer olmadığı kararı verirse, eksik belgelere göre karar oluşturacak demektir

Bu konuda parlamento denetimini de, yargı denetimini de kısıtlayan Başbakan Demirel'in tutumudur. Önce bu konu açıklığa kavuşmalıdır.

(Cumhuriyet, 3 Ocak 1977

TARİH KİTABI

Türkiye Cumhuriyeti ne zaman kurulmuş ve Cumhuriyet dönemi ne zaman başlamıştır? Bu soruyu okuyunca şaşıracak, belki de kızacaksınız. Türkiye Cumhuriyeti 29 Ekim 1923 tarihinde kurulmuştur ve Cumhuriyet dönemi de bu tarihte başlamıştır. Bunun sorulmasına ne gerek vardır, diye düşüneceksiniz. Nedeni şu.

AP Konya eski milletvekili Yılmaz Öztuna lise son sınıflar için bir tarih kitabı yazmıştır. Bu kitap, Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu'nca lise son sınıflarda tarih kitabı olarak okutulmaktadır. Kitabın 310. sayfasından şu satırlara göz atalım:

- Saltanatın düşmesi ile Türkiye tarihinin ikinci devresi kapanır ve içinde bulunduğumuz üçüncü devre, Cumhuriyet devri başlar.

Yazar, aynı sayfanın bir başka satırında, "Bu arada 29 Ekim 1923'te, yeni rejime ad konularak cumhuriyet ilan edilmişti" diyor amma, Cumhuriyetin kuruluşu ile halifeliğin kaldırılışı arasındaki dönemi "Cumhuriyet" saymıyor.

Yazara göre, önemli olan "hilafet"tir. Aynı sayfada Osmanlı ve Selçuklu İmparatorlukları'nın "büyük ve şerefli" bir tarih parçası yarattığı belirtiliyor, fakat Cumhuriyet tarihimizin dünü ve bugünü hakkında tek kelime edilmiyor. Sadece Selçuklu ve Osmanlı tarihine bakıp, Cumhuriyet döneminin "istikbali hakkında çok iyimser düşünmek ümidinde olunduğu" anlatılıyor.

Kurtuluş Savaşımız sonunda kurulan Cumhuriyetimizin "şerefli ve büyük" bir tarih parçası sayılıp sayılmayacağı konusunda tek satır yok. Bu AP eski milletvekili, Cumhuriyetin geleceğinden ümitli olduğunu, lütfen, açıklıyor.

Yılmaz Öztuna'nın tarih kitabında, şu satırlar ders konusu olarak işlenmektedir:

- Milletlerarası sol, bütün dünyada klasik değerleri düşürmek için büyük çaba harcamış, bu uğurda milyonlarca dolarlık dış yatırımlar yapmış, işine yarar her mihraka para dağıtmıştır. Klasik resim yerine dejenere resim, klasik müzik yerine dejenere musiki, klasik şiir yerine vezinsiz kafiyesiz laf yığınları ortaya çıkarmıştır.

Kan, şiddet ve şehvet edebiyatını işlemiş ve teşvik etmiştir Dini ve ahlaki değerleri küçük düşürmeye çalışmıştır. Milli kahramanları aşağılamak, milli tarihi küçümsemek ve tahrif ederek yeni nesillere öğretmek için bütün kalemşörlerini seferber etmiştir.

Hasılı bundan böyle tarih kitaplarında klasik savaşlarda hangi tarafın hangi tarafı yendiği değil. kültür savaşında hangi tarafın galip ve mağlup olduğu anlatılacaktır desek, gerçeklere tercüman oluruz.

Bu satırlar, bu tür kitapların ne amaçla yayınlandığını da açıklamaktadır. Sol, klasik resim yerine "dejenere" resim, klasik müzik yerine "dejenere musiki" yaratıyormuş.

Adama, "Peki, nasıl" diye sormazlar mı? Şu "dejenere musiki" denilen müzik, acaba, alafranga "Beatles müziği" mi? Öyleyse bunlar, klasik müzik yerine, "dejenere musiki" yaptıkları için birer komünist mi sayılacaklardır? Ne yeri var, bu düşüncelerin tarih kitaplarında?

AP eski milletvekili Yılmaz Öztuna, milletlerarası solu, "milli kahramanları aşağılıyor" gerekçesiyle suçladıktan sonra, bakınız milli kahraman saydığı Abdülhamit'i nasıl övüyor?

- Politikada müstesna bir deha.

Abdülhamit'i kitabın 210. sayfasında şöyle tanımlıyor:

- Abdülhamit'in cenaze töreni muhteşem oldu. Artık kendisini takdir etmeye ve anlamaya başlayan ittihatçı liderlerinin katıldığı gibi, halk, harbin en acı günlerinde, devrinde huzur, refah ve sulh içinde yaşadığı eski hükümdarlarının ardından samimi gözyaşları döktü. 10 yılda ortam bu derece değişmişti.

Bu bir gerici tarih anlayışıdır. Türkiye'de bu görüşlere inanan insanlar vardır. Fakat eğer, Atatürk'ün kurduğu Cumhuriyet döneminde yaşıyorsak, bu satırların amacı bellidir: Gerici ve çağdışı bir kuşak yetiştirmek.

Türkiye Cumhuriyeti, tarihinin hiçbir döneminde, gericiliğe bugün olduğu gibi boyun eğmiş değildir.

(Cumhuriyet, 6 Ocak 1977)

TRT VE MSP

Şaban Karataş. en sonunda MSP'nin de sabrını taşırdı. TRT'den yakınanlar arasına, CHP ve DP'den sonra, MSP de katıldı. CHP ve DP muhalefet partileri. MSP ise, hükümet partilerinden biridir. Bu bakımdan MSP'nin tepkisi, CHP ve DP'nin gösterdiği tepkilerden başka türlü olmalıdır.

Öyle ama, bu tepki nasıl olmalıdır?

Erbakan, bütçenin hazırlandığı günlerde, Demirel'i iyice köşeye sıkıştırmış, Demirel'den ne isterse almış, Maliye Bakanlığı'nın bir kısım yetkilerini MSP'li Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na devretmişti. Demek ki. Erbakan'ın, gücü-kuvveti yerinde, kopardığını alıyor. Demirel, Erbakan'dan korkuyor. Bu belli oluyor

Fakat, Erbakan'ın bazı işlere gücü yetiyor, bazılarına da yetmiyor. Örneğin, koalisyon protokolünde yer almasına rağmen, Basın-Yayın Genel Müdürlüğü, bugüne kadar, MSP'li Devlet Bakanı Hasan Aksay'a bağlanmış değildir.

Neden?

Çünkü, hükümeti de aşan bazı güçler, Basın-Yayın Genel Müdürlüğü'nün AP'li bakanlara bağlı olmasını istiyor.

Aksay da Erbakan da bu konuda çaresiz kalıyor. Böylece Basın-Yayın Genel Müdürlüğü, Demirel'in demeçlerini basan bir "teksir makinesi" gibi, AP güdümünde basın ve yayınını sürdürüyor.

Seçimler yaklaştığı için TRT'nin önemi büsbütün artıyor. Artık iyice anlaşılmıştır ki, TRT. seçim döneminde. sadece Demirel ve Türkeş'in propaganda aracı olacaktır. Haberler, röportajlar, açık oturumlar hep bu amaçla düzenlenecektir Erbakan bu tehlikeyi anlamışa benzemektedir. Bu konuda. muhalefet partisi olmakla. hükümet partilerinden biri olmak arasında hiçbir fark yok mudur?

Maliye Bakanı'nın yetkilerini bir çırpıda elinden alan Erbakan, Demirel'i sıkıştığı köşede tir tir titreten Erbakan, hükümet ortağı olarak, şu Karataş'ın hakkından gelemiyor mu?

Karataş'ı, zorla gelip bağdaş kurduğu koltuktan atmak çok güç olmasa gerek. çünkü. Danıştay, Karataş'ı TRT Genel Müdürlüğü'ne getiren karamameyi iptal etmiştir. Hukuk açısından, Karataş'ın TRT ile ilgisi ancak bir televizyon izleyicisi kadardır. Eğer, bundan öteye bir ilgisi varsa. bu ilginin karşılığı-

nı, Ceza Yasası, ölçüp biçip yaptırıma bağlamıştır. Karataş'ın boynuna şimdiden, memuriyeti gasp suçundan Anayasayı ihlale kadar uzanan bir sürü suç asılıp durmuştur.

Bir hükümet değişikliğinde, Karataş'ın yolu, Erzurum Atatürk Üniversitesi'nden çok, Ağır Ceza Mahkemesi salonlarıdır. Kendisine yakışan sandalye de, TRT Genel Müdürlüğü odasında değil, Ağır Ceza Mahkemesi salonlarında bulunmaktadır.

Eğer Erbakan, gerçekten Karataş'ın genel müdürlüğünden yakınıyorsa, "İşte Halep, işte arşın."; bir emirle koltuğundan söküp alınır. Sorun, bu buyruğu verebilmekte. İş, Demirel'i bu konuda da yenmekte. Yoksa, muhalefet partileri gibi yakınıp dövünmekle, Karataş yerinden alınmaz.

Cumalıoğlu bas bas bağırıyor:

TRT, AP Genel Merkezinden yönetiliyor.

Evet öyledir; öyledir ama, Karataş'ı o koltuğa ne Ecevit oturttu, ne de Bozbeyli. Karataş, TRT Genel Müdürlüğü'ne hükümet kararnamesiyle oturtuldu. Karataş'ı. TRT Genel Müdürlüğüne getiren güç, eğer istenirse, aynı Karataş'ı o koltuktan kaldırabilir.

MSP'liler. Buyrun, alın Karataş'ı görevden. Güç sorunu derseniz, o güç var. Baksanıza. bütçede her istenen alındı. Gerekçe mi diyorsunuz, alın Danıştay kararını, hepsi orada yazıyor.

Bunları yapmıyorsanız, kamuoyuna yakınmanın anlamı ne?

(Cumhuriyet, 7 Ocak 1977)

KİMİN ARKADAŞI?

Bilmem dikkat ediyor musunuz? Şu Lockheed olayı, zaman zaman alevleniyor, sonra da, herkes bu konuyu unutuveriyor. Arkasından da gelsin dedikodu, anlamlı anlamsız yorumlar. Bu iş nedir, ne değildir, bugüne kadar, sağlam kanıtlarla ortaya çıkarılmıyor bir türlü. Üstelik birçok kimse, bilerek ya da bilmeyerek, Lockheed olayının saptırılması için çalışıyor.

Lockheed sorununu en açık seçik ortaya koyan, Demokratik Parti Genel Başkanı Ferruh Bozbeyli'dir. Eğri oturup doğru konuşalım.

İş oldukça basit aslını sorarsanız. Hükümet ABD ile bir sözleşme imzalamıştır. Bu sözleşmeye göre, belgeler Türkiye'ye, gizliliğe uyulması koşuluyla verilmektedir. Bu belgeler, "adli merciler" dışındaki resmi makamlara verilirse, ABD belgeleri göndermeyecektir.

Demirel, böyle bir anlaşma imzalayarak, önce konunun, parlamentoda araştırılmasını önlemiştir. Bunu bilerek mi yapmıştır, bilmeyerek mi, bunu kestirmek güçtür. Fakat sonuç ortadadır: Bu sözleşme, Lockheed konusunun parlamentoda konuşulmasını önlemektedir.

Sonra ne olmuştur? Sonra, Demirel, kamu kesimindeki alımlarla ilgili araştırma yapan parlamento komisyonuna belge yollayarak, sözleşme hükümlerini çiğnemiştir. ABD, sözleşmede yazıldığı gibi, gizlilik koşuluna uyulmadığı için belge göndermeyi durdurmuştur.

Bu da, Demirel'in yarattığı bir başka sonuçtur. Bu sonuca göre Demirel, Lockheed yolsuzluğuna karışanlarla ilgili belge ve bilgilerin Türkiye'ye verilmesine engel olmuştur. Bunu bilerek mi yapmıştır, bilmeyerek mi? Bunu bir çırpıda kestirmek olanaksızdır. Ama sonuç budur. ABD belge vermeyi durdurmuştur. Demirel nedense bu konuya hiç değinmemiştir. Bu nokta karanlıktadır.

İşte tam bu noktada, CHP ile AP arasında kişisel bir çatışma başlatıldı:

- Uçak sizin zamanınızda alındı. Sizin zamanınızda da yüksek komisyon ödendi.

Bunlar, Lockheed olayını gizleyen kısır çatışmalardır.

Bir savaş olasılığında, bu tür uçakların alımına, Genelkurmay Başkanlığı gerekçe gösterir. O koşullarda "uçak alınmasın" demek olanaksızdır. Bunu hiçbir Başbakan göze alamaz. Ne Ecevit, ne Demirel, ne de bir başkası. Sorun bu değil ki.

Sorun uçak alınması değil, bu uçak alımında rüşvet alınıp alınmamasıdır. Lockheed, Türkiye'de rüşvet dağıtmış mıdır, dağıtmamış mıdır? Rüşvet dağıttıysa, bu rüşveti kimler almıştır? İşte Demirel'in tutumunun yol açtığı sonuç, bu soruları karanlıklara sürüklemektedir.

Sorunu saptıran bir başka girişim de, AP Sivas Milletvekili Vahit Bozatlı'dan gelmiştir. Bozatlı, Millet Meclisi Başkanlığı'na verdiği bir önergede, Ecevit ile Altay şirketi sahibi Nezih Dural

arasında bir arkadaşlık olduğu sanısını yaratacak ifadeler kullanmaktadır. Ecevit'in, Nezih Dural ile hiçbir arkadaşlığı, hiçbir dostluğu ve yakınlığı yoktur. Şimdiye kadar yüzsüze de gelmiş değillerdir.

Nezih Dural ile Süleyman Demirel ve Hacı Ali Demirel'in arkadaşlıkları vardır. Bundan ne çıkar? Nezih Dural'a her selam veren, Lockheed şirketinden rüşvet mi almış sayılır? Üstelik, bugüne kadar yalanlanmayan yayınlara göre, Demirel bir zamanlar Altay şirketi adına iş de yapmıştır. Ne çıkar bundan?

Vahit Bozatlı, CHP'den istifa edip, AP'ye kapağı atan "kıratlı" politika demirbaşlarından biridir Bozatlı, CHP milletvekiliyken, Demirel'in kardeşlerinin yolsuzluk yaptığını Parlamento kürsülerinden söylemiş ve Süleyman Demirel'i "şaibeli" yani lekeli Başbakan olmakla suçlamıştı. Şimdi ise, nereden nereye?

Lockheed konusunda herkes ne yaptığını iyi bilmelidir. Bu konu açıklığa kavuşunca, geriye dönüp, kimin ne söylediği bir bir saptanıp açıklanacaktır. Bu işi, kim saptırıyor, kim örtbas ediyor, o zaman, çok daha iyi anlaşılacak.

(Cumhuriyet, 8 Ocak 1977)

ANAYASAYA AYKIRIDIR

Milletvekili ve senatörlerin ödenek ve yolluklarında yapılan artış tepkiyle karşılandı. Bu konuda tepkiler oluşup, yorumlar yapılırken, bir önemli nokta gözden kaçmaktadır. Bu nokta, Millet Meclisi'nin bu konuda bir karar almaya yetkili olup olmamasıdır

Millet Meclisi Hesapları İnceleme Komisyonu, bir rapor hazırlayarak, ödenek ve yolluklarını belirleyen 1 sayılı yasanın yanlış uygulandığı sonucuna varmış, bu rapor Millet Meclisi'nden rüzgar gibi geçirilmiştir. Bu yolla, gerek Millet Meclisi Hesaplama Komisyonu, gerekse Millet Meclisi, 1 sayılı yasayı yorumlayarak yasanın uygulanış biçimini saptamışlardır.

1961 Anayasası, Millet Meclisi'ne yasaları yorumlama yetkisi vermemiştir. 1924 Anayasası'nın 26'ncı maddesinde, Millet

Meclisi yetkileri arasında sayılan yasaları yorumlanma yetkisi, 1961 Anayasası'nda yer almamıştır. Anayasa'nın herhangi bir hükmü ya da bir yasanın belirli maddesi, Millet Meclisi'nde, şöyle böyle uygulanacaktır, diye yorumlanamaz.

Kaynağını Anayasa'dan almayan devlet yetkilerinin kullanılmayacağı yine Anayasa'da yazılıdır.

Milletvekili ve senatörlerin ödenek ve yolluklarını saptayan 1 sayılı yasa, 22 Ocak 1962 tarihini taşımaktadır. Yasa, o tarihte, ödeneklerin saptanmasında şu sınırı getiriyordu:

TBMM üyelerinin ödeneklerinin tutarı, devlet memurları kanunu ile tespit olunan en yüksek gösterge tutarıdır.

1 sayılı yasa, 4 Haziran 1975 günü, CGP Kastamonu Milletvekili Hasan Tosyalı'nın önerisiyle şu biçimde değiştirilmiştir:

TBMM üyelerinin ödeneklerinin saptanmasına dair Anayasa'nın 82'nci maddesindeki miktar, devlet memurları yasası ile gösterilen en yüksek gösterge ile bu yasaya göre çıkartılan kararnameler gereği yapılan ödeme ve diğer yasalarla aylıklara eklenen ödemeler tutarıdır.

Böylece, yasanın kapsamı değiştirilmiş ve devlet memurlarının yan ödeme, iş riski ve teminindeki güçlük zammı gibi ödeme yollarının da milletvekili ve senatör ödenek ve yolluklarına yansıtılması sağlanmıştı.

Bu uygulamaya göre, örneğin, Genelkurmay Başkanı ya da Anayasa Mahkemesi Başkanı'nın eline geçen para, ayda elli bin lirayı bulursa, ödenek ve yolluklar da buna göre artacaktır.

Hesapları İnceleme Komisyonu, 1901 sayılı yasaya göre, üniversite rektörlerine ödenen aylığı temel almış, ödenek ve yolluklarda aynı ölçüde artış sağlanması gerektiği sonucuna vararak, 1 sayılı yasanın uygulanış biçimini yorumlamış, Millet Meclisi de, Anayasa'da öngörülmeyen yorum yetkisini kullanarak, bu raporu kabul etmiştir.

Millet Meclisi'nin böyle bir yetkisi yoktur. Millet Meclisi bu konuda yasayı yorumlayamaz, ancak, aynı konuda bir yeni yasa çıkarabilir. Bu nedenle, bu "yorum kararına" dayanarak yapılan ödemeler yasa dışıdır, Anayasa dışıdır.

Millet Meclisi Başkanlığı, ödenek ve yolluları eksik ödüyorsa ve eksik ödemişse, bunun yolu, başkanlığın bu "idari işlemi" hakkında Danıştay'a dava açmaktır Bunun yerine,

Millet Meclisi'ne tanınmayan yorum niteliğinde kararlarla bu paralar ödenirse, sorumluluk Millet Meclisi Başkanı'nın omuzlarındadır.

Eğer, en kısa sürede bu adaletsizlik önlenmezse, parlamentonun saygınlığı ağır yara alacağı gibi, gündelikleri bin lira olan milletvekili ve senatörlerin de varlık nedenleri tartışma konusu olur.

(Cumhuriyet, 10 Ocak 1977)

BORÇLU ÇIKARLAR

Milletvekili ve senatörlerin ödenek ve yolluklarını düzenleyen Anayasa maddesi, 12 Mart döneminde değişikliğe uğrayarak, bugünkü biçimine sokulmuştur. 12 Mart rejimi, "reform yapmak" gerekçesiyle geldi. Bu rejimin yaptığı tek reform, milletvekili ve senatörlerin ödenek ve yolluklarını artırmakla gerçekleşmiş oldu.

Bakın nasıl:

Anayasa'nın, ödenek ve yolluklarla ilgili 82'nci maddesi, değişmeden önce, ödeneğin "birinci derecede devlet memurunun aylığını" geçemeyeceğini, yolluğun ise "ödeneğin yarısını" aşamayacağını belirtmekteydi. Madde şöyle son bulmaktaydı:

TBMM üyelerinin aylık ve ödeneklerine, her ne surette olursa olsun yapılacak zam ve ilaveler, ancak bu zam ve ilaveleri takibeden milletvekili genel seçimlerinden sonra uygulanır.

Anayasa, açıkça, milletvekilleri ve senatörlerin kendi ödenek ve yolluklarını artırmalarını önlemekteydi. 12 Mart'ın tozu dumanı içinde, bu madde bir çırpıda değiştirildi ve milletvekili ve senatörlerin kendi ödeneklerini artırmalarını önleyen Anayasal engel ortadan kaldırıldı.

O günlerde bu girişimi eleştirecek olanların hemen hemen tümü cezaevlerindeydi. Bu konuda basında tek yazı çıkmadı, bir tek demeç yayımlanmadı, siyasal partiler de bu ortamda, "milli birlik ve beraberlik ruhu içinde" ödeneklerini artıran olanakları ele geçiriverdiler.

Anayasa'nın, ödenek ve yolluklarla ilgili değişik 82'nci maddesini birlikte okuyalım:

TBMM üyelerinin ödenek ve yollukları kanunla düzenlenir. Ödeneğin aylık tutarı, en yüksek devlet memurunun almakta olduğu miktarı, yolluk da ödeneğin yarısını aşamaz. Ödenek ve yolluklarının en çok üç aylığı önceden ödenebilir.

Görüldüğü gibi, ödenek ve yolluklarda yapılacak artışın, bu artış kararını alanlara değil, gelecek genel seçimlerle oluşacak parlamento üyelerine uygulanmasını sağlayan Anayasal kural, birdenbire, 12 Mart kalyonunun gölgesinde yok edilivermiştir.

Anayasa maddesi, ödenek ve yolluklarının yasaca düzenleneceğini öngörmektedir. Anayasa'nın sözünü ettiği yasa, 22 Ocak 1962 tarihli 1 sayılı yasadır. 1 sayılı yasa, 4 Haziran 1975 gün ve 1905 sayılı yasa ile değiştirilmiştir. Madde şöyle başlamaktadır:

TBMM üyelerinin ödemelerinin saptanmasına dair Anayasa'nın 32'nci maddesindeki miktar, Devlet Memurları Yasası ile gösterilen en yüksek gösterge ile bu yasaya göre çıkartılan kararnameler gereği yapılan ödeme ve diğer yasalarla aylıklara eklenen ödemeler tutarıdır.

Yasa maddesinde, "Devlet Memurları Yasası" söz konusu edilmektedir. Maddelerde, "Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Yasası" ya da "Üniversite Personel Yasası" anılmış bile değildir. 1 sayılı yasada, Danıştay, Sayıştay ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesi üyelerinin aylıklarını artıran 1903 sayılı yasadan da söz edilmemektedir.

1 sayılı yasaya göre ödenek ve yolluklar, "Devlet Memurları Yasası" temel alınarak hesaplanmaktadır. Oysa ödenek ve yolluklar, geçen yıllarda yargıçların aldıkları aylık temel alınarak hesaplanmıştır. Geçen hafta Anayasa'ya aykırı yorum niteliğindeki kararla yapılan yeni artış, maddede sözü geçmeyen Üniversite Personel Yasası'na göre rektörün eline geçen para ölçü alınarak hesaplanıp, saptanmıştır.

1 sayılı yasa değişmeden, Devlet Memurları Yasası bir yana itilip Üniversiteler Yasası'na göre artış sağlanamaz. Yasalar, özleri ve sözleriyle yorumlanıp, uygulanırlar. 1 sayılı yasanın "sözünde" yer almayan Üniversite Personel Yasası'na göre artış sağlamak, yasaya aykırıdır.

Eğer, ödenek ve yolluklarin belirli ve tutarlı kurallara dayanarak saptanması isteniyorsa. bunun yolu, 1 sayılı yasanın değiştirilmesinden geçer.

"Milli birlik ve beraberlik ruhu içinde" aylıklarını yirmi beş bin liraya çıkartan milletvekillerimiz kusura bakmasınlar, bugüne kadar aldıkları on altı bin küsur lira parayı da fazladan almaktadırlar. Çünkü bugüne kadar ellerine geçen para, yargıçların aldıkları aylıklar hesaplanarak saptanmıştır 1 sayılı yasaya göre ancak ve ancak, Devlet Memurları Yasası'na göre hesap yapılabilir.

Alacakları yoktur, borçları vardır.

(Cumhuriyet, 12 Ocak 1976)

KİM KORUYOR?

Bu köşede çok yazıldı, hemen anımsayacaksınız. 1970 yılında, Hacettepe Üniversitesi bahçesinde Ülkü Ocakları Genel Başkanı İbrahim Doğan, ülkücü arkadaşı Ali Güngör ile birlikte. Dr. Nedret Güçlü'yü tabanca kurşunuyla öldürmüştü. Yapılan yargılama sırasında, Dr Güçlü'yü öldüren silahların, Türk Silahlı Kuvvetleri'nde görevli iki subay adına kayıtlı oldukları görülmüştü. Ankara Birinci Ağır Ceza Mahkemesi 1974/456 sayılı kararında şu bölüme rastlanmıştı. Okuyalım:

Emanet 1970/814 sırasında kayıtlı sanık İbrahim Doğan'da zapt edilen 8815206 no'lu tabanca ve mermilerin teğmen Fehmi Altınbilek adındaki şahsa, 8815248 no'lu tabancanın teğmen Mustafa İlerisoy adındaki bir başka şahsa ait olduğu anlaşıldığından, bu iki tabancanın da sahiplerine geri verilmelerine.

Fehmi Altınbilek ve Mustafa İlerisoy, bu kanlı tabanca ve mermileri ceplerine koyduktan sonra, kıllarına bile dokunulmamış ve üstelik yüzbaşı rütbesine de yükseltilmişlerdir. Bu konu, İçişleri Bakanı'na sözlü soru olarak birkaç kez soruldu. Bakan'ın yanıtı aşağı yukarı şöyleydi:

Adı geçen hakkında 477 sayılı kanun muvacehesinde ve zaman aşımı sebebiyle disiplin cezası uygulanması mümkün olmamıştır.

Bu yanıtı alınca, hemen Askeri Ceza Yasası'nın 130. maddesini açıp okuyalım:

Askeri hizmete mahsus bir şeyi makbul bir sebep olmaksızın kaybeden, kasten tahrip veya terk eden veya hususi menfaatları için kullanan, bu şeyin kıymetine göre kısa hapis veya üç seneye kadar hapis, beş seneye kadar ağır hapis ile cezalandırılır ve tahrip veya kaybedilen şey ödetilir

Bir subayın silahını yitirmesi ve bu silahın da bir cinayet aracı olarak kullanılması bir disiplin suçu mudur ki, Bakan disiplin cezasından ve bu cezanın zaman aşımına uğramasından söz etmektedir?

Biz şunu saptamak istiyoruz. Tabancalarını, Ülkü Ocakları örgütüne veren iki subay hakkında hiçbir ceza kovuşturması yapılmamış, bu subaylar birtakım kişilerce korunmuştur.

Bakan bu tutumla bizi doğrulamaktadır.

Devam edip, bir başka belgeye daha göz atalım. Silahı Ülkü Ocakları Genel Başkanı'nın cebinden çıkan yüzbaşı Fehmi Altınbilek, Tunceli'de görev yaptığı sırada, düzenlediği bir belgeye hem alıcı hem de satıcı olarak imza koyduğu için hakkında bir kovuşturma açılmış, bu da örtbas edilmiştir. Bunu da anlatalım:

Tunceli İl Jandarma Komutanlığı'na odun alınmış ve komutanlıkta görevli üsteğmen Fehmi Altınbilek'e teslim edilmiştir. Fehmi Altınbilek, kendi imzası dışında, Hasan Sarıateş adına da imza atmıştır. Bu belge de elimizdedir.

Sayıştay denetçileri, Tunceli İl Jandarma Komutanlığı'nın hesaplarını imzalarken, bu belgeye rastlamışlar ve konuyu Sayıştay Başkanlığı'na bildirmişlerdir. Sayıştay Başkanlığı, 8 Ağustos 1973 gün ve 725899/1538 sayılı yazı ile durumu İçişleri Bakanlığı'na bildirmiştir.

Jandarma Genel Komutanlığı "20 Aralık 1973 gün ve Loj:5202-16-73 Lv.S.1.Ks" sayılı yazı ile olayda "suiistimal" olmadığını bildirmiş, cinayet dosyasından sonra, sahte belge olayı da kapatılmıştır.

Oysa, Genel Muhasebe Yasası'nın 22'nci maddesinde, devlet parasını harcamayı gerektirecek şekilde belge düzenleyenler ve alınmayan eşyayı teslim almış gibi gösterenler hakkında Ceza Yasası hükümleri uygulanacağı belirtilmektedir

Fehmi Altınbilek'e bu madde de uygulanmamıştır.

Askeri Ceza Yasası'nın 134'üncü maddesine göre, hizmete ilişkin işlemlerde gerçeğe aykırı belge düzenleyenler, altı aydan üç yıla kadar uzanan hapis cezası ile cezalandırılmaktadır. Fehmi Altınbilek'e bu yasa da işlememiştir.

Sayıştay Yasasının 65'inci maddesi gereğince de, denetleme sırasında ortaya çıkan bir suçun nasıl kovuşturulacağı açıklanmaktadır. Bu kural da, Fehmi Altınbilek'e uygulanmamıştır.

Ülkü Ocakları Genel Başkanına silah ve mermi veren bu iki yüzbaşı, bir gizli örgütün üyeleri midir? Acaba bunun için mi, her suç örtbas edilmektedir?

12 Mart döneminde, tümgeneralinden genç teğmenine kadar bir çok kişiyi "disiplinsizlik" nedeniyle emekliye ayıran, "kötü düşüncelidir" gerekçesiyle, birçok kişinin yedek subay olma haklarını ellerinden alan bunca yetkili, bu işleri hiç suç saymaz mı?

Kim koruyor bunları, kim?

(Cumhuriyet, 14 Ocak 1977)

HAZİNEYİ KORUMAK

Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon, Kamu İktisadi Teşebbüsleri'nde dağıtılan ikramiyelerin usulsüz olduğunu ileri sürerek, bu kuruluşların yöneticileri hakkında soruşturma yapılacağını bildirmiştir. Ergenekon, önceki gün Millet Meclisi'nde yaptığı konuşmasında:

- Ödemeler vergisiz olarak yapılmıştır. Bu bakımdan yöneticiler hakkında kaçakçılıktan soruşturma açılması zorunluluğu vardır, demiştir.

Maliye Bakanı, ayrıca dağıtılan ikramiyelerin geri alınacağını da belirtmiştir. İlgili kuruluşlar, bu ikramiyeleri bakanların yazılı emirleriyle dağıtmışlarsa, işte o zaman seyreyleyin gürültüyü. Maliye Bakanı, bu kez Bakanlar Kurulu'ndaki arkadaşlarına dönüp, kovuşturma açacak demektir.

Maliye Bakanı'nın bu konuşmasını duyanlar, devlet hazinesinin Bakan tarafından korunduğunu sanırlar. Öyle ya, Bakan

Kamu İktisadi Kuruluşları'nın genel müdürlerini bir çırpıda harcayarak, paraların geri verilmesini istemektedir.

Maliye Bakanı'nın devlet hazinesiyle ilgisi, Devlet Planlama Teşkilatı'nda, Teşvik ve Uygulama Dairesi Başkanı'yken başlamıştır. Ergenekon o günlerde, Başbakan Süleyman Demirel'in pek muhterem biraderleri Hacı Ali Demirel namındaki işadamına, plan ilkelerine aykırı olarak yatırım indirimi sağlarken de, devlet hazinesini koruyordu.

Ergenekon, bir büyük işadamına Londra'da kurulan "gazoz fabrikası" için binlerce dolarlık yatırım olanağı sağlandıktan sonra DPT'den ayrılarak aynı işadamının yanında iş tutarken de devlet hazinesini koruyordu. Korur, huyudur.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri'nde ödenen ikramiyelerin geri alınması için elinden geleni yapan Bakan Ergenekon, yasaya aykırı olarak ödenmesi istenen parlamenter ödenekleriyle yolluklarının ödenmesi için gerekli ödeneği elden göndermiştir.

Parlamenterlerin ödenek ve yolluklarını artıran Millet Meclisi kararı, alınış biçimi ve niteliği ile Anayasa'ya aykırıdır. Çünkü Millet Meclisi, ödenek ve yolluklarla ilgili yasa maddesini yorumlayarak, bu ödenek ve yolluklarda artış sağlamıştır. Millet Meclisi, yasa koyar, yasa değiştirir, fakat bu yasaları yorumlayamaz. Yorumlarsa, buna hukuk diliyle "fonksiyon gaspı" denir. "Fonksiyon gaspı" Millet Meclisi'nin, kendi görev ve yetki alanı dışında herhangi bir konu hakkında karar alması demektir.

Millet Mecli'sinin ödenek ve yolluklarla ilgili kararı hukuk açısından, "yok" hükmündedir. Yani geçersizdir. Şimdi bakalım, Maliye Bakanı Meclis kürsüsüne çıkıp:

Efendim, ödenek ve yolluları arttıran kararınız, Anayasa'ya aykırıdır. Ben bu paraları ödetmem; Meclis Başkanlığı'na para göndermem, diyecek midir? Diyemeyeceğini şimdiden göstermiştir.

Ödenek ve yolluları artıran yasaya göre, milletvekili ve senatörler, ancak Devlet Memurları Yasası'nı ölçü alarak, ödenek ve yolluklarını arttırabilirler. Yasa'da yer almayan Üniversite Personel Yasası temel alınarak yapılan artış, yasaya aykırıdır. Yapılan son artış da, parlamenterlerin bundan önce aldığı ödenek ve yolluklar da yasaya aykırıdır. Yani, şimdiye kadar parlamenterlere yapılan ödemeler de yasaya aykırıdır.

Maliye Bakanı, devlet hazinesini belediye işçilerine karşı korur; belediye işçilerine para göndermez. Maliye Bakanı, devlet hazinesini memurlara karşı korur; dağıtılan ikramiyelerin geri alınmasına uğraşır. Ama Maliye Bakanı, yasadışı kararlarla parlamenterlere verilecek paralar söz konusu oldu mu, aynı özeni, aynı titizliği hiç göstermez.

Maliye Bakanı'nın gücü sadece işçilere ve memurlara mı yetmektedir? Devlet hazinesini koruyorsanız, buyurun şu ödenek ve yollukları da yollamayın bakalım!

Bu ne biçim devlet hazinesidir ki, işadamlarının milyonluk teşvik tedbirlerine, yatırım indirimlerine, yasaya aykırı parlamenter ödeneklerine karşı korunmaz, sadece işçilere ve memurlara karşı savunulur?

(Cumhuriyet, 15 Ocak 1977)

ZAHMET OLUR MU?

Son günlerdeki saldırılar iyice yoğunluğunu arttırdı. Bir yandan doğu illerimizde baskı bütün şiddetiyle sürdürülürken, İstanbul Sanayi Odası'nın bulunduğu Odakule'ye güpegündüz silahlı saldırı düzenlenmiş, İzmir'de Cumhuriyet Gazetesi şefi arkadaşımız Hikmet Çetinkaya'nın evi kurşunlanmış, Milliyet Gazetesi'nin önünde, sağcı teröristler gövde gösterisi yapmışlardır. Geçen hafta da Ankara'da Yeraltı Maden-İş Sendikası Başkanı'nın evi silahlı saldırıya uğramıştır.

Öldürülen öğrencilerin artık hesabı bile tutulamamaktadır. Çok partili düzen, son yıllarda körpe öğrencilerin kanlarıyla beslenmektedir. Ülke, Demirel yönetimi ile baştan aşağı kana bulanmış, can güvenliği, öğrenim özgürlüğü, konut dokunmazlığı tümden yok edilmiştir.

İşte genel seçimlere bu yönetimle, bu silahlı saldırılarla ve bu öğrenci ölülerinin kanlı kefenleriyle gidiyoruz.

Amaçları o kadar açık ki... Ülkede baştan başa bir terör ortamı yaratarak seçmen kitlelerini etkilemek, ürkütmek, işlerine geliyor. Korku ve bu korkunun yaratacağı terör Şimdilik bütün istedikleri bu.

İç savaş koşullarından mı geçiyoruz? Hayır. Ya ne?

Bay Türkeş ülkede komünist avına çıkmış. Bütün sorun bu. Komünist arayacak, bulacak, bulamazsa yaratacak! Emekli albayın işi gücü bu.

Devletin bir kısım görevlileri bay Türkeş ile el ve dil birliği içindedir. Unutmayalım, 12 Mart'ın bazı askeri savcı ve yargıçları, iddianamelerinde ve kararlarında açıkça:

- Ülkü Ocakları devletin emniyet kuvvetlerine yardımcıdır, diyebildiler. Yine unutmayalım bu dönemde, bir tek askeri savcı, ülkücü katillerin peşine düşmedi. Silahlı kuvvetlerde görevli yüzbaşıların silahları, Ülkü Ocakları Genel Başkanlarının ceplerinde bulundu da, kimsenin kılı bile kıpırdamadı. Yalan mı?

Türkeş'e göre hava hoş. Ülkenin dirliğinden, düzenliğinden birinci derecede sorumlu olan İçişleri Bakanı kendi partisinden değil. Bu işlerin, bir gün toptan hesabı sorulursa:

İçişleri Bakanı sorumludur, deyip, işin içinden sıyrılmaz mı?

MSP yöneticileri, bütün renkli görüntülerine rağmen, hem Demirel hem de Türkeş'i sırtlarında taşıyorlar. Demirel, Erbakan'ın sırtından seçim kazanmak için oyunlar oynuyor. Türkeş, yine Erbakan'ın sırtından devleti ele geçirmenin hazırlıklarını yapıyor.

İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk, komando işgalindeki öğrenci yurtlarını boşaltabiliyor mu? İçişleri Bakanı, Ülkü Ocakları militanlarına dağıtılan silahları toplayabiliyor mu? Gücü yetiyor mu, bunlara? Henüz, Ülkü Ocakları Genel Başkanı'na silah veren, emrindeki jandarma yüzbaşısına sözünü dinletemedi, neye gücü yeter ki!..

Bunlar göz göre göre oluyor. İstanbul'da İstiklal Caddesi'nde günün en işlek saatinde, bir takım insanlar, sanayicilerin ve kamu kuruluşlarının bulunduğu yapıyı makinalı tüfekle tarıyorlar, kimse yakalanmıyor.

Nasıl iştir bu?! Ülkü Ocakları, Cağaloğlu'nda kabadayılık gösterisi yapabiliyor, kimsenin karıştığı yok. Cumhuriyet Gazetesi'nin İzmir Büro Şefi'nin evi kurşunlanıyor, yine ses seda çıkmıyor. Bugünden böyle olursa, siz seçimi düşünün artık.

Bu terör bugün durdurulmazsa, yarın kurşunlar gazetecilere, ilerici yazarlara, siyasal parti liderlerine, milletvekillerine,

senatörlere ve kamu görevlilerine de yönelecektir. Bundan hiç şüpheniz olmasın. Hazırlık, bunun hazırlığıdır. Adım adım gidiyorlar. Bakalım nereye kadar?

Bu gidişten kurtulmanın tek çaresi, cephe iktidarının görev başından uzaklaştırılmasıdır. Bunu muhalefet partilerinin genel başkanları ve yöneticileri düşünsünler, bizler de düşünelim, yazalım.

Ödenek ve yolluklara verilen önemin onda birini bu konuya ayırmaları, bilmem bazı CHP'li parlamenterlerimize zahmet olur mu?

(Cumhuriyet, 18 Ocak 1977)

OYUNLARA BAKIN

Genel-İş Sendikası, Türk-İş'ten ayrılarak Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na katılan güçlü işçi örgütlerinin başında gelmektedir. Sendikanın Başkanı CHP Milletvekili Abdullah Baştürk'tür.

Her devrimci sendika gibi. Genel-İş Sendikası da, bazı saldırılarla, sendikal oyunlarla ve yasal saptırmalarla karşı karşıyadır. Genel-İş Sendikasına yönelen son yasal saptırmayı birlikte öğrenelim.

Bir sendikanın, bir iş yerinde, işkolu düzeyinde toplu sözleşme yapabilmesi için, bu işkolunda çalışan işçilerin yarıdan çoğunun o sendikaya üye olması şarttır. Belediye işyerlerinde toplu sözleşme yapabilmek için, bu belediyelerde çalışan işçilerin çoğunluğunun hangi sendikaya üye olduğunun saptanması gerekmektedir.

Çalışma Bakanlığı, belediye işyerlerinde, işkolu kapsamında 102 bin 125 işçinin çalıştığını saptamıştır. Bunun yarısı ne eder? 51 bin 63. İşte, Genel-İş Sendikası'nın, belediye işyerlerinde toplu sözleşme masasına oturması için bu kadar üyeye sahip olması gerekmektedir.

Bu saptamaları kim yapacaktır? Çalışma Bakanlığı... Çalışma Bakanlığı Ankara Bölge Çalışma Müdür Vekili Hakkı Koca, Bakanlığı'na bir yazı yazarak, Genel-İş Sendikasının Ankara

bölgesi içindeki belediyelerde toplam 3 bin 359 üyesi bulunduğunu ileri sürmüştür.

Bölge Çalışma Müdür Vekili, Ankara Belediyesi'nde çalışan ve bu sendikaya üye olan iççileri, Genel-İş Sendikası üyesi olarak göstermemiştir. Oysa, Genel-İş Sendikası'nın Ankara Belediyesi'nde çalışan 6 bini aşkın üyesi bulunmaktadır.

Bölge çalışma Müdür Vekili, Ankara Belediyesinde çalışan Genel-İş'e üye işçileri saymaya dursun, aynı Bakanlığın bir müfettişi, özel teftiş raporunda, Genel-İş Sendikası'na 3 bin 359 işçinin üye olduğunu ileri sürerken, bir başka Müfettiş Günay Dönmez de, 22.02.1978 gün ve 153 sayılı raporunda, aynı bölgede, aynı sendikaya 10 bin 81 işçinin kayıtlı olduğunu bildirmektedir.

Bölge Çalışma Müdürü'nün Ankara Belediyesi'nde kayıtlı bir tek işçiyi bile saymayıp, bölgesinde, ancak 3 bin 359 işçinin Genel-İş sendikasına kayıtlı olduğunu bildirmesi üzerine, Çalışma Bakanı Şevket Kazan, 16.2.1976 tarihinde, Genel-İş Sendikası'nın, Genel İşler işkolunda toplu sözleşme yetkisi olmadığına karar vermiştir.

Çünkü, Ankara Bölge Çalışma Müdür Vekili'nin verdiği bilgiye göre Genel-İş Sendikası bu işkolunda, Türkiye çapında, toplam işçi sayısı olan 102 bin 135 işçinin yarısını, yani 51 bin 63 sayısını tutturamamıştır. Eğer, Bölge Çalışma Müdür Vekili, Ankara Bölgesi'nde çalışan ve Genel-İş Sendikası'na bağlı işçilerin gerçek sayısını bildirse, Genel-İş Sendikası çoğunluğu alacak ve toplu sözleşme masalarına oturacaktır.

Oyunu görüyor musunuz? Bölge Çalışma Müdür Vekili'nin hünerleri bununla da bitmiyor. Müdür Vekili Hakkı Koca, Ankara bölgesinde çalışan Genel-İş Sendikası'na bağlı işçilerin sayımını bildiren müfettiş raporların, Çalışma Bakanlığı'na göndermiyor. Dosyadaki bütün belgeler elimizdedir.

Bölge Çalışma Müdür Vekili bunlara nasıl cesaret edebilir? Müdür Vekili'nin bu tutumuna, idare hukukunda "ağır hizmet kusuru" denir. Aynı tutumun ceza yasasında karşılığı ise, görevin kötüye kullanılması suçudur.

Peki, çalışma Bakanı, Şevket Kazan, bu belgeleri hiç incelemez mi? Önüne gelen her yazıyı, ne olduğunu neye yaradığını düşünmeden imzalar mı?

İşte, size sendikalar üzerine oynanan bir oyunun ayrıntıları. Cephe iktidarı, devrimci işçi birikimini, bu tür oyunlarla da yıkmaya çalışıyor. Hem de eline yüzüne bulaştırarak...

Bakalım, Çalışma Bakanlığı gerçek dışı belgeler düzenleyen Bölge Çalışma Müdür Vekili Hakkı Koca hakkında ne gibi işlemlere başvuracak.

(Cumhuriyet, 19 Ocak 1977)

BOŞLUĞU YAKALAMAK

CHP, Milli Eğitim Bakanı Ali Naili Erdem hakkında bir gensoru önergesi vermeyi kararlaştırmıştır. Gerçekten Milli Eğitim Bakanlığı, Erdem'in tutumuyla, Cumhuriyet tarihinde görülmemiş biçimde yıkıcı ve bölücü bir siyasal yörüngeye sokulmuştur. CHP, bu açıdan, gensoru istemekte yerden göğe kadar haklıdır.

Ancak siyaset, "taktik" ve "strateji" sanatıdır. Hangi adımın ne zaman atılacağı, hangi sözün önce ya da sonra söyleneceği, bu sanatın gereklerindendir. Bir muhalefet partisinin en aktif taktiği, iktidarın çelişkilerini, iç yapısındaki çatışmaları ve görüş ayrılıklarını saptayarak işlerliğe sokabilmektir.

Cephe iktidarı, dört partiden oluşmaktadır. Bu dört parti "sola ve komünizme karşı olmak" gerekçesiyle kurulmuştur. Görüyorsunuz, ne zaman hükümet içinde bir çatlak söz konusu olsa, Demirel hemen "imdat simidi" gibi bu gerekçeye yapışmaktadır. Bu gerekçe, hükümet partilerini birleştiren ve bir arada tutar görünen gerekçedir. Bu gerekçenin dışında, hükümet partilerini ayıran, birbirlerine düşüren, ayırıcı nedenler ve gerekçeler de vardır.

Muhalefet partilerinin başarıları, bu boşlukları yakalamalarına bağlıdır. Muhalefet partilerinin ortak amacı, Demirel hükümetini düşürmektir. Bu hükümet nasıl düşer? Bunu saptayabilmek için, hükümet partilerini biraraya getiren gerekçelerle, bugün oluşan çatışma nedenlerini ortaya koymak gerekmez mi?

Hükümet partileri, AET sorunu üzerinde görüş ayrılıkları içindedir. CHP bu görüş ayrılıklarını daha da belirli çizgilerle ortaya koyamaz mı? AP ve MSP arasında bu konuda çıkan uyuşmazlık, uzlaşmaz bir noktaya sürüklenebilir. Bu konudaki ayrılıkları, çelişkileri ve çatışmaları kamuoyu önüne getirmek ve muhalefeti bu noktadan oluşturmak, CHP açısından geçerli bir "taktik" olmaz mı?

Kamu İktisadi Teşebbüsleri'nde dağıtılan ikramiye, cephe partilerinin saklayamadıkları, gizleyemedikleri bir önemli çatışma konusudur. Bu konu aylardır cephe partileri arasında tartışılmaktadır.

Tartışmanın sonucunu hep birlikte izliyoruz. Maliye Bakanı dağıtılan ikramiyelerin geri alınacağını söylerken, Erbakan kimsenin ikramiyeleri geri alamayacağını ileri sürmektedir. Bir hükümetin Maliye Bakanı ile Başbakan Yardımcısı böyle konuşursa, muhalefetin görevi, bu çatışmaları değerlendirmek değil midir?

Bu hükümet, kendisini oluşturan partiler arasındaki birleştirici gerekçelerin, bu partiler arasındaki çatışma nedenleriyle zedelendiği, yaralandığı noktadan başlayarak yıkılmaya başlar. Öyleyse, birleştirici nedenleri bir yana iterek, ayırıcı gerekçeleri göz önüne almak zorunluluğu vardır.

1977 bütçesi, önümüzdeki günlerde Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi'nde görüşülecektir. Bütçe, yarattığı sonuçlarıyla bir gensoru niteliğindedir Milli Eğitim Bakanı hakkında verilecek önergede yer alan olay ve gerekçeler, bütçe görüşmeleri sırasında parlamento kürsülerine getirilecektir.

Korkarız ki, Milli Eğitim Bakanı hakkında verilen gensoru önergesi, cephe partileri arasında ayırıcı olay ve gerekçeleri bir yana iterek, bu partileri birleştirecektir. Bunun yerine, başta AET sorunu ve KİT ikramiyeleri olmak üzere, cephe partilerini ayıran gerekçeler üzerinde çıkışlar yapmak, daha etkili, yararlı ve sonuç alıcı olmaz mı?

(Cumhuriyet, 20 Ocak 1977)

ALIŞMAK

Öldürülen öğrencilerin adlarını artarda sayabilir misiniz? Sayamazsınız. Şimdiye dek kaç kişi öldürüldü bilir misiniz? Bilemezsiniz. Çünkü artık siyasal cinayetler, günlük olaylar arasına girdi. Artık, hiç kimse bu tür olayları yadırgamıyor. Cinayete, kurşuna, işkenceye, ölüme alıştık toplum olarak. Daha doğrusu alıştırıldık.

Bir yolsuzluk haberi duysanız şaşırır mısınız? Şaşırmazsınız. Çünkü bilirsiniz ki, yolsuzluk, çok partili düzenimizin vaz geçilmez parçalarından biridir. Şurada, mobilya yolsuzluğunun girdisini çıktısını anlatmaya kalkışsak, belki de kızarsınız. Haklısınız da. Artık bunlar günlük olaylardan oldu bile. Kimse yadırgamıyor, kimse aldırmıyor bunlara.

- Adam sen de olur böyle şeyler, diye düşünenlerimiz de var.

Bir yüksek mahkeme kararının uygulanmadığını duyarsanız, tepki gösterir misiniz? Göstermezsiniz. Tersine, belki Danıştay kararlarının hükümetçe uygulandığını duyarsanız şaşırırsınız.

Yıllarca devrimcilik, solculuk, sosyalistlik adına yazılar yazmış, kitaplar yayınlamış, konuşmalar yapmış ve bu nedenlerle cezaevine girmiş öğretim üyeleri, ellerine kalem alıp, dün değiştirmeye kalktıkları düzenin bugün avukatlığını üstlenirlerse, şaşırır mısınız? Şaşırmazsınız, yadırgamazsınız, aldırmazsınız. Çünkü toplum olarak böylelerine de alıştık.

Peki nedir bunların anlamı? Bunlar, toplum olarak bazı duygularımızın köreldiğini, vicdanlarımızın sustuğunu, değer yargılarımızın yozlaştığını gösterir. Çünkü, hiçbir demokratik toplum cinayetlerle, yolsuzluklarla yönetilmez. Çünkü, hiçbir hukuk devletinde, bu tür suçlar, iktidar partilerinin kolu kanadı altında işlenmez. Çünkü sağlıklı toplumlarda, hiç kimse, iki yıl, üç yıl önceki düşünce ve eylemlerinin tam tersini savunmak gibi bir yüzsüzlüğün maskesine sığınamaz.

Maliye Bakanı, devletin hazinesinden sorumlu kamu görevlisi demektir. Başbakan'ın yeğenine devletçe verilen milyonların hesabını, Maliye Bakanı'nın sorması gerekmez mi?

Sormaz bu Maliye Bakanı. Sormaz; üstelik Başbakan'ın ailesinin avukatı gibi, devlet hazinesinden milyonlarca lira çeken

yeğeni savunur. Sonra ne olur? Aynı Maliye Bakanlığı müfettişleri, yolsuzluğu belgeleriyle saptar. Peki, ya bu Maliye Bakanı, bırakınız kamuoyunu, müfettişlerinin yüzüne nasıl bakar?

Alıştık, bunlara da alıştık.

Tavukçuluk konusunda uzman olan bir öğretim üyesi, hiçbir bilgi sahibi olmadığı TRT Kurumu'nun başına getirilir. Danıştay, bu öğretim üyesini TRT Genel Müdürlüğü'ne atayan kararnameyi iptal eder. Bu öğretim üyesine, TRT Genel Müdürü olması için izin veren fakülte kurulları susar, iznini geri almaz. Dört üniversite rektörü, koltuğuna Danıştay kararını minder yapıp üstüne bağdaş kuran bu TRT işgalcisi hakkında aylardır karar veremez.

Cinayetlere alıştık; işkencelere, dayaklara, gencecik insan ölülerine alıştık; gelinlik yerine kefen giyen genç kızlara, birbiri ardından vurulup vurulup ölen fidan gibi delikanlılara alıştık.

Alışmadık, alıştırıldık.

Bu alışkanlık, cephe milliyetçiliğinin yaydığı en tehlikeli toplum hastalıklarından biridir. Sinsi bir hastalık...

(Cumhuriyet, 22 Ocak 1977)

VİCDAN LEKELERİ...

"Abdi Genel... Burçin Öztürk... Mehmet Toprak... Ahmet Kırbulak... Ahmet Deveci... Yusuf Vehbi Yılmaz... İbrahim Kocakarın... Ekrem Söğüt... Ayhan Alkan... Zühtü Pehlivanlı... İsmet Yücel... Alpaslan Gümüş... Yaşar Özcivelek... Münir Çetinkaya... İsmail Tığlı... Muharrem Çivikıran... Cezmi Yılmaz... Halit Pelitözü... Kazım Göktaş... Cengiz Pas... Kenan Dayıoğlu... Hasan Kadıoğlu... Şükrü Bulut... Yunus Ceylan... Nuray Erenler... Atilla Özkan... Mustafa Şenpınar... Zeki Yılmaz. Mehmet Şenses... Bekir Altındağ... Hasan Basri Temizel... İlker Akman... Yusuf Ziya Güneş... Özer Elmas... Metin Arıkan... Semih Erbek... Mümtaz Akkaya... Yılmaz Keskindemir... Hüseyin Güzel... Mehmet Ömer... Ata Yıldırım... Orhan Aydın... Sami Ovalıoğlu... Hakan Yurdakuler... Burhan Barın... Esari Oran. Fatih Koyuncu... Fatma Karataş... Mehmet Dağbaşı... Ali Fuat

Okan... Timur Demir... Mehmet Kocadağ... Sitemkar Başboğa... Mahmut Göncü... İbrahim Türkeş... Mustafa Ertaş... Fahir Doğan... Feyzi Aslansoy... Erdoğan Yalçıngil... Ensar Bingöl... Mehmet Aylacı... Ömer Çevik... İlhan Emre... Yemlihan Söylemez... Mehmet Ali Özpolat... Muammer Arslan... Mehmet Kudai... Ramazan Sevindik... Refik Safa... Ömür Keban... İrfan Ala.... Güler Çetin... Muharrem Çetinbay... Necdet Salih... Ali Yıldırım... Ali Naci Çobanoğlu... Ahmet Lale... Hüseyin Kara... Şanver Burak... Mehmet Ayaz... Mehmet Alış... Nail Korkmaz... Mehmet Emin Ece... Orhan Seçilmiş... İsmail Tuncel... Yusuf Tamak... Yakup Kese... Emnun Yumuşaklı... Faruk Sevinç... Kazım Dişçioğlu... Halil Yavuz... Ali Gümüş... Enver Ulgun... Şinasi Küçükusta... Gafur Tanyıldız... Zülfikar Uralçin... Rıza Akdemir... Recep Sirran... İsmail Gökhan Edge... Tufan Kılıçel... Murat Ülgen... Aydın Güler... Mustafa Halis Tazebay... Aynur Sertbudak... Şefik Özdemir... Gıyasettin Karahan... Tamer Benan... Cengiz En... Aytekin Taşçı... Necip Bozaoğlu... Sinan Savaş... Ahmet Söken... Yaşar Çatalbaş... Hüseyin Koç... Yüksel Eriş..."

Ad ve soyadlarını okuduğunuz bu 117 kişi, cephe iktidarının güvenoyu aldığı 1 Nisan 1975 tarihinden 23 Ocak 1977 gününe kadar çeşitli siyasal nedenlerle öldürülen yurttaşlarımızın listesidir.

Bir iç savaş mı yaşıyoruz? Hayır. Ama görün, anlayın: Anayasasında "Hukuk Devletidir" yazılı Türkiye Cumhuriyeti'nde, iki yıl içinde bu kadar insan öldürüldü. Bir bu kadarı da yaralandı, sakat kaldı. Ne için peki?

Anayasa düzeni yürürlükte mi? Evet öyle olacak. yürürlükte. Hukuk devleti miyiz? Evet öyle, Anayasa'da böyle yazıyor. İçişleri Bakanımız var mı? Var. Parlamentonun karşısındaki İçişleri Bakanlığı binasında oturuyor. Siyasal partilerimiz yok mu? Olmaz olur mu, hepsi parlamentoda. Yasalar işlemiyor mu? Savcılar yok mu? Var, onlar da var.

Neden öldürülüyor bunca insan, neden?!!

Birbirleri ardından vurulup öldürülenlerin anaları, babaları, kardeşleri ne yapsınlar?.. Kime başvursunlar?.. Savcılara mı?.. İçişleri Bakanı'na mı?.. Başbakan'a mı? Cumhurbaşkanı'na mı? Kime, nereye?..

Bu yüz on yedi kanlı kefen, bu yüz on yedi bahtsız mezar taşı, bu yüz on yedi kara tabut, cephe partilerinin yüzlerinden hiç silinmeyecek kara vicdan lekeleridir.

(Cumhuriyet, 24 Ocak 1977)

ÖRNEK ALIRLAR MI?

Tanzanya, bir Afrika ülkesidir. Bu ülkenin İçişleri Bakanı, Bakanlığına bağlı güvenlik kuvvetlerinin işkence yaptığını kabullenerek görevinden istifa etmiştir. Bakan görevinden ayrılırken, işkence olayları dolayısıyla bütün sorumluluğu üzerine aldığını da açıklamıştır.

Bu haber, bizim politikacıları etkiler mi sanırsınız? Hiç şüphesiz hayır. Neden etkilesin?.. Ülkemizde yıllardan beri sürdürülen işkence, sanki bir bakıma ceza yargılaması hukukunun bir yöntemi olmuştur. Gelmiş geçmiş İçişleri Bakanları, işkence yapıldığını bile bile bakanlık koltuğunda oturmayı, çok partili yaşamın gereği saymışlardır.

12 Mart döneminde işkencelerin en korkunçları, en bayağıları yapıldı. İstanbul'da, Erenköy'de bir köşkte karargah kuran işkenceciler, asker, sivil bütün devrimcilere en aşağılık işkence yöntemlerini uyguladılar. İşçiler, sendikacılar, genç kızlar, delikanlı öğrenciler, kurmay subaylar, avukatlar ve emekli generaller bu işkencecilerin ellerinden geçti.

Ankara'da, Mehmet Pekşen adında bir polis memuru, tanık olduğu bütün işkenceleri ayrıntılarıyla anlattı. Sonra bu yiğit polisin başına gelmedik iş kalmadı. Devlet Güvenlik Mahkemesi, Mehmet Pekşen'i, bir gösteride hükümetin manevi şahsiyetine hakaret ettiği gerekçesiyle, iki buçuk yıla mahkum etti.

Türkiye'de işkence olayları, tıpkı siyasal cinayetler gibi, çok partili yaşamımızın vazgeçilmez parçası oldu. Kimsenin işkenceye ve işkenceciye aldırdığı bile yok artık. Oysa işkencelerin nerelerde yapıldığı da biliniyor, işkencecilerin kimliği de.

Komşumuz Yunanistan, albaylar yönetimi devrildikten sonra bütün cuntacılarla, bu cuntacılardan emir alan işkencecileri

birer birer yargıladı. Türkiye'de ise, bu işkenceciler bol ücretli yönetim kurullarına atandı. Çoğu bir üst göreve getirildi.

Nasıl bir toplum olduk böyle?!.. Siyasal cinayet sanıkları ellerini kollarını sallayarak dolaşır, işkenceciler devlet koltuklarına çöreklenir... Nasıl bir toplumuz ki, bu cinayetleri ve işkenceleri içimize sindirip, yaşayıp duruyoruz!?..

Peki, insanlık bunca toplumsal kavgadan sonra, bu aşamaya nasıl ulaştı? İnsan hakları bildirgeleri neden yayınlandı bugüne kadar? Bunlardan hiçbiri, ülkemizin gümrük duvarını aşıp, bilinçlere, yüreklere ve vicdanlara ulaşmadı mı acaba? Hangi yüzyılda, hangi krallıkta, hangi derebeylikte yaşıyoruz?

Her gün bir cinayet işleniyor. Büyük kentlerin öğrenci yurtları eşkıya yatağına dönmüştür. Yurtların birer silah deposu olduğunu, sizin kadar, benim kadar, şu cephe iktidarının İçişleri Bakanı da bilmez mi? Bilir. Bilir amma, gücü yetmez. Ses çıkaramaz bu olup bitenlere.

Tanzanya İçişleri Bakanı ülkesindeki yaygın işkence söylentilerini kabullenip, istifa edecek yürekliliği göstermiştir.

Ya bizimkiler?.. Ya bizimkiler ne düşünürler acaba?

Ne dersiniz? Bizimkileri, Afrika uygarlığından yararlanmaları amacıyla, "bilgi ve görgülerini arttırmak" için, oralara mı gönderelim?..

(Cumhuriyet, 26 Ocak 1977)

SIRA GELMEDİ...

Geçen hafta başında, bu köşeden Demirel Hükümeti'nin güvenoyu aldığı günden bu yana çeşitli nedenlerle öldürülen yurttaşlarımızın adlarını yayınlamıştık. O günden bu yana ölü sayısı arttı. Son günlerde öldürülenlerin adları da şöyle: Ali Rıza Yerli, Mestan Büyükkorkmaz, Mehmet Yılmaz, Yavuz Çalışkan, Hüseyin Yabuz, Baki Ünal.

27 Mayıs 1960 İhtilali'nden önce polis kurşunuyla vurulan Turan Emeksiz'in ölümü, neredeyse, ihtilalin gerekçeleri arasında sayılacaktı. Şimdi ise, birbiri ardına sıralanan genç ölülerin mezar taşlarına bakın; kimsenin kılı kıpırdamıyor. Siyasi

yaşamımızın vazgeçilmez unsuru partilerimiz, kanlı kaldırımlara basa basa, parlamenterlerin aylık ve ödeneklerini tartışıyor.

Ne önemi var? Ölüler bir yana, paralar bir yana.

Üniversite öğretim üyeleri coplanıyor, hırpalanıyor, dövülüyor. Bu da, bir gün gazete haberi olup, geçti gitti. Bunun da önemi kalmamış artık. Özerklik yok, bilim özgürlüğü yok, can güvenliği yok. Sadece silah var, kurşun var üniversitede.

27 Mayıs Devrimi öncesinde Profesör Sıddık Sami Onar'ı polislerin yerlerde sürüklemesi, geçmişin bir acı anısı değilmiş, baksanıza... Öğretim üyeleri açıkça dövülüyor: Cephe milliyetçiliğinin "milli ve manevi" değerlere bağlılığı mıdır, nedir bu? Söyler misiniz, nedir bunun adı?

Terör ve şiddet, bir siyasal partinin kolu kanadı altında gelişiyor. Ülkede, baştan başa bir "Nazi" kuruluşu gibi baskınlar düzenleyen, adam öldüren, terör yaratan örgütler var. Onlar var amma, onların yanında, adlarının başında "cumhuriyet" sözcüğü bulunan savcılar da var.

Savcıların yanında, devletin dirliğinden, düzenliğinden sorumlu olan Emniyet Örgütü'müz var. Eğer, savcılar ve güvenlik örgütleri, bu cinayet çetelerini ortaya çıkarmazlarsa ne olacaktır peki?

Ne olacağını anlamak için, hiç de derin düşünmeye gerek yoktur. Ne olacağı bellidir: şiddet şiddeti besleyecek, karşıt örgütler oluşacak ve çatışma alanları, toplumun birçok kesimini etkileyecektir. Artık bundan sonra, kimin kime yenik düşeceğini, silah, şiddet ve kaba kuvvet belirleyecektir. Bundan sonra "kontrgerilla" öğretileri ve planları yürürlüğe girecektir. Bu koşullara sürükleniyoruz işte.

Kaç kez, bu köşeden İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk'ü göreve çağırdık. Fakat öğrendik ki, İçişleri Bakanlığı, Bakanı, Müsteşarı, Hukuk Müşaviri ve Özlük İşleri Genel Müdürü ile çok önemli bir konuyla ilgiliymiş. İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma Başkanlığı'na atanan emekli Tümgeneral Cihat Akyol çift aylık mı alacak, tek aylık mı? Bakanlığın ilgilendiği konu budur şu son günlerde.

Cihat Akyol, öyle sıradan bir adam değildir. İstihbarat örgütlerinde önemli görevler yapmıştır. 12 Mart döneminde kendisinin görgü ve bilgisinden yararlanılmıştır "Kontrgerilla" konusunda yayınlanmış incelemeleri vardır. Ayrıca, Milli

İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı için adından söz edilen kişidir. Akyol, İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma Daire Başkanlığı'na Cumhurbaşkanı, Başbakan ve İçişleri Bakanı'nın imzaladığı üçlü kararname ile atanmıştır.

Akyol, atandığı bu görevde kadro karşılığı aylığını alırsa, emekli aylığı kesilecektir. Fakat Akyol, aynı göreve sözleşmeli personel olarak getirilirse, hem emekli aylığını alacaktır, hem de kendisine sözleşme karşılığı ücret ödenecektir. Cihat Akyol için, yalnız bu işle ilgili özel kararnameler de hazırlanmıştır.

Hele Paşa'nın alacağı aylık işi bir çözümlensin, ondan sonra bakın görün, İçişleri Bakanı ülkenin dirliği ile, düzenliği ile nasıl ilgilenecektir. Ne yapsın, işi başından aşkın...

(Cumhuriyet, 29 Ocak 1977)

OLAYLAR VE KORUTÜRK...

Ceza yasalarında, "görevi ihmal" olarak adlandırılan bir suç çeşidi vardır. Buna göre, bir kamu görevlisi kendisine yasalarca verilen görevi savsaklar ve yerine getirmezse cezalandırılır. Bu suçta, kamu görevlisinin suç işleme amacı temel alınmaz, sonuç önemlidir. Sonuçta görev yerine getirilmemiş, bundan da bir zarar doğmuşsa, kamu görevlisi cezalandırılır.

Gelişen ve oluşan toplumsal olayları, yalnızca hukuksal gerekçelerle ölçüp biçmek, hiç şüphesiz yeterli değildir. Çünkü, yaşadığımız olaylar hukukun biçimsel kurallarını çoktan aşmıştır. "Görevi ihmal" suçuna değinmemiz, bir çağrışım yapma amacıyladır.

Türkiye'de bunca cinayet işleniyor. Devletin görevi, yurttaşlarına can güvenliği sağlamaktır. Eğer devlet bunu sağlamıyorsa, kuruluş ve varlık nedenlerinden biri ortadan kalkmış demektir. İşte, "devletin temeline dinamit koymak" böyle olur İşte böyle, ülkeyi baştan başa kana bulamakla ve kana bulayanları göz ucuyla izlemekle...

Şiddet olaylarının temelinde, hükümet partilerinin "Cephe" anlayışı yatmaktadır. Cephe, "sola ve komünizme karşı olmak" gerekçesiyle kurulmuştur. Cephe'nin ülke çapında ektiği tohumlar yeşermiş ve kanlı çiçeklerini vermiştir.

Bu durumda ne yapmalıdır?

Bir hükümet, ülkedeki kanlı olayları önleyemiyorsa, en azından, bu görevi yerine getiremiyor demektir. Ya bilerek yerine getirmiyor, ya da bunu önlemeye gücü yetmiyordur. İki olasılık da devletin temellerine yönelmiş büyük tehlikeleri yansıtmaktadır. Bu cinayetlerin, bir hükümet partisinin kolu kanadı altında işlendiği kanıtlanırsa, bu suçun altından kalkmak, pek kolay değildir. Bütün iyi niyetimiz ve saflığımızla varsayalım ki, hükümetin bu olayları önlemeye gücü yetmemektedir. O zaman, hükümetin kendiliğinden çekilmesi gerekmez mi?

Hükümet istifa etmez. Çünkü, hükümeti oluşturan partiler arasında birden bire yıkılmayacak bir takım siyasal bağlar vardır. Fakat, bu hükümet istifaya zorlanamaz mı?

Sanırız burada Sayın Cumhurbaşkanımıza çok önemli bir tarihsel görev düşmektedir. Hükümeti çekilmeye zorlayacak tek güç, Sayın Cumhurbaşkanı'nın elindedir. Demirel, birçoğu, yargı organlarınca iptal edilen bazı kararnameleri, Cumhurbaşkanı'na sunmaktadır. Cumhurbaşkanı, bu kararnameleri imzalamayarak hükümeti çekilmeye zorlayabilir. Sayın Cumhurbaşkanı, bir çok kez yetkilerinin azlığında yakınmıştır. Sanırız bu konu, bir "yetki sorunu" değildir. Sorun, yetkinin kullanılıp kullanılmamasıdır.

Bir ülkede cinayetler işlenir, hergün bir yurttaşımız öldürülürse, herkese bu olayları önlemek için görevler düşer. Suskunluk, cinayet çetelerinin cesaretini artırmaktadır.

Sayın Cumhurbaşkanı Korutürk, bu konuya ağırlığını koyarsa, ülkemiz bu kanlı serüvenden kurtulacak yolu bulacaktır.

Hiç unutmayalım ki, Anayasa sistemimize göre Cumhurbaşkanı, yürütme organının başıdır. Böylesine yüce bir devlet katından, kanlı olayları önlemesini beklemek, bizlerin ortak yurttaşlık görevidir.

(Cumhuriyet, 30 Ocak 1977)

KORUTÜRK'ÜN YETKİLERİ...

Ülkemiz baştan aşağı kana bulanmaktadır. Büyük kentlerin sokakları, kanlı çetelerin saldırı alanları olmuş, yurttaşların can güvenliği ortadan kaldırılmıştır. Yarın bir başkası daha öldürü-

lebilir; öbür gün büyük kentlerin sokaklarında birer "infaz mangası" gibi dolaşan cinayet çeteleri, kaldırımları yeniden kana bulayabilir.

Böyle bir ortamda, kim hukuk devletinden, demokrasiden, can güvenliğinden söz edebilir? Kim, ülkenin geleceğine umutla bakabilir? Hangi devlet yöneticisi, güvenilir ve inanılır sözler söyleyebilir?

Devlet bir avuç eşkıyaya teslim edilmiştir.

Bu koşullarda, devlet yöneticisi olmak en azından ayıptır. Bu nasıl bir devlet yönetimidir böyle? Açıkça iç savaş yaşıyoruz. Bunun için ayrıca "savaş ilanı" gerekmiyor. Bu bir iç savaştır. Öleniyle, kalanıyla, tüfeği ile, mermisiyle, tam bir iç savaştır bu. Nasıl olacaktır başka türlüsü?

Buna karşı cephe partilerinden çare mi bekleyeceğiz? Hayır. Onlar, bugünkü olayların sorumlusudurlar Onlar, bugünkü olayların kaynağı ve sanığıdırlar. Çare, bugünkü hükümetin değişmesi, değiştirilmesi ve düşürülmesindedir.

Hükümet partileri kendi aralarında bir çatışmaya girişmezlerse, bu hükümeti düşürecek tek güç, tek yetki, sayın Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'te bulunmaktadır. Anayasa'mıza göre "yürütme görevi", cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu'nca birlikte yerine getirilir Cumhurbaşkanı "gerekli görürse" Bakanlar Kurulu'na başkanlık edebilir.

Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu'nun eylem ve işleminden sorumlu değildir. Değildir amma, bu gidişten, bu kanlı olaylardan, hiç olmazsa bir yurttaş olarak kaygı ve acı duymaktadır. Bu bir "vicdani" sorumluluktur. Bu sorumluluk, ceza sorumluluğundan çok daha ağır, çok daha derin, çok daha anlamlı bir sorumluluktur.

Yürütme organının başı olan cumhurbaşkanı, Anayasa'ya göre barışta, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin başkomutanıdır. Yine Cumhurbaşkanı, Milli Güvenlik Kurulu Başkanı'dır. Yürütme organının, silahlı kuvvetlerin ve Milli Güvenlik Kurulu'nun başı olan Sayın Cumhurbaşkanı, bu gidişi durduramaz mı?

Milli Güvenlik Kurulu, ulusal güvenlik ile ilgili konularda, hükümete gerekli "tavsiyelerde" bulunmaktadır. Sayın Cumhurbaşkanı bu kurulun başıdır.

Bakanlar Kurulu, Milli Güvenlik Kurulu'nca yapılan "tavsiyelere" göre, ulusal güvenlik için gerekli önlemleri

alacaktır. Sayın Cumhurbaşkanı, gerekli görürse Bakanlar Kuruluna başkanlık da etmektedir. Bakanlar Kurulu, yürütme erkini cumhurbaşkanı ile paylaşmaktadır. Cumhurbaşkanı silahlı kuvvetlerin de başı sayılmaktadır.

Bu gidişi, bunca yetkiyle donatılmış sayın Cumhurbaşkanı önleyemezse, kimse önleyemez. İsterseniz, bu koşullarda, Sayın Cumhurbaşkanı'nın yeminini birlikte okuyalım:

"-... Cumhurbaşkanı sıfatıyla, Türk devletinin bağımsızlığına, vatanın ve milletin bütünlüğüne yönelecek her tehlikeye karşı koyacağıma, milletin kayıtsız, şartsız egemenliğini ve anayasayı savunacağıma, insan haklarına dayanan demokrasi ve hukuk devleti ilkelerinden ve tarafsızlıktan ayrılmayacağıma, Türkiye Cumhuriyetinin şan ve şerefini koruyup yüceltmek ve üzerime aldığım görevi yerine getirmek için bütün gücümle ve varlığımla çalışacağıma namusum üzerine söz veririm."

Yaşadığımız olaylar, bu yemini hiç hatırlatmaz mı?

(Cumhuriyet, 31 Ocak 1977)

ARINMAK...

Ulusal güvenliğimizle ilgili konular, Anayasa gereği olarak, Milli Güvenlik Kurulu'nda görüşülmektedir. Yaşadığımız kanlı olaylar bu kurulca incelenmekte ve kurul, hükümete, alınması gereken yasal önlemleri önermektedir

Milli İstihbarat Teşkilatı, kurula olaylar hakkında bilgi vermekte, bazı raporlar sunmaktadır. Acaba, Ülkü Ocakları, MHP ve kanlı olaylar hakkında Milli Güvenlik Kurulu'na şimdiye dek hiç rapor verilmiş midir? Siyasal Partiler Yasası'nda herhangi bir derneğin bir siyasal partiyi desteklemesi yasaklanmıştır Acaba MİT Müsteşarı Sayın Hamza Gürgüç, Milli Güvenlik Kurulu'na bu konuda bir bilgi vermiş midir?

Ülkü Ocakları nasıl kurulmuştur? MHP tarafından örgütlenen "komando kampları" neden kurulmuştur? Bu kamplarda ne gibi çalışmalar yapılmıştır? Bu kampları kim yönetmiştir? Kimler para yardımı yapmıştır? MİT, bütün bu konularda herhangi bir rapor hazırlamış mıdır?

Öyle görünüyor ki, MHP eğilimli bazı kişiler, MİT örgütüne sızmıştır. Alpaslan Türkeş'in yakın akrabası olan, MİT Hukuk Müşaviri Şahap Homris, bir rastlantı sonucu mu bu göreve getirilmiştir? Ülkü Ocakları genel başkanlarına silah dağıtan yüzbaşılar, birer "zabıta vakası"nın rasgele kahramanları mıdır? İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma Dairesi Başkanlığı'na getirilen "kontrgerilla uzmanı" emekli tümgeneral Cihat Akyol, hangi ilişkiler sonucu bu göreve atanmıştır?

MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş, Milli Güvenlik Kurulu üyesiyken, bu konular kurulda enine boyuna tartışılabilir mi?

Diyelim ki, Milli Güvenlik Kurulu'nda, soldaki örgüt ve eylemler söz konusu edilip, buna göre önlemler alınacaktır. Acaba, sağdaki örgütlerden hiç söz edilmemesi düşündürücü değil midir? Belki, yılların verdiği koşullandırmayla, "sağ" deyince, aklımıza "gerici dinsel" örgütler gelmektedir. Ya, bu kanlı örgütler?.. Ya bunların destekçisi siyasal partiler?..

Milli Güvenlik Kurulu'nun, yaşadığımız olaylar hakkında, tam, güvenilir ve inanılır bilgi alabilmesi için, MİT ve öteki güvenlik kuvvetlerine çöreklenmiş MHP eğilimli görevlilerin temizlenmesi gerekmektedir. Türkeş bir bakıma köşeleri tutmuştur: kendisi Milli Güvenlik Kurulu'nda, yandaşları ise Güvenlik Örgütleri'nde... Yandaşları rapor verecek, Türkeş de, Milli Güvenlik Kurulu'nda, bu raporlara göre işlem yapılmasını önerecektir.

Türkeş Milli Güvenlik Kurulu'ndayken, yaşadığımız olaylar konusunda hiçbir etkili önlem alınamaz. MİT, Türkeş yanlılarından arınmalıdır

Bir gerçeği iyice saptayalım. Olayların temelinde, cephecilik anlayışı yatmaktadır. Bir gerçeği daha vurgulayalım. Türkiye'de, gericiliğin kaynağı ve kökeni, Adalet Partisi'ndedir. MHP, Demirel'in emrinde, Milliyetçi Cephe'nin "vurucu gücü"dür. Demirel ve Türkeş, bu hükümetten ayrılmadan, kurulacak "seçim hükümeti" kimseye güven vermez, hiçbir yasal önlem alamaz, olaylar yatışacağına, kızışır.

Seçim güvenliğini sağlamanın ilk koşulu, Demirel ve Türkeş'ten arınmış bir hükümet kurmaktır. Yoksa, seçime kadar akacak kanların sorumluluğu, bugünkü gidişe "dur" demeyen, dur demekten çekinen ve ürkenlerin omuzlarına yüklenecektir.

(Cumhuriyet, 1 Şubat 1977)

ORTAK GÖREV...

Bir ülkede, yargı kararları uygulanmıyorsa, hukuk devletinden söz etmeye olanak var mıdır? Mahkemelerin tankı, topu, tüfeği yoktur. Demokratik ülkelerde yargıç bir karara imza attıysa, artık o karar devletin öteki organlarınca yerine getirilir.

Cephe iktidarı, Danıştay kararlarını uygulamamaktadır. Danıştay'ın tankı, topu, tüfeği olmadığı için, verdiği kararları uygulatmak olanaksızdır.

Bu, Cephe partilerinin boyunlarına asılı bir Anayasa suçudur.

Danıştay, TRT Genel Müdürü ile ilgili kararında, Şaban Karataş adlı "Cephe demirbaşı"nın genel müdürlük yapamayacağını açık seçik ortaya koymuştur. Bu karardan sonra, Karataş'ın görevinden çekilmesi ve yerine yasal Genel Müdür olan İsmail Cem'in getirilmesi gerekirken, bu "fuzuli şagil", TRT Genel Müdürlüğü'nü işgali yetmiyormuş gibi, bir de televizyon ekranlarını işgal ederek, görevinden ayrılmayacağını açıklamaktadır.

Bu tutuma karşı en anlamlı tepki, yargı organlarından gelmiştir. Ankara'da Asliye Ceza Yargıcı Şakir Altay, Şaban Karataş'ın TRT Genel Müdürü sayılmayacağına karar vermiştir. Ardından, Ankara Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesi, Karataş'ın yasal genel müdür olmadığını belirterek, TRT avukatını duruşma salonundan çıkartmıştır. Bunu, Kazım Yenice başkanlığındaki Danıştay 12'nci Dairesi izlemiş, Karataş'ın imzasını taşıyan vekaletnameyi geçersiz saymıştır.

İşte bu tutum ve davranışlar, hukukçu onuruyla güçlenen, anlamlı, yasal ve uygarca direnişlerdir. Anayasa'yı korumak amacıyla oluşturulan yasal direnişlerin toplumun her katına yayılması, demokrasinin etkinliğini kanıtlar. Anayasa, "hürriyete ve fazilete aşık evlatlarının uyanık bekçiliğine emanet edilerek" yürürlüğe sokulmuştur. Bu Anayasa'nın işlerliğini sağlamak, başta yargı organları olmak üzere toplumun her kesimindeki yurttaşların ortak görevidir.

Anayasa ve yasalar, yasadışı emirlere karşı direnişin koşullarını öngörmektedir. Konusu suç olan emir, hiçbir kayıt ve koşulla yerine getirilemez.

Türkiye'yi baştan başa kana bulayanların amacı, bu iktidar boşluğundan yararlanarak, faşist bir yönetim kurmaktır. Olaylar, bir zincirin halkaları gibi, birbirlerine sımsıkı bağlanarak gelişmektedir. Her olay bir başka olaya yol açmaktadır.

Bu ortam böylesine sürüp giderse, şiddet eylemleri, karşıt örgüt ve eylemleri oluşturacak ve kanlı olaylar, toplumu baştan aşağı bir iç savaşın koşullarına sokacaktır. Bu da planın bir başka halkasıdır.

Bütün bu oluşumlara karşı ne yapmalıdır?

Ne yapılacağını, Ankara'daki yargıçlar göstermiştir. Ne yapılacağını, "işçi sınıfımız, faşist ayaklanmayı anında bastıracak güç ve kararlılığa sahiptir" diyen DİSK göstermiştir. Ne yapılacağını, bütün demokratik güçleri dayanışmaya çağıran CHP Genel Başkanı Ecevit göstermiştir. Ne yapılacağını TİP ve Sosyalist Parti göstermiştir. Türkiye Barolar Birliği göstermiştir.

Ülkemizde hergün genç insanların öldürülmelerini istemiyorsak, ülkemizde üniversitelerin kana bulanmasına karşıysak, Cephe partilerini iktidardan uzaklaştırmamız gerekmektedir.

Herkese görev düşüyor, herkese! Anayasa'nın "uyanık bekçiliği" hepimizden görev bekliyor. Gencecik ölülerin sahipsiz mezar taşları adına...

(Cumhuriyet, 3 Şubat 1977)

UYUTMA SANATI...

Son günlerde, siyasal yaşamımız dört-beş konu çevresinde oluşup, gelişiyor. Bu konulardan en önemlisi, hiç şüphesiz faşist tırmanmayla birlikte çoğalan siyasal cinayetlerdir.

Bu konuda Başbakan Demirel ve öteki Cephe partilerinin tutum ve davranışlarını görüyorsunuz. Demirel, bütün suçu solculara yükleyerek işin içinden sıyrılmak istiyor. MHP, bu konuda Demirel ile ağız birliği yapıyor. MSP ise, Dr Fehmi Cumalıoğlu'nun ağzıyla sağa ve sola "baba nasihati" veriyor. CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu da "kurt dumanlı havayı sever" örneği, bir yerlerden koku almaya çalışıyor.

Kamuoyunun önem verdiği konulardan biri, Lockheed olayıdır. Lockheed rüşvet olayının ortaya çıkarılması için ABD

ile imzalanan sözleşme, bu sözleşmeyi imzalayan hükümetin başı Demirel'in eylem ve işlemleriyle işlerliğini yitirmiştir.

Anlaşmaya göre, ABD Adalet Bakanlığı'nca yollanan belgelerin "adli merciler" dışındaki kurul ve yetkililere verilmemesi gerekirken, sözleşmenin bu hükmü Süleyman Demirel tarafından çiğnenmiş, yollanan belgelerin mahkemeler dışındaki yerlere verilmesiyle belge akışında, Adalet Bakanı'nın tanımıyla, bir "tıkanıklık" meydana gelmiştir.

Lockheed olayı ortaya atıldığında, Demirel televizyon ekranlarına çıkıp, bu firmadan uçak alım satımlarının Ecevit hükümeti dönemine rastladığını ileri sürerek, dolaylı yolla, CHP'yi suçlamak istemişti. CHP buna karşı, Lockheed uçaklarının ikinci partisinin, Demirel hükümeti döneminde satın alındığını açıklayınca, Demirel'in sesi sedası kesilivermiştir. Bu açıklamadan önce, Lockheed konusunda Süleyman Demirel'in çalımından geçilmiyordu.

Bir başka konuya geçelim. Başbakan Süleyman Demirel'in yeğeni Yahya Demirel ile ilgili "mobilya yolsuzluğu" bir yılı aşkın bir süredir, bir türlü parlamentoda ele alınamamıştır Önce, aylarca bu konuda araştırma yapacak komisyon, başkanını seçememiş, başkan seçildikten sonra komisyon çalışmış, en sonunda önceki gün, komisyonun MSP'li üyesi Mehmet Bilgin, komisyondan istifa ettiğini bildirmiştir. Bu istifa, mobilya komisyonunun kararını geciktirecektir. Komisyon üyeliği için yapılacak seçim, bütçe görüşmeleri nedeniyle önümüzdeki ay içinde de sonuçlanmayacaktır.

Mobilya komisyonundan istifa eden MSP'li Mehmet Bilgin'in bir eski AP milletvekili oluşu ve bugün de eski partisiyle ilişkilerini sürdürmesi, bu istifanın "sağlık nedenleriyle" ilgili olmadığı kuşkusunu güçlendirmektedir.

Demirel, mobilya yolsuzluğu konusunda da zaman kazanmaktadır. MSP bu konuda çok kötü bir sınav vererek Demirel'e yararlı olmaktadır. Kamuoyu böylece beşikteki bebek gibi uyutulmaktadır.

Parlamento üyelerinin ödenek ve yollukları konusunda ortalıkta en çok çalım atan, AP Genel Başkanı Demirel'den başkası değildi. Önceki gün, Anayasa Komisyonu'nda, ödenek ve yollukları bugünkü düzeyde tutan ve birikmiş paraların geri alınmasını öngören yasa önerisine, AP'li üyeler karşı çıkmıştır.

Hani Demirel hiçbir AP'li üyenin bu paraları almayacağını açıklamıştı? Bu konu ortaya çıktığı günden beri AP parlamento grupları bir türlü toplanamamaktadır.

"Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu" diye sormazlar mı adama? Sorarlar ama ne zaman? Şimdilik ortada çalım atılsın, zaman kazanılsın, durum "idare" edilsin. Sonra? Sonrasına Allah kerim...

Suçluları bulunmayan siyasal cinayetler... Soruşturulması önlenen yolsuzluk dosyaları... Üzeri kapatılmak istenen rüşvet olayları... Ve yan ceplere atılmak istenen ödenek ve yolluklar...

İşte Cephe partilerinin acıklı serüvenleri... Otuz iki kısım tekmili birden sahnelerimizde...

(Cumhuriyet, 4 Şubat 1977)

ADINI KOYALIM...

Devrimcilik, sorumluluk ister. Eylem ve düşüncelerinde sorumluluk duymayan devrimci, emekçi sınıf ve tabakalarda kök salamaz. Eninde sonunda, bir "küçük burjuva anarşisti" olarak emekçi yığınlardan soyutlanır.

Yaşadığımız olaylar, bu gözlemi birçok kez kanıtlamıştır. Halktan soyutlanmış eylem türleri, hiçbir zaman, "ilerici" bir nitelik kazanmaz. Tersine, bu eylem ve düşünceler, amaçlarına yabancılaşır ve birer karşıdevrim aracına dönüşür.

"Bireysel terör", sosyalizmin yabancı olduğu bir eylem çeşididir. Bu yöntemler, hiçbir zaman sosyalistlik adına savunulamaz. Bu gibi koşullarda şiddet şiddeti besler ve sonunda, en etkili silahlara sahip olanlar son sözü söyler.

Devrimci, attığı adımın ilerisini ve gerisini bilmek, anlamak ve hesap etmek zorundadır. Kiminle beraber, kime karşı olduğunu belirleyemeyenler, devrim adına küçük burjuva anarşizmi bataklığına saplanırlar. Örnekleri çok. Gördük, görüyoruz.

Ülkede can güvenliğinin kalmadığı, temel hak ve özgürlüklerin yok edildiği bir ortamda, bütün ilericilerin en somut görevi bu Cephe partilerini iktidardan indirmek değil midir? Eylemlerin, "taktik" ve "stratejilerin" bu amaca yönelik olarak ortaya konması gerekmez mi?

Bu görev, bu amaç, bu denli açık ve seçikken, "sol fraksiyon" olarak adlandırılan çeşitli sol odaklar kendi aralarında yıkıcı, yıpratıcı bir tartışmayı ön plana almışlardır.

Bir sosyalist dergiye bakarsınız, bunca kanlı olayı unutup, aylardır CHP, DİSK ve ilerici yazarlarla uğraşır. Bir başkasının TİP ve DİSK'ten başka düşmanı yoktur. Biri "sol McCartizm" öfkesi içinde, kendi "fraksiyonu" dışındaki sol düşünce ve odakları savcılara ihbar edici yayınlar yapar. Öteki, Sosyalist Parti'yle uğraşır. Bir başkası, DİSK, TİP ve Sosyalist Parti'yi "oportünist" olarak damgalayıp, kendisinden başka devrimci bırakmaz.

Devrimci bilinci, devrimci sorumluluğu bu mu olmalıdır?

Sol, kendi içinde, eleştiri ve özeleştiri aşamasından geçmiş değildir. çünkü, işçi sınıfından kaynaklanan, emekçi kitlelerden destek alan güçlü bir sosyalist partiden yoksunuz. Bu eleştiri ve özeleştiriyi yapacak ve toplumun ilerici kesimlerine ışık tutacak olan, sosyalist partilerdir.

Partisiz ve örgütsüz sosyalizm, kavram kargaşasıyla yozlaşmakta, küçük burjuva bireyciliği ile yıpranmakta ve böylece halktan soyutlanmaktadır.

Ankara'da yaşanan olaylar, bu örgütsüzlüğün, bu disiplinsizliğin acı sonuçlarından biridir.

Yaşadığımız ortamda, solun kendi içinde bu denli kavgalara girmesi ve kanlı olaylara yol açması, birkaç soyut sözle geçiştirilemez. Bu olay ve bu olaya yol açan kısır düşünce ve eylemlerin sosyalizme katkı değil, "ihanet" olduğunu, elimiz yettiği, dilimiz döndüğü kadar anlatmalıyız.

(Cumhuriyet, 7 Şubat 1977)

BÜTÜNLEŞMEK...

Cephe partilerinin arasındaki çatlaklar gün geçtikçe derinleşmektedir. İki yıl önce, seçimlere ortak liste ile girmek için "protokol" imzalayan Cephe partileri, bugün artık birbirleriyle ancak televizyon ekranı aracılığı ile konuşmaktadırlar. Seçim yaklaştıkça bu çatlaklar büyümekte ve Cephe ortaklığının temellerini sarsmaktadır. Cephe hükümeti, kurulduğu günden bu yana en güçsüz dönemini yaşamaktadır.

Bu dönemde, ilerici siyasal parti ve demokratik kuruluşlara düşen görev, kendi aralarında bütünleşerek Cephe hükümetinin yıkılışını çabuklaştırmaktadır. Bu görevin ilk koşulu, Cephe partilerine karşı, aralarındaki çatlakları gizlemelerini kolaylaştırıcı eylem ve davranışlardan kaçınmaktadır.

Çeşitli toplumsal sınıf ve tabakalardan kaynaklanan "ideolojiler", ülkenin sınıfsal yapısını değişik biçimde görürler. Değişik gözlemlerin, değişik yöntemleri olur. Örneğin bir Marksist ile bir sosyal demokratın olaylara bakış açısı aynı değildir. Fakat bir sosyal demokrat ile bir Marksist'i birleştiren ortak noktalar da vardır.

Bir sosyal demokrat ile bir Marksist'i birleştiren ve ayıran noktaları, "statik" değil "diyalektik" bir bütün içinde görmek gerekir. Olayların akışı, yaşanan siyasal dönem, bu dönemde kurulan sınıfsal denge, zaman zaman ayırıcı noktaları unuttu-rup, birleştirici düşünce ve eylemleri gündeme getirir.

Türkiye böyle bir dönemden geçiyor.

Siyasal yaşamımız, işçi sınıfından güç alan ve parlamentoda üyesi bulunan bir sosyalist partiden yoksundur. Yakın tarihimizde, ilerici tutumuyla, onurlu bir yer alan Türkiye İşçi Partisi, 12 Mart faşizminin baskısıyla kapatılmış ve yöneticileri en ağır cezalara çarptırılmıştır.

Ülkemizde Marksist siyasal partilerin örgütlenme olanakları, ünlü 141 ve 142'nci maddelerle kısıtlanmıştır. Bugün, çeşitli sosyalist partilere dağıtılan ilerici aydınlarımız, birbirleriyle kıran kırana bir kavgaya tutuşmuşlardır. Bunlardan bazıları, sosyal demokrat nitelikteki CHP ve DİSK'i baş düşman saymaktadır.

Solun kendi içinde bütünlük kurması gereken günleri yaşıyoruz. Sokak ortasında insanların boğazlandığı bir ülkede, ilerici parti ve örgütlerin bir tek görevi vardır: Siyasal iktidarı değiştirmek...

Solun kendi arasında tartışması doğaldır. Marksistlerin, sosyal demokrat düşünce ve eylemleri eleştirmeleri bir o kadar doğaldır. Fakat güç olan, bunun zamanını ve ölçüsünü bulabilmektir. Yaşadığımız kanlı olaylar içinde, bu olayları bir yana itip, solun kendi arasında kıyasıya bir savaşa girmesi, Cephe partilerinin işine gelmektedir. Aradıkları da budur.

Hükümet partileri en güç günlerini yaşıyor. Bu koşullarda, solun her kesimindeki aklı başında insanlara büyük görev

düşüyor. Bu görev ilerici parti ve demokratik örgütler arasında dayanışma sağlanmasını gerektiriyor.

Solda birlik, sağda parçalanma... "Taktik" ve "strateji" burada düğümlenmelidir.

(Cumhuriyet, 9 Şubat 1977)

BU DOSYA KAPANMAZ

Genelkurmay Başkanlığı Askeri Savcılığı, Lockheed yolsuzluğu ile ilgili olarak "kovuşturmaya yer olmadığı" kararı vermiştir. Bu karar, uçak alımında hiç bir askeri yetkilinin rüşvet almadığını saptamaktadır.

Lockheed rüşvet olayı Türkiye'de iki yargısal kanaldan yürütülmekteydi. Aynı konuda, hem Ankara Savcılığı hem de Genelkurmay Savcılığı soruşturma sürdürüyordu. Ankara Savcılığı, bir süre önce elindeki belgeleri, Genelkurmay Savcılığı'na yollamış ve davadan elini çekmişti.

Bu arada, Lockheed şirketi Türkiye temsilcisi Nezih Dural, rüşvet olayı ile doğrudan ilgisi bulunmayan, "Türk Parasını Koruma Yasası" gereğince tutuklanmış ve cezaevine yollanmıştır.

Genelkurmay Savcısı Yargıç Albay İlhan Şenel'in Lockheed olayı ile ilgili "kovuşturmaya yer olmadığı" kararı, olayda asker kişilerle ilgili bir kanıt bulunmadığı anlamına gelmektedir. Ortada sivil kişilerle ilgili bir karar yoktur. Lockheed dosyası, bu kararla kapanmış sayılmaz.

Lockheed şirketinin Türkiye'de rüşvet dağıttığı, dünya kamuoyuna açıklanmıştır. Aynı biçimde Hollanda, İtalya ve Japonya'da da rüşvet dağıtıldığı ileri sürülmüş, bu üç ülkede olayın sanıkları belirlenebilmiştir. Bir tek Türkiye'de, olay bir türlü karanlıktan aydınlığa çıkarılamamıştır

Bunun nedenlerini, niçinlerini araştırmak gerekmektedir.

Türkiye ABD ile, Lockheed ve Douglas şirketlerinin dağıttığı rüşvet olaylarının soruşturulmasıyla ilgili olarak bir sözleşme imzalamıştır. Bu sözleşmeye göre, ABD, Türkiye'ye rüşvet olayı ile ilgili belge ve bilgi yollayacaktır.

Sözleşmede önemli bir koşul yer almaktadır: Eğer hükümet, ABD tarafından yollanan belgeleri "adli merciler" dışında herhangi bir "resmi" kurul ya da yere gönderirse, sözleşme uygulanmayacak ve ABD belge akışını durduracaktır.

Evet, şimdi sorularımızı soralım:

Soru bir: 244 sayılı yasaya göre, sözleşmenin Resmi Gazete'de yayımından sonraki ilk iki ay içinde parlamentoya getirilmesi gerekirken, neden, hangi gerekçeyle ve ne amaçla, sözleşme parlamentoya ancak imza tarihinden yedi ay sonra sunulmuştur? Evet neden?

Soru iki: Hükümet, ABD tarafından yollanan belgelerin, savcılıklar ve mahkeme dışındaki herhangi bir kurul ya da resmi yere gönderilemeyeceğine ilişkin sözleşme imzalamışken, bu belgeleri neden, hangi gerekçeyle ve ne amaçla, parlamento komisyonuna yollayarak belge ve bilgi akışını durdurmuştur?

Bu iki soru yanıtlanmadan, Lockheed dosyası kapatılamaz. Kovuşturmaya yer olmadığı kararı ile, asker kişilerin rüşvet almadıkları saptanmıştır. Ya sivil kişiler?..

Başbakan Demirel, Adalet Bakanlığı'na emir vererek, belge ve bilgilerin parlamento araştırma komisyonuna yollanmasını sağlamış, böylece kendi tutum ve davranışıyla, ABD tarafından yollanan Lockheed belgelerinin Türkiye'ye gönderilmesine engel olmuştur.

Öyleyse, gerek Ankara Savcılı'ğının, gerekse Genelkurmay Savcılığının kararları, Lockheed olayı ile ilgili belge ve bilgilerin tümünün incelenmesi sonucunda verilmiş değildir. Arada, Demirelin tutumu nedeniyle, ABD tarafından gönderilmeyen belgeler vardır. Bilinmez, belki de rüşvet alanların adları bu belgelerde yazılıdır. Kim bunun tersini söyleyebilir?

Lockheed olayı bu yönüyle belki bitmiyor, yeniden başlıyor.

(Cumhuriyet, 11 Şubat 1977)

VATAN KURTARAN VALİ...

Cephe partilerinin liderleri yetmezmiş gibi, başımıza bir de Ankara Valisi Durmuş Yalçın çıktı. Durmuş Yalçın'ın işi gücü,

dernek kapatmak, örgütlerin kapısına kilit asmak, bir de televizyon ekranlarına çıkıp:

Bu dernekler "illegal" hale dönüşmüşlerdir, türünden açıklamalar yapmaktır.

"İllegal" sözcüğü, 12 Mart döneminde yaygınlık kazandı. "Yasadışı" demeye dilleri alışmayan devlet yetkilileri, açıklamalarına ağırlık vermek için bu yabancı sözcüğü seçmekte ve üzerine basa basa:

- İllegal dernekler, demektedirler. Ne yapalım, böyle sözcükler kullana kullana, gün gelecek Marksist terminolojiye de alışacaklar. Toplum olayları herkesi eğitiyor. Vali Yalçın, bu eğitimden en çok pay alanlardan biri. Baksanıza:

- Maocular, Leninciler, sol fraksiyon, gibi kavramlar Vali'nin dilinden düşmüyor. Gerçi bu yaştan sonra güçtür amma, azmin elinden hiçbir şey kurtulmaz.

Acaba, bir insanın Maocu olduğu nasıl anlaşılır?

Maocular sarkık bıyık bırakıp, yeşil parka giyenler midir, yoksa favorileri uzun olup, insana ters ters bakanlar mı? Kadife pantolonlular Leninist, deri yeleklıler "menşevik", gocuklular "bolşevik" midir? Vali nasıl ayırt ediyor bunları?

Anlaşılan, Vali'nin bu konuda oldukça gelişmiş yetenekleri var. Bir bakışta kimin Maocu, kimin Leninci, kimin "illegal" olduğunu, kimlerin yasalara uygun bulunduğunu kestiriveriyor. Bravo doğrusu.

Eskiden, bir adamın "illegal" bir örgüte üye olup olmadığını anlayabilmek için işkence yapılırdı. Orgeneral Faik Türün, Tümgeneral Memduh Ünlütürk, "illegal" örgütleri ortaya çıkarmak için bir zamanlar ne ter dökmüşlerdi bir bilseniz... Vali'nin bu konularda maşallahı var. Baksanıza bir bakışta anlıyor:

- Bu dernek illegaldir.

Gerçi, hukuk devletlerinde savcılar dışında hiçbir kamu görevlisi, herhangi bir kimseye suç yükleyemez amma, bu vali, başka validir. Savcını da görevini yapar, yargıcın da... Yetenekli adam çünkü...

Vali'nin elinden gelmeyen bir iş varsa, o da "asayiş" görevi. Ankara'da, Tandoğan alanında yapılan toplantıda çatışmalar olmuşsa, bir grup bir başka gruba saldırmış demektir. Bu gruplardan biri, Adalet Bakanlığı müsteşarı değil ki, kendi

kendisini dövsün, kendi kendisini yaralasın... Bir saldırgan olacak, bir de saldırılan. Vali'nin görevi, toplantıyı bu saldırganlardan korumak.

Fakat Vali'nin işi başından aşkın. Ne yapsın... Topluluğa bakıp bakıp, "illegal" örgütlerle Leninistleri ve Maoistleri seçip ayırıyor:

Şu parkalı Maocudur. Şu gözlüklü Leninisttir.

Ankara, valiler için çok uğurlu ve hayırlı bir yerdir. Ankara valilerinden Şerif Tüten kontenjan senatörü oldu. Ondan sonraki vali Ömer Naci Bozkurt Adalet Partisi kanalıyla, kapağı senatoya attı. Şimdi sıra Durmuş Yalçın'da.

Oldu da bitti maşallah, mebus olur inşallah...

(Cumhuriyet, 12 Şubat 1977)

UÇAK KAÇIRMA....

Uçak kaçırmak Türkiye'de son beş yıldır bir salgın hastalık oldu. Eline tabancayı alan doğru havaalanına gidip uçak kaçırıyor. Eskiden kız kaçırma olayları gazetelerde yer alırdı, artık uçak kaçırma olayları ile haşır neşir oluyoruz.

Şimdiye kadar Türkiye'de kaç uçak kaçırılmıştır, pek bilemiyoruz. Bu uçakları kaçıranlar şimdi nerelerdedir, bunu da bilemiyoruz. 12 Mart döneminde, Sofya'ya bir uçak kaçırılmıştı. Acaba THY uçağını Sofya'ya indiren hava korsanları bugün nerelerdedir, bir bilen var mı? Gerçekten kimdi bunlar? Ve nerelerdeler şimdi? Kimlerdi, diye soruyorsak, yanıtı şöyle: Bunların adları sanları belli, Sofya'da ikişer yıl hapis cezasına çarptırıldıkları da biliniyor. Peki ondan sonrası ne oldu? Nerede şimdi bu adamlar? Kimler kaçırmıştı uçağı? Neden kaçırmıştı? Bu sorular karanlıkta kalmıştır.

12 Mart günlerinde, havaalanlarında siyasi polisten izinsiz kuş uçmazdı. Nasıl oldu da hava korsanları, ellerini kollarını sallayarak bellerinde makineli tüfeklerle uçaklara bindiler? İn miydi, cin miydi, neyin nesiydi bunlar?

O günlerde cümbür cemaat cezaevlerindeydik. Bir gün radyodan uçak kaçırma olayı ile ilgili olarak, Altan Öymen,

Emil Galip Sandalcı, Erdal Öz, Mükerrem Erdoğan, Abdi Yazgan, İlhan Kalaylıoğlu gibi dostların gözaltına alındıklarını öğrendik. Haberi radyodan duyar duymaz:

Haydi hayırlısı, dedik. Ne ilgisi vardı, örneğin Altan Öymen'in, Emil Galip Sandalcı'nın, Erdal Öz'ün, Mükerrem Erdoğan'ın, Abdi Yazgan'ın, Kalaylıoğlu'nun uçak kaçırmakla?

O tarihlerde Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Adli Müşaviri, Muzaffer Gücür adlı bir albaydı. Şimdi general oldu. Gücür, Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Semih Sancar'a ellerinde çok kuvvetli kanıtlar bulunduğunu söylemiş. Haydi, ondan sonra gelsin gözaltılar, tutuklamalar.

Hava korsanlarından biri, Ankara'da fotoğrafçılık yapan Abdi Yazgan'ın bir süre yanında çalışmış. Polis önce bunu saptamış. Sonra da Abdi Yazgan'ı gözaltına almış.

Fotoğrafçı Abdi Yazgan, devrimci bir aydın; bir çok dostu, arkadaşı var. İlhan Kalaylıoğlu bu yolla bulunmuş, tabii hemen doğru işkenceevine. İlhan Kalaylıoğlu, o sıralar, geçici bir süre için yazar Emil Galip Sandalcı'nın evinde kalıyor.

İşte gizli örgüt.

Emil Galip Sandalcı, 12 Mart'a gelindiğinde TRT Müdürü ve TRT Yönetim Kurulu üyesiydi. Sandalcı, TRT Yönetim Kurulu'nda, general Musa Öğün'ün atanmasına karşı çıktığı için bazı sıkıyönetim yetkililerinin de hışmını çekmişti. Emil Galip Sandalcı da gözaltına alınarak işkenceevine gönderildi. Sen misin Musa Öğün'e çatan!..

İşkenceciler, İlhan Kalaylıoğlu'na şöyle bir ifade imzalatırlar: Uçak kaçırılınca, Altan Öymen İsmet Paşa'ya gidip idam cezalarının infaz edilmemesini sağlayacak, çünkü İsmet Paşa'nın oğlu Ömer İnönü de kaçırılan uçaktadır.

Altan Öymen, o sıralar bir kısım arkadaşlarıyla, ölüm cezalarının yerine getirilmemesi için çalışıyor. Öyleyse bir örgütün başıdır. Emil Galip Sandalcı ve Erdal Öz de bu örgütün yöneticisidir. Örgüt karar vermiş ve uçak da kaçırılmıştır.

Sonraları, sıkıyönetimdeki işkenceciler tarafından yazılan bu "senaryo"nun mahkeme önünde ipliği pazara çıktı. Gözaltına alınan bütün sanıklar beraat etti, dosya da kapandı. Sanıklar gördükleri işkenceyle kaldılar. Bu gibi olaylar sıkıyönetimin sürdürülmesi için gerekçe oldu. Olay da unutulup gitti.

Pazar günü uçak kaçırma haberini duyunca bunları düşündüm. Yahu, gerçekten ne oldu Sofya'ya uçak kaçıranlar? Nerede bunlar şimdi? Bir bilen var mı? Kim kaçırmıştı uçakları acaba? Kimler dersiniz?

(Cumhuriyet, 15 Şubat 1977)

BÖYLE YETİŞİYORLAR...

Güvenlik kuvvetleri ne nitelikte bir eğitimden geçer? Milli İstihbarat Teşkilatı'nda meslek içi eğitimi, hangi öğretim üyeleri tarafından yürütülür? Buralarda siyasal ve sosyal konularda hangi düşünceler okutulur? Bunları bilmeye olanak yoktur.

Polis Koleji'nde ve Polis Enstitüsü'nde belirli siyasal konular okutulur. Güvenlik kuvvetlerinin tarafsızlığı, bu okullardan başlar. Öğrenciler nasıl eğitiliyor? Siyasal konularda, belirli değer yargılarını aşılamaya yönelik çabalar söz konusu mu? Bunlar çok önemli konulardır.

Polis yetiştiren eğitim merkezlerinde, örneğin grev hakkı konusunda, Anayasa ve çağ dışı düşünceler okutulursa, ne olur? Polis, bir grev olayı ile karşılaşınca, grev hakkı konusunda kendisine benimsetilen değer yargılarıyla harekete geçer. Bu eğitimlerde, Anayasa'dan komünistlerin yararlandığı anlatılırsa, polis memuru, anayasal düzene düşman olmaz mı? Bu soruları uzatmadan konumuza girelim:

Emniyet örgütüne alınan polis memurları, adaylık süreleri içinde, Ankara'da "Polis Eğitim Merkezi"nde altı aylık bir eğitimden geçerler. Bu eğitimi tamamlayan polis adayları, polis memuru olarak atanırlar.

Polis Eğitim Merkezi'nde "haber alma-propaganda ve yıkıcı akımlar" adlı ders notunda çok ilginç bölümler bulunmaktadır. Yahya Soy, Mümtaz Baykal, Taner Arda ve Suat Akın adlarında iki Emniyet Amiri ve iki Başkomiser tarafından hazırlanan ders notlarında, "Devlet güvenliğine karşı tehditler nelerdir?" başlığı altında, grevlerin devlet güvenliğine karşı "kökü içerde tehditlerden" sayıldığı belirtilmektedir.

Oysa grev Anayasa'da yer alan bir haktır. Anayasa'da yer alan bir hakkın, devlet güvenliğine aykırı bir eylem çeşidi olarak gösterilmesi, grev hakkının bu olumsuz yargılarla anlatılması, en azından Anayasa'ya karşı tarafsız olunmadığını ortaya koymaz mı?

Ders notlarında, komünizm ve sosyalizm konularında, bilgi verilirken, komünizm sözcüğünün tanımı bile doğru dürüst yapılmamakta, ancak sol akımlar hakkında, belirli adlar sıralanarak yasadışı suçlamalar yer almaktadır. Şu bölümü birlikte okuyalım:

- Komünistlerin kendi ağızlarından itiraf ettikleri gibi, 1961 Anayasası aşırı sola geniş ve serbest çalışma fırsatı vermiştir. Geçmişteki olaylar incelendiği zaman, 1966 yılından itibaren Türkiye'yi komünist bir ülke haline getirebilmek için her fırsatın ve imkanın kullanıldığı açıkça görülmektedir. 1960 sonrası süratle gelişen olaylar, Türkiye'nin içinde bulunduğu durumdan ziyade komünistlerin tarihi emelleriyle ilgilidir...

Ders notlarında "12 Mart öncesinde aşırı sol gruplar, gaye, strateji ve taktikler" başlığında sol akımlar incelenmekte ve ilerici yazarların, sendikacıların ve aydınların adları verilmektedir. Bu adlardan bazılarını aktaralım. Behice Boran, Mehmet Ali Aybar, Sadun Aren, Kemal Türkler, Doğan Avcıoğlu, İlhan Selçuk, Uğur Mumcu, Yaşar Kemal, Samim Kocagöz, Mihri Belli, İlhami Soysal, Muzaffer Erdost, Doğu Perinçek, Vahap Erdoğdu.

Sol akımlar hakkında, ad, soyadı ve adres bildirilerek verilen bu bilgiler dışında, ülkemizdeki sağcı görüş ve eylemler hakkında, her nedense bu tür bilgilere yer ayrılmamıştır. Hani devletimiz, "resmi" görüşlere göre, "aşırı sağa" ve "aşırı sola" karşıydı?

Bu ders notları, polis memurlarının hangi düşüncelerle koşullandırılarak yetiştirildiklerini ve kendilerine hangi değer yargılarının benimsetildiğini ortaya koymaktadır. Şimdi kendimize soralım:

- Polis neden tarafsız olmuyor?

(Cumhuriyet, 17 Şubat 1977)

ALIŞAMADIKLARI SES...

Artık Mısır'daki "sağır sultan" bile duydu: TRT Genel Müdürlüğü koltuğuna bağdaş kuran Şaban Karataş, yasa ve hukuk dışı bir işgalcidir. Bu işgalci, TRT içindeki suç ortakları ile birlikte hergün "devlet memuriyetini gasp suçu" işlemektedir.

Karataş, Cephe iktidarının dümen suyundaki yayın politikasını, TRT Haber Dairesi Başkanlığı'na getirilen Hami Tezkan adındaki bir AP eski milletvekili eliyle yürütmektedir. Tezkan, bir "parti komiseri" gibi haberleri denetlemekte ve Cephe partilerinin gözcüsü ve sözcüsü olarak görev yapmaktadır.

TRT içinde, bütün bu olumsuz koşullara, bu işgallere karşı, görevini Anayasa ve TRT ilkelerine göre yapmaya çalışan namuslu ve dürüst müdürler, müdür yardımcıları, programcılar, spikerler, kameramanlar da vardır. Karataş, bu namuslu TRT emekçilerinin yüreklerine bir "taş" gibi oturmuştur.

TRT Karataşların, Tezkanların çiftliği midir? Bu Anayasa kuruluşu, Türk halkının malıdır. Ekranlar Demirellerin, Türkeşlerin, Feyzioğullarının "karagöz perdesi" de değildir. Mikrofonlar ise Cephe iktidarının "megafonu" olamaz.

İki üç gün önce, bir namuslu TRT emekçisi ile TRT, işgalcilerinin çatışmasına tanık olundu. Ankara Valisi Durmuş Yalçın, 5 Şubat günü Ankara'da Tandoğan alanında toplantı düzenleyen TÖB-DER, TÜM-DER, TÜTED hakkında ağır suçlamalar yöneltince, TRT Televizyon Haberleri Müdür Yardımcısı Aycan Giritlioğlu, Vali'nin konuşmasında suç unsuru bulunduğunu bildirerek, konuşmayı yayınlamayacağını söylemiştir. Bunun üzerine, TRT Haber Dairesi Başkanı Hami Tezkan yanlı emir vererek Vali'nin konuşmasının yayınlanmasını istemiştir.

İki gün sonra TÖB-DER, TÜM-DER ve TÜTED adına basın toplantısı düzenleyen TÖB-DER Başkanı Gültekin Gazioğlu, Vali Durmuş Yalçın'ın konuşmasını yanıtlamış ve televizyon haberlerinden sorumlu olan Aycan Giritlioğlu, Gazioğlu'nun konuşmasını da yayına hazırlamıştır. İşte kıyamet bu noktada kopmuştur.

Bu işgalcilerin yayın anlayışı böyledir: Vali, bir ihtilal savcısı gibi televizyon ekranına çıkıp, önüne geleni komünistlikle suçlayacak, buna karşılık suçlanan insanların savunması televiz-

yon ekranında yer almayacak. Neden? Çünkü, Cephe iktidarının "parti komiseri" böyle istiyor.

Aycan Giritlioğlu, TÖB-DER Başkanı'nın, Ankara Valisi'ne verdiği yanıtın yayınlanması gerektiğini söyler. Tezkan "hayır" der. Giritlioğlu diretir. Tartışma, TRT personelinin önünde geçer. Giritlioğlu:

- Bu, haber namusu anlayışıdır. Ben bu namus anlayışımı sizinle tartışmam, der. Sonra, görevden alınacağını bilse bile, bu yanıtı yayınlayacağını söyler.

TÖB-DER Başkanı Gültekin Gazioğlu'nun Vali Yalçın'a verdiği yanıt, televizyon ekranında yayınlanmıştır ama, TRT Televizyon Haberleri Müdür Yardımcısı Aycan Giritlioğlu da görevinden alınmıştır.

Cephe iktidarı TRT koltuklarını, makamlarını bir bir işgal edebilir. Fakat namuslu insanların vicdanlarını işgal etmek, TRT Genel Müdürlüğü'nü işgal etmek kadar kolay değildir.

(Cumhuriyet, 18 Şubat 1977)

ODTÜ KAZANI...

ODTÜ, Bakanlar Kurulu'nca seçilen bir "Mütevelli Heyet" tarafından yönetilir. Üniversitelerde "Mütevelli Heyet", Türk hukuk sistemine aykırıdır. Bu sistem, bazı Amerikan üniversitelerinden örnek alınarak, daha doğrusu "kopya" edilerek benimsenmiştir.

Amerika'da, herhangi bir özel girişimci, bir "eğitim vakfı" kurar. Bu vakıf, bir üniversite açar. Bu üniversite, bu vakıf sahip ve yöneticilerinin seçtiği kurullarca yönetilir. Özerklik, üniversite yönetimine, üniversite dışı organların karışmamasını gerektirir.

Öyleyse, ODTÜ bir özerk üniversite sayılabilir mi?

Üniversite öğretim üyeleri, kendi üniversitelerini yönetecek rektörü seçemiyorlarsa, bundan sonra söylenecek her söz boşadır. Böylesine bir üniversite siyasal iktidara tutsaktır. ODTÜ öğretim üyeleri yaşanan yönetim bunalımını köklü önlemlerle gidermek istiyorlarsa, "Mütevelli Heyet" aracılığı ile sürdürülen yönetimin temeline, sistemine karşı çıkmalıdırlar.

Anayasa Mahkemesi ODTÜ yasasının iki maddesini iptal ederken, sadece iki konu üzerinde yoğunlaşmıştır. Konulardan biri, bu üniversitede çalışan öğretim üyeleri ve yardımcılarının, üniversite ile olan ilişkilerinde özel hukuk kurallarına bağlı bulunmaları, ikincisi ise, "Mütevelli Heyet"in öğretim üyelerini ve yardımcılarını atama yetkisidir. Anayasa Mahkemesi, ODTÜ yasasında yer alan bu hükümlerin Anayasa'ya aykırı olduğuna karar vermiştir.

Bu durumda, ne yazık ki "Mütevelli Heyet" hukuksal varlığını korumaktadır. "Mütevelli Heyet", Milli Eğitim Bakanı'nın önerisi, Bakanlar Kurulu kararı ve Cumhurbaşkanı onayı ile seçilmektedir. Bu "Mütevelli Heyet" Cephe iktidarının, bu Mütevelli Heyet'in seçeceği rektör de Mütevelli Heyet'in aynası olacaktır. Bunun için:

Neden Hasan Tan rektörlüğe getirilmiştir, diye sormak gereksizdir.

Tek ve kesin çare, ODTÜ yasasından "Mütevelli Heyet" kuruluşunu çıkartmaktır. Ord. Prof. Dr. Sıddık Sami Onar, "İdare Hukukunun Umumi Esasları" adlı yapıtında bu konuda:

Doğru yol bu üniversiteyi de Anayasa'ya göre teşkilatlandırmak yahut kendisinden üniversite vasfını almaktır, demektedir.

Anayasa Mahkemesi'nin son kararına göre, Mütevelli Heyet, hiçbir öğretim üyesi atayamamakta, ancak aynı üniversiteye rektör seçebilmektedir. Bu garipliği açıklayacak hukuk kuralının var olduğunu pek sanmıyoruz.

Tek çare, ODTÜ yasasının, Anayasa'da yer alan özerklik kural ve güvencelerine göre, yeniden düzenlenmesidir. Devlet malında "mütevelli" olmaz. Mütevelli Heyet başta oldukça da böyle garipliklere çok rastlanır.

Rektör Hasan Tan olayı, üniversitenin özerkliğe olan gereksinmesini en yalın çizgileriyle ortaya koymuştur. Özerklik, üniversite yöneticilerinin kendi aralarından seçilmesini gerektirmektedir. Dört fakülteden oluşan ODTÜ'nün dört fakültesi de Hasan Tan'ın rektörlüğüne karşı çıkmıştır. Bu tepki sadece öğrencilerden gelseydi, o zaman:

- Efendim bu komünistlerin işidir, deyip, olayı demagojiye boğmak kolaylaşırdı. Sağcısı, solcusu, ilerici, gericisi, ilgilisi,

ilgisiziyle, bütün öğretim üye ve yardımcılarını karşısına almış bir rektör, üniversiteyi nasıl yönetecektir? Demek, temelde bir yönetim bunalımı var. Bir takım güçler de bu bunalımdan yararlanmak istiyor.

"Mütevelli Heyet" ve bu kurulun arkasındaki siyasal iktidar, ODTÜ'de Rektör Tan'ın atanmasına kadar üniversitede sağlanan dirlik ve düzenliği bozacaksa, olay, Rektör Tan'ın da, devlet malına "mütevellilik" eden bu kurulun da boyunu çoktan aşmış demektir.

(Cumhuriyet, 21 Şubat 1977)

VUR, ÖLDÜR, YAŞATMA...

Önce iki el ateş ediyorlar. Ahmet Ağaoğlu, aldığı kurşun yarası ile yere yıkılıyor. Sonra, sürüne sürüne, yakında bulunan bir fotoğrafçı dükkanına sığınıyor. Katiller, yaralı gence üç kurşun daha sıkıyorlar. Ağaoğlu bu kurşun yaralarıyla, hastaneye götürülürken yolda ölüyor. Gazeteler böyle yazdı.

Nasıl bir duygudur bu? Bir insan, hiç gözünü kırpmadan, bir başka insanı nasıl öldürebilir? Nasıl bir kin yerleşmiş katillerin yüreğine? Kim yetiştirmiş bunları böyle?

- Vur, öldür, yaşatma!..

Hukuk devletinin Türkiye'si değildir bu. İç savaş yaşıyoruz: Vuran vurana, kıran kırana bir savaş bu. Büyük kentlerin sokakları genç ölülerin kanlarıyla sulanıyor. Bu düzenın Başbakanı, parlamento kürsüsünden, gülerek, alay ederek meydan okuyor:

- Bütün sorumluluk bendedir, gelin yakama yapışın.

Biliyor şimdilik yakasına yapışılmayacağını, yakasına yapışılacağı günlerde Memduh Tağmaçların, Faik Türünlerin, Memduh Ünlütürklerin imdadına yetişeceğini biliyor. Ve birbiri ardından dikilen kanlı mezar taşlarına bakıp, alay ediyor:

- Haydi yapışın yakama.

Bu ülkede bunca cinayet işlenirse, sorumlusu kimdir?

Ve eğer kanlı cinayetlerin katilleri, o Başbakanın, toplantılarına çiçek gönderip, kutladığı örgütün üyeleriyse, söyler misiniz, kimdir sorumlusu?

Katil diye yirmi yaşında genç yakalanıyor. Bu genç, nasıl bir siyasi kan davasının kör silahıdır ki, yaşamının en güzel yaşında gözünü kırpmadan bir yaşıtını kana buluyor? Çünkü yürekleri kinle doldu. Öğretmişler, koşullandırmışlar, vicdanlarını köreltmişler:

- Vur, öldür, yaşatma!..

Gerçek sorumlular bu yirmi yaşındaki katiller değil, onlara bu silahları veren, yüreklerine bu kör kini dolduranlardır. Ülkemiz, "sola ve komünizme karşı mücadele" diye diye işte bu koşullara sürüklendi. İnsan yüreği taşıyan ağlasın, yüzü kızaran utansın!.. Buyrun işte, Türkiye baştan aşağı kana bulanmıştır. Bu tabloyla övünen varsa, övünsün.

Gencecik çocuklar bunlar. On dokuz yaşında, yirmi yaşında, yirmi bir yaşında, babaları, dedeleri olacak yaşta insanların gözleri önünde öldürülüyorlar. Savcısı, yargıcı, politikacısı, yazarı, çizeri, profesörü, doçenti ve sokaktaki vatandaşı ile yaşıyoruz bunları bir bir. Elimizden de hiçbir şey gelmiyor. Bir kanlı serüven izler gibi izliyoruz bunca olayı. Elimiz kolumuz bağlı sanki.

Gün gelecek, bütün bunların hesabı sorulacaktır. Gün gelecek, akıttıkları kan selinde boğulacaklardır. Göreceksiniz, bugün değilse, yarın, yarın değilse öbür gün.

Ama bu hesap sorulacaktır. Bir gün mutlaka sorulacaktır. Yarın, öbür gün, ama mutlaka sorulacaktır.

(Cumhuriyet, 23 Şubat 1977)

REKTÖR FARKINDA MI?

Önceki gün ODTÜ olaylarını endişeyle izledik. Jandarma birlikleri öğrenci yurtlarını sarmıştı. Öğrencilerin yurtları terk etmeyecekleri bildiriliyordu. Her an bir çatışma çıkabilirdi. Olayı duyan CHP senatör ve milletvekilleri, toplu olarak, ODTÜ yurtlarının önüne koştular Uzun tartışmalardan sonra, öğrenciler, Ankara Belediyesi'nin yolladığı otobüslerle üniversiteden ayrıldılar. Çatışma böylece önlenmiş oldu.

Rektör Hasan Tan, dün ODTÜ Rektörlüğü'nde bir basın toplantısı düzenledi. Basın toplantısında, gazetecilere, çeşitli

meyve suları ile pasta sunuldu. Rektör Tan, gazetecilere sadece kendi basın toplantısı için üniversite kapılarını açıyor, başka günler, hiçbir gazetecinin üniversiteye girmesine izin vermiyordu.

Burası sanki devlet üniversitesi değil, Murat Bayrak'ın Sancak Tül Fabrikası'ydı. Öğretim üyeleri basın toplantısı yaparlarsa, üniversite kapısı kilitli. Rektör, bu öğretim üyelerini suçlayacaksa pastalı, meyve sulu basın toplantıları... Rektör Tan basın toplantısında bunları unutup:

Ben fikir özgürlüğünden yanayım, diyor. Nasıl özgülük anlayışı bu? Öğretim üyelerine söz hakkı tanımayan Rektör, sadece bu tutumuyla, düşünce özgürlüğüne ne denli bağlı olduğunu kanıtlamıyor mu?

Bu rektörün işlerine akıl erdirmek pek kolay değil Önce gazetelere bir ilan vererek:

- Sevgili öğrencilerim, hemen derslerinize başlayın. Hepinize sağlık ve başarılar diler, sevgiler sunarım, diyor. Aynı gün üniversiteyi kapattığını açıklayarak, jandarma birliklerini üniversiteye çağırıyor. Rektör ne yaptığının farkında mıdır?..

Bu çağrı ya içtendir. Yani, öğrenimi başlatmak amacıyla yapılmıştır, ya da Rektör Tan'ı da aşan bir oyunu ortaya koymaktadır. Rektör attığı imzanın sahibiyse, elindeki bütün olanaklarla öğrenimin başlamasına çalışır. Bunun yerine ne yapıyor? Üniversiteyi kapıyor. Akıl erer mi buna?

Rektör'ün basın toplantısına giderek bu soruları yüzüne karşı sorduk. Hiçbir doyurucu yanıt alamadık. Soruları sürdürdükçe Rektör Bey, önce zaman olmadığını bildirerek yanıt vermekten kaçındı, sonra da:

- Hep aynı kişi soruyor, diyerek sorularımıza engel olmaya kalkıştı. Tedirgin olduğu soruları:

- Polemiğe yol açıyor, diyerek yanıtlamadı. Sağcı gazetecilerin, solcu öğrencileri suçlayıcı sorularını herhalde, "polemiğe yol açmadığına" inandığı için, yanıtlamaya çalıştı. Bir basın toplantısını bile yönetemeyen Rektörün, üniversiteyi nasıl yöneteceği şimdiden bellidir.

Dirlik düzenlik içinde öğrenimini sürdüren ODTÜ, Rektör Tan'ın seçimiyle bir kargaşaya itilmiştir. Bu kargaşa, önceki gün, CHP'li parlamenterlerin araya girmesiyle, şimdilik kansız ka-

panmıştır. Bir takım güçler ODTÜ öğrencilerini kana bulamak istiyor. Acaba Rektör bunun farkında mıdır? Oluşan ve gelişen olayları anlayabilmekte ve yorumlayabilmekte midir?

ODTÜ, üniversite dışı odaklarca planlanan kanlı bir oyunun içine sokulmak isteniyor. Bu oyuna araç olmamak, Rektör olmaktan daha güçtür.

(Cumhuriyet, 25 Şubat 1977)

BİR PULSUZ DİLEKÇE

Ne yapsak, nasıl yazsak bilemiyorum artık. Nasıl yapsak da sesimizi devletimizin yüce katlarına duyursak?

Elime bir dilekçe alarak Sayın Cumhurbaşkanı'na gitsem ve ölenlerin adlarını bildirsem mi acaba? Her gün bir cinayet işleniyor, her gün fidan gibi gençler vurulup vurulup ölüyor. Ne yapsak etkili olur, ne yazarsak bu cinayetleri duyururuz acaba?

Hükümetin ilk görevi, ülkede dirlik ve düzenliği sağlamaktır. Bu görev yerine getirilmiyorsa, sağda solda temel atılmış, neye yarar? Cephe iktidarında, genç ölüler için kazılan mezarlar, atılan temelleri çok aştı. Bilmiyorum, daha doğrusu bilemiyorum, acaba Sayın Cumhurbaşkanı, Başbakan Süleyman Demirel ile haftalık olağan görüşmelerinde bu cinayetleri bir bir soruyor mu? Ve acaba Demirel, bu soruları yanıtlıyor mu?

Ne yalan söyleyeyim, ben CHP'nin parlamentoda, bu cinayetler konusunda etkili ve sürekli bir savaşım verdiği kanısında değilim. En azından bütçe görüşmelerinde, bu cinayetler tek tek kürsüye getirilir, birer birer bunların hesabı sorulurdu. Bu yapıldı mı? Hayır. Sadece genel sözler... Demirel bu genel sözleri, aynı genellikle yanıtlayıverdi:

- Bu iddiaları reddederim.

Önceki gün, Cumhuriyet Senatosu'nda ödenek ve yolluklarla ilgili yasa önerisinin tartışılmasını izledik. Meclis kulislerinde bir heyecan ki görmeyin. Acaba ne olacak? Yasa Senato'dan geçecek mi geçmeyecek mi? Birçok milletvekili, Cumhuriyet Senatosu'nda görüşmeleri izliyor. Kürsüye çıkan senatörlerin her biri aslan kesilmiş:

- Müktesep haklar çiğnenmez!

Öyledir öyledir. Bu hak hukuk tartışmasını, kendi ödenek ve yollukları için hatırlayanlar, şu kanlı mezar taşları karşısında neden susarlar acaba? Anayasa üzerine yemin edenler bunca ateşli tartışmayı, can güvenliği konusundan neden esirgerler acaba?

- Kanunlar, makabline şamil olmaz.

Yani ne demek? Yasalar, geriye işlemez. Ödenek ve yolluklar konusunda düzenlenen yasa geriye yürümezmiş. Kim söylüyor bunu? 12 Mart'ın ünlü Başbakanı Erim... Devlet radyolarında, "Makabline şamil kanun çıkartacağım" diye bildiriler yayınlatan kamu hukuku profesörü. Bazı CHP senatörleri de kürsüden Erim'e hak veriyorlar:

- Hocamızın dediği gibi...

Bu kadar cinayetin işlendiği bir ortamda parlamentoda tek konu tartışılmalıdır: can güvenliği... İki yılda yüz elliyi aşkın insan siyasal cinayetlere kurban gitmişse, milletvekili ve senatörlerin bir tek konusu olmalıdır: can güvenliği...

Ne oluyor ya? Birçoğumuz olayları kovuşturmuyor, olaylardan kaçıyoruz. Öyle değil mi? Herkeste bir yılgınlık:

- Aman ben sorumlu olmayım da kim olursa olsun.

Cumhuriyet Senatosu'nda, ödenek ve yolluklarla ilgili ateşli tartışmalar sürerken, Ankara Akşam Ticaret Lisesi'nde yaylım ateşi açılıyor, genç çocuklar beyinlerinden, göğüslerinden, ciğerlerinden aldıkları yaralarla bir bir yerlere yıkılıyor.

Neyse, ne önemi var efendim? Ödenek ve yolluklarla ilgili yasa ne oldu; siz ondan haber verin. Mart'a kadar çekler hazırlanacak mı? Kazanılmış haklar da çiğnenir mi? Hem parlamentonun itibarı ne olacak? Nihat Erim de ne büyük devlet adamı değil mi?

Bir dilekçe hazırlasam... Genç ölülerin adlarını alt alta sıralasam... Karşılarına doğum tarihlerini yazsam, Sayın Cumhurbaşkanımız beni gençlerin kanlarına bulanmış bu pulsuz dilekçeyle kabul ederler mi acaba?

(Cumhuriyet, 26 Şubat 1977)

İYİ ÇALIŞIYORLAR...

Eninde sonunda memurların aylıklarını belirleyen katsayı, 12'ye çıkarıldı. Böylece, memur aylıklarında birkaç yüz lira artış yapılmış oldu. Bu konu görüşülürken Meclis'te olacaktınız da, Adalet Partisi!nin, memur aylıklarını arttırmamak için nasıl çabaladığını görecektiniz.

Bu partinin sıralarında, devlet kasasından "teşvik belgesi" adıyla bir çırpıda milyonlarca lira paraya konanlar var. Umurlarında mı memurun katsayısı!.. Devlet hazinesini, bir sebil musluğu gibi yeğenlere, biraderlere, demirbaş politikacılara açan Adalet Partisi, hayat pahalılığı karşısında beli bükülen devlet memuruna birkaç yüz lirayı vermemek için, gece yarılarına kadar nasıl direniyor, nasıl çalışıyor bir görseniz!

Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon, kürsüden mobilya yolsuzluğu ile ilgili her türlü araştırmayı yaptırdığını söylüyor. CHP milletvekillerine bakıyorum. Bir türlü, can alıcı soruyu soramıyorlar. Belli ki, şu ünlü mobilya yolsuzluğu konusunu, girdisini, çıktısını Genel Başkan Ecevit dışında pek bilen de yok.

Beklediğimiz soru bir DP milletvekilinden geldi. Ekrem Dikmen, Maliye Bakanı Ergenekon'a şu soruyu yöneltti:

- Bunu devlet haysiyetiyle, kendi haysiyetinizle, makamınızın haysiyetiyle nasıl bağdaştırıyorsunuz?

Maliye Bakanı. bu soru karşısında, bir paslı çivi gibi, kürsüye saplanıp kaldı. Verecek güçlü bir yanıtı da yok, ne yapsın?

O tarihteki belgeler öyleydi, şimdi böyle, gibisinden sudan gerekçelerle soruyu geçiştirmeye çalıştı.

Oysa gerçek gün ışığı gibi ortadadır. Mobilya yolsuzluğu ortaya atıldığında, Yahya Demirel'in İsviçre'de varlığı saptanamayan "hayali şirketler" aracılığı ile devlet hazinesinden milyonlarca lira çektiği, yine aynı devletin belgeleriyle kanıtlanmıştı.

Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon, o günlerde seçim propagandalarına yetişmesi için, Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Orhan Güven'e "belge üzerinden" araştırma yaptırarak, bu resmi belgeleri yalanlatmak istemişse de bunda da başarılı olamamıştır.

Ergenekon'un, Teftiş Kurulu Başkanı'na yazdığı yazı 24 Temmuz 1975 gün ve 17 sayılıdır. Bu yazılı emirde sadece,

Merkez Bankası ve Ticaret Bankası kayıtları üzerinde inceleme yapılması istenmiştir. Kağıt üzerinde yapılan incelemelerde, şirketlerin "hayali" olup olmadığı anlaşılamaz, Bunun içindir ki, müfettişler raporlarını verirken:

Bu inceleme yeterli değildir. Yurt dışında inceleme yapmak gerekir, demişlerdir.

Bu rapor da, 28/7/1975 gün ve 4-9 sayılıdır.

Yılmaz Ergenekon, Senato seçimleri için 10 Ekim 1975 günü radyoda yaptığı konuşmada, Bakanlık koltuğunu ve yetkisini kötüye kullanarak:

Yahya Demirel, yolsuzluk yapmamıştır, demiştir.

Üstelik aynı Ergenekon, bir kısım sağcı gazeteleri 10 Eylül 1975 günü odasına toplayarak:

Söz konusu firmaların mevcut olduğu, İsviçre'de kayıtlı oldukları kantonların resmi vesikalarıyla ortaya çıkmıştır, diyerek Yahya Demirel'in avukatlığını üstlenmiştir ve bununla da yetinmemiş, Mıgırdıç Şellefyan'ın Yahya Demirel ile herhangi bir ortaklığı olmadığını söyleyebilmiştir. Maliye Bakanlığı müfettişleri, sonradan verdikleri raporla yolsuzluğu belgelere bağlamışlar ve raporlarını kendi Bakanlarının yüzüne boş bir eldiven gibi fırlatmışlardır.

Bu demagoji içinde, mobilya komisyonu da gürültüye gitti. Önce, aylarca komisyona başkan seçilemedi. Sonra, komisyonun bir AP eski Milletvekili olan üyesi istifa etti. Daha sonra da AP'li üyeler komisyon toplantılarına gelmediler. Böylece komisyonun süresi de bitmiş oldu. AP de seçimlere mobilya yolsuzluğunun hesabını vermeden girmeyi başardı.

Çok partili hür demokratik sistemimiz çok iyi çalışıyor, görüyorsunuz...

(Cumhuriyet, 28 Şubat 1977)

SUÇ SAYMIYOR MU?

MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş, CHP Genel Başkanı'nın MHP ve Ülkü Ocakları hakkındaki demecini yanıtlarken:

Milliyetçi Hareket Partisi'nin hiçbir üyesi veya yöneticisi anarşi olaylarından hüküm giymemiştir, demiştir.

Türkeş, aynı konuşmasında, bir CHP İl Başkanı'nın Beyazıt Kulesine "kızıl bayrak" çektiğini söyleyerek CHP'yi suçlamıştır.

Bir siyasal parti lideri herhangi bir yurttaşı suçlarsa, bunun kanıtlarını açık seçik ortaya koymalıdır. Beyazıt Kulesi'ne kızıl bayrak çeken kimdir? Hangi mahkeme kararıyla mahkum olmuştur? Bunlar belli değildir. Türkeş'in bu konuda hiçbir belgesi ve kanıtı yoktur.

12 Mart döneminde, Marmara vapurunun, Eminönü yolcu gemisinin solcular tarafından batırıldığı, Kültür Sarayı'nın ise yine solcular tarafından yakıldığı söylenmiş, bu suçlama ile cadı kazanları kaynatılmıştır.

Bunlar birer kara iftiradır. Çünkü hiç kimse, Marmara vapurunun, Eminönü yolcu gemisinin batırılması ya da Kültür Sarayı'nın yakılmasından ötürü mahkum olmuş değildir "Kızıl bayrak" olayı bu iftira zincirinin halkalarından biridir. Türkeş, bu halkaları elinde sallayıp durmaktadır.

Türkeş eğer inandırıcı olmak istiyorsa, kızıl bayrak olayına karışanların hangi mahkeme kararıyla mahkum olduklarını ortaya koymak zorundadır. CHP'nin hangi il başkanı, Beyazıt Kulesi'ne kızıl bayrak çekmek suçuyla mahkum olmuştur? Evet: ad, soyad, mahkeme kararı... Bunları bekliyoruz.

Bunları beklerken, isterseniz Türkeş'in "ülkücü gençler" diyerek övdüğü, Ülkü Ocakları örgütü ile ilgili bazı kesinleşmiş mahkumiyet kararlarından söz edelim:

Ülkü Ocakları Genel Başkanlarından Sami Bal, Ankara Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesi'nin 1974/133 esas ve 1974/557 sayılı kararı ile cinayet suçundan hüküm giymiştir. Sami Bal, devrimci öğrencilerden Nail Karaçam'ı öldürmekten yirmi dört yıl ağır hapse mahkum olmuş ve Türkeş'le benzerlerinin sabah akşam çattıkları af yasası gereğince affedilmiştir.

Sami Bal, bu cinayet hükmünden sonra, Ülkü Ocakları Genel Başkanlığı'na getirilmiştir.

Ülkü Ocakları'nın bir başka Genel Başkanı İbrahim Doğan ise, Ankara Birinci Ağır Ceza Mahkemesi'nin 1971/91 esas ve 1974/466 sayılı kararı ile on iki yıl ağır hapse mahkum olmuş ve Af Yasası gereğince affedilmiştir. İbrahim Doğan ile birlikte, cinayet suçundan mahkum olan Ali Güngör de, sonradan MHP Gençlik Kolları Başkanlığına getirilmiştir.

Hep rastlantı mıdır bunlar? Bunlar rastlantıysa, MHP Niğde Senatörü Kudret Bayhan'ın, Fransa'da "baz morfin" kaçırmaktan hüküm giymesi de bir başka rastlantıdır.

Başbuğ, bu cinayetleri ve esrar kaçakçılığını suç saymaz mı acaba?

(Cumhuriyet, 2 Mart 1977)

NE İÇİN, KİM İÇİN?

Olaylar öylesine hızla gelişiyor ki, gazeteciler izlemeye yetişemiyor. Her gün bir cinayet, her gün bir saldırı... Hangi birini izleyeceksiniz, hangisini kovuşturacaksınız?.. "Cinayet" "yolsuzluk" ve "işkence", bu üç kavram, demokrasimizin temeline yerleşti artık.

"Yolsuzluk" diyorsunuz: İşte mobilya yolsuzluğu bütün belgeleriyle ortadadır. Üç ayrı Bakanlığın müfettişleri hazırladıkları raporlarla yolsuzluğu belgelere bağladılar. Ne oldu? Hiç!.. Parlamentoda kurulan komisyon bir türlü çalışamadı. Önce başkanını seçemedi. Sonra da, komisyonun AP'li üyeleri toplantılara gelmeyince, mobilya yolsuzluğu, şimdilik hasır altı edildi.

Ya Lockheed öyle değil mi? Lockheed yolsuzluğu ortaya atıldığından bu yana bütün dünyada sadece Türkiye'de bu uçak yapım şirketinden rüşvet alanlar belirlenemedi. Üstelik, ABD Adalet Bakanlığı'nın Türkiye'ye yollayacağı yolsuzluk belgeleri, eksik gönderildi. Genelkurmay Savcılı'ğının, yolsuzluk olmadığına ilişkin "kovuşturmaya yer olmadığı kararı" bu eksik belgelere rağmen alınabildi.

Peki, işkence sanıkları yargılanabildi mi? Ne gezer. İşkenceciler ellerini kollarını sallayarak dolaşıyorlar Orgeneral Faik Türün, "Umumi Mağazalar" yönetim kurulu üyesidir. İstanbul'da Orgeneral Türün'ün emrindeki "Ziverbey Köşkü"nde sorguları yöneten Tümgeneral Memduh Ünlütürk, Ereğli Demir Çelik Fabrikaları'na yönetim kurulu üyesi oluvermiştir. THY Sivil Savunma Uzmanı Eyüp Özalkuş, işkence konusundaki suçlamalara karşı neden hiç sesini çıkarmamaktadır? "Kurt Bedri" adıyla bilinen işkenceci, bugün neredediir? Hem işkence-

lerde, hem "operasyonlarda" bulunan Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunu "Bay Hıram" bugün hangi görevdedir, ne yapmaktadır?

Türkiye'de, devlet adına işkence yapıldığı gibi, sorumsuzca cinayet de işlenmektedir. 1972 yılında ODTÜ öğrencisi Koray Doğan, güpegündüz, Ankara'nın Ayrancı caddelerinde, Mehmet Beyazıt adlı bir polis memuru tarafından, yarım metre uzaklıktan, sırtına sıkılan kurşunla öldürülmüştür.

Koray Doğan eğer ölmemiş olsaydı, 12 Mart dosyaları arasında unutturulmak istenen "Elrom olayı" ve "Yüzbaşı İlyas Aydın"ın gerçek kimliği ortaya çıkacaktı. Koray Doğan vuruldu ve olay da Koray Doğan ile birlikte toprağa gömülmek istendi.

İstanbul'da Zeytinburnu'nda Atilla Özkan, polis memuru Muhsin Bodur ve komiser Mete Altan tarafından vurularak öldürüldü. Son günlerde Ağır Ceza Mahkemeleri polisin siyasal suçlarda kovuşturma yapamayacağını hükme bağlıyorlar. Şimdi Zeytinburnu olayı ile bu kararları karşılaştırın. Ne oluyor? Yargılamadan, savunma alınmadan ölüm cezaları yerine getiriliyor. Ve böylece cinayet, devlet adına işlendiği için, suç olmaktan çıkıyor.

Cinayet, yolsuzluk ve işkence. Bu uğursuz üçgeni kırmadan, ne demokrasiden söz edebilirsiniz, ne de özgürlükten.

Kapatılan yolsuzluk dosyaları, demokrasi uğruna... Ödüllendirilen işkenceciler demokrasi uğruna... İşlenen cinayetler hep demokrasi uğruna.

Öyleyse, bu düzen, bu devlet, bu demokrasi kim için, ne için? Söyler misiniz, ne için ve kim için?..

(Cumhuriyet, 4 Mart 1977)

TRT'DEKİ BİR KOMİSYONCU...

Ben bu satırları yazarken, TRT Seçim Kurulu, Şaban Karataş'ın genel müdürlükte kalıp kalmayacağına karar vermek için toplanacak, siz bu satırları okurken de kurulun kararı büyük bir olasılıkla belirlenmiş olacak.

Kurul, dört üniversite rektörü ile, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri'nden oluşuyor. Dört üniversite rektörü ve

Milli Güvenlik Kurulu Sekreteri Orgeneral, bakalım yüce mahkeme kararlarının üzerinde bağdaş kuran Karataş için ne karar verecek?

Karataş'ın kimliği, kişiliği hiç de önemli değildir. Cephe partileri, tam kendilerine göre genel müdür bulmuşlardır. Aynı partiler, bu genel müdürün yanına bir de Hami Tezkan adında Haber Dairesi Başkanı yerleştirmişlerdir. Tezkan, bir AP eski milletvekilidir. Milletvekilliğinden ayrıldıktan sonra, Adalet gazetesinde yazı işleri müdürlüğü yapmış, bu arada ticarete de atılarak komisyonculuk görevi üstlenmiştir.

Hami Tezkan, şu ünlü Lockheed uçak yapım şirketi komisyoncusu Nezih Dural'ın komisyonculuğu görevini yüklenmiştir. Yani, Milliyetçi Cephe TRT'sinin haberlerinden sorumlu görevlisi, Lockheed şirketinin komisyoncusunun komisyoncusudur.

"Yürüyüş" dergisi, komisyoncunun komisyoncusu Hami Tezkan'ı suç belgeleriyle kıskıvrak yakalamıştır. Dergiden öğreniyoruz ki, Tezkan 1974 yılında "Sinyal Turizm ve Seyahat Şirketi"nden 239 bin lira komisyon almıştır. Sinyal Turizm ve Seyahat Şirketi, Lockheed şirketi komisyoncusu Altay Şirketi sahibi Nezih Dural tarafından Karabük'e satılan 52 bin ton demir için "komisyoncu" olarak görevlendirilmiştir. Sinyal şirketi ise, bu konudaki üstün yeteneklerine inandığı Tezkan'ı, komisyoncu olarak seçmiştir.

Tezkan, bu işten tam 239 bin lira komisyon almış, ancak, devlete tek kuruş vergi ödememiştir. Bunun vergi hukukundaki adı, sözüm meclisten dışarı TRT'den içeri, "vergi kaçakçılığı" suçudur.

TRT Haber Dairesi Başkanı Hami Tezkan, bu komisyonculuktan para kazanırken, aynı zamanda gazetecilik görevini de yürütmektedir. Ülkemizdeki bazı gazeteciler, Tezkan gibi, aynı zamanda komisyonculuk ve benzeri ticari işler de yapmaktadır. Ancak basın kartları yönetmeliğinin 20. maddesi, ticaretle uğraşan gazetecilerin, basın kartı taşıyamayacaklarını belirtmektedir. Tezkan, "Basın Şeref Kartı" taşımaktadır. Yönetmelik ise şöyle diyor:

- Gazetede, dergi veya matbuada esas gazetecilik görevinden ayrı ücret karşılığı olsun veya olmasın gazetecilik dışında iş görmemeleri...

Komisyoncunun komisyoncusu Hami Tezkan, devlete, komisyonculuktan kazandığı paradan beş kuruş vergi vermez yani vergi kaçırırken, TRT'de "milli ve manevi ruh" verecek yayınları yönetmektedir.

Şimdi yapılacak iş şu. Bir: Tezkan hakkında vergi usul yasalarına göre kovuşturma açılmalıdır. İki: Tezkan'ın basın kartı iptal edilmelidir.

Üçüncüsü de şu: TRT'de gazetecilerin "şeref" ve "itibarı" ve "vergi kaçakçılığı" konusunda bir açık oturum düzenlenmeli ve konu, "milliyetçilik" açısından tartışılmalıdır.

Anladık, "maddi değerler", örneğin işte böyle komisyonculuk yoluyla elde ediliyor; peki "milli ve manevi değerler" nasıl kazanılıyor? Böyle mi?..

(Cumhuriyet, 5 Mart 1977)

ERİMİYOR...

Süleyman Demirel'in bütün amacı, Demokratik Parti'yi eritip yok etmektir. Cephe Hükümeti'nin güvenoyu almasından bu güne kadar geçen iki yıllık sürede DP, milletvekillerinin yarısını Demirel'e kaptırmıştır. Bunu görenler:

- DPT eridi, bitti, tükendi, demidemektedirler.

Parlamento "aritmetiğine" bakıp bu yargılara varanların, yaklaşan seçimler sırasında bir de seçmen "geometrisine" bakmaları gerekir. Acaba DP eridi mi? Acaba birer birer partilerinden koşup Demirel'in kucağına düşenler, DP oylarını da ceplerine alıp götürdüler mi? Evet acaba?..

Pazar günü Demokratik Parti'nin Aydın İl Kongresi'ne gittim. Aydın'a girildiğinde, DP Genel Başkanı Ferruh Bozbeyli'nin arabasını üç yüzü aşkın araba izlemekteydi. Çevre il ve ilçelerden gelen partililer, Bozbeyli ve arkadaşlarına gerçekten sıcak ilgi gösteriyorlardı. Bunları görünce kendi kendime sordum:

- Acaba DP eriyor mu?..

DP erimiyor, belki de güçleniyor. Herkes biliyor ki, parti büyük bir sarsıntı geçirdi. Fakat bu sarsıntı atlatılmış, partide derlenme ve toparlanma başlamış. Bu, gözle görülüyor.

Kongreye katılan partilileri izledim. Sonra aralarına karışarak, onlarla konuştum. Bir solcu gazeteci olarak, DP seçmenleriyle rahatça konuşuyordum. Onlar da solcular hakkındaki görüşlerini açık seçik söylüyorlardı. Tartışıyorduk. Acaba, MHP ve AP kongrelerinde bu rahatlıkla konuşabilir miydim? Hiç şüphesiz konuşamazdım. Türkiye'de sağ ile sol arasında, hiç olmazsa bu uygarca hoşgörü ortamını oluşturmaktan ürkenler, korkanlar var.

Ferruh Bozbeyli, yaptığı konuşmada yolsuzluklardan, soygundan ve cinayetlerden söz etti. Sonra, sözü partisinden ayrılanlara getirdi. Bu konudaki yorumu çok ilginç:

Ben partiden "Bir çivi bile sökemezler" demiştim. Yanılmışım. Söktüler. Ama, çivi sökülürken eğilir. Sonra hiçbir yere tutmaz.

Gerçekten bu konu önemlidir. Diyelim ki, Konya Milletvekili Necati Kalaycıoğlu, DP'den ayrılıp AP'ye geçti. Dün DP milletvekili olarak gittiği köylerden, bugün nasıl AP'ye oy isteyecektir? AP'ye oy isterken, eski konuşmalarını hatırlayıp yüzüne vuranlar olmayacak mıdır? Bir Sami Aslan, peşinde kaç oyu sürükleyecektir?

Bunun için, AP oylarını hesap ederken, DP'den gelen milletvekili sayısını pek ciddiye almamak gerekir.

Önümüzdeki seçimde partilerin çıkaracağı oyları hesaplarken, DP'nin eridiği varsayımına dayanmak, sanırım son derece yanıltıcı olacaktır. Amasya ve Çorum kongrelerinden sonra Aydın kongresi de DP'nin erimediğini, tersine güçlendiğini anlatan önemli belirtilerden biridir.

Demokratik Parti'nin siyasal görüşlerini bir yana bırakalım, fakat parlamentoda Demirel'e karşı çok etkin bir savaş verdikleri, herkesçe kabullenilmelidir. Aydın kongresinde, Bozbeyli ne zaman Demirel'in adını ağzına alsa, delegeler toplu olarak şu yanıtı veriyordu:

- Kahrolsun.

Eğer seçim alanlarında da aynı hava yaşanırsa, Demokratik Parti'nin eski oylarını toplaması hiç de "sürpriz" sayılmamalıdır.

(Cumhuriyet, 8 Mart 1977)

GÜÇBİRLİĞİNE DOĞRU...

1977 seçimleri, demokratik düzenin yaşaması için sağ ile sol arasında bir ölüm kalım savaşına tanık olacaktır. Seçimleri Cephe partileri kazanırsa, Türkiye'de en azından dört yıl süreyle "örtülü faşizm" yaşanacaktır. Sol kesim içinde yer alan bütün örgütlerin bu tehlikeyi görmeleri gerekir.

Seçim aritmetiğine göre solu iktidara getirecek oluşum, sağ oyların parçalanması, buna karşılık sol oyların birleşmesine bağlıdır. 1973 seçimlerinde sağ oylar parçalanmış, CHP ancak bu yolla iktidara gelebilmiştir. 1975 yılında ise sağ oyları toplayan dört parti bir araya gelerek, "Cephe Hükümeti"ni kurmuşlardır.

Seçimler yaklaştıkça, Cephe partileri arasında çatışma da artmaktadır. Aynı hükümetin içinde görev yapan partilerin sözcüleri, birbirlerini en ağır gerekçelerle suçlamaktadırlar. Artık hükümet parçalanmaya yüz tutmuştur.

Bu koşullarda, Türkiye İşçi Partisi'yle Sosyalist Devrim Partisi Kongreleri toplanmıştır. Gerek TİP Genel Başkanı Behice Boran, gerekse SDP Genel Başkanı M. Ali Aybar, genel seçimler yaklaşırken, CHP'nin, solundaki partilerle "diyalog" kurmasını istemişlerdir.

TİP Genel Başkanı Boran bir adım daha ileri giderek, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit ile bir görüşme yapmıştır. Bu görüşmede her iki parti başkanı, özgürlükçü demokrasinin işlerliğini sağlamak için alınması gereken önlemler üzerinde durmuşlardır. Boran, geçen hafta Ecevit'e yazdığı mektupta şu görüşleri savunmaktaydı:

- Türkiye İşçi Partisi, kitle tabanı ve politik ağırlığı olan demokratik nitelikteki partiler arasında dayanışma ve güçbirliği oluşturulmasını zorunlu bulmakta, bunun başarılmasını toplumsal ve tarihi görev bilmektedir.

SDP Genel Başkanı M. Ali Aybar, benzer düşünceleri partisinin kurultayında şöyle dile getirmişti:

- Faşizme karşı ilk önlem, tüm sol ve demokratik kuruluşların, partilerin dayanışmaları, işbirliği yapmalarıdır. CHP'nin, öteki demokratik kuruluşlarla, özellikle solundaki kuruluşlarla diyalog kurmaktan, faşizm karşısında bunlarla işbirliği yapmak-

tan kaçınması, herhalde doğru bir davranış olarak nitelenemez.

Aynı görüşler, Türkiye Birlik Partisi Genel Başkanı Mustafa Timisi tarafından, öteden beri savunulmaktadır.

Sol parti liderlerinin böylesine sağlıklı bir noktada birleşmeleri elbette ki, sevindirici bir olaydır. Bundan sonrası, bu güçbirliğinin, bu "diyalogun", hangi somut koşullarda, hangi aşamalarda ve hangi aritmetik çözümlerle sağlanacağı noktalarında toplanmaktadır.

Türkiye kanlı bir siyasal geçitten geçiyor. Bu aşamada, bütün sol güçlerin, aralarındaki görüş ayrılıklarını erteleyerek, özgürlükçü demokrasinin sınırında güç birliği yapmaları gerekmez mi?

Bu aşamada, solun saygın ve etkin liderlerine büyük sorumluluklar düşüyor. İlk hedef, "örtülü faşizmi" tırmandığı yerden düşürmek ve 1977 seçimleriyle "sola açık" bir iktidar kurmaktır.

CHP bu adımları nasıl değerlendirecek? Önümüzdeki günlerin gündeminde bu sorun vardır.

(Cumhuriyet, 10 Mart 1977)

İŞGALCİ VE KOMİSYONCU

TRT yöneticilerini, dost-düşman, artık iyice tanıyor; Genel Müdür yasadışı bir "işgalci"dir. Karataş'ın "ülküdaşı" TRT Haber Dairesi Başkanı Hami Tezkan, Lockheed şirketinin Türkiye'deki komisyoncusunun komisyoncusudur. Bu Anayasa kuruluşu, işte bu iki "zat-ı şerif" tarafından yönetilmektedir.

TRT Yönetim Kurulu'ndaki iki hükümet temsilcisini de tanıtalım. Biri, bir zamanlar devrimcilik adına mangallarda kül bırakmayan emekli tümamiral Sezai Orkunt'tur. Öteki ise, 27 Mayıs devrimine toz kondurmadığını ileri süren emekli Askeri Yargıç Fikret Ekinci'dir. Şimdi Karataş, Tezkan, Orkunt ve Ekinci, "milli birlik ve beraberlik ruhu içinde" yan yana, kol kola ve kucak kucağadır. Ne 27 Mayıs kalmıştır, ne de Atatürkçülük.

Bir de TRT Seçim Kurulu var. Bu kurul dört üniversitenin rektöründen ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri'nden oluşuyor. Bu dört rektör ve bir orgeneral, yasadışı niteliği Danıştay ve Yargıtay'ca saptanan TRT Genel Müdürü hakkında aylardır bir karara varamamıştır. Geçen hafta bir karar vermesi beklenen kurul, her nedense kararını önümüzdeki salı gününe bırakmıştır. Herhalde bir bildikleri vardır...

TRT Seçim Kurulu Başkanlığı'na getirilen Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Orgeneral Nurettin Ersin, 12 Mart döneminin Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı'dır Belki bir bildiği vardır. TRT Yönetim Kurulu Üyesi emekli Tümamiral Orkunt, Genelkurmay İstihbarat Başkanlığı'ndan emeklidir. Herhalde onun da bildikleri vardır. Bu iki istihbaratçı, bilgilerini biraraya mı getiriyorlar acaba? Ve gecikme bu yüzden midir?

TRT Seçim Kurulu kararını vere dursun, yasadışı işgalci Karataş ile komisyoncu Hami Tezkan, TRT görevlilerini birer birer yerlerinden almaktadırlar. Televizyon Haberleri Müdür Yardımcısı Aycan Giritlioğlu'nun açığa alınmasıyla başlayan "Karataş-Tezkan operasyonu" Televizyon Haberleri Müdürü Özden Vardar, TRT-2 Haberler Müdürü Altan Aşar, yardımcısı Aydın Soysal, Dış Yayınlar Müdür Yardımcısı Hüsamettin Ünsal, muhabiri Selçuk Altan, Ahmet Tümel. spiker Sacit Onan ile sürdürüldü.

TRT görevlilerine uygulanan işlemlerin tümü yasadışıdır. Balık baştan kokar. Çünkü genel müdür yasadışıdır Bir "işgalci"yle bir "komisyoncu" el ele vererek, TRT'de haber namusunu koruyan görevlileri yaz kış demeden, oradan buraya savurmaktadırlar.

Yok mudur, bu Anayasa kuruluşunda çalışanları koruyacak devlet görevlisi?

İşte Danıştay kararları... İşte Yargıtay kararı... İşte mahkeme kararları... Dört üniversitenin sayın rektörü ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, bu Danıştay ve Yargıtay kararlarına bakıp:

Hayır, Karataş yasaya uygun bir Genel Müdür'dür, diyecekler midir?

TRT bir Anayasa kuruluşudur. Bu Anayasa kuruluşu, böyle sürgit yasa dışı işgalcilere ve komisyonculara terk edilemez.

TRT emekçileri, bu kurumun onurunu, kendi onurları gibi dimdik ayakta tutmasını bilmektedirler.

TRT bir "işgalci"yle bir "komisyoncu"ya mı kalacaktır?

(Cumhuriyet, 11 Mart 1977)

KİM İNANIR?

Son günlerde Turhan Feyzioğlu'nun söz ve demeçlerine dikkat ediyor musunuz? CGP Genel Başkanı, yolsuzluklardan, bir de Atatürk ilkelerine karşı olan partilerden söz edip duruyor. Bu arada da, Başbakan Demirel ile "iadeli-taahhütlü" mektuplar alıp veriyor.

Feyzioğlu'nun yolsuzluklardan söz etmesinin nedeni, Adalet Partisi'dir. Bu Kayserili demirbaş politikacı. Demirel'e aba altından sopa gösterip:

- Mobilya yolsuzluğunu unutma, demektedir.

İşlerine gelince yolsuzluklar önemlidir. Değilse, yolsuzluğun adını bile ağızlarına almazlar

Sormak gerekir; Mobilya yolsuzluğu ortaya atılalı neredeyse iki yıl oluyor. Feyzioğlu ve arkadaşları bu konuda hangi olumlu çabayı gösterdiler? İsteselerdi, mobilya dosyası parlamentoda çoktan ortaya dökülürdü.

Ya bunun yerine ne yaptılar? Ne yapacaklar!.. Adalet Partisi'nden ödünç milletvekili alıp, Meclis komisyonlarında Cephe partilerinin oranını artırarak, soruşturmaları sürüncemede bıraktılar. Şimdi de çalımlarından geçilmiyor:

- CGP yolsuzluklarla mücadele eden partidir.

Çocuk kandırıyorlar sanki!.. Mobilya yolsuzluğu ile Demirel'i korkutmaya çalışan Feyzioğlu, Atatürkçülük "maskesiyle" de Erbakan'ı köşeye sıkıştırmayı denemektedir

Cephe Hükümeti kurulmadan önce, aralarında CGP'nin de bulunduğu Cephe partileri, seçimlere "ortak liste" ile girmeyi öngören bir "protokol" imzalamışlardı. Feyzioğlu o günlerde, aynı Erbakan ile ortak listeyle seçime girmek için imza atarken Atatürkçülüğünü hiç hatırlamıyor muydu? Sanki

Erbakan'ın Atatürk düşmanlığı şu son iki hafta içinde ortaya çıktı! Feyzioğlu da ne yapsın, Erbakan'ı suç üstü yakalayınca, bu ortaklıktan vazgeçmeyi düşündü...

Dedim ya, çocuk kandırıyor...

Yolsuzluk dosyaları birbiri üstüne yığılır, Feyzioğlu susar... Vatan evlatları, kör kurşunlarla birer birer öldürülür, Feyzioğlu yine susar... Bütün bunlardan sonra, şimdi yolsuzluklardan ve Atatürk ilkelerinden söz eder. Kim inanır Feyzioğlu'na, kim güvenir bu Kayserili politika demirbaşına?!

Bir hükümette, siyasal sorumluluk da hukuksal sorumluluk da ortaktır. Hiçbir hükümet üyesi, hükümeti oluşturan partilerin bir ya da birkaçını suçlayarak sorumluluktan kurtulamaz. Feyzioğlu, aklınca kamuoyu önünde Demirel ve Erbakan'dan ayrı bir siyasal görüşün sahibiymiş gibi, oyunlar oynamaktadır.

Bir başka oyun daha var. Son haberlere göre, Türk-İş, CGP'yi destekleyeceğini açıklayacakmış... Ankara'da son tango: Feyzioğlu ve Halil Tunç... Ne de yakışırlar birbirlerine!..

Feyzioğlu, bundan sonra ne yaparsa yapsın, artık siyasal yaşamını bitirmek üzeredir. Tanrı taksiratını affetsin... Amin...

(Cumhuriyet, 12 Mart 1977)

KİMİ SORUMLU TUTALIM?

İtalya'da, iki Savunma eski Bakanı ve Hava Kuvvetleri eski Komutanı, Lockheed Uçak Yapım Şirketi'nden rüşvet aldıkları gerekçesiyle mahkeme önüne çıkarılırken, Türkiye'de kamu alımlarıyla ilgili yolsuzlukları araştırmakla görevli Parlamento Komisyonu Başkanı Yılmaz Alparslan, Genelkurmay Savcısı Albay İlhan Şenel'i ağır bir dille suçlamaktadır.

Savcı Albay Şenel, bir süre önce Lockheed yolsuzluğuna hiçbir askeri kişinin karışmadığını ileri sürerek, "kovuşturmaya yer olmadığı kararı" vermiştir. Oysa, ABD Adalet Bakanlığı'ndan yolsuzlukla ilgili belgelerin tümü Türkiye'ye yollanmış değildir. Kovuşturmaya yer olmadığı kararı, Lockheed olayının tüm bilgi ve belgeleri incelenmeden verilmiş bulunmaktadır.

353 sayılı "Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu", askeri savcı tarafından verilen kovuşturmaya yer

olmadığı kararına, Genelkurmay Başkanı'nın on beş gün içinde itiraz etmesine olanak tanımaktadır. Genelkurmay Başkanı Sancar, karara itiraz etmiş değildir.

Aynı yasanın 3'üncü maddesi, Milli Savunma Bakanı'na, kovuşturmaya yer olmadığı kararına karşı askeri savcıya, aynı konuda dava açması için emir verme yetkisi tanımaktadır. Bu konuyu düzenleyen yasa maddesi şu tümce ile son bulmaktadır:

- Kamu davasının açılması hususunda verilecek emir üzerine askeri savcı, soruşturma yapmaksızın iddianame ile kamu davası açar.

Yani, Milli Savunma Bakanı Ferit Melen, dilerse Lockheed ile ilgili dosyayı inceler ve askeri Savcı Albay İlhan Şenel'e kamu davası açması için emir verebilir. Bu durumda, Lockheed yolsuzluğu için dava açtırma yetkisine sahip tek kamu görevlisi, Milli Savunma Bakanı Ferit Melen'dir. Melen isterse, dava açılacak, istemezse Lockheed yolsuzluk dosyası kapanacaktır.

Genelkurmay Mahkemesi'nde, Milli Savunma Bakanı Melen ile ilgili bir başka dosya daha bulunmaktadır. Bu dosya, Hava Kuvvetleri eski Komutanı Emin Alpkaya ile ilgili beraat kararını kapsamaktadır. Askeri Yargıtay onayından da geçmiş bulunan bu karara göre, Milli Savunma Bakanı Ferit Melen ve Genelkurmay Başkanı Semih Sancar hakkında kamu davaları açılması gerekmektedir.

Buradan Genelkurmay Askeri Savcılığı'nın verdiği, bir başka kovuşturmaya yer olmadığı kararına geçelim:

Kıbrıs barış harekatında batan Kocatepe gemisi, sağ basında eleştirilere ve suçlamalara yolaçmıştır. Bu saldırıların nedeni, o günlerin Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Kemal Kayacan'ın, CHP'ye girmesi ve 1967 Kıbrıs olayları dolayısıyla, zamanın Başbakanı Süleyman Demirel'i suçlamasıdır.

Genelkurmay Askeri Savcılığı'nın 15.7.1976 gün ve 1976/540 sayılı kovuşturmaya yer olmadığı kararıyla, Kıbrıs çıkartması sırasındaki olayda hiçbir komutan ve askeri personelin sorumluluklarının olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bu karar verilmiştir ama, Milli Savunma Bakanı Melen de, Genelkurmay Başkanı Sancar da, bu önemli kararı kamuoyuna duyurmamışlardır. Bu arada, AP basını, ölçüsüz saldırılarla

Kayacan'ı suçlamıştır. Melen ve Sancar yine susmuştur. Kayacan, bu saldırıları sürdüren AP basınını çeşitli asliye hukuk mahkemelerinde mahkum ettirmiş, fakat yetkililerden hiçbir ses çıkmamıştır Melen. ancak bir yazılı soru üzerine, bu konudaki kararı, verilişinden altı ay sonra parlamentoda açıklamak zorunda kalmıştır.

Görülüyor ki, bu tür olaylar, belirli siyasal eğilimlere ve endişelere göre kullanılmaktadır.

Açılmayan yolsuzluk dosyaları, mahkeme kararlarına rağmen kapanan suç ihbarları... Silahlı Kuvvetler'in savaş gücü ve onuruyla ilgili gizlenen kararlar... Kimi sorumlu tutalım bunlardan, kimi?.. Kimi?.. Ve hani, nerede "devlet bütünlüğü"?.. Böyle mi korunuyor, böyle mi?..

(Cumhuriyet, 13 Mart 1977)

KARIŞIK İŞLER...

Karmakarışık olaylar içindeyiz. Bir olay, bir başka olayı unutturuyor. Olaylar bir alev seli gibi, toplumun her kesimini sarıyor. Bir yerde kanayan yara, bir yerde çürüyen yolsuzluk dosyaları, görünmez bağlarla birbirlerine bağlanmış sanki.

Ankara Cezaevi'nden, bazı siyasi tutuklular cezaevi duvarını delerek kaçmış... Bu duvar nasıl delinmiş? Cezaevi yöneticileri, delinen duvarın hiç farkına varmamışlar mı? Nasıl başarılmış bu iş?

Olayı duyar duymaz, cezaevinden kaçan Taner Akçam'ın babası Dursun Akçam'ı telefonla aradım. Akçam, acı içinde kıvranıyordu. Çaresizdi.

- Her an bir felaket haberi almaktan korkuyorum, diyordu.

Tanrı saklasın, aklımız ister istemez Kızıldere olaylarına takıldı. Mahir Çayan ve arkadaşları, Maltepe Askeri Tutukevi'nin duvarını delerek kaçmışlar, sonunda, "Kızıldere" köyünde kapana kısılarak, havan mermileriyle öldürülmüşlerdi.

Dursun Akçam:

- Oğlum yirmi iki yaşında. Savcı mahkemede, yaşının otuz katı ceza istedi. Mahkeme sekiz yıl verdi. Dosyası daha Yargıtay'a gelmemişti. Karar belki bozulurdu. İçim kan ağlıyor. Felaket haberi almaktan korkuyorum, diye yakınıyor.

Ne yapsın!.. Baba yüreği!..

Yarın hangi olayların içinde yaşayacağız, bilemiyorum. Sokak ortasında vurulan gençlerden mi, trafik polisi tarafından öldürülen delikanlılardan mı, güvenlik kuvvetlerinin operasyonlarından mı söz edeceğiz acaba?

Yarın TRT Seçim Kurulu, yasa dışı bir "işgalci" ile vergi yasalarından kaçıp televizyon ekranının gölgesine sığınmış bir "komisyoncu"nun yönetimindeki TRT için bir karar verecek. Kurul, aylardır bu konuda bir karara varamadı. Belki yarın, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Orgeneral Nurettin Ersin, TRT Seçim Kurulu'nun kararını açıklayacak.

Dört üniversite rektörü ve bir orgeneral, Danıştay ve Yargıtay'ca, "yasadışı" olarak nitelenen TRT Genel Müdürü hakkında, bakalım ne karar verecekler? Anayasa kuralları sadece mahkemeleri, hükümeti, parlamentoyu bağlamaz. Bu kurallar kişiler için de bağlayıcı nitelik taşırlar. Bu kararlara karşın, örneğin kurulun orgeneral başkanı:

- Hayır, Karataş tam Anayasa'nın istediği adamdır, diyebilecek midir?

Generallerin, siyasal iktidarla yakınlık kurmaları çok doğal sayılıyor nedense. Bu yakınlık, görev dolayısıyla olursa, söylenecek söz yoktur. Fakat bazı generaller, durup dururken başbakanlarla beraber olduklarını ilan etmeye neden gerek görürler acaba?

- Hükümetin emrinde şerefle hizmete devam edeceğiz...

Üçüncü Ordu Komutanı Orgeneral Ali Fethi Esener ile Kolordu Komutanı Korgeneral Feyzi Aysun'un, 12 Mart muhtırasının yıldönümünde, bu muhtıranın iktidardan devirdiği Demirel'e "şilt" verip, böyle konuşmalar yapmalarının nedeni açıklanabilir mi?

Silahlı kuvvetlerin, hükümetlerin emrinde olmaları yasa gereğidir. Bu gereğin, durup dururken, siyasal nitelikteki bir, törenle Demirel'e hatırlatılmasının siyasal amaç taşımadığını kim ileri sürebilir?

Bu iki sayın general, 27 Mayıs 1960 İhtilali'nde, silahlı kuvvetlerde görev yapmamışlar mıydı? 27 Mayıs İhtilali'nde silahlı kuvvetler, "hükümetin emrinden" çıkarak, Menderes hükümetini devirmiştir. 12 Mart 1971 tarihinde de, dört orgeneralin imzaladıkları bir "muhtıra" ile hükümetin emrinden çıkmış,

yine, bugün şilt vererek kutladıkları Başbakan Demirel, hükümetten düşürülmüştü. Sayın generaller, eğer gerçekten "hükümet emirlerine" bağlılarsa, bu bağlılıklarını şu iki hükümet darbesinde gösterselerdi, daha inandırıcı olmazlar mıydı?

Üçüncü Ordu Komutanı Orgeneral Ali Fethi Esener'in, ordu komutanlığının bulunduğu Erzincan ilinden kalkıp Elazığ'a gelerek Başbakan Demirel'e "şilt" vermesini ve Başbakan'ın siyasal konuşma yaptığı kürsüde bir "parti büyüğü" gibi yer almasını silahlı kuvvetler nasıl karşılar, bunu bilemiyoruz. Fakat, önümüzdeki 30 Ağustos'ta emekliye ayrılacak olan Orgeneral Esener, herhangi bir parti listesinde yer alırsa, ya da bu partiler aracılığı ile bir yönetim kurulu üyeliğine getirilirse, söylenecek sözlerin neler olduğunu şimdiden biliyoruz.

Yarın ne haber alacağız? Güvenlik kuvvetleri, cezaevinden kaçan siyasal tutukluları yakalayacak mı? Dursun Akçam'ın baba yüreği telaş ve heyecanla yeni haberler bekleyecek mi? TRT Seçim Kurulu Başkanı Orgeneral Nurettin Ersin, Karataş'ın görevden alınmasını isteyecek mi?

Olaylar birbirinin içine girmiş. Bir olayda, öbür olayın yanıtı saklı. Ve her olay, bir çöküşün habercisi sanki...

(Cumhuriyet, 15 Mart 1977)

OLAY ARANIYOR...

İçişleri Bakanlığı, her ay, "hava raporu" verir gibi, gizli örgütlerin eylem yapacaklarını açıklayan genelgeler yayınlamaktadır. Bu hafta içinde, bu gizli örgütlerin eyleme geçecekleri belirtilmektedir.

Sokak ortalarında insanların yaylım ateşiyle öldürüldüğü bir dönemden geçiyoruz. Cumhuriyet döneminde, böylesine kanlı günler hiç yaşanmamıştır.

İşte bu son günlerde bazı çevreler, olay yaratmak için ellerinden geleni ortaya koymaktadırlar. En son deneme, ODTÜ yurtlarında sahneye kondu. Bir kanlı çatışma, araya giren CHP'li milletvekili ve senatörlerin çabasıyla önlenebildi.

Bu gibi gergin ortamlarda, atılan bir el bombası, sıkılan bir kurşun, hiç umulmadık olaylara yol açabilir. Koşullar öylesine oluşur ki, büyük patlamalar için bir küçük kıvılcım yeterlidir.

Almanya'da Hitler faşizmi, 1933'lerde "Reichstag yangını" adı verilen bir olayla "devlet terörü"ne başladı. Türkiye'de "Elrom olayı" 12 Mart faşizmine, balyoz sallama olanağı sağladı.

Egemen güçler şimdi de, ya bir yeni "Reichstag yangını" ya da yeni bir "Elrom olayı" arıyorlar.

Parlamento binasının solcular tarafından yakıldığını ileri süren Hitler, bu yangından sonra ülkedeki bütün ileri aydınları, üniversite profesörlerini, siyasal parti yöneticilerini bir gece içinde cezaevlerine toplattırarak, Nasyonal Sosyalizm'in demir ökçesini Alman halkının başına indirmişti.

Sonradan, Reichstag yangınının Hitler yanlısı SS'ler tarafından çıkartıldığı anlaşıldı.

Türkiye'de, Marmara vapuru ve Eminönü yolcu gemisinin batırılışı ile Kültür Sarayı'nın yakılışı, 12 Mart döneminde, solculara yükletilmek istenmiş, ancak iftira silahları mahkeme önünde birer birer geri tepmişti. İsrail Başkonsolosu Elrom'u kaçırıp öldürenlerden hava yüzbaşısı İlyas Aydın'ın, bugün nerede olduğu ve ne yaptığı kimse tarafından bilinmemektedir.

Bu tür olayları art arda sıralarsanız, kuşkular büsbütün artmaktadır.

İstanbul'da, sokak ortasında dolaşmak artık bir cesaret işi olmuştur. Kentin sokaklarında bir "infaz mangası" gibi dolaşan kanlı bir çete, yaylım ateşiyle adam öldürmekte, başta İçişleri Bakanı olmak üzere, bakanı, valisi, emniyet müdürü, olup bitenleri birer "kapalı tribün" seyircisi gibi gözlerinin ucuyla izlemekle yetinmektedirler.

Acaba devletin yasal yetkilerini aşan bir örgüt eyleme mi geçmiştir? Acaba, böyle kanlı saldırılar düzenlendikten sonra, solcuların karşı eylemlere geçmesi mi isteniyor? Acaba, İstanbul'da eski saraylarda ve köşklerde karargah kurmuş, "kontrgerilla" merkezleri, kendilerine "avcılar grubu" adı verip, belli eylem planları mı uyguluyor?

Ülkemizde barıştan ve özgürlükten yana olan bütün ilerici güçlerin bu soruların yanıtlarını bir bir bulup çözmeleri gerekmektedir. "Bireysel terör" yollarının, sosyalizme ve sosyalistlere zarar vereceğini bilmek zorunda olan "sabırsız" ve "keskin solcular"ın, öncelikle bu konu üzerinde düşünmelerinde yarar vardır.

Dikkat: Bir takım güçler ülkemizde "Reichstag yangını" arıyor. Oyuna gelmemek gerekir Aman dikkat!..

(Cumhuriyet, 17 Mart 1977)

BÖYLE KARAR OLMAZ...

TRT Seçim Kurulu'nun Genel Müdür Şaban Karataş hakkındaki kararını anlayan var mı acaba?

Kurulda iki üye, Karataş'ın görevden alınması için oy kullanmış, öteki iki üye görevde kalmasını istemiş, bir üye de çekimser kalmıştır.

Buna karar denir mi? Böyle karar olmaz. Bu kararın niteliği, kararsızlıktır.

Bir Ağır Ceza Mahkemesi düşünün. Üyelerden biri, sanığın ölüm cezasına çarptırılmasını ister, öteki üye ise aynı sanığın beraati yönünde oy kullanırsa, üçüncü üye, "ben çekimserim" diyebilir mi? Bu durumda, yargılanan sanık beraat mı eder, idam mı olur?

Ne beraat eder, ne de idam olur. Ama mahkeme şu ya da bu yönde kararını belli eder. Hukuk mantığı bunu gerektirir, çünkü bir karar ancak böyle oluşur.

Bir başka alandan örnek verelim. Diyelim ki İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Kemal Kafalı, bir doçentlik jürisine katıldı. İki profesör, sınava giren asistan hakkında olumsuz oy verse, öteki iki üye de, olumlu oy kullansa, Prof. Kafalı.

- Ben çekimserim, diyebilir mi? Derse ne olur? Üniversiteler yasasına göre, kurul üyesi profesör, olumlu ya da olumsuz oy vermek zorundadır. "Çekimser oy" söz konusu olamaz. İşin hakçası ve özeti budur.

Bu örneklerden sonra, geliniz TRT Seçim Kurulu'nun hangi koşula bağlı olarak karar alacağını, 359 sayılı TRT yasasına dayanarak saptayalım:

359 sayılı yasada, 12 Mart döneminde yapılan değişiklikle, TRT Seçim Kurulu öngörülmüş bulunmaktadır. Yasanın değişik 9'uncu maddesinde şu hüküm yer almaktadır:

TRT'nin Anayasa'ya ve bu yasanın öngördüğü esaslara aykırı olarak yaptığı ve tarafsızlık ilkesinden uzaklaştığı ve Genel Müdür'ün göreviyle ilgili ağır bir hizmet kusuru işlediği hallerde, Başbakan'ın ve TBMM'de grubu bulunan siyasi partilerden birinin yazılı olarak TRT Seçim Kurulu'na başvurması ve bu kurulun olumlu görüşünü bildirmesi üzerine, Genel Müdür, Bakanlar Kurulu kararnamesiyle görevinden alınır...

TRT Seçim Kurulu'nun hangi koşula bağlı olarak karar alacağı, 359 ayılı yasanın 29/2/1972 tarih ve 1586 sayılı yasa ile eklenen ek birinci madsinde açıkça belirtilmektedir. Okuyalım:

Kurulun toplantı ve karar yeter sayısı, üye tam sayısının salt çoğunluğudur...

Yani, beş kişilik kurul, üç kişi ile toplantı yapabilir. Bu kurulun karar vermesi için, çoğunluk oyunun belirmiş olması gerekmektedir Yasa bu koşulu açıkça tanımlıyor:

- Üye tam sayısının salt çoğunluğu...

TRT Seçim Kurulu'nda karar verilmemiş, oylar dağılmıştır. Kurulun Başkanı, Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri Orgeneral Nurettin Ersin ve Ege Üniversitesi Rektörü Necati Akgün, Karataş'ın görevde kalması yönünde oy kullanmıştır. Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Tahsin Özgüç ve Hacettepe Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Doğan Karan, aynı Karataş'ın tarafız yayın yapmadığı ve hizmet kusuru işlediği gerekçeleriyle görevden ayrılmasını istemişlerdir. İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Kemal Kafalı ise çekimser kalmıştır. Böylece karar çoğunluğu olmamış, ortaya bir "kararsızlık belgesi" çıkmıştır.

TRT Seçim Kurulu Başkanlığının şu bildirisine bakın! Kurul Başkanı Orgeneral Ersin ne diyor:

Yapılan oylamada iki olumlu, iki olumsuz, bir çekimser oyla TRT Genel Müdürü Şaban Karataş'ın görevden alınmasına gerek olmadığı sonucuna varılmıştır.

Kamuoyu, bu tür sudan gerekçelerle kandırılamaz. Kurul, yasal açıdan bu konuda karar vermiş sayılamaz. Her üye bir oya sahiptir. Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Orgeneral'in de oylamada tek oyu vardır. Öteki üyeler de birer oya sahiptir. Bu oyların "aritmetik toplamı" bir kararı değil "kararsızlığı" ortaya koymuştur.

Bu kararsızlık belgesi, kesin hüküm niteliğinde değildir. Kararın Danıştay'a götürülmesinde zorunluluk vardır Çünkü bu karar, Karataş'ın görevde kalmasını gerektirici nitelikte değildir. Karar oluşmamıştır.

(Cumhuriyet, 18 Mart 1977)

YILAN HİKAYESİ...

"Yılan hikayesi" kavramı hangi olaydan sonra ortaya çıkmıştır, bilmiyorum. Eğer "yılan hikayesi", uzayıp giden, bir türlü sonuçlanmayan işleri anlatmak için kullanılıyorsa, şu bizim ünlü "Mobilya davası", "yılan hikayesi" kavramını unutturacağa benzemektedir.

Belgeler... Dosyalar... Davalar... Peki sonuç ne? Sonuç ortada. İki yıldır Millet Meclisi'nde dosyanın kapağı bile aralanmadı. Kurulan komisyon, henüz kim sorumlu, kim değil, bu sonuca bile ulaşamadı. Ne dersiniz?.. Bu dosyayı da TRT Seçim Kuruluna mı yollasak acaba?.. Belki iki olumlu, iki olumsuz bir de çekimser oyla karar verirler, olur biter!

Mobilya yolsuzluğu ile ilgili belgelerden bıktınız, biliyorum. Ama, yine de şu belgeye bir göz atalım; bakalım bu belgede ne deniyor?

Gümrük ve Tekel Bakanlığı Başmüfettişi Fevzi Ertürk, 30.12.1976 gün ve 66/47 sayılı yazısında şunları yazıyor:

14-16 Nisan 1975 tarihleri arasında Cenova'dan Bianchi Co. S.A., Chiasso-Switzerland adresine gönderilen söz konusu 17.650 kg. tahta mobilyanın Chiasso'da özel bir antrepoya alındıktan sonra Bianchi firması yetkilisinin İsviçre gümrük makamlarına verdiği dilekçe üzerine, 31.12.1976 günlü 3-a parçasının (200 kg. kadar), İsviçre'den tekrar İtalya'ya gönderildiği ve geri kalan kısmının da yakılmak suretiyle imha edildiği öğrenilmiştir...

Yani, Yahya Demirel'in sunta mı, mobilya mı olduğu anlaşılmayan "manevi kişiliğe" sahip, ceviz kaplama yemek ve yatak odası takımları, gurbet ellerde yakılıp yok olmuştur.

Neden acaba?

Bu nedenlerin niçinlerin yanıtı, parlamentoda bir türlü ortaya çıkarılamamıştır. Mahkemelerde davalar sürüp duruyor. Bu yüzden, görülmekte olan davalar hakkında hiçbir eleştiriye yer vermeyelim. Gün gelir, Zonguldak Ağır Ceza Mahkemesi'nin de, Ankara Dördüncü Ağır Ceza Mahkemesi'nin de kararları, birer birer kamuoyuna sunulur. Şimdilik sabırla bekleyelim.

Parlamentoda, mobilya yolsuzluğunu araştırmak için kurulan komisyon, "türlü-çeşitli" yollarla, engellenmektedir. Önce aylarca komisyon başkan seçemedi. Sonra da, komisyonun bir AP eski milletvekili olan MSP'li üyesi, tam karar aşamasında istifa edip, komisyondan ayrılıverdi. Bu arada komisyonun görev süresi de bitti.

Geçtiğimiz çarşamba günü, mobilya komisyonunun görev süresinin, TBMM birleşik toplantısında uzatılması gerekiyordu. Fakat Başbakan Demirel, her nedense Antalya'daki açık hava toplantısını, tam komisyon süresinin uzatılacağı güne rastlatmıştı. Birçok AP milletvekili ve senatörü, bu nedenle, birleşik toplantıya gelmedi. Böylece, komisyonun görev süresi de uzatılmamış oldu.

Türkiye'de son yıllarda hiçbir yolsuzluk, mobilya dosyası gibi sağlam kanıtlarıyla ortaya konmadı. Buna karşın, bütün olup bitenleri görüyorsunuz. Devletin namuslu müfettişlerinin sayfalar dolusu raporları, yolsuzluğu bir suçüstü tutanağı gibi gözler önüne seriyor ama, atı alan Üsküdar'ı çoktan geçmiş bile...

Demirel eğer, erken seçim önergesi verirse, MSP de mobilya yolsuzluğu için gensoru önergesi verecek. Şimdilik "Yılan hikayesi"nin güncelliği de bu.

Görüyorsunuz, yolsuzluk, işte böyle işlere de yarıyor.

(Cumhuriyet, 19 Mart 1977)

BOŞA GAYRET...

Bu gergin ortamda her gün bir olay bekliyoruz. Çünkü artık, kaba kuvvet bütün ülkede egemenliğini ilan etmiştir. Bu ortamda saldırganların amaçlarından biri de, ilerici basını

susturmaktır. Cumartesi günü, gazetemiz Genel Yayın Müdürü Oktay Kurtböke'ye yapılan saldırı, bu özlemin en ilkel belirtilerinden biridir.

Cumhuriyet Gazetesi, yarım yüzyılı aşan tarih kesiti içinde "Cumhuriyet ilkelerini" savunmaktadır. Cumhuriyetimizin ilerici ve Atatürkçü ilkeleri, bu gazetede satır satır savunulmuştur. Hemen hemen her dönemde tutucu, çıkarcı ve gerici çevreler, Cumhuriyet Gazetesi'yle uğraşmayı gericilik ve çıkarcılıklarının gereği saymışlardır.

Son günlerdeki saldırıları izliyorsunuz. Hemen hemen her gün bir Cumhuriyet okuru dövülüyor. Cumhuriyet gazetesi satarı gazete bayileri adlarına "ülkücü" denilen sokak çeteleri tarafından yakılıyor, yıkılıyor.

Nedir bunların anlamı?..

Bunların anlamı açıktır. Yarım yüzyıldır, onurlu uğraşını, ilerici çizgideki kavgasını sürdüren Cumhuriyet Gazetesi bir kez yıldırılırsa, korkutulursa, ürkütülürse, bu çıkarcılar, bu gericiler rahat nefes alacaklardır

Milyonluk tazminat davaları açıyorlar, olmuyor. Reklamlarını kesmeye kalkıyorlar, olmuyor. Okurlarını dövüyorlar, olmuyor. Muhabirlerine saldırıyorlar, olmuyor Yazarlarını tutukluyorlar, olmuyor.

Cumhuriyet bir "devrim meşalesi" gibi, gericiliğin, tutuculuğun, sömürünün, yolsuzluğun ve cinayetin üstüne gidiyor. Durmuyor, korkmuyor, korkutulmuyor, susmuyor, susturulmuyor.

Yaklaşan seçimlerde boy hedefi yine Cumhuriyet Gazetesi'dir. Cumhuriyet Gazetesi'yle birlikte öteki ilerici yayın organlarıdır. Devrimi gazeteciler ve yazarlardır.

Basın susarsa, susturulursa, seçim alanlarında diledikleri gibi at oynatacaklar. Nasıl olsa, TRT bir "işgalci" ile televizyon, bir eski zaman "gramofonu" gibi sadece "sahibinin sesinden" konuşacaktır Bir de basın, ilerici basın susarsa, işgal tamamlanacaktır.

Yok, yağma yok öyle!..

Cumhuriyet Gazetesi, başyazarından genel yayın müdürüne, genel yayın müdüründen yazı işleri müdürlerine, muhabirine, yazarına ve gazetede çalışan tüm emekçisine kadar,

bütün kadrosuyla gericiliğe karşı sıkılmış bir yumruk gibi kavgasına devam edecektir.

Cumhuriyet Gazetesi'ni susturmak, "iktidar kabadayılarının" gücünü çok aşar. Hodri meydan!.. Buyurun bakalım!

(Cumhuriyet, 22 Mart 1977)

DEMEK ÖYLE!..

Başbakan Demirel'in demagojik saldırıları gün geçtikçe artmaktadır. Kendi iktidarında, yüz binlerce işçiyi Almanya'ya göçe zorlayan Demirel, CHP'nin önerdiği "Köy Kent Projesi"nin, köylüyü zorla köyünden koparıp göç başlatacağını ileri sürmektedir.

Son günlerde, bir başka demagoji fırtınası da CHP-TİP ilişkileri nedeniyle ortalığı kasıp kavurdu. Demirel, solun bir "yamaç" olduğunu, CHP'nin bu yamaçta kayıp, sonunda TİP ile birleştiğini söyleyerek, aklı sıra, CHP'nin "komünistliğini" kanıtlayıverdi.

Demirel'e göre TİP, "bölücülük" ve "komünistlik" nedeniyle kapatılmıştır. Öyleyse CHP'nin komünistlik nedeniyle kapatılan bir partiyle ilişkisi CHP'nin de komünist olduğunu göstermektedir.

Yalan ve yanlış aynı noktadan kaynaklanmaktadır. TİP Anayasa Mahkemesi tarafından "komünistlik" nedeniyle kapatılmamıştır. Bir Başbakan'ın gerçekleri bu kadar açıkça çarpıtması, artık devlet hayatımız için alışılagelen olaylardan olmuştur. Bu nedenle, bu tutumu hiç yadırgamamak gerekir.

Öyle amma, bazı gerçekleri de, iyice vurgulamak gerekmez mi?

TİP, 12 Mart faşizminin tozu dumanı arasında, "bölücülük" nedeniyle kapatılmıştır. Aynı dönemde, Necmettin Erbakan'ın lideri bulunduğu "Milli Nizam Partisi" de, Atatürk ilkelerine aykırı tutumu nedeniyle, TİP'in kapatılmasına karar veren aynı Anayasa Mahkemesi'nce kapatılmıştır.

Erbakan, kapatılan Milli Nizam Partisi yerine, Milli Selamet Partisi'ni kurmuş, bu partiyle de Başbakanlık merdivenlerini

tırmanmıştır. Demirel bugün, Anayasa Mahkemesi'nde kapatılan bir partinin lideriyle hükümet sandalyelerini paylaşmaktadır. Anayasa Mahkemesi'nce kapatılan partilerle işbirliği yapmak suç sayılıyorsa, bu suçun önce Demirel için söz konusu olması gerekmez mi?

Kaldı ki CHP, TİP ile herhangi bir seçim işbirliği de yapmış değildir. Yalan ve yanlış burda da, birbirine karışmaktadır.

CHP'nin TİP, SDP ve TBP ile işbirliğine girişmesi demokrasinin yaşaması için gerekli aşamalardan biridir. Fakat ne yazık ki, TİP ve TBP'nin önerdikleri bu "güçbirliği" pek de inandırıcı olmayan nedenlerle reddedilmiş ve CHP, kendi dışındaki sol ile "diyalog kopukluğu"nu sürdürmek kararında olduğunu bir kez daha açıklamıştır.

İşin özüne inerseniz, eleştirilmesi, karşı çıkılması ve kınanması gereken tutum, bu ürkeklik, bu çekingenlik ve şüpheciliktir.

Sosyalist partileri suç çemberleri içine alıp, birtakım varsayımlarla demagojik sonuçlar çıkarmak, Demirel gibi politikacılara çok yakışmaktadır. Fakat düştükleri çelişkiyi kendileri görmüyorlar mı?..

Sen kalk, kapatılan bir partinin lideriyle hükümet kur; sonra TİP'in Anayasa Mahkemesi'nce kapatılma gerekçesini saptırarak suç gerekçeleri yarat... Sen kalk, 27 Mayıs İhtilaliyle kapatılan ve halkoyundan geçmiş bir Anayasa ile mahkum edilmiş Demokrat Parti'nin devamıyız de; ondan sonra da, kapatılan partilerle ilişkiyi suç say!..

Kapatılan partilerle işbirliği yapmaktan söz edemeyecek tek adam varsa, o da Demirel'dir!

(Cumhuriyet, 23 Mart 1977)

"HAYALİ KAMYON"

Başbakan Süleyman Demirel'in kardeşi Şevket Demirel'in büyük paylarına sahip olduğu "Orma Şirketi" Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan 330 milyon liralık "teşvik belgesi" almıştır. 2 Şubat 1977 gün ve 3283 sayılı "teşvik belgesi" Demirel ailesinin nasıl bir büyüme içinde olduğunu göstermektedir.

Memleketimiz işte böyle büyüyecektir. Büyüme, sermayenin büyümesine bağlıdır. Sermaye büyürse, sermaye sahipleri de büyür. Sermaye sahipleri büyürse, Türkiye de büyür. "Büyük Türkiye" ancak işte böyle ortaya çıkar.

Şevket Demirel, bu son teşvik belgesinde çok alçakgönüllü davranmıştır. Çağımız, "milyon değil, trilyon" çağıdır. Ne diyor Şevket beyin ağabeyi:

- Trilyonu telaffuz etmeye alışalım...

Trilyon çağında, milyonluk teşvik belgesinin lafı mı olur? Demokratik Parti'den Adalet Partisi'ne "transfer" edilen "koca reis" namlı Dr. Sadettin Bilgiç de, 1975 seçimleri arifesinde, bir alçakgönüllülük göstererek, milyonluk teşvik belgeleriyle yetinmemiş miydi?

Ne de olsa görmüş geçirmiş adamlar...

Türkiye bu yolla büyürken, ara sıra ufak tefek yanlışlıklar da yapılıyor. Ne bileyim ben, İsviçre'de "hayali şirketler" aracılığı ile mobilya ihracatı yapmak gibi, efendime söyleyeyim, karşılıksız çek vermek gibi yanılgılara da rastlanmıyor denemez.

Başbakan Süleyman Demirel'in becerikli yeğeni, Mıgırdıç Şellefyan adlı bir işadamı ile iş ilişkilerine girmişti. Mıgırdıç-Demirel ortaklığı Milliyetçi Türkiye'nin gereklerinden biriydi. Fakat bir unutkanlık eseri, Şellefyan-Demirel ortaklığının İsviçre'de varlığı saptanamayan şirketler aracılığı ile ticaret yaptıkları ortaya konuvermişti. Şimdi yurt dışına, bu "hayali şirketler" aracılığı ile mobilya satıldığı ileri sürülüyor, ancak, İsviçre'de bu firmalara kimse rastlamıyordu. Üstelik, Yahya Demirel'in Antalya, İstanbul ve İzmir limanları dururken, neden Ereğli'den yurtdışına mobilya gönderdiği de anlaşılmıyordu.

Yahya Demirel'in binlerce ton tuttuğu ileri sürülen mobilyalarını kim taşımıştı? Hangi taşımacı, hangi kamyon, hangi şoför?..

Yahya Demirel, bu mobilyaların, hangi taşımacılar tarafından taşındığını bildirmesi üzerine, gerek Maliye Bakanlığı yetkilileri, gerekse Savcılık, bu taşımacıları çağırıp ifadelerini aldılar. Ankara Birinci Asliye Ceza Mahkemesi'nin 1976/384 sayılı dosyasından anlaşılıyor ki, Isparta'dan Ereğli'ye mobilya taşıdığı ileri sürülen iki taşımacı:

Biz ne Yahya Demirel'i tanırız, ne de mobilya taşıdık. demezler mi?

Bakın Allah'ın işine. Mobilyaları taşıyan kamyonlar da "hayali" değil mi?

Sami Yenice, "67 AD 868" plakalı kamyonun sahibidir. Yahya Demirel'in ilgililere sunduğu faturaya göre, 67 AD 868 plakalı kamyon, 26.7.1974 ve 21.11.1974 günleri Isparta'dan Ereğli'ye mobilya taşımıştır. Kamyon sahibi Sami Yenice:

-Hayır, diyor, fatura sahtedir. Benim kamyonum o tarihlerde Yenice Orman İdaresi'nde yük taşımaktaydı. Bu faturanın nasıl ve kimler tarafından düzenlendiğini bilmiyorum...

Necati Düzgün, Karabük-Yenice arasında çalışan bir taşımacı. Yahya Demirel'in kayıtlarında görünen, sahibi bulunduğu "67 AV 584" plakalı kamyonunun, Yahya Demirel'in mobilyalarını taşımadığını söylüyor ve ekliyor:

- Faturalar sahtedir. Kamyonumun ruhsatı 16.8.1974 tarihlidir. Yahya Demirel'in düzenlediği anlaşılan faturaya göre, benim kamyonum 26.7.1974 tarihinde Ereğli'ye mobilya taşımış gibi görünüyor. Oysa, ben o tarihte kamyonuma ruhsat bile almamıştım...

Yani görüyorsunuz; "hayali şirket" aracılığı ile yapılan ticarete, "hayali kamyonlar" da karışmış bulunuyor

Demirel demokrasisi, "Hayali Küçük Ali"nin karagöz perdesine benzemedi m..i?

(Cumhuriyet, 24 Mart 1977)

ERKEN SEÇİME DOĞRU

Erken seçim olasılığı iyiden iyiye belirdi. CHP ve AP "yetkili kurulları" erken seçim için ilk adımlarını attılar. Hükümeti oluşturan partilerden MSP, aynı günlerde erken seçimi engelleyeceğini açıkladı. Muhalefet partilerinden DP, yolsuzluk dosyaları parlamentoda görüşülmeden yapılacak erken seçime karşı olduğunu ilan etti.

Ne olacak şimdi?

MSP Genel Başkanı Erbakan, ağır sanayi yatırımlarına başladıklarını, bunları yarım bırakamayacaklarını söylüyor. Bununla

da yetinmiyor. Hükümet ortağı Demirel'i "montajcılardan emir alarak" erken seçime karar vermekle suçluyor.

Hadi bakalım, çıkın işin içinden.

Bu arada, yolsuzluk dosyaları da unutulup gidiyor. DP Genel Başkanı Ferruh Bozbeyli, yerden göğe kadar haklıdır. Mobilya yolsuzluğu da, Lockheed olayı da, bütün kanıtlarıyla ortaya konmalı ve sorumluları cezalandırılmalıdır

Ama nasıl?..

Önceki gün, TBMM ortak toplantısında, mobilya konusunu inceleyen soruşturma hazırlık komisyonunun görev süresi uzatılırken, AP Meclis ve Senato grupları ortada görünmedi. Sadece birkaç AP milletvekili ve senatörü "grev gözcüsü" gibi boş sıralarda nöbet tuttu.

AP, ortak toplantıda çoğunluk sağlanmasına engel olmak kararındaydı. Geçen çarşamba günü Demirel, Oymapınar Barajı'nın temel atma töreninde bulunmak için Ankara'dan ayrılmış, AP milletvekili ve senatörleri de ortak toplantıya katılmamışlardı. Böylece komisyonun çalışması, hiç olmazsa, bir hafta için ertelenmişti

Demirel artık gün kazanmak istiyor.

İç ve dış ekonomik darboğazlar, hükümeti kıskıvrak yakalamıştır. Demirel'in artık bir adım atacak gücü kalmamıştır. Öyle olmasa, iki yıl boyunca Ecevit'i hükümeti bırakıp kaçmakla suçlayan Demirel, hükümeti bırakıp erken seçim isteyebilir miydi?

Evet ama şimdi ne olacak? Seçime bu hükümetle mi gidilecek? Ecevit önceki günkü basın toplantısında, bu konuda herhangi bir açıklamada bulunmadı. Sadece bütün partilerin işbirliği ile bir güvenli seçim ortamının yaratılmasından söz etti. Gazetecilerin bu konudaki soruları ise, esnek yanıtlarla geçiştirildi.

Sızan haberlere göre CHP, seçime parlamentoda grubu bulunan siyasal partilerin kuracağı bir seçim hükümeti ile gitmek istiyor. Şimdilik bunun için koşulların oluşturulmasına çalışılıyor. Örneğin Prof. Sadi Irmak'ın başkanlığında, Senatör Şerif Tüten'in İçişleri, Hüsamettin Çelebi'nin Ulaştırma Bakanı olacağı bir hükümet modeli üzerinde duruluyor. Eğer AP bu modele "evet" derse, bir "seçim hükümeti"nin kurulma olasılığı artacaktır.

Fakat işler hiç de göründüğü gibi kolay olmayacak.

Erbakan, bütün gücüyle bu girişimleri önlemek kararındadır. İlk engelleme, "Danışma Kurulu"nda başlayacak. İç tüzüğe göre, seçimlerin yenilenmesi kararı önce bu kuruldan geçecektir. MSP, Danışma Kurulu'na üye göndermemeyi planlamaktadır.

Üstelik Demirel'in, kendi Başbakanlığı dışında bir "hükümet modeli"ni benimsemesi, şimdilik zayıf bir olasılıktır.

Ortada bir de yolsuzluk dosyaları var. Eğer MSP isterse, mobilya komisyonu işler ve Demirel, seçimlere "Yüce Divan sanığı" olarak çıkar. Fakat Erbakan, mobilya konusunu Demirel'i yola getirmek için bir "şantaj silahı" olarak kullanmayı düşünmektedir.

Lockheed dosyası Milli Savunma Bakanı Ferit Melen'in elindedir. Eğer Melen soruşturma emri verirse dava açılacak, vermezse dosya kapatılacaktır. Eğer Melen soruşturma emri vermezse, Lockheed konusu, Demirel hükümeti aleyhine bir propaganda konusu olarak kullanılacaktır.

Erken seçim önergeleri işte bu koşullarda veriliyor. Önümüzdeki günlerde renkli olaylar yaşayacağız. Az kalsın unutuyordum, eski Cumhurbaşkanlarından Celal Bayar da Ankara'ya geldi. Demirel, Bayar'ı bazı "operasyonlarda" kullanmaya çalışacakmış.

Çok partili hür demokratik sistemi ne güzel işletiyoruz değil mi?..

(Cumhuriyet, 25 Mart 1977)

KIRIK ANAHTAR...

Hemen anımsayacaksınız; Cephe partileri, hükümeti oluşturmadan önce genel seçimlere "ortak liste" ile gireceklerini açıklayan bir "protokol" imzalamışlar ve bundan sonra hükümet pazarlığına oturmuşlardı. Bugünkü acıklı durumlarına bakınız... Birbirlerinin gözünü oymak için fırsat kolluyorlar.

Demirel, 1973 seçim konuşmalarında, Milli Selamet Partisi'nin kapatılması gerektiğini savunmuş, 1975 yılında, kapatılmasını istediği partiyle hükümet ortaklığı kurmuştur. Bütün bunlar, Demirel'in "seçim stratejilerine" uygun davranışlardır.

Adalet Partisi'nin tek başına iktidara gelebilmesi için, DP ve MSP oylarının AP'ye aktarılması gerekmekteydi.

Demirel, iki yıllık başbakanlığı döneminde bunu sağlamaya çalıştı. Güven oylaması sırasında DP içinden bazı milletvekillerini "transfer" etti, sonra da gözünü MSP'ye dikti.

DP milletvekilleri partilerinden ayrılıp AP'ye geçerken, DP oylarını ceplerinde alıp götürmüş müdür acaba? Bunun yanıtını hep birlikte seçimlerde göreceğiz.

Süleyman Demirel'in ikinci hedefi, MSP'dir. DP'nin parçalandığını varsayan AP çevreleri, MSP içinde de kendilerine yakın bir grup yaratmışlardır. Erbakan bu nedenle, dilediği gibi rahat hareket edememektedir. MSP içindeki bu uyuşmazlığın son günlerde giderildiği söyleniyor ama, ne olacağı yine de bilinmez.

MSP, son günlerde bir "sırat köprüsü" üzerindedir Erbakan'ın vereceği karar, partinin geleceğini etkileyecektir. Acaba MSP lideri Erbakan, Demirel'in partisi hakkında çevirdiği bunca oyundan sonra, aynı hükümette kalmanın "riskini" göze alabiliyor mu?

Oysa bu erken seçim önergeleriyle, MSP önüne çok önemli bir fırsat çıkmıştır. Anlaşılıyor ki, MSP hükümetten ayrılmayı göze alamamaktadır. Fakat, acaba hükümette kalmanın başkaca yolu yok mudur?

MSP, Demirel'den kurtulmak zorundadır. İşte ellerinde iki konu var: Biri mobilya davası, ikincisi TRT sorunu... Bu iki sorun, Demirel'i Başbakanlık'tan uzaklaştırmaya yeterlidir.

Diyelim ki, Erbakan Demirel'i düşürmek için girişimlerde bulunursa, Tevfik Paksu grubu parti içinde isyan bayrağı açacaktır. Paksu bu koşullarda partiden ayrılmayı göze alacak mıdır? Göze alsa, sözgelişi, peşinden sürükleyeceği beş on milletvekili ile AP listelerinden seçilebilecek midir? Yeni kurulan "Nizam Partisi"nin bütün yurtta örgütlenme olanağı da pek zayıf olduğuna göre, Paksu'nun öyle kolay kolay Demirelcilik yapması da düşünülemez.

Görünen köy kılavuz istemez. MSP, Demirel ile beraber olduğu zaman oy kaybetmiş, Demirel'e karşı tutum takınınca oy kazanmıştır. Erbakan'ın ağır sanayi atılımlarına yeter zekası bu olguyu görmezlikten geliyorsa, bir diyeceğimiz yok.

Evet; mobilya konusu bu arada yeniden canlanabilir. Yanı mobilyalar yeniden cilalanabilir. Altan Öymen bu arada yurtdışındadır. Gelse de, şu mobilya belgelerini yeni baştan gözden geçirsek iyi olmaz mı?

MSP anahtarı paslanmış mıdır, kırılmış mıdır, yitirilmiş midir; ne olmuştur Allah aşkına?!

Halep oradaysa, arşın burada... MSP bugüne kadar mobilya yolsuzluğunda Demirel'e kol kanat germiştir İşte önlerinde bir fırsat. Devirsinler Demirel'i... Mobilya dosyası önlerinde duruyor Alın bir başka fırsat. TRT sorunu gözlerinin içine bakıyor.

Kırık anahtar bir işe yaramıyorsa. bu anahtarı ne yapmalı acaba? Bunun da ağır sanayii yok ki...

(Cumhuriyet, 26 Mart 1977)

"RUZİ NAZAR" KİMDİR?

Bu günlerde Ankara'da bir sinemada "Akbabanın Üç Günü" adlı bir film oynuyor Görmediyseniz, gidip görün: Filmde, CIA ile ilgili olaylar ele alınıyor.

Filmi izlerken, "acaba Türkiye'de CIA hangi siyasal olaylara el atmıştır" diye düşündüm. Bunları biz bilmiyoruz amma, Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil iyi biliyor. Güzel güzel de açıklıyor. Ömür adam doğrusu.

CIA deyince aklıma geldi. Bir zamanlar Ankara'da "Ruzi Nazar" adında bir CIA görevlisinin adı her yerde konuşulurdu. Ben de merak edip Ruzi Nazar'ın kim olduğunu araştırmıştım. Ruzi Nazar, Jusmat adıyla bilinen Amerikan askeri kuruluşunda çalışır görünüyordu.

Ruzi Nazar, herkesi tanırdı. Ankara'da, Bahçelievler 3'üncü Cadde'de karakol karşısındaki iki katlı evinde sık sık devlet adamlarını, asker ve sivil bürokratları ağırlardı.

Ruzi Nazar, Türkistan'da doğmuş, Sovyet ordusunda görev yapmış, İkinci Dünya Savaşı sırasında, Almanya'ya kaçmıştı. Sonradan Amerikan uyruğuna giren Ruzi Nazar, Amerika'da gizli haberalma örgütünde önemli görevler üstlenmişti.

Türkçe bilmesi, Türk kökenli olması ve Sovyetler Birliği hakkında bilgi ve görgü sahibi bulunması Ruzi Nazar'a örgüt içinde etkinlik sağlıyordu. CIA yetkilileri, belki bu nedenle Ruzi Nazar'ı Ankara'ya yollamışlardı.

Ruzi Nazar, Ankara'da "Co" adıyla tanınan, Joseph Danaho ile birlikte çalışıyordu. Bu iki CIA görevlisi, sağladıkları kişisel dostluklarla, asker ve sivil bürokrasi üzerinde güven de kazanmışlardı.

27 Mayıs Devrimi'nden sonra Ruzi Nazar, ihtilalcilerle ilişki kurmaya çalıştı. 22 Şubat ve 21 Mayıs ihtilal girişimlerinde ihtilalcilerle görüşme olanağı aradı. Bu yazdıklarımı, o günleri yaşayan emekli askerlerin birçoğu yakından bilmektedir.

Ruzi Nazar'ın bu olaylar içindeki rolü ve etkinliği konusunda herhangi bir bilgi sahibi değilim. Bilebildiğim sadece şu. Ruzi Nazar, o günlerde Ankara'da Gaziosmanpaşa mahallesinde bir eve sık sık gider ve evde bir emekli kurmay albayla görüşürdü. Bu albay sonradan, Türkiye'de siyasal etkinlik kazandı. Ruzi Nazar, bu emekli ihtilalci albayın kızına "Pan-Amerikan" adlı uçak şirketinde bir iş de bulmuştu. Dostlukları çok sıkıydı.

12 Mart öncesi, Ruzi Nazar birçok olayın içine girdi, birçok kişiyle ilişki kurdu. Birçok olayı yönlendirmeye çalıştı. 12 Mart 1971'den sonra da, bir yüksek yargıcın kızı olan Alman asıllı karısı Linda ile Türkiye'den ayrıldı.

Ruzi Nazar, şimdi Münih ve Bonn'da "milliyetçi" ve "ülkücü" çevrelerle dostluklar sürdürmekte ve özellikle Türkistan doğumlu bir Türk vatandaşı aracılığı ile etkili çalışmalar yapmaktadır.

Dün Cumhuriyet'te Milli Savunma Bakanlığı eski Hukuk Müşaviri emekli Albay Emin Değer'in, "CIA'nın Ayaklanma Kuramı ve Türkiye" başlıklı incelemesini okurken, "kontrgerilla" ve "CIA" ilişkilerini yeniden düşündüm. Acaba, Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) ile şu Ruzi Nazar'ın bir ilişkisi olmuş mudur? CIA ile MİT arasında, acaba hangi koşullarda işbirliği yapılmaktadır? Bu işleri kimler yürütmektedir?

CIA eylemlerini konu alan "Akbabanın Üç Günü" gibi, Milli İstihbarat Örgütü'ndeki olayları konu alan bir "senaryo" yazılsa, ne olur acaba?

Devlet mi yıkılır?..

(Cumhuriyet, 27 Mart 1977)

ANLAYACAĞI DİL...

Türkçe'mizde "sözünün eri" diye bir deyim vardır. Toplum olarak, nedense böylesine erlikten çok yoksunuz. Siyasal parti liderlerine baksanıza, bir dedikleri bir dediklerine uyuyor mu? Kim ne derse desin bu çelişkiyi en iyi anlatan Başbakan Demirel'dir. Ne diyor:

- Dün dündür, bugün bugündür...

Şu TRT işine bakın: MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, Genel Müdür Şaban Karataş hakkındaki "tashih-i karar" konusu açıklığa kavuşunca, Karataş'ın görevden alınacağını açıklamamış mıydı?

Danıştay, TRT Genel Müdürü Şaban Karataş'ın yasal Genel Müdür olmadığına çoktan karar verdi. Erbakan bu kararı görmezlikten mi geliyor? Hükümetin bu kararın değiştirilmesi için yaptığı başvuru, kararın uygulanıp uygulanmamasını hiç ama hiç etkilemez. Danıştay bir kez "yürütmeyi durdurma" kararı verince, artık hükümetin bu karara uyması gereklidir. Buna uymazsa, hükümet suç işlemiş olur. Erbakan bunları unutuyor, ikide birde şu özürü ileri sürüyor:

- Hele bir "tashih-i karar" sonucu belli olsun...

Yürütmeyi durdurma kararı belli oldu. Bu karara uyulmadı. İptal kararı çıktı. Bu karara da uyulmadı. "Tashih-i karar" sonucunu bekliyorlar. Nedendir bilinmez, Danıştay'dan çıkan karar, Danıştay binasına bir kilometre uzaklıktaki Başbakanlığa aylardır ulaşamadı.

Yoksa Danıştay kararları Başbakanlığa kaplumbağalar eliyle mi tebliğ ediliyor?

MSP'nin genç milletvekillerinden Şener Battal da, geçenlerde Konya'da yaptığı açıklamada, Danıştay kararı Başbakanlığa tebliğ edildikten sonra, TRT kapısına giderek Karataş'ı polis aracılığı ile içeri sokmayacağını bildirmişti. Hani ne oldu bu sözler? Karar mı gelmedi, cesaretiniz mi yetmedi?

Doğrusu şu. MSP ağır sanayi yatırımı yapar ama, şu Karataş'ın ağırlığını bir türlü üstünden çekip atamaz.

Herkes biliyor ki Karataş, Anayasa'yı koltuğuna minder yaparak oturmaktadır. Yine herkes biliyor ki TRT Haber Dairesi Başkanı Hami Tezkan, Lockheed komisyoncusunun komisyoncusudur. Bir "işgalci" ve bir "komisyoncu" el ele verip "milli birlik ve beraberlik ruhu içinde" gül gibi geçinip girmektedir.

Karataş, kendisi Danıştay kararlarını çiğneyerek Genel Müdürlük koltuğunu işgal ederken, TRT Genel Müdürlüğü aleyhine verilen Danıştay kararlarını da uygulamamaktadır. Televizyon Haberleri Müdür Yardımcısı Aycan Giritlioğlu, programcı Selçuk Altan ve Ahmet Tümel, ellerinde Danıştay kararlarıyla TRT kapısında beklemektedirler. Karataş, TRT Genel Müdürlüğü koltuğunda oturmakla suç işlemektedir Danıştay kararlarını uygulamayarak her gün başka suçlar da işlemektedir. Öyle suçlar işlemektedir ki, gün gelecek kendisini sevgili Başbakanı da kurtaramayacaktır.

Diyeceksiniz ki, suç işleniyor ama hiçbir Cumhuriyet Savcısı ceza davası açmıyor; öyleyse kim yapışacak Karataş'ın yakasına?

Bu durumda, Karataş'ın kıyımına uğrayan TRT emekçileri birer birer Danıştay'da dava açsınlar. Karataş yasal Genel Müdür olmadığı için, her dava açan davasını kazanacaktır. Bundan sonra yapılacak iş basittir; Karataş nasıl olsa bu kararları uygulamayacaktır. Kıyıma uğrayan her TRT emekçisi, Karataş hakkında tazminat davası açmalıdır. Hukuk kuralları ve mahkeme kararları ortadadır. Bu kuralların TRT Seçim Kurulu eliyle değiştirilmesi olanağı da yoktur. Karataş, açılan her dava nedeniyle kendi cebinden tazminat ödemek zorunda kalacaktır. Böylece, bir gün arabası, öbür gün televizyonu, daha öbür gün ise buzdolabı haczedilecektir.

"Söz bir Allah bir." Ama Erbakan'ın sözü bir değil, biz Erbakan'ı kendi günahlarıyla baş başa bırakalım da, kendi yolumuzu kendimiz bulalım.

TRT emekçileri Karataş hakkında tazminat davaları açmalıdır. Seçimlerden sonra ceza yargıçları önünde hesap verecek olan Karataş, bundan önce de cebinden tazminat öderse, belki aklı başına gelir.

Bu Karataş'ın başına yakında ne taşlar yağacak, bilir mi bunu şu tavukçuluk uzmanı? Her horoz kendi çöplüğünde öter; başkasının sesiyle öten horozlar, çöplükte yer bulamazlar.

(Cumhuriyet, 28 Mart 1977)

OLUMLU BAŞLANGIÇ

Pazar günü Gaziantep'te CHP Genel Başkanı Ecevit'in konuşmasını izledim. Şimdiye kadar birçok CHP toplantısına katıldım ama, böylesine canlı ve böylesine görkemli bir topluluğa rastlamadım.

Kalabalık, sanki bir insan seliydi. Havaalanından kente giden yolda, binlerce araba, yüzlerce traktör ve motosiklet gördük. Köylüler, işçiler, Ecevit'in otobüsünün yanından sel gibi akıyorlardı.

Açıkça görülüyor ki, halkta Cephe partilerine karşı oldukça anlamlı tepkiler oluşmuş. Yaşadığımız olaylar içinde pek gözle görünmeyen, ancak denizlerdeki dip dalgaları gibi köklü ve derin tepkiler, bilinçlerde, vicdanlarda ve duygularda yer tutmuş.

Gaziantep'te, bu dip dalgalarını gözlerimizle gördük. Eğer, halk toplulukları, ülkenin başka kentlerinde de Gaziantep'teki gibi toplanacaksa Demirel'in işi bitik demektir.

Halk soyguna karşı... Halk cinayet çetelerine karşı... Halk küçük ayak oyunlarına karşı. Tek kelimeyle, halk düzene karşı. Oluşan ve gelişen tepkinin kökeninde bu yatıyor. Demirel bu bilinçli tepkiyi, komünistlik suçlamalarıyla bastırmak istiyor. İşi gücü bu. Ama bu silah çoktan paslanmış artık. Silah geri tepiyor belki de.

Demirel'in bu çağdışı suçlamalarını gelin bir de Gaziantep'te şalvarlı köylü kadınlarına sorun; bakalım ne diyecekler? Sorun bakalım kasketli Gaziantep köylüsüne. Sorun bakalım Gaziantepli işçilere. Sorun bakalım ne yapacaklar?

Halk düzene karşı. Halk toprak istiyor, iş istiyor. Halk suntalara ve cuntalara karşı. Vergi iadelerine, teşvik belgelerine, mebus pazarlarına, sahte dindarlara, sahte milliyetçilere karşı. Bu akımı durdurmak kimin gücünde? Kim bu bilinç şelalesini durdurabilir? Hangi babayiğit, hangi sabıkalı siyasal kabadayı?.. Kim?.. Kim?..

Seçim güvenliğini, üç-beş komandoya dayanarak yok etmek isteyenlerin aklına şaşarım. Ülkeyi, kanlı cuntalarla yönetmek heveslilerinin canlarına acırım. Demokrasi, barış ve özgürlük... Türkiye'yi bu yoldan geri döndürmek isteyenler ancak ve ancak kendi mezar taşlarını hazırlarlar. Suları tersine akıtmak kimin gücündedir?

Dönüş yok bu yoldan!

CHP, 1977 seçim yarışına çok olumlu bir başlangıçla girdi. Fakat bu görkemli kalabalık, CHP örgütünü gevşekliğe itmemelidir. Örgüt "Nasıl olsa kazanacağız" diyerek, işleri oluruna bırakmamalı, tarlalarda, fabrikalarda, dağ köylerinde, alabildiğine yoğun, alabildiğine etkin çalışmalar yapmalıdır.

Çünkü bu seçim, bir ölüm-kalım savaşını vurgulamaktadır. Ya barış ya kavga, ya aydınlık ya karanlık... Böylesine seçeneklerle karşı-karşıyayız şimdi.

(Cumhuriyet, 29 Mart 1977)

DÜZENİN İKİZLERİ

Çok partili yaşamımızın en kısa tanımı, "yolsuzluk" ve "cinayet" sözcüklerinin yan yana getirilmesiyle yapılabilir. Gençlerin art arda dizilen mezar taşları ve üs tüste yığılan yolsuzluk dosyaları... Bunlar, artık düzenin temellerine yerleşmiştir. Cinayet ve yolsuzluk, düzenin nedeni ve sonucu olmuştur. Bu düzenin acı meyveleri bunlardır işte.

Önceki gün parlamentoda, kamu alımlarıyla ilgili yolsuzluk belgelerini inceleyen komisyon toplantısını izlemeye gittim. Türk Hava Yolları'nın aldığı uçaklarda bazı yolsuzluklar yapıldığı ileri sürülmüş, Sayıştay denetçilerince hazırlanan raporlar, bu yolsuzluk olasılıklarını belgelere bağlamıştı. Komisyonda bu raporlar okundu ve benimsendi.

Parlamento aynı saatlerde, kulislerde ve odalarda Meclis çaycısından Meclis Başkanı'na kadar hep birlikte "erken seçim" konusunu görüşmekteydi. Hemen hemen her yerde aynı konu:

- Haziranda seçim yapılır mı?

Seçim geç ya da erken, kesinlikle yapılacak. O anlaşılıyor. İyi hoş amma, şu yolsuzluk dosyaları ne olacak Allah aşkına? Bu dosyalarda, düzenin kirli çamaşırları yatıyor, açmayacak mısınız?

Kimsenin niyeti yok. Hep yazıyoruz ya, yolsuzluğa da, cinayete de alıştık artık. Eskilerin deyişi ile, "vakay-ı adiye" oldu bunlar hep. Kimsenin aldırdığı yok.

- Adam sende...

Çoğumuz böyle düşünüyoruz. Erken seçim dalgası da, bu yolsuzlukları silip süpürecek anlaşılan. Demirel, böylece seçim alanlarına, en azından mobilya yolsuzluğundan sıyrılarak çıkmış olacak. Ne zamandır böyle fırsat kolluyordur herhalde.

Ya şu Feyzioğlu'na ne demeli? "Sosyal kapsamlı kanunlar" çıkmalıymış... Vah vah!.. Daha önceleri nerelerdeydiniz? Yeni mi aklınıza geldi bunlar? Yirmi yıl politika sahnelerinde dönüp dolaştıktan sonra, seçime birkaç ay kala Bay Feyzioğlu "sosyal kapsamlı kanun" çıkaracak!.. Elma şekeri mi dağıtıyorsunuz, çocuklara balon mu satıyorsunuz? Kimi aldatıyorsunuz?

Akılları sıra, halkı böyle kandıracaklar.

Hele "yolsuzluklarla mücadele ettiklerini" söylemiyorlar mı... İnsanı çileden çıkaracaklar. Mobilya yolsuzluğu ortaya atılalı iki yıl oluyor. Ne yaptınız bugüne kadar? Demirel'den ödünç milletvekili alarak, parlamentodaki komisyonlarda hükümet partilerinin oy oranını arttıran, ondan sonra da Demirel'e destek olan bu Feyzioğlu değil midir?

Yolsuzlukla mücadele ediyormuş!..

Ferit Melen, CGP Van Senatörü'dür. Öyle mi, değil mi? Öyle. Melen Milli Savunma Bakanı'dır. Öyle mi, değil mi? Evet öyle. Genelkurmay Askeri Savcısı, Lockheed rüşvet olayı ile ilgili olarak "kovuşturmaya yer olmadığı kararı" vermiş midir? Vermiştir. 353 Sayılı Yasa, Milli Savunma Bakanı Melen'e Askeri Savcı'ya, bu kararını geri aldırıp dava açması için yetki tanımakta mıdır? Evet tanımaktadır. Melen bugüne kadar bu emri vermiş midir? Hayır vermemiştir.

Bunlardan sonra "yolsuzluklarla mücadele ediyorum" çalımının arkasına gizleniyorlar. İşte mobilya dosyası, işte Lockheed belgeleri... Kimi kandırıyorsunuz, kimi?

Bu ülkede parlamento yolsuzluk dosyalarını görüşemezse; bu ülkede siyasal cinayet çeteleri ellerini kollarını sallayarak dolaşırlarsa, düzenin temelleri iyice ortaya çıkmış demektir.

Devletin gücü, iki yüz lira rüşvet alan memura yetip, Lockheed yolsuzluğuna erişemezse, bu devlete "demokratik hukuk devleti" demek ayıptır, ayıp!!!

(Cumhuriyet, 30 Mart 1977)

BİR YILDÖNÜMÜ...

Bugün Cephe hükümetinin kuruluşunun ikinci yıldönümüdür. Hepinize kutlu ve mutlu olsun. Önce Başbakan Süleyman Demirel'e kutlu olsun, sonra Hacı Ali Demirel'e, Yahya Demirel'e ve Şevket Demirel'e kutlu olsun. Bu dönemde ailece kutlandılar, mutlandılar.

Ne güzel bir yıldönümü değil mi?

Yurdumuzda barış ve esenlik hüküm sürüyor. Dünyadaki saygınlığımız da iyice arttı. Kıbrıs sorunu da çözülüverdi. Türk lirasının değeri arttı. Döviz rezervleri öylesine yükseldi ki, bu paraları, hangi yabancı ülke yatırımlarında kullanalım diye düşünüyoruz.

Büyük kentlerimiz barajlardan üretilen elektrikle geceleri ışıl ışıl, pırıl pırıl parlıyor. Ne de olsa "Barajlar Kralı"ndan Başbakanımız var. Geliştik, serpildik, büyüdük, iki bin yılında Almanların bugünkü düzeyine erişeceğiz.

Almanlar dost millettir. Bizi, onlara yetişinceye kadar, Münih garında bekliyorlardır her halde...

Ne derseniz deyin, göğüs kabartıcı sonuçlar aldık. Önce "milyon" kavramını eskittik, "trilyon" sözcüğünü kullanır olduk. Kalkınma hamlemiz, kardeşlerden yeğenlere kadar uzadı. Bir zamanlar elimizde kılıçla dayandığımız Avrupa kapılarına, ceviz kaplama suntalarla gittik. "Hayali şirketler" eliyle bütün Avrupa gümrüklerini fethettik.

Herkese sosyal güvenlik sağlandı. Altmış beş yaşına gelmiş kimsesiz ve yoksul yurttaşlarımıza beşer yüz lira bağlanırken, yirmi beş yaşına gelmemiş çocuklara, devlet hazinesinden milyonlar bağışladık.

Dost düşman, duyun!.. Bundan sonra artık trilyona gidiyoruz, trilyona!..

Yüksek okullarımızda, üniversitelerimizde, öğrencilere tam öğrenim özgürlüğü sağlandı. Bunun için Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Alpaslan Türkeş neler çekti bir bilseniz!. Yemedi, içmedi, uyku uyumadı, gece gündüz çalışarak öğrencilerin bugünkü can ve öğrenim güvenliğini sağladı.

Vatan kendisine minnettardır...

Şu iki yıl içinde öyle güzel günler yaşadık ki, bilemezsiniz. Bütün yolsuzluklar tek tek ortaya çıkarıldı. Maliye Bakanı,

Başbakanın yeğeninin yakasına yapışarak, devletin milyonlarının hesabını sordu. Lockheed yolsuzluğunu ortaya çıkararak, bütün dünyaya ne kadar titiz ulus olduğumuzu kanıtladık. Bütün rüşvetçiler, birer birer cezaevini boyladılar.

Okullarda, bahçelerde, sokaklarda, barış ve özgürlük türküleri söyleniyor. Gençlerimiz birbirlerini kardeş biliyor. Sokak ortasında bir tek kişi vurulmuyor. Şu iki yılda, ülkeye barış geldi, özgürlük geldi.

Seçim kaybeden devlet büyüklerimize yönetim kurullarında bol ücretli işler bulundu. Hükümet yanlısı emekli generallere büyük bankalarda yerler ayrıldı. Kimse aç bırakılmadı, açık bırakılmadı.

Ve, şu iki yıl sonunda, hükümeti oluşturan partiler tam bir görüş birliği içinde kalkınma hamlesine devam ediyorlar.

Biz iki yıl önce, devleti komünizm tehlikesinden kurtarması için, bütün bu işleri çok ucuz fiyata bir Amerikan şirketi müteahhidine "ihale" etmemiş miydik?..

(Cumhuriyet, 31 Mart 1977)

KARATAŞ'IN GELECEĞİ

Danıştay'dan sonra, Yargıtay Ceza Genel Kurulu da, Şaban Karataş'ın TRT Genel Müdürü olamayacağına karar verdi. İki Yüksek Mahkeme'nin kararları ortadadır.

Ankara Cumhuriyet Savcısı'nın, hiç zaman yitirmeden Karataş hakkında kamu davası açması gerekmektedir. Fakat nedense Ankara savcıları, bugüne dek herhangi bir dava açmamışlardır.

Dava açılsa, Karataş'ın hali nice olur? Karataş öyle suçlar işliyor ki, bilmem bunların altından nasıl kalkacak? Danıştay ve Yargıtay kararlarından sonra, Karataş hakkında bugünlerde tazminat davaları açılacaktır. Hukuk açısından söylenecek söz çoktan söylenmiştir. Karataş, yasal genel müdür değildir. Öyleyse, Karataş'ın attığı her imza, geçersizdir, yasadışıdır.

Peki şimdi ne olacak?

Diyelim ki, Karataş, bir TRT emekçisini, Ankara dışına atadı. Bu atamaların tümü, siyasal nedenlere dayanmaktadır

Yetkisiz bir genel müdürün bu gibi yasadışı işlemleri Danıştay'ca teker teker iptal edilir. TRT emekçisi hakkındaki işlem için "yürütmeyi durdurma" kararı ister. Karar alınınca iş bitmiş demektir.

Burada iki olasılık var; Karataş ya bu kararı uygular, ya da eski huyunu sürdürerek Danıştay kararlarını uygulamayacağını bildirir. Bu durumda, hakkındaki işlem, Danıştay'ca durdurulan TRT emekçisinin, atandığı yere gitme zorunluluğu yoktur.

Karataş, bu karardan sonra görev yerine gitmeyen bu TRT emekçisini, görevine başlamadığı gerekçesiyle, "müstafi" sayabilir. Bu işlem de yasa dışıdır. Görevinden çekilmiş sayılan TRT emekçisi yeniden Danıştay'a başvurarak, bu işlem hakkında da yürütmeyi durdurma kararı ister. Karataş yetkisiz genel müdür olduğundan, Danıştay bu işlem hakkında da yürütmeyi durdurma kararı verir.

Artık bundan sonrası tazminat davalarına kalmaktadır. Danıştay kararları uygulanmayan TRT emekçileri, Karataş hakkında tazminat davaları açmalıdırlar. Bu davalar kesinleştikçe, Karataş'ın bir gün arabası, ertesi gün televizyonu, bir gün sonra da buzdolabı mahkeme kararıyla satışa çıkacaktır.

CHP iktidara gelirse. Karataş hakkında hemen kamu davası açılacaktır. Çünkü, Karataş'ın yasa dışı tutumu iki yüce mahkeme kararı ile belirlenmiştir. Karataş bir hükümet değişikliğinde, "haydi allahaısmarladık" diyerek Erzurum Üniversitesi'nde yeniden tavukçuluk uzmanlığına başlayamaz.

Önce Savcılığa çağrılacaktır. Sorgusu yapıldıktan sonra, Türk Ceza Yasası'nın 146/3, 253 ve 240'ıncı maddelerine giren suç işlediği savıyla, Sulh Ceza Mahkemesi'ne gönderilecektir. Sulh Ceza Mahkemesi, bu kadar açıkça suç işleyen Karataş'ı hemen tutuklayacaktır.

Karataş önce "tecrit hücresi"ne alınacaktır. Burada büyük olasılıkla, üstü-başı arandıktan sonra, saçları kesilecektir.

Tecrit hücresinden sonra, koğuşa alınacak olan Karataş, birkaç kez, serbest bırakılması için dilekçeler verecektir. Avukat odasında, kendisini savunmaya gelenlerle ateşli konuşmalar yapacaktır. Eğer cezaevinde, tokat atmak, yüz numara temizletmek, buz kırdırmak gibi, 12 Mart döneminde uygulanan bazı çirkinliklerle karşılaşırsa, biz ilerici basın olarak, bu tutumu şiddetle eleştireceğiz.

O durumda bizlere bir haber göndermesi yeterlidir...

Bilmem, belki Karataş bunları düşündüğü için şu son günlerde bir "dokunulmazlık" kapmaya çalışıyordur. Yoksa şimdiden bildirelim: Hali dumandır.

(Cumhuriyet, 1 Nisan 1977)

KUŞKULAR ARTIYOR...

Lockheed yolsuzluğu, yeniden ilginç nitelikler kazanıyor Dün Cumhuriyet'te okuduğunuz haber, Lockheed şirketince Türkiye'ye satılan F-104-S uçaklarının, "Ordrance Corporation" adlı şirket tarafından Türkiye'ye daha ucuz fiyata satılmak istendiğini, ancak, Lockheed'in yaptığı baskılardan sonra, satıştan vazgeçmek zorunda kaldığını ortaya koymaktadır.

Lockheed olayı, çokuluslu şirketlerin çarpışma alanlarından sadece bir tanesidir. Öyle sanıyorum ki, Lockheed uçak yapım şirketinin asıl büyük amacı, Türkiye'de uçak sanayiini kurmaktır. Kavganın temelinde, bu amaç yatmaktadır.

Basında "Lockheed Komisyonu" olarak adlandırılan ve kamu alanlarındaki yolsuzlukları inceleyen Araştırma Komisyonu Başkanı CHP Milletvekili Yılmaz Alparslan, Londra'da, Ordrance Corporation şirketi temsilcisiyle yaptığı görüşmeleri tutanağa bağlamıştır. Tutanaklardan öğreniyoruz ki, bu şirket, uçağın tanesini 3.250.000 dolara satmak için Türk Hava Kuvvetleri ile görüşmeye başlamıştır. Şirket uçak satımında ayrıca 100.000.000 dolarlık bir "kredi teklifi" verdiklerini de açıklamaktadır.

Ordrance Corporation şirketi temsilcisi Süham Şevket'in bu konuda söylediklerini yeniden birlikte okuyalım:

"Bildiğiniz gibi, Türk Hava Kuvvetleri'ne yaptığımız bu teklif, Hava Kuvvetinizce, Lockheed'in Türkiye temsilcisine sızdırılmış, o da Amerika'daki merkezlerine bildirmiştir. Dünyanın en büyük firmalarından biri olan Lockheed bize büyük baskılar yapmaya başlamıştır. Üstelik uçak satışlarında Mafya metotları tatbik edildiğinden, Avrupa'da son senelerde, bu satışlarla ilgili olarak dört kişi katledilmişti. Her an, ucuz teklifimiz sebebiyle başımıza

bir bela geleceği düşüncesiyle bu işten çekilmeyi münasip gördük."

Uçak şirketleri arasında bu "mafya metotları" F-104-S uçaklarının alımında Türkiye'de de uygulanmış mıdır acaba? Ortada, bazı şüpheler ve giderilmesi gerekli kuşkular var. Bu kuşkulardan biri şu noktada toplanıyor: Ordrance Corporation şirketinin, tanesi 3.250.000 dolardan satmayı önerdiği uçaklar, Lockheed Şirketi aracılığı ile Türkiye'ye 4.297.000 dolara satılmıştır.

Neden? Niçin? Nasıl?..

Üstelik, Ordrance Corporation şirketinin uçak satış teklifi, Lockheed uçak yapım şirketi Türkiye temsilcisi Altay şirketinin dosyaları arasında çıkmıştır. Bu bir "sanayi casusluğu" mudur, yoksa "mafya metodu" gereği midir?

Bu kuşku, bir başka kuşkuyla birleşmektedir. Türkiye'nin Washington Büyükelçisi, Ordrance Corporation şirketi hakkında araştırmayı, bir "rakip firma" olan, Lockheed şirketine yaptırmıştır. Nasıl olur bu? Büyükelçi, buna nasıl cesaret edebilir?

Anlaşılıyor ki, Genelkurmay Savcısı Albay İlhan Şenel'in verdiği "kovuşturmaya yer olmadığı" kararı, bu yeni suç belirtilerinden sonra yeni baştan değerlendirilecektir. Kuşkular artmakta, bit yenikleri çoğalmaktadır.

353 sayılı yasaya göre, askeri savcının verdiği kovuşturmaya yer olmadığına ilişkin karar, şu anda ancak Milli Savunma Bakanı Ferit Melen tarafından geri aldırılıp Lockheed konusunda dava açılması sağlanabilir.

Dava açılmazsa Ferit Melen'in değil parlamentoda, memleketi olan Van sokaklarında bile dolaşması güçleşir. Buyurun Melen, dosya önünüzdedir. Dilerseniz, dosyayı anlayacağınız dille bir kez daha sunalım:

- Bilgilerinize...

(Cumhuriyet, 2 Nisan 1977)

KAŞIK VE PİLAV

Türkçe'mizde "işler Arap saçına döndü" diye bir deyiş vardır ya, işte siyasal olayları ancak bu deyişle tanımlayabiliriz.

Bir yandan Lockheed ve mobilya yolsuzlukları, öte yandan erken seçim önerileri siyasal trafiği iyice yoğunlaştırdı.

CHP, seçim tarihinin 5 Haziran olmasını istiyordu. Eğer, seçim 5 Haziran'da değil de, 12 Haziran'da olursa, buna da bir diyecekleri yoktu. Fakat seçim tarihi 12 Haziran'ı geçerse, bu tarih CHP için hiç de uygun değildi.

Şimdi parlamentoda zamanla yarışılıyor. MSP, çeşitli yollarla erken seçim önerilerinin danışma kurulundan geçmeden görüşülmesini sağlayacak içtüzük değişikliğini başarıyla engelliyor. DP, bütün hüneriyle bu engellemeyi yönetiyor.

Bugün, erken seçim önerileri için çok önemli bir gün olacak. çünkü, engelleme sürerse, araya DP tarafından hazırlanan gensoru önerisi girecek. Artık bundan sonra da, seçimlerin 12 Haziran günü yapılması güçleşecek.

Güçlük şurada: 306 sayılı milletvekili seçim yasasının 6'ncı maddesine göre, erken seçim tarihi, yenileme kararının verildiği günden sonra gelen altmışıncı günü izleyen ilk pazar günüdür. Eğer içtüzük değişikliği bugün görüşülemezse, seçim tarihi, ister istemez 12 Haziran tarihini aşmaktadır. Çünkü, hafta içindeki oturumlarda DP tarafından verilen gensoru önergesi görüşülecek ve "vuslat bir başka bahara" kalacaktır.

Bu işin bir yönü. Peki, hükümet ortakları arasındaki bu anlaşmazlıklara ve çatışmalara ne demeli?

Mobilya yolsuzluğunu araştıran Soruşturma Hazırlık Komisyonu Başkanı Mehmet Altmışyedioğlu, hükümeti oluşturan partilerden birinin genel başkan yardımcısıdır.

Komisyonda, hükümeti oluşturan bir başka partinin üyesi de, Başbakan Demirel, Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon ve Ticaret Bakanı Halil Başol'u suçlayan karara imza atmıştır. Demirel, bundan sonra televizyon ekranlarına çıkıp:

- Bu bir CHP oyunudur, diyemez. Çünkü, komisyon sadece CHP'li üyelerden oluşmuş değildir. Soruşturma Hazırlık Komisyonu'nun AP'li üyelerinin dışındaki bütün üyeler, DP'lisi, CGP'lisi, CHP'lisi hep birlikte mobilya yolsuzluğunun Başbakan ve iki bakan tarafından örtbas edildiği sonucuna ulaşmışlardır.

İşin özü de burada... Yahya Demirel, sahte belgelerle vergi iadesi aldığında, amcası Süleyman Demirel, Başbakan değildi. Bu doğru. Fakat önemli olan, bu yolsuzluk ortaya çıkarıldıktan

sonra, Başbakan, Maliye Bakanı ve Ticaret Bakanı'nın, yolsuzluğu örtbas etme çabalarıdır. Komisyon önce yolsuzluğun yapıldığını saptamış, sonra da, bu yolsuzluğun kimler tarafından örtbas edildiğini belirlemiştir.

İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk de, Meclis kürsüsüne çıkıp, seçim güvenliği sağlayamayacaklarını açıklamadı mı? Bir başka bakan, gizli oturumda, hükümetin sorumluluğunu doğuran açıklamalar yapmadı mı?

Öyleyse, hükümet partileri arasında siyasal birlik, tutarlılık, karşılıklı güven gibi, bir hükümeti hükümet yapan koşullardan söz etme olanağı var mıdır? Bu hükümet bitmiştir. "Oksijen çadırı"na alınmıştır. Temeli çürümüş, çatısı çökmüştür.

Demirel, bu görüntüyü ve kendi yarattığı bu acıklı sonu, görmezlikten geliyor ve meydan okurcasına:

- Pilavdan dönenin kaşığı kırılsın, diyerek hamamda türkü söylemenin en güzel örneklerini veriyor.

Kaşık kırılsın; iyi olur. Amma şu pilavı yiyen kim? Bu "kara taşlı" pilavı durmadan kaşıklayan kim?..

(Cumhuriyet, 4 Nisan 1977)

ACIKLI SON...

Emin olun, şu Şaban Karataş'a acımaya başladım. Sen gel hükümetin emriyle bunca suç işlemeyi göze al, sonra aynı hükümet seni kapı dışarı ediversin... Olacak iş mi?

Danıştay, TRT Genel Müdürlüğü konusunu çoktan kesin karara bağlamıştır. Karara göre Genel Müdür, İsmail Cem'dir. Nevzat Yalçıntaş'ın atama işlemi de, Şaban Karataş'ın atama işlemi de, iptal edilmiştir.

- Hele bir tashih-i karar gelsin...

Hükümet partileri, bir süre, bu gerekçeyle oyalandılar. Oysa bu gerekçenin, hukuk açısından hiçbir önemi, hiçbir anlamı yoktur. Çünkü, "kararın düzeltilmesi" anlamına gelen "tashih-i karar" istemi, düzeltilmesi istenen kararın uygulanmasına engel olmaz. Bunu herkesten çok, idare hukuku uzmanı olan Prof. Dr. Turan Feyzioğlu bilir amma, ne yapacaksınız?.. Bu gerçeği daha önce söylerse, "milli bütünlük" bozulurdu.

Neyse, bunca gürültü ve patırtıdan sonra, Cephe partileri, Şaban Karataş'ı görevden almayı kararlaştırdılar. Son günlerde oksijen çadırına alınmış bulunan hükümet, önümüzdeki günlerde Karataş'ı görevden alırsa, bu tutum üzerinde, başta Karataş olmak üzere belli başlı Cephe bürokratlarının uzun uzun düşünmeleri gerekmez mi?

İşte adamı böyle yalnız bırakırlar. Ne demişler: "Her horoz kendi çöplüğünde öter." Şaban Karataş da, bir tavukçuluk uzmanı olarak, Erzurum Atatürk Üniversitesinde görev yaparken, bu hükümetin isteği üzerine TRT Genel Müdürlüğü'ne getirilmiş, arada bunca suç işledikten sonra, bir mendil gibi fırlatılıp atılmıştır. Yazık değil mi?..

Şaban Karataş'ın hukukçu dostları varsa sorsun öğrensin. Bugüne kadar işlediği suçlar, Türk Ceza Yasası'nın 146/3, 240 ve 252'nci maddeleri kapsamına girmektedir. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılandığı zaman, hakkında verilen Danıştay kararları ile kendisinin uygulamadığı Danıştay kararları dosyaya suç belgeleri olarak konulacaktır. Mahkeme büyük olasılıkla, bugün görevden aldığı TRT emekçilerini, bir bir tanık olarak dinleyecektir.

Dedik ya, Karataş'ın hali dumandır... Karataş, bütün bu suçları işlerken hükümete güveniyordu. Hükümetin kendisini yalnız bırakmayacağına inanıyordu. Bunun içindir ki:

- Ben bu hükümetle geldim, bu hükümetle giderim, diyordu. Bir bakıma, kendisini hükümetle özdeş sayıyordu.

Öyle amma, hesaplarında yanıldı işte. Şimdi arasın bulsun bakalım Demirel'i. Haydi, Feyzioğlu'nun yardımını istesin. Türkeş'ten haber beklesin. Yok, yok... Gözünün yaşına bakmazlar. Niye baksınlar? Karataş, onlar için bir dönem gerekliydi. O dönem de bitiyor. Artık bundan sonra evli evine, köylü köyüne, evi olmayan sıçan deliğine.

Ortalık tozdan dumandan geçilmiyor, herkes seçim derdinde. Karataş'mış, Hami Tezkan'mış, artık kimse aldırmaz. Atı alan Üsküdar'ı, kıratı alan da TRT'yi çoktan geçti!

"Sel gider kum kalır" derler ya, öyle işte. Cephe seli gitmiş, geriye kum yerine "Karataş" kalmıştır. Boyundan büyük işlere kalkan Karataş, bakalım kendisini nasıl savunacak? Zavallıyı yalnız bıraktılar. Yakışır mı milliyetçiliğe?..

(Cumhuriyet, 5 Nisan 1977

"TALİMAT"

Erken seçim önerileri nedeniyle, MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan ateş püskürüyor. Erbakan'a göre erken seçim, MSP'nin çabalarıyla başlayan "ağır sanayi hamlelerini" durduracaktır. AP ve CHP, "ağır sanayi hamlelerini" durdurmak için "dışarıdan talimat almışlar" ve erken seçim önerilerini vermişlerdir.

"Dışarıdan talimat almak", kökü dışarıda olan çıkar çevrelerinin emriyle karar vermek demektir. Erbakan, başlattıkları "ağır sanayi hamlelerinin", kökü dışarıda bulunan "montajcılar" tarafından "sabote" edildiğini ileri sürmektedir.

Bunları bir Başbakan Yardımcısı söylüyor.

"Dışarıdan talimat almak", Ceza Yasası'na göre, bir büyük suçtur. Siyasal bakımdan da bir "ihanet" sayılır. Bir Başbakan Yardımcısı, yardımcısı olduğu Başbakan'ın partisine, "dışarıdan talimat alıyor" diyorsa, bunun kanıtlarına da sahip olması gerekmez mi? Adalet Partisi, "dışarıdan talimat" alıyorsa, bu partinin Genel Başkanı'nın Başbakan olduğu bir hükümette Başbakan Yardımcısı olmak en azından onur kırıcı bir görev sayılmaz mı?

Bir Başbakan Yardımcısı, birlikte ortak sorumluluk yürüttüğü Başbakanı "dışarıda talimat almakla" suçlarsa, bu hükümetin, bundan sonra birlikte ortak sorumluluk taşıması akıl alacak iş midir Allah aşkına?

Dahası da var. Başbakan Süleyman Demirel, Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon ve Ticaret Bakanı Halil Başol, TBMM Soruşturma Hazırlık Komisyonu'nda, mobilya yolsuzluğunu örtbas etmekle suçlanmıştır. Bu komisyonun başkanı, hükümeti oluşturan partilerden CGP Genel Başkan Yardımcısı'dır. Başbakan ve iki Bakan'ın sorumlu olduklarına ilişkin komisyon kararına imza atan üyelerden biri MSP senatörüdür.

Bir hükümet ancak, güven duygusuyla ayakta durabilir. Birbirlerine çelme atmak, birbirlerinin kuyusunu kazmak için geceli gündüzlü çalışan insanlar, bir hükümette ortak sorumluluk taşıyabilirler mi?

Önceki gün Millet Meclisi'nde olsaydınız da, olup bitenleri izleseydiniz. Hükümeti oluşturan AP ile ana muhalefet partisi bir yanda, bir hükümet partisiyle bir muhalefet partisi bir

yanda, erken seçim kavgası yapıyorlardı. Peki ya hükümet nerede? Hükümet ne yapıyor?

Bir Başbakan Yardımcısı, Başbakan'ı "dışarıdan talimat almakla" suçluyor da, kimsenin kılı bile kıpırdamıyor. Bu nasıl yönetim, bu nasıl duygu, bu nasıl düşünce?

İşin özeti şu. Bundan sonra artık hükümet "biçimsel" olarak ayaktadır. Hükümeti hükümet yapan siyasal koşulların tümü yok edilmiştir. Ve işte bu koşullarda ve bu hükümetle seçime gidiyoruz.

(Cumhuriyet, 6 Nisan 1977)

GİDERAYAK...

Adalet Bakanı İsmail Müftüoğlu, giderayak dava üzerine dava açtırıyor. Önce, TRT Genel Müdürü Karataş hakkında dava açılması için savcılara emir verdi, sonra da Devlet Bakanı Seyfi Öztürk hakkında "hükümetin manevi şahsiyetini tahkir ve tazyif" suçundan dava açılması gerektiğini bildirdi. Öztürk, erken seçim önerisinden sonra hükümet için ne demiş biliyor musunuz?

- Bitli yorgan...

Adalet Bakanı Müftüoğlu, "Hiçbir hükümet üyesi, hükümeti tahkir edemez" diyerek Devlet Bakanı Öztürk hakkında dava açılmasını istiyor. Hazır davalar açılmışken, bazı hükümet partilerinin "dışarıdan talimat aldığını" açıklayan MSP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan hakkında da dava açılsın. Sonra Danıştay kararlarını uygulamayan hükümet üyeleri için de... Ülkede can güvenliğini sağlayamayan İçişleri Bakanı hakkında da...

Şaban Karataş, Ankara Savcılığı'na giderek ifade verdi. Ne yapsın adam?.. Kendisini genel müdürlük koltuğuna oturtan bu hükümet değil mi? Şimdi aynı hükümetin Adalet Bakanı savcılara emir vererek dava açtırıyor. Şu cephe partilerinin ipiyle kuyuya inilir mi? Adamı böyle, cascavlak ortada bırakıp kaçıyorlar işte.

Karataş, en azından Türk Ceza Yasası'nın 252'nci maddesinde yazılan "memuriyeti gasp" suçu işlemiştir. Fakat Karataş'ı

suç işlemeye yönelten ve bu suçu işlemesini kolaylaştıran, onu yasaya aykırı olarak genel müdürlük koltuğuna oturtan bu hükümet değil midir? Suç varsa, bu suçun kaynağı, Anayasa'ya ve yasaya aykırı Bakanlar Kurulu kararıdır.

TRT Genel Müdürlüğü koltuğu, üç beş gündür mü işgal altındadır? Hayır. Danıştay, İsmail Cem için yürütmeyi durdurma kararı verdiği günden beri, bu koltuğa hükümet zoruyla oturtulan Prof. Nevzat Yalçıntaş da, Prof. Şaban Karataş da suç işlemişlerdir. Fakat bu suç, neden bugün hatırlanıyor?

Türkiye'de hukuk devleti, işte böyle oyunların sahnesi olmuştur. İki yıl boyunca sus, her türlü yasadışı işlemi yürüt, ondan sonra da, ceza yasasını hatırla!..

Mobilya yolsuzluğu böyle değil mi? MSP ve CGP istese-lerdi, mobilya yolsuzluğu bugüne kadar çoktan belirli kararlara bağlanır, Başbakan ile Maliye ve Ticaret Bakanları çoktan Yüce Divan'a giderlerdi. Tam erken seçim önergeleri konuşulurken, mobilya yolsuzluğunu inceleyen soruşturma hazırlık komisyonu kararını açıklayıverdi. Ne olacak şimdi? Hiç. Unutulup gidecek...

Nedense, bütün yolsuzluklar, bütün haksızlıklar, bütün suçlar, tam seçime gidilirken soruşturma konusu yapılıyor. Siz hiç Selahattin Pınar'ın şarkısını dinlemediniz mi?

- Daha önceleri nerelerdeydiniz?..

(Cumhuriyet, 8 Nisan 1977)

NEYİN GÜVENCESİ?

Önceki günkü gazeteler İsrail Başbakanı İzak Rabin'in, bir ABD bankasında parası olduğu ortaya çıkınca, görevinden istifa ettiğini ve milletvekili seçimlerine de katılmayacağını yazıyordu. Rabin, olayı "basit bir hata" olarak nitelemiş, ancak yine de politikadan ayrılacağını açıklamıştır. Çünkü İsrail yasalarına göre, dış ülke bankalarında para bulundurmak yasaklanmıştır.

Bu haberi okuyunca ne düşünürsünüz?

Demek ki başbakanlar, haklarında böyle suçlamalar olunca görevlerinden ayrılmak gibi soylu davranışlarda bulunabiliyor-

lar. Demek ki başka ülkelerde böyle kurallar henüz etkinliğini yitirmemiş. Böylesine suçlamalar olunca ABD Cumhurbaşkanı istifa eder, Alman Başbakanı istifa eder, Japon Başbakanı istifa eder, İsrail Başbakanı istifa eder. Eğer Türkiye'de bir Başbakana istifa gereğini hatırlatırsanız, yanıtı hazırdır:

- Pilavdan dönenin kaşığı kırılsın...

Pilavdan dönenin kaşığı kırılsın. Bu arada kardeşlerimize de milyonluk teşvik belgeleri verilsin. Kardeşler, yeğenler TIR filoları kursunlar, bankalardan kredi ve vergi iadesi alsınlar. Yeter ki kaşık kırılmasın!..

Başbakan Süleyman Demirel, bu gibi olaylara hiç aldırmaz. Bu bakımdan tam bir "bağışıklık" sahibidir. Ne dersen de, hangi belgeyi ortaya koyarsan koy, o ne pilavdan döner, ne kaşığını kırar.

İşte böyle bir Başbakan'la seçime gidiyoruz. Şimdi çoğumuz yolsuzluk dosyalarını unuttuk bile. Lockheed, mobilya... Artık bunlar unutulacak. Tek endişe, seçim güvenliğidir. Demirel, sayın Cumhurbaşkanı'na gidip, bu konuda "güvence" vermiş. Kim inanır buna?..

Şöyle serinkanlı düşünelim. Hükümet, anarşik olayları önleyecek güce sahip midir? Bu sorunun iki yanıtı vardır. Bu soruya ya "hayır" ya "evet" biçiminde yanıt verilebilir. "Hükümet bu olayları önleyebilir mi" sorusunu, "evet" biçiminde yanıtlarsanız, biz de şu soruyu sorarız:

- Peki daha önce neden önlemediniz?

Hükümet bugüne kadar ne yapmışsa, bundan sonra da onu yapacaktır. Bugüne kadar kanlı olayları önleyemeyen, bu konuda hiçbir köklü ve inandırıcı önlem alamayan hükümet, bundan sonra acaba hangi etkili yola başvuracaktır?

Yok eğer hükümet bu olayları önleyemiyorsa, bu durumda, hemen görevinden ayrılması gerekmez mi? Hem bu hükümetin İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk, parlamento kürsüsünden:

- Bu hükümet seçimde güvenlik sağlayamaz, demedi mi?

Seçim sandıkları yurttaş kanına bulanırsa, sorumlusu şimdiden bellidir.

Şimdiye kadar on altı devlet kurduk diye övünürüz ama şu "son bağımsız Müslüman Türk Devleti"nde, bir İsrail Başbakanı İzak Rabin gibisini yetiştiremedik bugüne kadar. Öyle değil mi?

Hani on altı devlet kurmuşuz ama, bir o kadarını da işte böyle yıkmışız galiba.

(Cumhuriyet, 11 Nisan 1977)

LOCKHEED GÖLGESİ...

Milli Savunma Bakanı Ferit Melen, seçimlere bir buçuk ay kala Lockheed yolsuzluğu ile ilgili olarak, Genelkurmay Askeri Savcılığı tarafından verilen "kovuşturmaya yer olmadığı kararı"nın yeniden gözden geçirilmesi için yazılı emir vermiştir. 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluş ve Yargılama Usulü Yasası'nın 3. maddesi Milli Savunma Bakanı'na, Genelkurmay Askeri Savcısı'nca verilen kovuşturmaya yer olmadığı kararını kaldırarak kamu davası açılması ya da kovuşturmanın genişletilmesi kararını verme yetkisi tanımaktadır. Yasa maddesinin bu bölümü aynen şöyledir:

- Milli Savunma Bakanı soruşturmaya devam edilmesi veya kamu davası açılması hususlarında askeri savcıya emir verebilir. Kamu davasının açılması hususunda verilecek emir üzerine askeri savcı, soruşturma yapmaksızın iddianame ile kamu davası açar.

Melen, Genelkurmay Askeri Savcısı Yargıç Albay İlhan Şenel'e, Lockheed yolsuzluğu konusunda kamu davası açması için emir vermiş değildir. Verilen emir, yasadaki tanım ile "soruşturmaya devam edilmesi" kararıdır. Genelkurmay Savcısı, yeniden bir soruşturma yaparak, bilgi ve belge toplayacaktır. Toplanan bu bilgi ve belgeden sonra, Genelkurmay Savcısı, yeniden kovuşturmaya yer olmadığı kararı verebilecektir.

Milli Savunma Bakanı Ferit Melen, çok partili düzenimizin demirbaş politikacılarından biridir. Bugüne kadar Maliye Bakanlığı, Başbakanlık ve Milli Savunma Bakanlığı yapmıştır Fakat ne çare ki, Lockheed yolsuzluğu ortaya atılınca birbirini tutmaz demeçler vermiştir. Melen'in Lockheed yolsuzluğu ortaya atıldığında verdiği ilk demeç şöyleydi:

Türk makamlarının Lockheed firması ile herhangi bir ilişkisi yoktur.

Melen, Milli Savunma Bakanı olarak bu sözleri söylemiştir ama, gerçekler çok acı şekilde Melen'i yalanlamıştır. F-104-S uçaklarının Lockheed firmasından alındığı, her türlü belgeyle ortaya konmuştur. Peki öyleyse Melen, nasıl olur da sırtındaki bunca yıllık devlet tecrübesiyle böyle demeçler verebilmektedir? Melen, Lockheed konusundaki ilk demecini sonradan parlamentoda yalanlamış ve aynen şu açıklamayı yapmıştır:

Ben, bana verilen bilgiye göre demeç verdim. Acele ile arkadaşlarımız bir not getirdiler. Onu okuyarak bu bilgiyi arz ettim.

Son yirmi yıldır, Türk siyasal hayatında Başbakan, Maliye Bakanı ve Milli Savunma Bakanı olarak boy gösteren Melen'i yalan yanlış demeçler vermeye zorlayanlar kimlerdir acaba? 12 Mart döneminde sıkıyönetimin sorunluluğunu taşıyan Melen, siyasal hayatında hep böyle, eline verilen notları okuyarak mı devlet yönetmiştir?

Görünen köy kılavuz istemez. Melen, yaklaşan seçimler dolayısıyla açıkça seçim yatırımı yapmaktadır. Çünkü, Melen biliyor ki, Lockheed yolsuzluğu ile ilgili TBMM Araştırma Komisyonu raporu ortadayken değil parlamentoda, seçim bölgesi olan Van sokaklarında bile dolaşması güçleşecektir. Ve bunun içindir ki, seçimlere bir buçuk ay kala, Genelkurmay Askeri Savcısı'na emir vermektedir. Amacı, seçmenlerin önüne çıkıp:

Lockheed yolsuzluğu için dava açılmasını ben istedim, diyebilmektedir. Ama kim inanır Melen'e?..

Lockheed konusundaki karanlığın kaynağı ABD ile yapılan "adli yardım" anlaşmasıdır. Neden mi? Çünkü bu anlaşmaya göre, ABD'den sağlanan Lockheed yolsuzluğu ile ilgili belgeler, Türk Hükümeti tarafından, ancak ve ancak mahkemelere verilebilecektir. Başbakan Demirel, kendi imzaladığı bu anlaşmayı bile bile çiğneyerek ABD Adalet Bakanlığı'nca yollanan belgeleri, bir "adli merci" niteliğinde bulunmayan TBMM Araştırma Komisyonu'na yollamıştır. ABD, Hükümetin bu tutumundan sonra Türkiye'ye belge ve bilgi akımını durdurmuştur.

Eğer Türkiye'ye, Lockheed ile ilgili belge ve bilgi yollanmamışsa, bunun sorumlusu Başbakan Demirel'dir. Ve Demirel'in başkanı olduğu Bakanlar Kurulu'dur. Şimdi Melen, üyesi bulunduğu hükümetin yol açtığı bir sonuca karşı çıkar

gibi görünerek, Genelkurmay Savcısı'na emir vermektedir. Ama dikkat ediniz; dava açılması için emir vermiyor Soruşturma sürsün diye emir veriyor. Bütün kaygısı, seçime kadar geçecek sürede Lockheed gölgesinden kurtulmaktır.

(Cumhuriyet, 18 Nisan 1977)

HABERCİLİK...

Bir kamu görevlisi, kendisine yasalar gereğince verilen kamu görevini nasıl kötüye kullanır? Bunun çeşitli örnekleri vardır. Bu örneklerin en belirginlerini, Cephe Hükümeti döneminde yaşıyoruz.

Gözünüzden kaçtı mı bilmem? Lockheed Uçak Yapımı Şirketi'nin Türkiye temsilcisi ve Altay Şirketi sahibi Nezih Dural, yüz bin lira kefalet karşılığı salıverildi. TRT, Nezih Dural'ın cezaevinden çıkış anını görüntüyle saptayarak, ekranlara yansıttı.

Buna şaşıranlar oldu, kızanlar oldu. Şaşırmaya ve kızmaya hiçbir neden yoktur. Lockheed olayı, bir iki yıldır herkesi ilgilendirmektedir. TRT Haber Dairesi Başkanlığı'nın böylesine bir olayı adım adım izlemesi gerekir.

Fakat, TRT'nin bu konudaki haberciliği tek yanlıdır. Nezih Dural'ın salıverilmesine karar verildiği gün, konuyla ilgili bir başka haber daha vardı. Milli Savunma Bakanı Ferit Melen, Lockheed yolsuzluğu konusunda "kovuşturmaya yer olmadığı" kararı veren Genelkurmay Askeri Savcılığı kararının yeniden gözden geçirilmesini istiyordu.

Bu haber, en az Nezih Dural'ın salıverilme haberi kadar günceldi ve bana sorarsanız, ondan da önemliiydi. TRT Haber Dairesi Başkanlığı, o gün ve ertesi gün bu konuya tek satır bile yer vermedi. Böyle olunca da, TRT izleyicisi yurttaşlar şöyle düşündüler:

- Baksanıza Nezih Dural tahliye oldu. Genelkurmay Savcısı da kimseyi suçlu bulmadı. Öyleyse bu konuda söylenenler doğru değil galiba...

Yurttaşlar büyük çoğunlukla, bu işlerin perde arkasında nelerin olup bittiğini bilmezler. Devletin haberleşme araçlarına

inanırlar. Acaba yurttaşlar şunu biliyorlar mı? TRT Haber Dairesi Başkanlığı'nda bir AP eski milletvekili oturmaktadır. Bu AP eski milletvekili, Lockheed Uçak Yapım Şirketi komisyoncusu Nezih Dural'ın Türkiye'deki bazı işlerinde komisyonculuk yapmıştır. Yani TRT Haber Dairesi Başkanı, Lockheed komisyoncusunun komisyoncusudur.

Nezih Dural cezaevinden mi çıkıyor? Yolla TRT kameralarını... Lockheed yolsuzluğu konusunda Milli Savunma Bakanı, kovuşturmayı sürdürün, diye emir mi verdi, görmezlikten gel...

İş ilişkileri, devlet bürokrasisini böylesine sarmıştır işte. "milli TRT" ile ne kadar övünsek azdır. Nedense, Türkiye'de milliyetçiler hep böyle komisyoncuların arasından çıkıyor. TRT'de habercilik işte bu koşullarla yürütülüyor. Haber namusuna sahip TRT emekçileri de yaz-kış demeden, birer birer başka illere sürülüyor.

Az kaldı. Bütün bunların hesabı sorulacak. Başta, Danıştay kararını paspas yapan Genel Müdür Karataş, sonra komisyoncunun komisyoncusundan Haber Dairesi Başkanı, ondan sonra da içerdeki suç ortakları, birer birer hesap verecek. Yakında, yakında....

(Cumhuriyet, 19 Nisan 1977)

DOST ACI SÖYLER...

CHP Genel Yönetim Kurulu geceli gündüzlü çalışarak, 5 Haziran seçimleri için ön seçimlere girecek aday adaylarını saptamıştır. Bu çalışmalar sonunda, bazı partililerin adaylık başvuruları reddedilmiştir.

Adına "veto" deyin ya da bunun yerine bir başka ad bulun, sonuç değişmez. Bazı partililerin aday olmaları, parti yönetimince uygun görülmemiştir. Adaylıkları reddedilenler arasında iki milletvekilinin bulunuşu da oldukça şaşırtıcı olmuştur.

Diyelim ki, bu milletvekilleri parti suçu işlemişler ve böylece CHP listelerinden aday olma niteliklerini yitirmişlerdir. Bu varsayım doğruysa, ister istemez akıllara bazı sorular takılmaktadır. Bu milletvekillerinin "veto" edilmelerine yol açan neden-

ler, parti yönetimince ne zaman anlaşılmıştır? Eğer bu milletvekillerinin aday olmamalarını gerektirici tutum ve davranışları varsa, bunların daha önce saptanıp, belirlenmesi ve bu sonuçlar için parti disiplin kurullarının ceza vermiş olması gerekmez miydi?

CHP Genel Yönetim Kurulu'nun bu tutumunu anlamaya gerçekten olanak yoktur.

Seçim dönemine girilince, hesaplar çoğu kez altüst oluyor. Ön seçim bir can pazarıdır. Herkes parti içinde "altta kalanın canı çıksın" dercesine, amansız ve acımasız bir savaşa girmiştir. Diyelim ki, CHP Genel Yönetim Kurulu'nda, belli bir ilden ön seçimlere girecek olan aday adayı, kendi seçim bölgesi içinde seçime katılacak bir aday adayı için:

Efendim, bu partimize yaramaz, dedikten sonra binbir türlü gerekçe sıralayabilmektedir. Bunun parti içi demokrasiyle bağdaşır bir yanı yoktur.

CHP şimdi kaynayan bir kazan gibidir. Her partide olduğu gibi CHP içinde de birbirinin kuyusunu kazmak için ev ev, otel otel, kahve kahve dolaşan partililere rastlıyoruz. Bazılarının çalımından geçilmiyor:

- Genel Merkez benden yana...

Genel Merkez kimden yana, delegeler kimden yana, seçmenler kimden yana, bunları bugünden kestirmek olanaksızdır. En doğru ve sağlıklı yol, seçmene adaylarını doğrudan doğruya tanıma olanağı vermektir. Fakat bu seçim sistemiyle, bu ön seçimlerle bunu sağlamaya olanak yoktur. Bunun içindir ki, ön seçmenler karşısında kıran kırana adaylık çekişmesine tanık olunuyor. Bu çekişmeye, bir de Genel Yönetim Kurulu kararları karışınca, seçim yarışında adaylar arasında sağlanması, kurulması, oluşturulması gereken denge bozuluyor.

Bütün bunlara karşı, "parti disiplini" gereği akla gelebilir. Akla gelmemesi gerekir amma, yine de "akla gelebilir" demek gerekir. Parti disiplini, sol partiler için de geçerlidir. Ama bu disiplin anlayışının istenmeyen adayların seçime bir iki ay kala engellenmeleri amacıyla kullanılması son derece sakıncalıdır ve antidemokratik bir görünümü yansıtmaktadır.

Önemli olan bazı demokratik ilkelerin zedelenmemesidir. Biz bu günden bu uyarıyı yapmayı gerekli görüyoruz. Dost acı söyler. CHP bu gibi yöntemleri uygularsa, saygınlığından ve

etkinliğinden çok şeyler yitirecektir. Bu yöntemler bir kez başarı sağlarsa, yarın partinin gelişimi bu gibi yollarla tıkanabilir; demokratik sol görüş, amaç ve içeriğinden ayrılarak boş bir kavram gibi boşlukta sallanıp durur.

(Cumhuriyet, 21 Nisan 1977)

SIZMA...

AP seçim kazanma ümidini, sağ oyların toplanıp sol oyların parçalanmasında buluyor, hesaplarını bunun üzerine yapıyor.

Süleyman Demirel, iki aydır sağ oyları AP çatısı altında toplamak için çaba harcayıp duruyor. CHP ise, sol oyları toplamak için herhangi bir girişimde bulunmuyor. Üstelik parti üst kesiminde de "parti dışı sol" olarak adlandırdıkları çevrelere karşı oldukça yoğun tepkiler var.

CHP, çok partili düzenimizin çok "doğurgan" partilerinden biridir. Demokrat Parti, CHP içinden çıkmıştır. Yani Celal Bayar'ı, Adnan Menderes'i, Fuat Köprülü'yü, Refik Koraltan'ı CHP doğurmuştur. CHP içinden üreyen Demokrat Parti, 27 Mayıs 1960 yılında ancak bir ihtilal ile alaşağı edilmiştir.

Siyasal hayatımızın en tutucu partilerinden biri olan CGP, yine CHP içinden kopan bir grupça kurulmuştur. CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu yıllarca, CHP'nin "ağır topu" olarak görev yapmış, partinin en üst kademelerinde yer almıştır.

Ya 12 Mart hükümetlerinin başbakanları kimlerdir? Bunlar da CHP'nin, "parti büyüğü" olarak tanıttığı Nihat Erim ve Ferit Melen değil miydi? Bu dönemde birçok CHP milletvekili ve senatörü, ortanın solu lideri Ecevit'i sırtından hançerlemek için sıraya girmemişler miydi? Kemal Satır, Ali İhsan Göğüş, Orhan Kabibay, Sezai Orkunt... Bunlar Ecevit'i ve CHP'yi en bunalımlı günlerde terk edip, 12 Mart döneminden yana tavır almamışlar mıydı?

Cephe Hükümeti'nin kaç bakanı eski CHP'lidir bilir misiniz? Sıralayalım mı? Turhan Feyzioğlu, Orhan Öztrak, Selahattin Kılıç, Gıyasettin Karaca ve geçenlerde bakanlıktan istifa eden Kemal Demir... TRT Yönetim Kurulu'nda, Şaban Karataş'ı destekleyen Demirel hükümeti temsilcisi kimdir bilir

misiniz? Yine eski CHP'li Sezai Orkunt... Cephe Hükümeti'nin güvenoyu alacağı sırada, Hatay milletvekili Sait Reşa ve Urfa milletvekili Necati Aksoy, CHP'ye ihanet etmemişler miydi?

Bütün bu örnekler gösteriyor ki, CHP için tehlike, sağdadır. Çünkü CHP bir oluşum içindedir. CHP bundan sonraki gelişmesiyle ya ilerici toplumcu bir parti olacaktır, ya da düzenin kurumlarıyla barışacak, iktidar döneminde de düzenle bir ölçüde bütünleşecektir. Bu oluşum sürecinde, CHP için gerçek tehlike, bu bozuk düzenden yana olanların, şu ya da bu yolla partiye sızmalarıdır.

İşte, tehlikeli "sızma" budur. CHP içinden çıkıp, en tutucu partilerde yer alanlar görülmüştür Yine CHP içinden çıkıp, Türkiye'nin gelmiş geçmiş en gerici hükümetlerinde sandalye kapanlara rastlanmıştır. Fakat CHP içinden çıkıp da TİP, SDP ve TSİP ya da TBP gibi sol partilere girene tanık olunmamıştır.

CHP'nin açık hava toplantılarında, bazı sorumsuz grupçukların olumsuz gösterilerine tanık olunuyor diye, bu tür olayları abartarak sol ile bütün "diyalogu" koparmak CHP için ne ölçüde yararlıdır, bilinmez. Bilinen şu ki, 1973 seçimlerinde dağlara taşlara "Umudumuz Ecevit" diye yazılar kazıyanlar, bugün, birçok aday adayı tarafından köy köy dolaşılıp suçlanan ilerici gençlerdir.

CHP büyük olasılıkla, 5 Haziran seçimlerinden sonra iktidara gelecektir. CHP iktidara geldiğinde, parti programında yer alan dönüşümleri gerçekleştirirken, parti içinde tıpkı Feyzioğlu, tıpkı Satır gibi tutucu direniş odaklarıyla karşılaşmayacağını kim söyleyebilir?

Korkarız ki, soldan gelen sızmaları önleyeceğiz diye bir başka sızmaya kapılar ardına kadar açılacak ve bu kapıdan girip parti içinde köprü başı tutanlar, CHP'yi düzenle bütünleştirmek için "tarihsel görevlerini" yapacaklardır.

Tehlike solda değildir, sağdadır. Bunun yarasını taşıyor CHP. Bu sızmalara karşı da köklü ve kalıcı önlemler alıyor mu acaba?

(Cumhuriyet, 23 Nisan 1977)

"FAZİLET MÜCADELESİ"

Bugünlerde aday adayları köy köy, mahalle mahalle, kahve kahve dolaşarak seçim propagandaları yapıyorlar. Neyi merak ediyorum, biliyor musunuz? AP Genel Başkanı Süleyman Demirel için en ağza alınmayacak sözler söyleyip de sonradan AP'ye giren milletvekilleri, seçmenlere neler söylüyorlar?

AP Sivas Milletvekili Vahit Bozatlı, CHP'den AP'ye "transfer" olmuştur. Bozatlı 1970 yılında, Süleyman Demirel'in adının karıştığı yolsuzluk iddiaları ile ilgili olarak şu konuşmayı yapmıştı. TBMM birinci birleşim onuncu toplantı. Tarih 16.12.1970. Tutanak dergisinin 77 sayfası. Bir bölümü aynen aktarıyorum:

- Bizim arzumuz, ne olursa olsun bir hükümet başkanının, bir başbakanının "şaibeden" uzak kalmasıdır. Her türlü şaibeden uzak kalmadığı taktirde bir başbakan, bunu bilesiniz, bilesiniz, o memleket özlediği huzura hiçbir zaman kavuşamaz (CHP sıralarından bravo sesleri). Bir hükümet başkanı şaibe altında kaldığı müddetçe, o memlekette özlenen huzur, özlenen asayiş hiçbir zaman kurulamaz. Bunun ifadesi şudur: "Balık baştan kokar" sözü vardır. Bu, halk için kötü bir örnek olur, bu o ülkede hukukun hakimiyetinin henüz tesis edilmediği anlamına gelir...

Bozatlı bu konuşmasında Demirel'in Yüce Divan'da yargılanmasını istiyordu. Demirel Yüce Divan'a gitmedi ama Bozatlı tıpış tıpış gitti AP'ye kaydını yaptırdı. Bu sözlerden sonra, Demirel ile şapur şupur öpüştü üstelik. Şimdi Sivas'ta, bu sözlerinin tam tersini söylüyor.

Bir de Ali Elverdi var, biliyor musunuz? O da, Ankara Sıkıyönetim 1 nolu Mahkeme başkanıyken, "Türk ulusu adına" imzaladığı kararda, Demirel'i şu sözlerle suçluyordu:

"Ekonomik sıkıntı, buhran, politik tutarsızlık, 26 milyonluk birader yolsuzluğu söylenti ve çalkantılan ve bu şayialann gün ışığına çıkması yolundaki çabalann baltalanması, engellenmesi yolundaki ayak oyunlan..."

Ali Elverdi, Vahit Bozatlı'nın Meclis kürsüsünden değindiği "birader yolsuzluğu" konusunu sadece mahkeme kararına geçirmekle kalmıyor; bir de Demirel'i "ayak oyunları" yapmak-

la suçluyor. Sonra, o da Demirel ile öpüşerek, koklaşarak AP'ye giriyor.

Konya Milletvekili Necati Kalaycıoğlu, Demokratik Parti'den AP'ye geçenlerden biridir. Demirel'i, Kalaycıoğlu gibi "karalayan" bir ikinci milletvekiline rastlanmamıştı. O da AP'ye girdi. Demirel ile öpüşüp koklaştı. Alınız size Konya "Yeni Meram" gazetesinin 26 Haziran 1970 günlü sayısından Kalaycıoğlu'nun bir kaç cümlesi:

- İddia ve ikrar ediyoruz ki milletin, vatanın ve AP'nin tek kurtuluş yolu Süleyman Demirel'in şapkasını alıp gitmesine bağlıdır. AP Genel Merkezi 1963 yılında basılıp tahrip edildiği zaman şapkasını alıp giden bu zatın, bugün hakkındaki bu kadar ağır itham ve isnatlar karşısında asgari manada aynı davranışı göstermesi beklenirdi. Masonluk iddiasını uzun süre uydurma bir belge ile saklamasını beceren bu zat hakkında yürütülen tahkikatın, başta kaldığı müddetçe çevrilen dolaplar karşısında, ne derece müspet ve salim bir sonuç verip vermeyeceğini aziz milletimizin yüksek takdirine bırakıyoruz...

Biz de, Necati Kalaycıoğlu'nu "aziz milletimizin takdirlerine" bırakalım ve DP'den ayrılıp AP'ye kapağı atan Kubilay İmer adlı Konya milletvekilinin sözlerine göz atalım. Aynı "Yeni Meram" gazetesine aynı gün şöyle konuşmuş İmer.

Yaptığımız fazilet mücadelesinde en büyük endişemiz, memleketimizin, milletimizin gelecekteki huzur ve refahı ve kendisinin gölgelenmesidir. Bunun müsebbipleri Demirel aile, ortaklığı ile onlann etrafında çevrelenen yeminli menfaat şirketidir. Şaibeden uzak bir idarenin teessüsü ve idamesi için bir fazilet mücadelesine girdik. Parti içinde başlayan ve parlamentoya da sirayet eden bu davranışın tatbikçisi ve takipçisi yine bizler olacağız.

Şimdi Konyalı seçmenler, Kubilay İmer'i yakalayıp da:

- Sen de mi menfaat şirketine girdin, derlerse, ne olacaktır, acaba?..

"Milli ve manevi değerler" işte bu adamlarca savunuluyor. Siz hesap edin artık gerisini...

(Cumhuriyet, 25 Nisan 1977)

ÖN SEÇİM VE SORUMLULUK...

Bir siyasal partinin gerek hükümette gerek muhalefette varlık göstermesi, bir ölçüde parlamentoya soktuğu milletvekili ve senatörlerinin niteliklerine bağlıdır. Çünkü bir yasama dönemi içinde, siyasal parti bu kadro ile karar verecek ve her türlü çalışmasını bu kadro ile yürütecektir.

"İktidar olmak" bir sosyolojik olgudur, bir hukuksal sorun değildir. "Ekonomik iktidar" kimin elindeyse, gerçek iktidar da bu çevrelerin elindedir.

Türkiye hızlı bir gelişim süreci içindedir. Siyasal partiler, kitle örgütleri, anayasal kurumlar, bu gelişim süreci içinde, belirli ölçülerde değişikliklere uğramaktadırlar. Bu bir evrimdir. Siyasal partiler, kitle örgütleri ve anayasal kuruluşlar, bu evrimin yasalarına göre, yeniden biçimlenmektedir.

CHP bu sürece ayak uydurmaya çalışıyor. Adına "demokratik sol" deyin ya da başka ad takın, örneğin "sosyal demokrasi" deyin, ne derseniz deyin; CHP, toplumu bu evrime uyarak değiştirmek istiyor.

CHP'nin sınıfsal yapısı, bir sosyalist parti olmaya elverişli değildir. Buna bağlı olarak CHP'nin "ideolojik doğrultusu" Marksist ideolojiyle taban tabana çelişiktir. Sınıfsal özü çelişiktir, kurmak istedikleri toplum yapısı çelişiktir. Gözlemleri ve çözüm yolları da değişiktir.

CHP, parti yöneticilerinin korktukları "sızmalarla" Marksist parti olmaz; fakat düzenin temelinden kaynaklanan tutucu ayak bağlarıyla, bir süre bu değişim sürecinin dışında tutabilir Toplumsal gelişimin sınıfsal görüntüleri CHP içine yansımazsa, parti, yönelmek istediği demokratik sol doğrultudan sapabilir.

"Delege" adı verilen CHP ön seçmenleri, bugünlerde milletvekili ve senatör adaylarını saptayacaklar. 1 Mayıs günü, kimlerin listelerin ön sıralarında yer aldığı, kimlerin seçilemeyecekleri belli olacak.

Pazar günü, CHP Ankara milletvekili aday adaylarından M. Emin Değer ile birlikte, "Tuzluçayır" ve "Çalışkanlar" mahallelerine gittik. Tuzluçayır'da Cumhuriyet Kıraathanesi, Çalışkanlar'da "Halk" Çayevi'nde CHP delegeleriyle konuştuk. Buralarda gerçekten bilinçli ve duyarlı seçmenlere rastladık. Seçmenler, sanki aday adaylarını sorguya çekiyorlar:

-141 ve 142 hakkında ne düşünüyorsunuz? Sosyalist Enternasyonal hakkında görüşünüzü açıklar mısınız? Siyasal cinayetler nasıl önlenecek? İkili antlaşmalar ne olacak? NATO hakkındaki görüşünüz nedir?..

CHP, parlamentoya güçlü, etkili ve nitelikli bir "kadro" ile gelmelidir. Bunları belirlemek, şimdi CHP'li ön seçmenlerin elindedir. Millet Meclisi'nde görüşmeleri izlerken çok kez;

- Ah şimdi bir Muammer Aksoy olsaydı, diye yakındığımız olurdu. Prof. Aksoy, şimdi İstanbul'dan aday adayı. MC iktidarının halk ve ülke çıkarlarına aykırı ekonomik kararlarına cesaretle karşı koyan DPT Sosyal Planlama Dairesi Başkanı İcen Börtücene de İstanbul aday adayları arasında savaşımı veriyor. 12 Mart günlerinin dostu, avukatım M. Emin Değer Ankara'dan aday adaylığını koydu. Yine güç günlerin dostu avukat Doğan Tanyer Ankara'dan aday adayı. Sınıf arkadaşım eski İl Başkanı Taylan Üner Trabzon'dan aday adayı oldu. Ve seçmen önünde CHP'nin kadrosuna yaraşır nice dostlar var.

CHP ön seçmenleri, bir büyük sorumluluk ile karşı karşıyadır. Önümüzdeki dönem CHP, ya programında yazılı dönüşümleri gerçekleştirecek ya da düzenin çarkları arasında ezilip, yozlaşacaktır.

Bu yol ayrımının ışıklarını yakıp söndürmek, şu önümüzdeki beş gün içinde yalnızca CHP delegelerinin elindedir.

(Cumhuriyet, 27 Nisan 1977)

KORKU...

Son kanlı olaylar, hiç kimse için şaşırtıcı olmamıştır. İki yıldır ne ekildiyse, o biçiliyor. Amaçları hep bu. Korku ve terör yaratacaklar. Herkesi ürkütüp korkutacaklar.

Niçin? Çünkü, gideceklerini anladılar. Gidecekler ve bir daha iktidar yüzü görmeyecekler. Halk, bir kirli mendil gibi fırlatıp atacak bunları. İşte bunun için korku yaratacaklar, terör yaratacaklar... Gidişin korkusu, çöküşün telaşı yüreklerine bir kara bulut gibi oturmuştur artık.

Ama öyle sessiz-sedasız gitmeyecekler. Halk buna da izin vermeyecek. Bütün suçlarının hesabını verecekler. Birbiri

ardından vurulup vurulup öldürülen yurttaşlarımızın hesabını verecekler; milyonluk yolsuzlukların hesabını verecekler; eşe, dosta dağıttıkları benzin bayiliklerinin hesabını verecekler; Hazine yağmalarının da, kanlı kefenlerin de hesabını verecekler. Bu hesap bir bir sorulacak.

Acaba korkutabilir miyiz? Acaba sindirebilir miyiz? Korkarlar mı? Sinerler mi? Düşündükleri hep bunlar. Çünkü gidiyorlar, göç başladı; ve artık hesap verecekleri günleri düşünüyorlar. Er geç hesap verecekler; yarın, öbür gün... Ama mutlaka hesap verecekler. Bundan korkuyorlar; hesap vermekten korkuyorlar...

Korku onun korkusu, telaş onun telaşıdır. Bu gidişi nasıl durduracaklar? Önce, bu tür olaylarla seçim sandıklarını kana bulayacaklar, böylece ülkede bir kargaşa ortamı yaratılacak. Sonra da devleti, "ipleri okyanus-ötesinde bir kuklaya" teslim edecekler. Peki sonra ne olacak? Sonra bir ülkenin televizyon ekranlarında:

- CIA, Türkiye'de şu şu olayları yaratmıştır, diye programlar mı düzenlenecek? Gerçek şu. İran'da Musaddık'ı yıkan, Şili'de Devlet Başkanı Allende'yi katleden "dünya jandarması" CIA, Türkiye'de cümle ajanlarıyla eyleme geçmiştir.

Bu eylemleri yaşıyoruz şimdi. Niksar'da, Şiran'da, ellerine tabanca verilen serseri sürüsü, bu ihanet eyleminin suç araçlarıdır. Bunların arkalarında, her ulusçu ve ilerici eyleme karşı çıkan CIA var, CIA bürokratları var, kontrgerilla var.

İki yıldır vurulup vurulup öldürülen yurttaşlarımız bir profesyonel katil çetesinin kurbanlarıdır. Ülkemizi adım adım bu koşullara sürüklediler. Seçim doğal koşullarıyla yapılırsa, silinip gideceklerini anladılar. Hesap vereceklerini de anladılar.

Bir ülkede her eylemi CIA örgütlemez, CIA planlamaz. Fakat oluşan olaylara CIA yön verir, biçim verir. Bir yerde sıkılan kurşun, bir başka yerde patlayan bomba, öyle koşullar olur ki, CIA planlarına uygun düşer Doğrudur; herkesi CIA yönetmez. Fakat birçok kişi bilerek ya da bilmeyerek CIA planlarına araç olur.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'e yapılan saldırılar, "mahalli serserilerce" düzenlenmiş basit "zabıta vakaları" değildir. Bunu önce, "siyasi stajını" 12 Mart hükümetlerinde

tamamlayan İçişleri Bakanı öğrenmelidir. Sonra da şu öteki cephe bürokratları...

Ve Mussolini'nin ayaklarından bir sokak fenerine asıldığını, beynine kurşun sıkan Hitler'in mezarının bile bulunmadığını, Albay Papadopulos'un ise şu anda cezaevinde olduğunu kimse unutmamalıdır.

Gidiyorlar, gidecekler ve gittikten sonra da mutlaka hesap verecekler. Bu korkunun ecele ne yararı olacak?..

(Cumhuriyet, 29 Nisan 1977

BU KANDA BOĞULACAKLAR

"Bu hükümetle seçim yapılmaz" diyenlerin ne kadar haklı oldukları gün geçtikçe anlaşılıyor. Gün geçtikçe, kanlı eşkıya çetelerinin amaçları iyiden iyiye ortaya çıkıyor. Artık herkes, "kontrgerilla eşkıyası"nı parmak izlerinden tanıyor.

Önce adım adım cinayetlere alıştırıldık. Her gün bir yurttaşımızı öldürdüler. Ses çıkmadı. Partilere saldırdılar. Yadırganmadı. Şimdi tırmanış, bütün gücüyle seçim sandıklarına doğru uzanıyor.

CHP Genel Başkanı Ecevit'e yönelen kanlı saldırılar, bir planın son halkasıdır.

İstanbul'un orta yerinde, güpegündüz, üç genç kızımız, kontrgerilla eşkıyasının açtığı yaylım ateşiyle kana bulanıyorlar. Nerede İstanbul Valisi? Nerede İçişleri Bakanı? Nerede Emniyet Genel Müdürü?.. Nerede İstanbul Emniyet Müdürü?

Yoklar, bulamazsınız. Hiçbiri... Hiçbirini bulamazsınız. Bu tür olaylar oldu mu, hepsi mumyalar müzesinin sessiz heykeli kesiliverirler birden bire. Ama, iş solcu öğrenci yakalamaya gelince her biri birer aslan gibi kükrer. Gece yarıları öğrenci yurtlarını basıp, devrimci öğrencileri birer savaş esiri gibi sorguya çekerler. Cephe aslanlarıdır bunlar. Cephe partileri çeker giderlerse, her biri süt dökmüş kedilere dönerler. Cephe hükümetinin İçişleri eski Bakanı, Cumhuriyet Senatosu'nda şiddet olaylarını araştıran komisyona gönderdiği resmi yazıda, siyasal cinayetlerin hangi yıllarda yoğunlaştığını gösteri-

yor. 1968 yılında 1 kişi, 1969 yılında 9, 1970 yılında 17, 1975 yılında 26, 1976 yılının ilk dört ayında ölenlerin sayısı ise 27...

Görüyorsunuz: Demirel ne zaman başbakan olursa, cinayetler çoğalıyor; ne zaman hükümetten ayrılırsa, ülkede dirlik düzenlik kuruluyor.

Demirel'in Başbakanlığı döneminde nedense, kardeşlerine, yeğenlerine dağıtılan milyonlarla, öldürülen yurttaşlarımızın sayısı birden bire artmaktadır. Cephe demokrasisinin özeti budur işte.

İşte Türkiye bu koşullarda dolu dizgin bir belirsiz noktaya doğru sürükleniyor. Bu çıkmazdan tek kurtuluş yolu, 5 Haziran seçimleridir. Faşizm mi özgürlük mü, barış mı, terör mü? 5 Haziran'da bu soruların yanıtını bulacağız.

Göreceksiniz, bu kan denizi önce bu kanları akıtanları boğacaktır. Küçük ilçelerde CHP Genel Başkanı'na pusu kuran ülkel faşist özentileri, ağabeyleri, şefleri, suç ortakları ile birlikte hesap vereceklerdir. Sokak ortalarında yurttaşlarımız üzerine yaylım ateşi açan "kontrgerilla eşkıyası", perde arkası yöneticileriyle birlikte hesap verecektir. Her biri, bağımsız mahkemeler önünde hesap verecektir. Evet, güdümlü yargıçlar önünde değil, bağımsız yargıçlar önünde hesap vereceklerdir, bir bir...

27 Mayıs 1960'dan önce Uşak'ta İsmet Paşa'nın başına atılan taş, Demokrat Parti'nin mezar taşı olmuştu.

Niksar'da, Şiran'da, Erzincan'da Ecevit'e atılan taşlar da Cephe partilerinin mezar taşları olacaktır. Ve bu kan, fidan gibi delikanlılarımızın ve gelinlik kızlarımızın bu genç ve taze kanları, bir gün gelecek, bu kanı akıtanları boğacaktır...

(Cumhuriyet, 30 Nisan 1977)

SORULAR...

1 Mayıs günü İstanbul'da Taksim alanında yaşanan korkunç olayları, son yıllarda Türkiye'nin yaşamakta olduğu siyasal koşullardan soyutlamaya olanak yoktur. Sanki bir plan işliyor. Sanki görünmez bir el, bu planı adım adım uyguluyor. Birçok kişi, birçok grup, bu plan için ya "figüran" oluyor ya da "alet" olarak kullanılıyor.

Taksim olaylarını, birçoğumuzun yaptığı gibi "Maocu-Leninci" çatışması olarak nitelersek, içinde yaşamakta olduğumuz koşulları unutmuş oluruz. Bunca genci kim öldürdü? İstanbul'da bir hafta önce kimler, üç genç kızı otomatik tüfekle tarayıp kaçmıştı? Şişli'de yol ortasında yürüyen iki genci kurşunlayanlar kimlerdi? Evet kimlerdi bunlar?

Bu soruların gizlendiği karanlıklar, Taksim alanındaki çatışmaya kadar uzamaktadır. Bazı sorumsuz gruplar, başta CHP toplantıları olmak üzere birçok yasal toplantıyı "sabote" etmek için "seferber" olmuşlardır. Bunlar kimlerdir? Şimdiye kadar neden bunlar hakkında hiçbir yasal soruşturma açılmamıştır? Havada uçan kuşu komünist sanan Cephe yöneticileri, neden şimdiye kadar bu tür eylemlere başvuranları mahkeme önüne çıkaramamıştır?

Bu, Maoculuk, Lenincilik gösterisi değildir. Bu, Milliyetçi Cephe partileriyle el ele, gönül birliği içinde olanların düzmece solculuğudur. Sarı solculuktur, kışkırtıcı ajan eylemleridir.

Taksim'deki kanlı olayları "Maocu-Leninci tartışması" düzeyine indirirsek, birçok olayın nedenini ve oluşumunu gözden kaçırmış oluruz. İstedikleri de bu değil midir? Solu kendi içinde anlamsız ve verimsiz bir çatışmaya sokup, bundan yararlanmak için her türlü yola başvurmuyorlar mı?

Devletin İçişleri Bakanlığı var. İçişleri Bakanlığı'nın çeşitli istihbarat örgütleri var. Milli İstihbarat Teşkilatı var. Bu örgütün, her yerde gözü ve kulağı var. İstihbarat, bütün bu olanaklarıyla, böyle bir çatışma eğilimini önceden saptayamadı mı? Bir grubun, yasal toplantıya katılanlarla göğüs göğüse gelmelerine kadar, neden bir tek önlem almadı?

Yoksa, birtakım yasadışı örgütler, örneğin CIA tarafından yönetilen "kontrgerilla" adlı örgüt, Taksim alanı çevresindeki büyük otellerde ve binalarda mı mevzilenmişti? Görgü tanıkları, Intercontinental Oteli ile Sular İdaresi duvarından kalabalığa yaylım ateşi açıldığını söylüyor Olayı yaşayanlar, biri Anadol, biri Renault marka iki arabadan topluluğa kıyasıya ateş edildiğini anlatıyor.

Kim bunlar?

Diyelim ki, "Maocu" denilen grup, Taksim alanına Harbiye yönünden girdi. Ya Intercontinental Oteli ile Sular İdaresi'nden ateş edenler, bu binalarda otomatik tüfeklerle nasıl

mevzilendiler? Ölenler kimlerin kurşunlarıyla öldüler? Gözaltına alınanlar kim?

Türkiye'de bunca olayı yaratanların, bu olaya karışmadıklarını söylemek kolay mıdır? İstanbul'da eski köşklerde üstlenen "kontrgerilla" ve "avcılar grubu"nun kimler oldukları bilinir mi?

Her olayı CIA yaratmaz. CIA gelişen olaylara yön verir, bu olayları saptırır. Böylece bir kargaşa ortamı oluşturur. Öyle anlaşılıyor ki birtakım sorumsuz gruplar, böylesine bir ortamın yaratılmasında "figüran" olarak seçildiler, böyle bir kanlı olaya "alet" edildiler. Fakat bu olayların arkasında CIA'nın kanlı ellerini görmemek için çok saf olmak gerekir.

Biliyorsunuz, CIA bu gibi olayları nasıl düzenler, hep birlikte televizyondan öğrendik. Önce anlattılar, sonra uyguladılar.

Demokrat Parti döneminde, Rum azınlığına yönelen 6-7 Eylül saldırısının solcular tarafından düzenlendiği, hükümet çevreleri ve hükümet yanlısı basın tarafından bütün dünyaya ilan edilmişti. Sonradan, bu olayların o zamanki adıyla 'Milli Emniyet" tarafından düzenlendiği mahkemelerde belgeleriyle ortaya çıkarılmıştı.

Taksim olaylarını tümüyle sola mal etmek için saldırıya geçen Cephe partilerini gördükçe, 6-7 Eylül olaylarını anımsamamak mümkün değildir.

Taksim olayı, en az, cephe hükümeti dönemindeki siyasal cinayet olayları kadar karanlıktadır. Bu karanlıktan yararlanmak isteyenlerin oyunlarına hep birlikte karşı çıkalım.

(Cumhuriyet, 4 Mayıs 1977)

SORUŞTURMA NASIL YAPILMALI?

1 Mayıs olayı, Türk basını için bir sınav günü oldu. Bakınız bir kısım basın olayı nasıl çarptırdı, kamuoyunu aldatmak için hangi duyguları kullandı. Bunları acıyla izliyoruz.

Bu tür olaylarda, peşin değer yargılarından kaçınmak gerekir. Çünkü peşin yargılar, çoğu kez gerçeğin gizlenmesine yarar. Düşüncenin yerini duygu, soğukkanlılığın yerini öfke alır. Bu öfke ve duygu selinden sıyrılmazsak, gerçeği gün ışığına çıkaramayız.

Sağ güçler, bu olaydan çıkar sağlamaya çalışıyor. Partileri, dernekleri, TRT'si, yazar ve çizeri ile, DİSK'i sanık sandalyesine oturtmak, İstanbul'un ilerici, namuslu ve yürekli Belediye Başkanı Ahmet İsvan'ı karalamak, bundan siyasal yarar sağlamak istiyorlar. Buna meydan vermemek gerekir.

Türkiye'de yıllardır bir oyun oynanıyor. Bir plan adım adım uygulanıyor. Önce, sağ kesim içinde silahlı örgütler oluşturup, sol kesim üzerine saldırttılar. Bu yetmedi. Şimdi de solu kendi içinde parçalamak, yok etmek ve yozlaştırmak istiyorlar.

Devrimci bilinç, işte bugünler için gereklidir.

1 Mayıs öncesinde bir sürü siyasal cinayet işlendi. İstanbul'un orta yerinde genç insanları kurşun yağmuruna tutan eşkıya çetesinin bir üyesi bile yakalanmadı. Sırtında bunca kara tabutu taşıyan İstanbul Valisi nasıl gönül rahatlığı içinde koltuğunda oturmaktadır?..

İlerici basın olarak, 1 Mayıs öncesindeki siyasal cinayetleri olduğu gibi, 1 Mayıs olayını da didik didik edip, bunların suç belirtilerini, kanıtlarını, devletin bürokratlarına, bakanına, valisine, emniyet müdürüne, bir bir sormalıyız.

Dört beş gündür gazetelerde okuyorsunuz. Intercontinental Oteli'nden kalabalığa ateş açıldığı söyleniyor. Bu konuda herhangi bir soruşturma yapılmış mıdır? Bu otelin "güvenlik amiri" Emniyet Genel Müdürlüğü eski Yardımcılarından ve İstanbul Emniyet eski Müdür Vekillerinden Mehmet Akzambak'a herhangi bir soru yöneltilmiş midir?

1955 yılının 6-7 Eylül olaylarına yol açan olay Selanik'te Atatürk'ün doğduğu eve bomba atılmasıydı. Yassıada duruşmalarında, bu bombanın bir güvenlik görevlisi olan, Oktay Engin tarafından konduğu anlaşılmıştı. Yassıada duruşmalarına kadar 6-7 Eylül olaylarının "solcular" tarafından yapıldığı ileri sürüldü. İleri sürülmek ne kelime, birçok solcu bu gerekçeyle tutuklanmış, aylarca hücrelerde yatırılmıştı.

Atatürk'ün Selanik'te doğduğu eve bomba koyan güvenlik görevlisi Oktay Engin, şimdi nerededir dersiniz? Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Dairesi Başkanlığı'nda!.. Oktay Engin, 1 Mayıs toplantısı ile ilgili önlemlerin alınmasında ve uygulanmasında en önemli görevlerden birini üstlenmişti.

Sanırız, Oktay Engin'de bu konuda çok yararlı bilgiler vardır.

Burada, belli kişileri suçlamak amacı gütmüyorum. Fakat, bu olay, enine boyuna bütün ayrıntılarıyla incelenmeli ve her belirti, her kanıt, kamuoyu önünde tartışılmalıdır.

Intercontinental Oteli ile Sular İdaresi duvarından ateş açanlar yakalanmış mıdır? Bunu kimden soralım? Emniyet Genel Müdürlüğü'nden mi, Güvenlik Dairesi Başkanlığı'ndan mı? İstanbul Valisi'nden mi? Kimden?..

(Cumhuriyet, 6 Mayıs 1977)

YILGINLIK...

Türkiye'de Anayasa düzeni yürürlükte midir? Yürürlüktese, devletin görevi, yasal toplantı ve gösterilerde her türlü önlemi almaktır. Devletin bu görevi, seçime yaklaştığımız şu günlerde büsbütün artmaktadır.

CHP'nin seçim kazanma olasılığı arttıkça, kanlı olaylar da yoğunlaşmaktadır. Birtakım güçler, halkta yılgınlık yaratarak seçim sandıklarına şimdiden ipotek koymaya çalışıyor. Seçim gezilerinin kanlı geçeceği, sandık başında kan akıtılacağı, kulaktan kulağa yayılıyor.

Hani Anayasa düzeni? Hani seçim yasaları? Hani temel hak ve özgürlükler?..

Niksar, Şiran, Erzincan olaylarından sonra 1 Mayıs, karanlık güçlerin ne gibi planların içinde olduklarını sergilemektedir. Birçok ülkede ihtilaller düzenlemiş, hükümetler devirmiş, cinayetler işlemiş CIA, birden bire "ıslah-ı nefs" edip, köşesine mi çekilmiştir?

İstanbul'da bunca cinayetin arkasındaki güç kimin gücüdür? Öyle bir güç ki, Emniyet Genel Müdürlüğü bu katillerin bir tekine elini bile sürmedi. Ülkü Ocakları Genel Başkanlarına cinayet silahları dağıtan subaylara tek bir soru sorulmadı, sorulamadı. CIA'nın Türkiye'de yaptıklarını, beş on yıl sonra bir televizyon filminde görünce mi inanacağız acaba?

Belki İran'da Musaddık devrildiğinde, bazı gazeteciler CIA'nın bu işe karışmadığını yazmışlardır. Belki Allende devrildiğinde, Şili'li "tarafsız" gazeteciler, CIA'ya toz kondurmamışlardır.

Belki, Albay Papadopulos iktidara geldiğinde, kimse bu ihtilalde CIA'nın izini aramamıştır.

Ankara'da, Amerikalılar ve Amerikalılar'a yakın çevreler, ısrarla, son olaylarda CIA'nın parmağının olmadığını yaymaktadırlar.

Evet, her olayı CIA yaratmaz. Çok söylendi, çok yazıldı. Fakat, her ülkede olduğu gibi, Türkiye'de de CIA vardır ve bazı devlet kurumları ile iç içedir. CIA, belli olaylara karışır, belli olayları saptırır, yozlaştırır. Amacı, hangi ülkede olursa olsun, solun geniş bir birlik yaratarak iktidara gelmesini önlemektir.

Seçim yaklaştıkça, kitlelerde bir yılgınlık yaratma planı adım adım uygulanıyor. Bu yılgınlığı önlemek, halkımızda demokratik bilinci ayakta tutmak hepimizin görevidir.

Saltanatınız yıkılıyor, bir ay kaldı, bir ay!..

(Cumhuriyet, 7 Mayıs 1977)

OYUNA GELMEMEK...

Bugünlerde sık sık CIA ve kontrgerilla gibi örgütlerden söz ediyoruz. Nedeni açık. Ülkemiz, seçimlere doğru, belli ki bir kargaşa ortamına sürüklenmek isteniyor. Çok partili düzen yerine 12 Mart dönemine benzer bir "otoriter" yönetim kurup, sermaye çevrelerine güvence sağlamak, çoktandır gündemin ilk maddesine oturtulmuş. Şimdi bunun yolu yöntemi araştırılıyor.

"Kontrgerilla" rasgele kullandığımız bir kavram değildir. Kontrgerilla, NATO üyesi ülkelerde, ayaklanmaları bastırma amacıyla kurulduğu söylenen, bir gizli savunma örgütüdür. Panama kanalında, Pentagon generalleri tarafından özel bir eğitimden geçirilen kontrgerilla uzmanları, ABD savaş öğretileri gereği, her ülkede eyleme geçerler.

Kontrgerilla'nın asker kesimi, Panama analındaki bu eğitim üssünde yetiştirilip hazırlanırlar. Örgütün sivil elemanları ise, Washington'da "Uluslararası Polis Akademisi"nde eğitim görürler. Ülkemizde, 12 Mart döneminin işkenceci elebaşları bu eğitimlerden geçmişlerdir. Bu işkencecilerin adları, soyadları, bugün nerede oldukları, ne iş yaptıkları bilinmektedir.

Sözün gelişi, bunların içinde Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunu, eski boksör, silah meraklısı bir güvenlik görevlisi, boynundaki kurşun yarasını göstere göstere, yeni eylem planları düzenlemektedir. Bu kontrgerilla elemanı, şimdi çok önemli güvenlik hizmetlerinin başındadır.

Kontrgerilla, 12 Marttan bu yana MHP yanlısı elemanlarla doldurulmaktadır. CIA etki ve güdümünde olan kontrgerilla, İstanbul'da eski saray ve köşklerde karargah kurmuştur. Bunu ben de biliyorum, örneğin İstanbul Valisi de biliyor. Emniyet Genel Müdürü de biliyor. Bilmeyen sadece şu "tarafsız" İçişleri Bakanı'dır!..

NATO üyesi ülkelerin haberalma servislerinin, birbirleriyle yakın ilişkileri bulunmaktadır. Basınımızın bazı tarafsızları, bu söylediklerimizi yalanlamaya çalışadursunlar. Biz yine de Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'in şu "veciz" sözlerini anımsayalım:

- CIA girmiş benim içime...

İsrail gizli örgütü ile MİT arasında ne gibi ilişkiler bulunmaktadır? İran Gizli Haberalma Örgütü ile MİT ne gibi ilişkiler içindedir? CIA ile MİT arasındaki ilişkiler hangi noktalarda yoğunlaşmaktadır?

CIA ile kontrgerilla arasındaki ilişkileri bilmeden, araştırmadan, "şematik" yorumlarla CIA olgusunu unutturmaya çalışmak, bilmem kime hizmet olur? Hiç düşünülmüş müdür?..

Devrimci kesim, CIA ve kontrgerilla olgusunu belleklerde taze tutturursa, bu oyunlara da gelinmez. Türkiye'de devrimci kesimin bir tek güncel görevi olmalıdır. Önümüzdeki bir ay içinde, seçim sandığına giden yolları açmak ve cephe hükümetini yurttaş oyu ile devirmek!..

Bunu engelleyen her eylem, adı sanı ne olursa olsun, arkasında CIA ve kontrgerilla gölgesi saklamaktadır.

(Cumhuriyet, 8 Mayıs 1977)

AYNI OYUN MU?

1 Mayıs olayları nedeniyle gözaltına alınanlardan bir kısmı tutuklandı. Tutuklananlar arasında, Intercontinental Oteli ile Sular İdaresi duvarından halka ateş açanlar da var mı acaba?

Bilmiyoruz. Hazırlık soruşturması gizli olduğu için, olayla ilgili sanıkları ve kanıtları yakında mahkemede göreceğiz, tanıyacağız.

Bir haftadır, kamuoyunda şu şüphe gittikçe yoğunlaşmaktadır. Milli İstihbarat Örgütü, 1 Mayıs olaylarından önce herhangi bir değerlendirme yapmış mıdır? Böyle bir değerlendirme bir rapora bağlanmış mıdır? 5 Haziran seçimlerinden sonra toplanacak parlamentonun ilk işi bu olaya eğilmek olmalıdır. Yakın geçmişte yaşadığımız 12 Mart olayı, Milli İstihbarat Örgütünün, bazı "anarşik olaylara" ne ölçüde karıştığını ortaya koymuştur.

Bir örnek verelim: 5 Mart 1971 tarihinde ODTÜ öğrencileri, jandarma birlikleriyle silahlı çatışmaya girmiş ve bir öğrenci ile bir jandarma eri bu çatışmada hayatlarını kaybetmişti. Olaydan sonra birçok kişi tutuklandı. Arananlar arasında Eyüp Temeltaş adlı bir öğrenci de bulunmaktaydı. Eyüp Temeltaş, bu çatışmada önemli görevler almıştı. Duruşmalar sırasında, dava dosyasından şu belge çıktı. Dev-Genç dosyası, 7.klasör, 2.dosyadaki belgeyi birlikte okuyalım:

"2. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı İlgili Askeri Savcılığına:

İlgi yazınıza konu ODTÜ öğrencisi Eyüp Temeltaş, teşkilatımızca kendisinden uzun süre istifade edilmiş bir kimsedir. Adı geçenin durumunun açığa vurulması, gerek kendisi gerekse teşkilatımız yönünden birtakım sakıncalar tevlit edecektir. Bu bakımdan Eyüp Temeltaş'ın durumunun, deşifre edilmeden, takibat dışı bırakılması yerinde bir tedbir olacaktır. Bilgilerinize arz ederim. 1 Eylül 1971

Nurettin Ersin
Korgeneral
MİT Teşkilat Müsteşarı"

MİT Müsteşarı Nurettin Ersin'in bu yazısından sonra, her türlü devrimci eylem içinde görev almış bulunan Eyüp Temeltaş "takibat dışı" bırakılmıştır. MİT'in bu yazısı, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı 1971/40-45 evrak, 1971/211 esas, 1971/153 sayılı "kovuşturmaya yer olmadığı kararı" ile Eyüp Temeltaş'ı kovuşturma dışı bırakmıştır. Yani, MİT 1 Eylül 1971 günü yazı yazıyor, iki gün sonra, 3 Eylül günü Askeri Savcılık kararını veriyor...

1 Mayıs günü Taksim Alanı'nda bu tür kuşku bulutları dolaşmıştır. Eğer şu örnekte görüldüğü gibi, birtakım kişiler yine "takibat dışı" kalıyorsa. hiç unutulmasın, bu belge gibi, saklanan bütün belgeler de bir gün gün ışığına çıkarılır.

Eski dosyalardan çekip aldığımız bu belgeyi İstanbul Savcılarına saygıyla sunarız...

(Cumhuriyet, 9 Mayıs 1977)

YAŞANMADI MI?

Seçimlere bir ay kala yaşadığımız şu kargaşa ortamı, ister istemez on yıl önce Yunanistan'da yaşanan siyasal koşulları anımsatmaktadır. 21 Nisan 1967 günü Atina sokaklarını işgal eden silahlı kuvvetler, yönetime el koymuştu. İhtilalin lideri, CIA ile Yunan Gizli Haberalma Örgütü (KYP) arasında "irtibat subaylığı" yapan Albay Papadopulos'tu. İhtilal, bir komünist ayaklanmaya karşı NATO kurmaylarınca hazırlanan "Prometheus Planı"na göre yapılmış ve başarılmıştı.

1967 öncesinde, Yunanistan'da sağcı partilerin en çok çaba harcadıkları konulardan biri, "milliyetçi partileri" biraraya getirecek ve solcu partilere iktidar yolunu kapayacak olan bir seçim sistemiydi. İsmet İnönü'nün liderliğindeki CHP'yi anımsatan "Merkez Birliği Partisi" bu öneriye karşı çıktı. Merkez Birliği Partisi'nde, lider George Papandreu'nun oğlu Andreas Papandreu, beş on yıl önce CHP içinde "ortanın solu" bayrağını açan Bülent Ecevit gibi, demokratik sol doğrultuda halkı örgütlemeye, kitleleri etkilemeye başlamıştı.

Yunanistan'daki albaylar darbesi, halkın oyu ile iktidara gelme olasılığı en yüksek olan Merkez Birliği Partisi'ne karşı yapılmıştı. Bu olayları yakından izleyen Bülent Ecevit, 12 Mart muhtırasından sonra Türkiye'de olup bitenler için:

Bu, Yunan ihtilalinden de ince bir oyundur, demişti. Ecevit o günlerde, işte bu kuşkuya dikkat çekmek istemişti.

1967 darbesinden önce, Merkez Birliği Partisi'nden 49 milletvekili ayrılmış ve partilerine ihanet etmişlerdi.

Aynı günlerde Yunan kamuoyu iki siyasal dava ile ilgilenmekteydi. Davalardan biri, solcu milletvekili Lambrakis'in

öldürülmesi olayıydı. Bu olayla ilgili olarak, bir jandarma generali ile bazı güvenlik görevlileri tutuklanmıştı.

Bir başka dava da, silahlı kuvvetler içindeki solcu subaylarla ilgiliydi. "Aspida davası" olarak bilinen bu davada, bazı subayların, Başbakan George Papandreu'nun oğlu Andreas Papandreu'nun liderliğinde bir ihtilalin hazırlıkları içinde oldukları ileri sürülmüş ve bu subaylar tutuklanmıştı.

Bu iki dava kamuoyunu altüst ederken, Türkiye'deki "Ülkü Ocakları" adlı örgüte şaşılacak derecede benzeyen "Milliyetçi Güvenlik Gücü", büyük kentlerin sokaklarında şiddet eylemlerine başvurmaktaydı.

1967 Nisan'ına gelindiğinde ülkedeki bütün güçler, kesin bir hesaplaşmaya doğru sürükleniyorlardı.

Yunanistan'da Albay Papadopulos'un liderliğindeki darbenin CIA tarafından gerçekleştirildiği, sonradan inanılır kanıtlarla ortaya kondu. Albaylar Cuntası, 1974 Temmuz'unda "Kıbrıs Barış Harekatı" sırasında, bir iskambil destesi gibi yıkılıp gitti. Albaylar teker teker, ülkelerini işgal etmelerinin hesabını verdiler. Şimdi her biri cezaevi duvarları arasındadır.

CIA, her ülkede değişmez bir "taktik" izler. Sağı birleştirmek ve solun kendi arasında bir birlik yaratmasını engellemek... Solun, on yıl önce Yunanistan'da olduğu gibi, seçim yoluyla iktidara geleceği anlaşılırsa, buna engel olmak... Eğer sol, bütün önlemlere karşın, Allende'nin Şili'sinde olduğu gibi iktidara gelmişse, bu iktidarı bir ihtilal ile devirmek...

Yunanistan'da ve Şili'de oynanan oyunlar gözler önündeyken, üç beş lafın belini bükerek bu olasılığı yok saymak, Atatürk'ün deyişi ile "gaflet, dalalet ve hatta hıyanet içinde" olmaktır!

(Cumhuriyet, 12 Mayıs 1977)

GÜNDEM

Yaşadığımız bu kargaşa ortamından nasıl kurtulacağız? Hemen hemen bütün yurttaşlarımız bu sorunun yanıtını düşünmektedirler. Bu sorunun en kestirme yanıtını şu biçimde verebiliriz: Bu iktidardan kurtularak!..

Nasıl kurtulacağız?

Bunun yanıtı da çok açıktır, 5 Haziran günü sandık başına giderek. Ondan önce de seçim sandıklarına giden yolu açık tutarak, her türlü engeli aşarak, oyunlara gelmeyerek...

Çok söylendi, çok yazıldı; üstelik acı deneyler de yaşandı: Birtakım güçler, bir kargaşa ortamıyla iktidar boşluğu yaratıp, seçim sandıklarına şimdiden "ipotek" koymaya çalışıyorlar. Bunu görmemek için kör ve sağır olmak gerekir.

Bu ortamda ilerici güçlere çok büyük görevler düşüyor. Solun, amaç ve yöntem bakımından kendi arasında çeşitli görüşlere ayrılması doğaldır. Bu düşünce ayrılıklarının, çeşitli ideolojik doğrultularda savaşım vermeleri de bir o kadar doğaldır. Ama doğal olmayan, olmaması gereken, bazı yapay oluşumlara da rastlamıyor muyuz? Hiç şüphesiz rastlıyoruz.

Bal vermeyen arılar gibi, bir kovanda birbirlerini sokan arılar örneği verimsiz ve yararsız bir çatışmaya girmiş "sol fraksiyonlar" kime yararlı olurlar? Proletaryaya mı? Kır emekçilerine mi? Yoksul köylülere mi? Yoksa lümpen proletaryaya mı) Kime?..

Türkiye'nin geleceği, solun derlenip toparlanmasına, ve böylece sağlıklı yöntemleri emekçi kitlelere benimsetmesine bağlıdır. Bunun başkaca yolu da kalmamıştır. Sol, Türkiye'nin geleceği ve umududur. Bu umudu ve geleceği, bozuk para gibi harcamak kimin işine gelmektedir?

Öyle görünüyor ki, "terminoloji şehveti" içinde birbirlerini suçlamakla zaman öldüren bazı "fraksiyonlar", cephe iktidarına karşı savaşmak yerine içe dönük bir kavgayı yeğlemektedirler. Özür dileriz amma, bu biraz kavganın kolay yanıdır. İlk aşamada savaşılması gereken güç, iktidardadır; sağımızda, solumuzda değildir. Bu kolay kavga yolu, hem solu yıpratmakta hem de sağın işini kolaylaştırmaktadır.

Kendi "fraksiyonları" dışındaki bütün sol kesimleri, savcılara göz kırpacak biçimde suçlayan "sol Mc Cartistlere" ne demeli ya? Günün birinde, yazılan yazılar bir savcının elinde suç kanıtları olarak kullanılırsa, o zaman bu "sol fraksiyon" sözcüleri birer muhbir durumuna düşmeyecekler midir?

Dışa dönük kavga vermeyen solcunun, içe dönük bir kavga vermeye hakkı da olamaz!

Dünyanın her yerinde görüldü. Her ilerici hareket, sağdan gelen sızmalarla yozlaştırılmak, saptırılmak istendi. Devrimci "teori" ve "pratik" bunun zengin örnekleriyle oluştu ve gelişti. Bunları yok sayıp, sol kesimler içindeki kavgalara ağırlık vermek, bir bakıma oyuna gelmek değil de, nedir acaba?

5 Haziran gününe kadar solun her kesimine büyük görevler düşüyor. Seçim sandığına giden yolu açık tutmak ve bu iktidarı yurttaş oyu ile devirmek..

Gerisini, 5 Haziran'dan sonra düşünürüz.

(Cumhuriyet, 14 Mayıs 1977)

GÖZDEN KAÇMASIN...

1 Mayıs olayı ile ilgili şüpheler giderek yoğunlaşıyor. Şüphelerin düğümlendiği konu, Intercontinental Oteli ile Sular İdaresi duvarından halka ateş açanların yakalanıp yakalanmadıklarıdır. Ceza yargılaması hukukunda "hazırlık soruşturması" gizli olduğu için, bu konuda herhangi bir yetkili açıklama yapmamaktadır.

Görgü tanıkları Intercontinental Oteli ile Sular İdaresi duvarından kalabalığa yaylım ateşi açıldığını söylemektedirler. İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan ile CHP İstanbul İl Başkanı Aytekin Kotil, bu yolda açıklamalar yapmışlardır.

İntercontinental Oteli'nin güvenlik amiri, İstanbul eski Emniyet Müdür Vekili Mehmet Akzambak'tır. 1 Mayıs günü olay saatlerinde otele girip çıkanlar kimlerdir? Bunu en iyi bilecek olan sorumlu Akzambak'tır. Acaba İstanbul Savcılığı Mehmet Akzambak'ın ifadesine başvurmuş mudur?

Akzambak'a çeşitli sorular yöneltilebilir. Sözün gelişi, olay günü otelin beşinci katında kimler kalmıştır? Ne bileyim ben, örneğin 510 ve 511 numaralı odalarda kalanlar kimlerdi? Belki 1 Mayıs günü bu odalarda kimse kalmamıştır. Öyleyse, olay sırasında bu odalarda bulunanlar kimlerdi acaba? Bu odalara, olay günü kimsenin girmediği, beşinci kata kimsenin çıkmadığı kolaylıkla söylenebilir mi?

Peki, ya beşinci katın oda pencerelerinde kurşun izleri varsa? Var demiyorum. Belki vardır diye düşünüyorum. Bu pencere camlarını Türkiye'den satın alma olanağı yoktur. Belki kurşun izi bulunan camların yerine yenisinin alınması için Avrupa'ya siparişte bulunulmuştur. Sonra şunu da düşünüyorum. Olaydan bir gün sonra kimliği bilinmeyen kişiler otele bomba attılar, bazı camlar kırıldı. Hangi camlar kırılmıştı acaba?

Güvenlik kuvvetleri, bu tür olaylarda önlem almak için girişimlerde bulunur. Bu, güvenlik kuvvetlerinin görevidir. Bazı güvenlik elemanları, eski meslektaşları Mehmet Akzambak'tan izin alıp otelin belli odalarına yerleşmiş olmasınlar? Belki öyledir...

Olay anında herkes can derdine düşmüştü. Fakat şimdi yavaş yavaş geriye doğru dönerek düşünelim: Olaydan yarım saat sonra, otelden kimler telefon görüşmeleri yaptılar? Kimler nerelere telefon ettiler? Şehirlerarası kaç görüşme yapıldı? Kimler uluslararası telefon görüşmeleri yaptılar?..

Belki hiç önemi yok bunların amma araştırılsa yararlı olur diye düşünüyorum...

Böyle büyük otellerde sık sık uluslararası toplantılar düzenlenir. Bu arada böyle toplantılar düzenlenmiş midir? Olay günü kaç yabancı uyruklu kişi otelde kalmaktaydı? Bunlar saptanmış mıdır?

Ve bir küçük soru daha...

Otelin önünde beyaz Renault arabadan ateş açanın adı Alaattin miydi?.. Kimdi bu Alaattin?..

(Cumhuriyet, 15 Mayıs 1977)

DÜN VE YARIN...

Türk ekonomisinin iflas ettiği şu günlerde, televizyon ekranlarında "Biz Üç Kıtadayken" adlı program dizileriyle Osmanlı İmparatorluğu'nun bütün dünyaya nasıl "efendilik" ettiği anlatılıyor. Aynı günlerde devletin resmi ajansının genel müdürü, ülkemizi bu iflasın uçurumuna sürükleyen Başba-

kan'ın, ABD Devlet Başkanı'nın masasına yumruk vurduğunu bildiriyor.

Böyle bir ülkenin Başbakanı, dünyanın en büyük devletlerinden birinin başkanının masasına yumruk mu indirir, el mi açar, o hiç belli olmaz. Anlaşılan, geleceğimiz ne kadar kararırsa, geçmişe dönüp kahramanlık türküleri söyleyeceğiz. Halkımız da böyle ninnilerle uyutulacak:

- Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik.

Evet öyleydik amma, şimdi ne haldeyiz? Bakınız büyükelçilerimize aylık bile veremiyoruz.

- Viyana kapılarına kadar dayanan ecdadımız...

Doğru, Viyana kapılarına kadar dayandık. Peki bugün ne durumdayız? ABD silah vermezse, parmağımızı bile oynatamayacağız.

Milliyetçilik, egemen sınıflar elinde bu renklere bürünmüştür. Geçmişe dönüp atalarımızla övüneceğiz, içeriye dönüp yurttaşlarımızı öldüreceğiz, bu arada vergi iadesi, teşvik belgesi, benzin bayii, milletvekili pazarı gibi alışverişlerle uğraşacağız, bunun adı da "milliyetçilik" olacak!

- Milliyetçiler birleşiniz...

Nerede birleşsinler? Vergi iadesi kuyruklarında, teşvik belgesi kapılarında, usulsüz kredi veznelerinde, benzin bayilerinde, parada, pulda...

Ulusal gelir, sosyal adalet ilkeleri uyarınca dağılsın mı? Olmaz efendim, bu komünistliktir. Yeraltı kaynaklarımız devlet tekeline geçsin mi? Hayır efendim, yabancılarda kalsın. Petrollerimiz, madenlerimiz millileştirilsin mi? Olur mu efendim?.. Milliyetçilikle bağdaşır mı?..

Sömürge milliyetçiliğinin bayrağı altında, yoksul ailelerden devşirilmiş, kandırılmış halk çocukları bu serüvenin fedaileri olarak seçilmiş ve bunlara kanlı görevler verilmiştir

Seçimlere birkaç hafta kala, bu milliyetçilik anlayışının yeni oyunlarıyla karşılaşabiliriz. Bu oyunun en duyarlı halkası Kıbrıs'tır. Seçimlerden önce bir yapay gerginlik yaratıp, bundan yararlanmak isteyebilirler.

Carter'ın masasını dövdüğü söylenen "hayali yumruk", 5 Haziran seçimlerinden sonra, gerçek görüntüsü ve ağırlığı ile seçim sandıklarını dövecektir, eğer kendi başını dövmekten yorulmazsa...

(Cumhuriyet, 16 Mayıs 1977)

ZAVALLI KARATAŞ...

Karaname hazırlanıyor, hazırlandı, istifa ediyor, etti derken, Ankara Savcılığı, TRT Genel Müdürlüğü koltuğunu işgal eden Şaban Karataş hakkında ceza davası açıverdi. Düzenlenen iddianameye göre Karataş, "hükümet memuriyetinin ve unvan ve şerefinin gaspı" suçuyla yargılanacaktır.

Biz bu Karataş'a söyledik: Yapma, etme, şu adamlara güvenme, sonra mahalle çocuğu gibi sokakta kalırsın dedik, dedik amma bizi dinlemedi. Şimdi çıra gibi yanıyor.

Karataş, iddianameye göre, Türk Ceza Yasası'nın 252'nci maddesi uyarınca yargılanacak. Vah zavallı vah... İki yıla kadar hapsedilecek, memur olma hakkı elinden alınacak. Kısacası sürüm sürüm sürünecek.

Amma biz söyledik; yapma, etme dedik, bizi dinlemedi.

Danıştay, kararını çoktan vermiş. Diyor ki, Karataş Genel Müdür olamaz. Ya Yargıtay ne diyor? Yargıtay da, Karataş'ın devlet memuru olmadığına karar veriyor. Yani kısacası Karataş, Danıştay ve Yargıtay'ın arasına sıkışmış kalmış. Bir adım atsa karşısına Yargıtay çıkıyor, geriye dönse, bu kez karşısında kapı gibi Danıştay görüyor.

Dava, Cephe partilerinin azgın günlerinde açılsaydı, yine de iyiydi. Tam Cephe iktidarının seçim sandıklarına kıstırıldığı günlerde, Karataş mahkeme önüne çıkıyor. Kim koruyacak şimdi Karataş'ı?

Demirel desen, olmaz. Süleyman bey, 5 Haziran'dan sonra Yüce Divan'da yapacağı savunmayı hazırlayacak. Türkeş desen, ondan da hiç hayır yok. Bir iki ay sonra Türkeş de kendi derdine düşecek. Feyzioğlu desen... 5 Haziran'dan sonra Feyzioğlu siyasal hayatta ancak "mikroskopla" aranacak.

Vah Karataş, vah...

En iyisi Karataş'ın kendisini yine kendi başına savunması. Bizlerin bu konuda biraz deneylerimiz vardır. İzninizle Karataş'a biraz "hukuksal yardım" yapalım. Karataş için bir tek kurtuluş çaresi var. O da şu: Suç, Anayasa'yı ihlal suçudur. Karataş bu suçun "fer'i faili" sayılır. Gerçek suçlular, yani Anayasa'yı ihlal suçunun "asli faili" Başbakan Süleyman Demirel'in başkanlığındaki Bakanlar Kurulu'dur. Karataş:

Ben buraya hükümet kararnamesi ile geldim, derse o zaman hükümetin sorumlu olduğunu açıklamış olacaktır.

Bence en tutarlı yol budur. Karataş suçu hükümete yüklemelidir. Çünkü başka çaresi yoktur. Karataş Demirel ile birlikte yargılanırsa, belki bu arada paçayı kurtarır. Yoksa hali dumandır...

Düşünün: Önce saçları kesilecek, ellerine kelepçe takılacak, tecrit hücresine yatırılacak, sonra koğuş temizleyecek. Aman canım iki yıl ne ki?.. Bir sağ yanına yatarsın, bir sol yanına, geçer biter. Ne demişler: Şeriatın kestiği parmak acımaz.

Öyle amma, yine de yazık oldu adama. Biz söylemiştik: Yapma etme demiştik; fakat bir türlü sözümüzü dinletememiştik.

Her horoz kendi çöplüğünde öter. Sen bir tavukçuluk profesörüsün, ne karışırsın boyundan büyük işlere?

(Cumhuriyet, 19 Mayıs 1977)

KASKET, KALPAK V.S...

AP uğraştı, didindi, en sonunda seçimi kazanacak propaganda konusunu buldu: Kasket... CHP Genel Başkanı Ecevit'in resim çektirmek için giydiği kasket aracılığı ile nasıl komünist olunacağı, AP'nin "ileri zekalı" yöneticilerince ortaya kondu: Ecevit kasket giymiş, Lenin de kasket giyiyordu, Nazım Hikmet'in de kasketi vardı. Öyleyse Ecevit komünisttir...

AP yayınladığı seçim broşüründe Ecevit, Lenin ve Nazım Hikmet'in kasketli fotoğraflarını yan yana koyarak, komünizm propagandasının varlığını saptamıştır. Bir başka broşürde de, Castro ve Ecevit'in beyaz güvercinli fotoğrafları yan yana basılarak, güvercin yoluyla komünizm propagandası ortaya konmaktadır.

Az gelişmiş ülkemizde bu derece zekaların bulunması gerçekten sevindiricidir. NATO'ya ve CENTO'ya bu kafayla başvurduğumuz gibi, Ortak Pazar'a da bu zeka ve kültür birikimi ile girmekteyiz.

Bir zamanlar "kalpak" giyenin komünist olduğu yolunda varsayımlar türemişti. Bu mantıkla, neredeyse Atatürk'ün

Ulusal Kurtuluş Savaşı'ndaki kalpaklı fotoğrafları bile yasaklanacaktı. Sıkıyönetim Mahkemelerinde:

- Atatürk'ün Lenin'e benzeyen fotoğraf, gerekçesiyle yeni suç türleri de bulunmuştu, unuttunuz mu?

Neyse, Sayın Cumhurbaşkanı'mız son olarak çıktığı Finlandiya gezisinde kalpak giyerek, açıkça kalpak giymekle komünizm arasında en küçük bir ilişki bile bulunmadığını kanıtladı. Böylece kalpak, çok partili yaşamımızda yasallık kazandı.

Kasket, genellikle yoksul halk kesimlerince kullanılmaktadır. İşçinin köylünün "fötr" giyecek hali yok ki!.. Gerçi bazı "duvarcı ustaları" ve adliye önündeki "istidacılar", kasket yerine kumaştan ya da hasırdan şapka giyerlerse de, bu tutumun hiçbir ideolojik yanı yoktur.

Şapka deyince akla, Süleyman Bey'in şapkası gelmektedir. Süleyman Bey'in şapkası, çok ünlüdür. Süleyman Bey'in şapkası ile siyasal tutumu arasında yakın ilişkiler bulunmaktadır. Süleyman Bey, zor günlerde şapkasını alıp sıvışmakta, ortalık durulunca eline şapkasını alıp, ihale kazanmış müteahhit gibi televizyon ekranlarına sıçramaktadır.

Hüner şapkadadır.

Süleyman Bey, "Çoban Sülü" olarak anıldığı günlerde şapka yerine kasketle dolaşmış, sonra da ailece "kıyafet inkılabı" yaparak kasketi fırlatıp, başlarına şapka geçirmişlerdir. Demirel ailesinin köyden şehire inmesi, sosyolojide "kentleşme olgusu" olarak adlandırılmaktadır.

Her kasket giyen komünisttir. Demirel işbu nedenle kasket giymemektedir. Kasketli Ecevit komünisttir. Şapkalı Demirel milliyetçidir. Beyaz güvercinli Ecevit anarşist, kıratlı Demirel mukaddesatçıdır.

Kasket giyenler, bir sosyal sınıfın öteki sosyal sınıflar üzerindeki tahakkümünü kuranlar; şapka giyenler bu tahakküme karşı, vergi iadesi, teşvik belgesi, banka kredisi alanlardır.

Ecevit kasketlidir, Nazım hikmet kasketlidir, Lenin kasketlidir. Kasket giyen komünisttir. Lenin komünist olmasa, kasket giyer miydi? Nazım Hikmet komünist olmasa kasket kullanır mıydı? Her kasket giyen komünisttir, Ecevit de komünisttir

AP. Ecevit'in komünistliğini işte böyle kanıtlamaktadır Hemen tarih düşelim: Yıl 1977 Yirminci yüzyılın üçüncü çeyreğini aşmışız. Uzay çağındayız. Bakın, adamlar Ecevit'e

komünistlik bulaştırmak için bu yüz yılda ne gülünçlüklere katlanıyorlar...

(Cumhuriyet, 22 Mayıs 1977)

HİÇ ÇEKİNMİYORLAR

Hükümetin AP kanadı, giderayak yasa dışı işlemleri gittikçe arttırmaktadır. Bunlardan biri Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğü'ne yapılan atama işlemi ile ortaya çıkmıştır.

Tarım Kredi Kooperatifleri, 1581 sayılı yasaya bağlıdır. Bu yasaya göre, Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürü, Bakanlar Kurulu'nca atanır. Ticaret Bakanı Halil Başol, 1581 sayılı yasanın 5'inci maddesini çiğneyerek, Bakanlar Kurulu'nca kullanılması gereken atama yetkisini kullanarak, Birliğin Genel Müdür Vekilliğine Ziraat Bankası Genel Müdürü Davut Akça'yı getirmiştir.

Tarım Kredi Kooperatifleri'nde, çeşitli siyasal partiler arasındaki iktidar kavgası sürmektedir. Hükümetin iki kanadı AP ve MSP, Tarım Kredi Kooperatifleri'nde amansız bir kavgaya tutuşmuşlardır. Bu nedenle, Bakanlar Kurulu'nda Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğü'ne uzun süredir bir atama yapılamamıştır. Bunun üzerine AP'li Ticaret Bakanı, Bakanlar Kurulu'nun yetkisini tek başına kullanarak, Birliğin Genel Müdür Vekilliğine Ziraat Bankası Genel Müdürü Davut Akça'yı atayıvermiştir.

Atama işlemi tümüyle yasa dışıdır. Bu atama işlemi sadece yasa dışı olmakla kalsa yine iyi. Bu işlemin getireceği bazı sonuçlar vardır. 440 sayılı yasanın 32'nci maddesine göre, Ziraat Bankası Genel Müdürü, Genel Müdürlük dışında başka hiçbir iş yapamaz, ücretsiz de olsa, sürekli ya da geçici bir görev kabul edemez.

Ya ederse?.. Yasa diyor ki, eğer böyle bir görev alırsa, işine son verilir. 32'nci madde şöyle son bulmaktadır:

Bu madde hükümlerine aykırı hareketin devamı süresince teşekkülce ödenen her türlü özlük hakları iki kat olarak geri alınır.

Ya işte böyle... Yani, yasa bu kadar açık. Ne Ticaret Bakanı'nın tek başına atama yetkisi var, ne de Ziraat Bankası Genel Müdürü'nün böyle bir görevi kabul etmeye yasal dayanağı bulunuyor.

Fakat öylesine alışmışlar ki, ne yasa dinliyorlar ne de hukuk. Bu son beyliğimizdir, ne yaparsak yapalım, diye düşünüyorlar. Nasıl olsa, şimdiye kadar hiç hesap soran olmamış.

Cephe Hükümetinin, iki yıldır, bürokrasinin içinde yaptığı bir çok atama, hukukdışıdır. Tarım Kredi Kooperatifleri Birliği Genel Müdürlüğü bunlardan sadece bir küçük örnektir.

5 Haziran'dan sonraki günler, bu gibi işlemler için hesap günleri olmalıdır. Özlemle ve sabırla bekliyoruz...

(Cumhuriyet, 23 Mayıs 1977)

ECEVİT Mİ, DEMİREL Mİ?

Yaşadığımız karmaşık olaylar içinde çoğu kez, siyasal gerçeklerin özü ile ayrıntısı birbirine karışıyor. Bu olayların içindeki temel çelişkiyi yakalayıp, sağlıklı çözüm yolları bulmak zaman zaman güçleşiyor. Olayların ayrıntısı ön plana geçiyor, özü unutulup gidiyor.

Şunun şurasında seçimlere iki hafta kaldı. CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit yurdu karış karış dolaşırken, sağcı teröristlerle sol görüntüye bürünmüş bazı gurupçukların saldırılarıyla karşılaşıyor. Kim bunlar? Anladık, bir kesim adlarına "ülkücü" denilen sağcı saldırganlar. Ya ötekileri?.. Onlar kim?

Onların kim olduğunu pek bilen de yok. Bunlara "Maocu" demekle iş çözümleniyor. Bunlar Maocu mu, yoksa Maocu görüntüsündeki kışkırtıcılar mı? "Maocu" olarak adlandırılanlar öylesine "fraksiyonlara" ayrılmışlardır ki, herhangi bir olayda, bunların kimliklerini ve ideolojik doğrultularını kesinlikle saptamak hemen hemen olanaksızdır.

İşte seçimlere iki hafta kaldı. Seçenek ortada. Neye karar vereceğiz? Ya Cephe partileri, Demirel'in başkanlığında aşağı yukarı bugünkü aritmetik toplamlarıyla iktidarlarını sürdürecekler, ya da CHP Ecevit'in başbakanlığında tek başına iktidar olacaktır. "Seçim formülü" bu kadar açık seçik ortadadır.

Bu durumda ne yapmalı?

5 Haziran seçimleri bir bakıma "referandum" niteliğindedir. Seçenek "kara" ile "beyaz" arasındadır. Yanıt "evet" ya da "hayır" biçimindedir. Ya cephe iktidarı ya CHP Hükümeti...

Bu koşullarda Türk solunun bir tek hedefi olmalıdır. Cephe partilerini yurttaş oyu ile devirip yerine CHP Hükümeti kurmak...

Bir çoğumuz CHP'yi kendi siyasal çizgimize göre, daha sağda ya da daha solda bulabiliriz. CHP için şimdilik saklı tuttuğumuz eleştirilerin haklılığına da inanabiliriz. Hatta CHP programında yazılı bazı amaçları yeterince sol bulmayabiliriz. CHP içindeki "sağ sızmaların" sakıncalarını da kuşkuyla izleyebiliriz.

Fakat çözüm nedir?

Diyelim ki, CHP toplantılarında olay çıkartanlar CHP dışı solcuların bir kesimidir. Seçimlere iki hafta kala CHP ile çatışarak ne elde etmiş oluyorlar? Hiç. Tersine, halktan soyutlanıyorlar, giderek bir yoz kalabalık biçimine giriyorlar, bundan da ötesi, "ajanlık" "kışkırtıcılık" gibi damgalarla da aşağılanıyorlar.

Sözün kısası, çözüm özgürlüktür. Düşünceler ancak özgür ortamlarda filizlenirler. Cephe iktidarını seçim sandıklarıyla alaşağı etmeden özgürlükten, sosyalizmden söz etme olanağı var mıdır? 12 Mart dönemini birlikte yaşadık. Böyle bir dönem mi bekleniyor? Böyle bir yönetim mi özleniyor? Böyle bir dönemde mi çelişkiler artacak ve "proletaryanın devrimci iktidarı" kurulacaktır?

İşin özünü yakalamak önemli. Türk toplumu oluşum içinde. Bu oluşum sürecinde insanları, düşünceleri "aşırı olan" "aşırı olmayan" diye bilim dışı ölçülerle tanımlamaya hiç olanak yok. Aşırı olan olmayan yok. Belki, gerçekçi olmayan solcu var Gerçekçi sol toplum içindeki sınıfsal ve siyasal güç dengesini bilip adım adım, aşama aşama gelişiyor. Gerçekçi solcu kimlerle hangi aşamada işbirliği yapılacak, onu biliyor, onu uyguluyor.

Bu tartışma içinde artık "demagojiye" hiç gerek yok. "Terminoloji şehveti" ile kişisel çatışmalara ideolojik kılıf giydirip, bilgiçlik yapmaya ise hiç ama hiç gerek yok. İşte seçimlere iki hafta var. İşte Cephe partileri ortada. İşte kanlı saldırılar sokaklarda, alanlarda.

Seçim "ya Demirel, ya Ecevit" formülü ile özetlenebilir.

Bu seçimde ya Demirel Başbakan olacaktır ya Ecevit. Namuslu ve bilinçli bir solcunun sorumluluğu bu formülün seçenekleriyle oluşacaktır. Evet, açıkça böyle.

Bundan ötesini 6 Haziran'da konuşacağız.

(Cumhuriyet, 25 Mayıs 1977)

OLDU OLACAK...

Bugünlerde Turizm ve Tanıtma Bakanı Nahit Menteşe'nin masasında Müsteşar Mukadder Sezgin tarafından hazırlanan bir dosya imza sırasını bekliyor. Dosya, Bakanlığın Akdeniz Haber Ajansı'nın Türkiye'yi tanıtmak için yurt dışında yapacağı reklam karşılığı olarak verilecek milyonlarca lira parayla ilgilidir.

Akdeniz Ajansı, bugünkü Cephe Hükümeti'ne yakın gazeteciler tarafından kurulmuştur. 29 Nisan 1976 gün ve 372 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nden öğrendiğimize göre, "Akdeniz Haber Ajansı Anonim Şirketi" kurucuları arasında, Tercüman Gazetesi Ankara temsilcisi Uğur Reyhan, Ortadoğu Gazetesi sahiplerinden Ömer Doğan Öztürkmen, gazeteci Özcan Ergüder ve Kemalettin Özbayraç bulunmaktadır.

Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Kuruluş Yasası'nda, Bakanlığa bağlı beş milyon liralık döner sermayenin hangi amaçlarla kullanılacağını gösteren bir de yönetmelik hazırlanmıştır. 17/3/1976 günlü Resmi Gazetede yayınlanan Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Döner Sermaye Yönetmeliği'nin üçüncü maddesinde, bu sermayenin şu amaçlarla kullanılacağı belirtilmektedir. Okuyalım:

"Döner sermayenin amaçları şunlardır:

a) Her türlü baskı, dağıtım ve reklam işleri, afişler, turistik ve tanıtıcı yayınlar yapmak, bunlarla ilgili işletme ve tesisler kurmak, film, fotoğraf, plak ve hatıra eşyası hazırlamak, satış yerleri açmak, sipariş ve hizmetleri yüklenmek,

b) Sergiler, özel radyo ve televizyon programları, folklor gösterileri, festivaller düzenlemek,

c) Turizm konusunda yurtiçinde ve dışında yerli ve yabancı müesseselerle ortaklıklar kurmak suretiyle turizmin ve turizm endüstrisinin inkişafına yardımcı olmak."

Yönetmeliğin 12'nci maddesinde bu döner sermaye kuruluşunun, "komandit ortaklıklara" katılabilmesi için Maliye Bakanı'nın izni aranmaktadır.

Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon, 18/11/1976 gün ve 54734 sayılı yazı ile döner sermaye kuruluşunun, Akdeniz Haber Ajansı'na elli bin lira sermaye ile ortak olmasına izin vermiştir. Maliye Bakanlığı'nın bu yazısı, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı'nın 30/11/1976 gün ve 88 sayılı onayı ile kesinlik kazanmış ve ortaklık gerçekleştirilmiştir.

Şimdi Akdeniz Haber Ajansı Anonim Şirketi ana sözleşmesinin amaç maddesinde yer alan işlevlerin bazılarına göz atalım:

"- Türkiye'nin yurtdışında turistik, ekonomik ve siyasal açıdan ve her bakımdan tanıtılmasını sağlayacak Türkçe ve yabancı dillerde hazırlanmış broşür basmak ve dağıtmak, yurt dışında yapılmış olanları tercüme veya oldukları gibi ithal ederek dağıtmak,

Turizme açık otellerde ve toplantı olanağı mevcut yerlerde, Türkiye'nin milli gayelerine uygun tarz ve istikamette tanıtılması için kapalı devre televizyon yayını ile, aynı yayın kapsamı içinde ilan yapmak,

Yurtiçinde ve dışında, radyo-televizyon, film ve yayın organları vasıtasıyla ilan, afiş, pankart, reklam ve propaganda konularına ilişkin her türlü baskı, yayın organizasyonu ile bunların prodüktörlüğünü yapmak,

Yurtiçinde ve dışında ulusal ve uluslararası mahiyette düzenlenecek her türlü kongre, konferans ve bilumum gösterilerde basın-yayın, halkla ilişkiler ve reklam faaliyetlerini yapmak ve yaptırmak. "

Görüyorsunuz, devletin üstleneceği ve yürüteceği ne kadar görev varsa, Akdeniz Haber Ajansı'nın amaçları arasında sayılmış. Eh artık Turizm ve Tanıtma Bakanlığı, bu şirkete ortak olur ve arada milyonları bu şirkete aktarırsa, devlet, turizm ve tanıtma işlerinden kurtulmuş, böylece komünizmle ve aşırı cereyanlarla uğraşmaya zaman bulmuş olur.

Oldu olacak, devleti toptan özel sektöre devredelim, biz de kurtulalım, onlar da rahat etsin...

(Cumhuriyet, 26 Mayıs 1977)

BU OYUN SÖKMEZ...

Seçim günü yaklaştıkça azgınlıkları artıyor. Amaçları belli değil mi? Bu tür saldırılarla halk yığınlarında yılgınlık yaratacaklarını sanıyorlar. Nasıl olsa kanlı cinayetlere alıştırdılar. Ellerinden ne gelirse onu yapacaklar. Çünkü, vahşi bir kedi gibi köşeye sıkıştılar.

Yılgınlık yaratırlarsa, bundan yarar sağlayacaklarını sanıyorlar. Büyük kentlerde birkaç sandık başında bomba patlatmakla, adam öldürmekle seçim kazanılmayacağını, bu az gelişmiş faşistlere nasıl anlatsak acaba?

Bugünkü terörist eylemler güçlerini bazı hükümet partilerinden almaktadır. Güvenlik kuvvetleri ve silahlı kuvvetler içine yerleştirdikleri bazı "militanlar" aracılığıyla ne düşler kuruyorlardır kim bilir?

Silahlı kuvvetlerimiz de, güvenlik kuvvetlerimiz de bu tür serüvenlere araç olamazlar. Bu serüvenlere girişenler er geç, gizlendikleri yerlerden çıkarılır, tuttukları köprü başlarında yakalanırlar. Bugünlerde son beyliklerini sürdürüyorlar.

Bakınız bugün 27 Mayıs devriminin on yedinci yıl dönümünü yaşıyoruz. 27 Mayıs devrimi, kapkara 12 Mart ihanetine rağmen, toplumsal gelişim sürecinde onurlu yerini çoktan almıştır. Evet dönekliklere, ihanetlere rağmen yine de 27 Mayıs devrimini Anayasa'dan söküp atamadılar. Güçleri yetmedi çünkü. Bundan sonra da hiç yetmeyecek.

Cephe Hükümeti, 12 Mart döneminin siyasal yaşantımızdaki son uzantısıdır. Gidiyorlar artık. İsmet Paşa'nın ünlü deyişi ile "suçluların telaş ve heyecanı içinde" yeniden suç işleyerek, işleterek gidiyorlar. Bir daha gelmeyecekler. Bu toplumsal bilinç sürüp giderse, Cephe Hükümeti, belleklerimizde ancak bir acı anı olarak kalacak.

Çünkü, son sağcı hükümettir bu. Gidişin hüznü, yıkılışın korkusu çöktü içlerine. Onun için tek dayanakları korkudur, yılgınlıktır. Başka çareleri de çok kalmadı artık. Gidiyorlar, gidecekler...

Yaşadığımız şu son iki yıl içinde, sol kesim, bütün kışkırtmalara rağmen yine de büyük ölçüde oyunlara kapılmamış sayılabilir. CHP siyasal hayatımızın en güçlü partisidir. Sokak

ortalarında insanların öldürüldüğü bu ülkede, CHP, eğer bu saldırılara karşılık vermemişse, bunun anlamını çok iyi değerlendirmek gerekir.

- Kışkırtmalara kapılmayın...

CHP Genel Başkanı Ecevit, iki yıldır bu sözü ağzından düşürmedi. CHP, zaman zaman haklı olarak "pasiflikle" suçlanmasına rağmen, bu suçlamaları sinesine çekti, ancak kışkırtmalara kapılmadı. Yoksa CHP, Edirne'den Ardahan'a kadar bütün örgütleriyle ayağa kalksa, bu sokak serserileri kaçacak delik bile bulamazlar.

Meydanları, eğer o meydanlara çıkılmadığı için boş sayıyorlarsa, siyaset kabadayıları çok acı şekilde yanılıyorlar demektir.

Türk halkı bugüne kadar oyunlara gelmedi. Bu yıldırma planları da sökmeyecek. Halk bir bayram yerine gelir gibi seçim sandıklarına koşarak, Cephe Hükümeti'ni oylarıyla devirecektir.

Seçim sandığına uzanan eller öylesine kırılır ki, bir daha alçı tutmaz...

(Cumhuriyet, 27 Mayıs 1977)

BİR FİLM BANYOSU...

AP Genel Başkan Yardımcısı Dr. Sadettin Bilgiç, Cephe milliyetçiliğinin "altı dokuzluk" fotoğrafı gibidir. Bugün bu "vesikalık" fotoğrafın film banyosunda bulunmak üzere, bazı belgelere gözatalım:

Dr. Sadettin Bilgiç, merkezi Şarkikaraağaç'da bulunan Sağlık Bankası Yönetim Kurulu üyeliği yaptığı için, bir takım işlemlerden dolayı mahkemeye verilmiştir. Dr. Bilgiç'in hangi gerekçelerle mahkemeye verildiğini, geliniz hep birlikte, Yargıtay 11'inci Hukuk Dairesi'nin 31.5.1976 gün ve 75/363 esas ve 75/2934 sayılı kararından öğrenelim:

Sağlık Bankası'nın kanun ve mevzuat hükümleri aksine, banka merkezi haricinde açılan bürolarda, bankanın kaşe ve kağıtlarına intikal ettirmeden bankacılık muameleleri yaptıkları, mudilerden topladıkları mevduatları zimmetlerine geçirdikleri,

usulsüz teminat mektubu verdikleri, diğer davalıların yönetim kurulu başkanı ve üyeleri oldukları halde, yetkileri haricinde bankanın mevzuatına aykırı olarak büro açtırdıkları ve iki kişiye yetki verdikleri, zarar ve suiistimalleri genel kuruldan gizledikleri..."

Sağlık Bankası Genel Müdürlüğü, aralarında Dr. Sadettin Bilgiç'in de bulunduğu yönetim kurulu üyeleri için işte bu gerekçelerle dava açmıştır. Şarkikaraağaç Asliye Hukuk Mahkemesi Dr. Bilgiç ve arkadaşları aleyhine açılan davayı reddetmiş, bu karar Yargıtay 11'inci Hukuk Dairesi'nce bozulmuştur.

Şarkikaraağaç Asliye Hukuk Mahkemesi, Sağlık Bankası'yla ilgili olarak verdiği bir başka kararda, Dr. Bilgiç ve arkadaşları aleyhine açılan davayı da reddetmiş, bu karar da Yargıtay 11'inci Hukuk Dairesi'nce bozulmuştur. Bozma kararından sonra yapılan yargılamalar sırasında Dr. Bilgiç ve arkadaşları üç buçuk milyona yakın parayı, yüzde on faizi ile ödemeye mahkum olmuştur.

Mahkemenin bu kararı usule ilişkin bir nedenle Dr. Bilgiç yararına bozulmuştur.

Şarkikaraağaç Asliye Hukuk Mahkemesi, bu karardan sonra yeniden dosyayı inceleyerek, Dr. Bilgiç aleyhine açılan davayı reddetmiştir. Yargıtay 11'inci Hukuk Dairesi, Dr. Bilgiç ve arkadaşlarının verdiği zararın bilirkişilere inceletilmesi gerektiği düşüncesiyle, Dr. Bilgiç'in yararına olan kararı da bozmuştur. Dr. Bilgiç, bu kararın düzeltilmesi için Yargıtay'a başvurmuşsa da, bu isteği de geçen hafta reddedilmiştir.

Dosya numarasını verelim: Yargıtay 11'inci Hukuk Dairesi esas: 76/430.

Bu hukuksal gezintiden başınız dönmüş ise, hemen sonucu söyleyelim: Dr. Bilgiç, yeniden mahkeme önüne çıkarak, Sağlık Bankası'nın çarçur edilen milyonlarının hesabını verecektir.

Söz buraya gelmişken soralım. Cephe hükümetinin güvenoyu alacağı günlerde Demokratik Parti'den istifa edip, sonradan Adalet Partisi'ne giren Dr. Bilgiç'in son iki yıl içinde aldığı teşvik belgelerinin tutarı ne kadardır?

Dr. Bilgiç'in altı dokuzluk fotoğrafının negatifini gördünüz. İşbu film, 5 Haziran günü banyo edilip ilgililere sunulacaktır. Tabii, yanmazsa...

(Cumhuriyet, 29 Mayıs 1977)

GİZLİ ÖRGÜT AVI...

Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararından sonra Devler Güvenlik Mahkemeleri'yle ilgili yasa önerisinin parlamentoda görüşüldüğü günlerde, DGM Savcısı'nın Türkiye radyolarından okunan bir açıklaması herkesi şaşırtmıştı. DGM Savcısı, bir gizli örgütün Türkiye'yi 10 "Halk Cumhuriyeti"ne bölmek için hazırlıklar yaptığının saptandığını belirterek:

- Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilen DGM yasası parlamentoda kabul edilmelidir. Bakın Türkiye'yi ne tehlikeler bekliyor, demek istemişti.

Savcının bu açıklamasından bu yana neredeyse bir yıl geçti fakat Türkiye'yi on halk cumhuriyetine bölmek isteyenlerle ilgili bir tek kanıt ortaya konmadı, bu suçtan ötürü herhangi bir sanık yakalanmadı.

Ceza yargılaması hukukunda "hazırlık soruşturması" gizlidir. Bu gizliliğin savcılar eliyle bozulabilmesi için ne gibi olağanüstü nedenler vardır diye düşündük durduk amma, bir yanıt bulamadık bugüne değin.

Bu sorunun yanıtını ararken, elime Ankara Savcılığı'nın bu konu ile ilgili bir yazısı geçti. 28.2.1977 gün ve basın hazırlık 1976/725 sayılı yazıyı imzalayan Ankara Savcısı Mehmet Elverenli, DGM Savcısına, Türkiye radyolarından açıkladığı korkunç dava ile ilgili olarak şu bilgiyi vermektedir:

"1- Muhtelif elçilik, kuruluş ve şahıslara Federal Almanya'dan 'Dışişleri Bakanlığı 1. Sekreteri Cemal Tırpancı' imzasıyla bir harita ve bildirinin gönderildiği, bildiride "ismi Türkiye Cumhuriyeti olan faşist idare yıkılmış, yerine içişlerinde serbest, 1-Berberistan, 2-Çerkezistan, 3-Gürcistan, 4-Çingenistan, 5-Ermenistan, 6-Lazistan, 7-Kürdistan, 8-Tataristan, 9-Türkmenistan, 10-Yörükistan adlı 10 halk cumhuriyetinin Anadolu Federal Halk Cumhuriyetleri Devleti olarak 1.8.1973 tarihinde kurulduğunun" belirtildiği, yeni anayasa ve kanunların bilahare gönderileceğinin ilave edildiği, yapılan soruşturmalarda bugüne kadar bu konuda başkaca hiçbir çalışma ve delilin elde edilmediği, isimlerinin takma olduğu, olayın soruşturmasının devam etmekte olduğu,

2- Bunlardan başka yine ekseriyeti Federal Almanya'da olmak üzere çeşitli kuruluş ve şahısların yayınladıkları gazete,

dergi ve bildirilerde mer'i mevzuatımızın müeyyide altına aldığı bazı fiilleri oluşturdukları, herhangi bir eylemlerinin tespit edilemediği, bu konulardaki soruşturmanın devam emekte olduğu, henüz açılmış bir davanın veya verilmiş bir takipsizlik kararının olmadığı, cezaevlerimizde bu soruşturma nedeniyle tutuklu kimsenin bulunmadığı..."

Evet görüyorsunuz: DGM Savcısı, elinde hiçbir kanıt olmadan usul yasalarını zorlayıp, devleti ele geçirmek üzere olan bir gizli örgüt korkusu salarak, DGM yasasının bir an önce çıkarılmasını istemişti. Yoksa, bu örgüt devleti ele geçirecekti. İşte bu nedenle DGM görevine devam etmeliydi.

Bunları niçin anlattım? Şunun için: Son günlerde sağda solda, birtakım "operasyonlara" rastlıyoruz. Seçimlere bir hafta kala hükümet, yeniden gizli örgüt avına girişmiştir. Neden acaba?

Sakın bunlar da DGM Savcısı'nın suç kanıtlarına benzemesin?..

(Cumhuriyet, 30 Mayıs 1977)

ŞÜPHE...

Seçim günü yaklaştıkça olaylar yoğunlaşıyor. Olaylar yoğunlaştıkça bazı karanlık güçlerin amaçları iyiden iyiye anlaşılıyor. Amaçları belli; bir yılgınlık ortamı yaratarak seçmenlerin oy kullanmalarını engellemek istiyorlar.

Sirkeci Garı ve Yeşilköy Havaalanı'nda patlayan bombaların ardında kimler var? Kim bu alçakça sabotajlardan yarar umuyor? Sirkeci ve Yeşilköy olaylarını tek başlarına alıp, bomba atanların kimliklerini saptamak belki şimdilik olanaksızdır. Fakat, en azından, şu birkaç ay içinde yaşadığımız olayları art arda sıralarsanız, bu "olaylar zinciri" bizleri belli sonuçlara götürebilir.

Anımsayacaksınız, önce birkaç uçak kaçırıldı. Bunlar çocukça girişimlerdir. Fakat, ya bu uçaklar, acemi hava korsanlarıyla birlikte düşmüş olsaydı?.. Ya bu uçaklarda yüzlerce kişi ölmüş olsaydı?..

Bunları çabuk unuttuk.

1 Mayıs olayları üzerindeki şüpheler kalktı mı? Hayır, ne gezer... 1 Mayıs şimdi , sağ partilerin seçim malzemesi oldu. Hani nerede Intercontinental Oteli'nden halka ateş açanlar? Hani, nerede Sular İdaresi duvarından ateş edenler? 1 Mayıs olayının üzerinden bir ay bile geçmeden, bu sorular da unutuldu.

Devletin bütün haber alma örgütleri, bütün güvenlik örgütleri başbakanlara bilgi verirler. Birçok kimsenin bilmediği .r-çekleri, Başbakan bilir. Bakınız, Süleyman Demirel, geçen hafta Milliyet gazetesi yöneticisi Abdi İpekçi'ye verdiği demeçte neler diyordu:

"- Seçim çok enteresan bir mekanizmadır. Seçimlere üç gün kala birtakım talihsiz işler olabilir. Hiç öngörmediğimiz talihsiz işler olabilir..."

Başbakan'ın dediği çıkıyor: Seçimlere üç gün var ve bazı "talihsiz işler" oluyor. Demirel'in hiç öngörmediği "talihsiz işler" oluyor. Başbakan'ın deyişine göre, "seçim çok enteresan bir mekanizmadır", bu gibi "talihsiz işler" seçimi etkileyebilir.

Sirkeci ve Yeşilköy'de patlayan bombalar bu "talihsiz işler"den değil midir?

Devletin bütün örgütlerinden haber alan, bunları değerlendiren Başbakan Demirel, bu sözleri ne amaçla söylemiştir? Bunlar bir başbakan tarafından gelişigüzel söylenecek sözler midir? Bu sözlere bakın:

- Seçime üç gün kala birtakım talihsiz işler olabilir.

Başbakan'ın bu açıklamaları ile seçimlere üç beş gün kala ortaya çıkan bu "talihsiz işlere" bakınca, insan ister istemez, şüphelere, kuşkulara düşüyor.

(Cumhuriyet, 31 Mayıs 1977)

ÜÇ GÜN KALDI...

Önceki gün CHP Genel Başkanı Ecevit'in Ordu ve Giresun gezisini izlerken düşünüyordum: Eğer bu kalabalıklar, bu coşkun insan seli, bu devrimci gençler, Ecevit'in arabasının önünü kesen bu kadınlar, bu kasketli köylüler, CHP'nin

iktidara geldiğini göstermiyorsa, o zaman ülkemizde çok başka türden göstergeler aramak gerekir. Evet belli oluyor artık: 6 Haziran günü CHP iktidardadır.

İşte bunun için saldırılar yoğunlaşıyor. Sirkeci'de, Yeşilköy'de patlayan bombalar bunun içindir. Çünkü Almanya'daki işçiler, ya Sirkeci Garı'ndan ya da Yeşilköy Havaalanı'ndan Türkiye'ye gelerek oy kullanacaklar. Trenle gelenler Sirkeci Garı'ndan, uçakla gelenler Yeşilköy Havaalanı'ndan yurda girecekler. Öyle sanıyorum ki, bu nedenle Sirkeci Garı ve Yeşilköy Havaalanı'nı seçtiler. İşçiler seçime katılmak için yurda gelmesin diye...

Ecevit, uçağa biner binmez son şiddet olaylarına değindi. Tercüman gazetesinde yayınlanan, solcuların "eylem planı" ile Başbakan Demirel'in seçimlere üç gün kala bazı olaylar olacağına ilişkin demecine değinen Ecevit:

Başbakan bu konuda bildiklerini söylemeye çağrılmalıdır, dedi. Gezi boyunca da bu konuları konuştu.

Seçimler yaklaşırken, şiddet olayları da arttı. Hem bunlar öyle "amatör" işleri de değil. Bir "profesyonel" parmak var bu işlerin içinde. Saatli bombaları bavulların içine yerleştirip, bunları istenen yerlerde ve istenen saatlerde patlatmak kolay mıdır? Bunlar sürüp dururken Başbakan, "Seçimlere üç gün kala talihsiz işler olabilir" derse, bu sözlerin ağızdan kaçan rasgele sözler olduğuna inanılabilir mi?

Bir "profesyonel katil çetesi" iki yıldır, büyük kentlerin sokaklarında cinayet işliyor. Bunların İstanbul'daki adları "Avcılar Grubu" olarak biliniyor. Bu grup Nişantaşı çevresinde bir eski köşkte karargah kuruyor.

Bunları İstanbul Valisi bilmez mi? Bunları Milli İstihbarat Örgütümüz bilmez mi? İstanbul'da, Ankara'da kim nerede ne yapıyor, kim eylem düzenliyor; bunları bilmek MİT'in temel görevleri arasındadır. Acaba Başbakan Demirel, MİT tarafından kendisine verilen bilgiye dayanarak mı, üç gün içinde bazı "talihsiz işler" olacağını söylemiştir? Bunlar açıklanmayacak mıdır?

1 Mayıs olaylarında Intercontinental Oteli'nden ateş açanlar hakkında bir soruşturma açılmış mıdır? Otelin önünde Renault araba içinde sağa sola kurşun sıkan Alaattin adlı şahıs

bir polis memuru mudur, yoksa bir emekli astsubay mıdır? Bunları MİT bilmez mi?

Bu sorular birbirlerine düğümlenmekte ve Başbakan'ın üç gün içinde "talihsiz işler" olacağına ilişkin sözleriyle bağlanmakta, böylece bir kördüğüme dönüşmektedir.

Herkes kendi sorumluluğunu iyice tartmalıdır. 5 Haziran gününden sonra yasadışı her işlemin hesabı verilecektir. Bu makamlar, bu görevler geçicidir. Alanlara toplanan halk, bu cinayetlerden hesap sorulmasını istiyor.

CHP, iktidara geliyor. Üç günümüz kaldı, üç günümüz... Ey Cephe milliyetçileri, ey Cephe valileri, ey Cephe müdürleri, saltanatınız yıkılıyor artık!..

(Cumhuriyet, 2 Haziran 1977)

ACABA?..

Yaşadığımız olaylar zinciri, son olarak Başbakan'ın CHP Genel Başkanı'na göndermiş olduğu ihbar mektubu ile yeni halkalara ulaşmıştır. Aynı günlerde Kara Kuvvetleri Komutanı Namık Kemal Ersun'un birdenbire emekliye sevk edilmesi, herkesi uzun uzun düşündürmüştür.

Orgeneral Ersun, 1960 devriminden sonra Yüksek Adalet Divanı ile Milli Birlik Komitesi arasında "irtibat subaylığı" yapmış, bu arada, yakın siyasal tarihimizde "15 Ekim protokolü" olarak bilinen ihtilal bildirisine imza koymuştur. Ersun'un ihtilalci eğilimi öteden beri bilinmekteydi. Orgeneral Ersun, 12 Mart döneminde Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı yapmış ve bu görevde acımasız tutumuyla ün salmıştı.

Ersun'un istifası hiç şüphesiz "sağlık nedeniyle" değildir. Şimdilik bilemediğimiz, henüz öğrenemediğimiz bazı siyasal nedenler Kara Kuvvetleri Komutanı'nın emekliye sevkinde önemli rol oynamıştır. Şimdilik sızan haberler bu kadardır.

Orgeneral Ersun'un görev süresi içinde, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı emrindeki cezaevlerinden götürülen sanıklara işkence yapıldığı bilinmektedir. Fakat Orgeneral Ersun'un kontrgerilla ile bu olayların ötesinde bir ilişkisi olup olmadığı belli değildir.

Demirel'in mektubu ile Orgeneral Ersun'un emekliliğinin aynı günlere rastlaması, ister istemez konargerilla, ihbar mektubu ve Orgeneral Ersun arasında bir ilişki olup olmadığını düşündürmektedir.

Çok söylendi, çok yazıldı: Kontrgerilla, devletin yasal yetkililerince denetlenemeyen bir CIA kuruluşudur. Demirel, Ecevit'e yazdığı mektubunda, bir suikast planından söz etmektedir. Başbakan bu suikast planı hakkında oldukça ayrıntılı bilgi de vermektedir. Böylesine ayrıntılı bilgilere sahip olan bir Başbakan'ın, bu haberi kimden aldığı gerçekten çok önemlidir.

Öyle bir Başbakan ki, ana muhalefet partisi liderine yapılacak suikastın planını ele geçiriyor, fakat bu suikastçıları yakalamaya gücü yetmiyor.

Demek oluyor ki, burada Demirel'i de, hükümeti de aşan gelişmeler oluyor. Demirel, tam bir çaresizlik içinde, durumu Ecevit'e bildirmekten başka yol bulamıyor. Önlem almaya gücü yetmiyor. Çünkü olaylar, Başbakan'ı çoktan aşmıştır.

Başbakanları, devlet başkanlarını deviren CIA Türkiye'de eyleme mi geçmiştir yoksa? Demirel, geçen hafta seçimlere üç gün kala bazı "talihsiz işler" olacağını belirtmedi mi? Demirel'in ihbar mektubu bu "talihsiz işler"den en ciddisini haber vermiyor mu? Böylece 1 Mayıs olaylarının, "Maocu-Leninci" çatışması olmayıp, CIA tarafından planlanan bir kanlı eylem olduğu anlaşılmıyor mu? Bunlarla birlikte daha nice kanlı cinayetler üzerindeki sis perdeleri aralanmıyor mu?

Yarın seçim yapılacak ve bütün bu sorular, seçim sonrasında aydınlığa kavuşacaktır. CIA, yarın Türkiye'de seçim sandığı ile kesinlikle yenilecektir.

(Cumhuriyet, 4 Haziran 1977)

AKSOY KANITLIYOR

Seçim kampanyası sırasında, biri ötekini aratmayan sağcı partilerimiz, hep birlikte, "erkekler saz topluluğu" gibi, bir konu üzerinde durdular: Sosyalist Enternasyonal.

Vatan topraklarının bir kısmını ikili anlaşma adı altında ABD yönetimine sunan Bayar-Menderes mirasçıları, sabah

akşam radyolarda Sosyalist Enternasyonal'in ulusal bağımsızlıkla bağdaşmadığını söyleyip durdular. Geri zekalı yazar özentisinden doçent eskisine kadar, tüm Cephe yardakçıları da bu konu üzerinde mürekkep harcadılar. Ne için? Sosyalist Enternasyonal'e girme kararı alan CHP'nin komünist olduğunu kanıtlamak için...

Bugün gece yarısından sonra, ak koyun-kara koyun belli olacak. O zaman bu ilkel görüşlerle oluşan kaba iftiranın ne ölçüde geçerli olduğunu hep birlikte göreceğiz.

Prof. Muammer Aksoy'un "Sosyalist Enternasyonal ve CHP" adlı belgesel yapıtını okurken, bunları düşünüyordum. Aksoy, yarından sonra parlamentoya giriyor. Eh, bundan sonra Demirel'in ve AP milletvekillerinin çekeceği var. Benden söylemesi; Hazırlıklı olsunlar..

Prof. Aksoy, bu yapıtında Sosyalist Enternasyonal'in ne olduğunu, daha doğrusu ne olmadığını, özgün belgelere dayanarak kanıtlamış. Bu kanıtlama çabasında ilginç tanıklara da rastlıyoruz. Prof. Nihat Erim, Prof. İsmet Giritli, Cephe hükümetinin TRT Yönetim Kurulu'ndaki temsilcileri Fikret Ekinci ve Amiral Sezai Orkunt, Prof. Hüseyin Naili Kubalı, Prof. Aydın Yalçın ve daha niceleri...

Alın size, şu ünlü balyozcu Nihat Erim'in sosyalizmi savunan sözlerinden birkaç cümle... Aksoy'un kitabından aktarıyorum:

"- Üç Kurultay sonra gelecek yeni kuşaklar, memleketin o günkü ortamı sosyalizmi benimseme istikametinde olursa, ne hakkınız var, onlar için şimdiden öyle handikap yaratıyorsunuz."

Erim, bu sözleri, İsmet Paşa'ya karşı söylemiş. Fakat bakın şu sözü ne kadar özlü, ne kadar anlamlı:

"- Şimdi sizde şu istidadı görüyorum. Komünizm, aşırı sol kafi değil, sosyalizm ve sosyal demokrasi ile alakamız olmadığını beyan edelim... Böyle şey olmaz. Burası kışla değil!.."

Erim, gerçi bu sözleri söylediği 1967 yılında, "Burası kışla değil" diye haykırmışsa da, 1971 yılında "kışlalardan almadığı emirlerle" Türk solunu boğmak için, eline aldığı kanlı balyozla 1961 Anayasası'nı ezmeye, parçalamaya çalışmıştı.

Prof. Aksoy, yapıtında Sosyalist Enternasyonal'i yabancı ve yerli belgelerle incelemiş ve Türk kamuoyuna gerçekten güçlü bir yapıt armağan etmiştir

Bu yapıtın öncelikle CHP örgütünce okunması son derece yararlı olacaktır. Aksoy'un kitabı "Cehalet Enternasyonali"nin çağdışı sözcülerine yollanmış bir mektup gibidir. Okuyun bakalım ne belgeler göreceksiniz...

Neler mi? Örneğin Süleyman Demirel'in Lockheed uçak şirketinin Türkiye temsilcisi Altay şirketi ile ilişkisini...

(Cumhuriyet, 6 Haziran 1977)

SOL KAZANDI...

Bu yazıyı kaleme almadan biraz önce CHP Genel Merkezi'ndeydim. Genel Merkez'in önünde seçim gecesinden bu yana bekleyen kalabalık bir yurttaş topluluğunda görülmemiş bir coşku var. Bu coşku zaman zaman kuşkuyla gölgeleniyor. Yurttaş CHP için tek başına iktidar özlüyor. Bunun için tek başına hükümet kuracak çoğunluğun oluşmasını istiyor. Bu yönde haber alamayınca da üzülüyor.

Coşkuları, umutları ve kuşkuları bir yana atarak gerçeği görelim. Bu seçim CHP için bir zaferdir. Çünkü bir solcu parti, girdiği her seçimde oy oranını yükselterek, iktidara tırmanmaktadır. CHP şimdiden toplumun birçok sınıf ve tabakasına kök salmıştır. 12 Mart döneminde sırtından hançerlenen CHP, o günden bu yana, iktidara yürümektedir. Bu öylesine sağlıklı bir yürüyüştür ki, bu gidişin yamalı Cephe çadırlarıyla durdurulması artık olanaksızdır. Bu gerçek 6 Haziran sabahı iyice anlaşılmıştır.

Çünkü CHP Türkiye'nin en güçlü partisidir. Bu bir sosyolojik oluşumu vurgulamaktadır. Parlamento aritmetiğinin toplama çıkartma cetveli, bu oluşum içinde yeni baştan biçimlenmek zorundadır.

Bir çoğumuz, CHP için 226 ya da daha çok milletvekili istemiş, özlemiştir. Çoğumuzun gönlü daha yüksek sayıları arayıp durmuştur. Fakat şu gerçek iyi bilinmeli; hiçbir parti, bu kadar kısa süre içinde bu sıçramayı başaramamıştır.

- Tek başına iktidar olamayacak mıyız?..

CHP Genel Merkezi önünde toplanan yurttaşlar, gelip geçen CHP yöneticilerine ve tanıdık gazetecilere bu soruyu soruyor.

Tek başına gelemeyecek miyiz?..

Özlemlerle kuşkuların karşılığı bu soru, "CHP hükümeti kuracaktır" biçiminde yanıtlanabilir. Evet, CHP hükümeti kuracaktır. Bundan kimsenin şüphesi olmasın. İktidara adımını atan, bunu kanıtlayan, toplumun birçok sınıf ve tabakasına kök salan CHP, bundan sonra daha da güçlenecektir Çünkü CHP kendisine hükümet yolunu tıkayan güç koşulları geride bırakarak, iktidara yönelmiştir.

Düşünün ki, AP önce tek başına iktidara gelme düşü kuruyordu. Bunun pek gerçekçi bir hesap olmadığını anlayan AP kurmayları, AP-MHP ortaklığı için hazırlıklara girişmişlerdi. Demirel, seçim gecesi televizyonda:

- AP tek başına iktidara gelecektir. İşte o kadar, deyip, kestirip atmıştı. Bu açıdan seçim sonuçları AP için hiç de istendiği gibi olmadı. Ne AP tek başına iktidara gelebildi ne de AP-MHP ortaklığı gerçekleşti.

Seçimi "sol" kazanmıştır.

Bu seçimler bir "referandum" niteliğindeydi. Cephe hükümetine karşı savaşan ilerici güçler, güçlerini seçim sandığıyla ortaya koymuşlardır. Bundan sonraki görevimiz, Bülent Ecevit'in hükümeti kurmasına ve hükümeti kurduktan sonra da ülkeye barış ve özgürlük getirmesine destek olmaktır.

(Cumhuriyet, 8 Haziran 1977)

DEMİREL'İN HESAPLARI...

Demirel, seçim sonuçlarından hiç hoşnut olmamıştır. AP Genel Başkanı, seçim gecesi televizyonda "AP tek başına iktidar olacaktır. İşte o kadar" derken, şimdi seçimden dört partiden oluşan MC hükümetinin kazançlı çıktığını söylemektedir. Çünkü Demirel, başkasının kaşığı ile pilav kaşıklamaya çoktan alışmıştır.

Seçimlerden sonra AP Genel Başkanı olarak değil de, MC Başbakanı olarak konuşmayı yeğleyen Demirel, Ecevit'in Başbakan olacağını duyar duymaz telaşlanmış ve bu doğal ve yasal olguyu "gülünç" olarak nitelemiştir. Hiç merak buyurmasın. Türkiye'de hiçbir politikacı gülünç olma konusunda Demi-rel

ile yarışamaz... Hem 27 Mayıs İhtilali'nin ipe çektiği Adnan Menderes'in kefenine sarılıp seçim alanlarına çıkmak, hem de bu ihtilalin spikeri Türkeş ile nikah kıymak gibi gülünçlüğe şimdiye kadar kimse düşmedi... Hiç merak etmesin. Gülünç diye, daha düne kadar kendisine en ağır küfürleri yağdıran Ali Elverdiler, Vahit Bozatlılar, Necati Kalaycıoğulları, Memduh Erdemirler ve Saadettin Bilgiçler gibilerin gölgesine sığınarak cephe kuranlara derler...

Önümüzdeki günlerde kimin gülüç olup, kimin olmayacağını hep birlikte göreceğiz...

Bir kez daha yineliyelim: Seçimi sol kazanmıştır. Toplumun bütün kesimlerine kök salan parti CHP, yürürlükteki "nispi seçim sistemine" rağmen, karşısındaki partileri yenilgiye uğratarak 213 sandalye kazanmıştır. İşte Demirel'in sinirlendiği, bir türlü içine sindiremediği sonuç budur. Hesabı ortadadır. Ne yapıp yapacak ve cephe ortaklığını ayakta tutmaya çalışacaktır.

Bunu başarabilir mi?

Seçim aritmetiğine bu açıdan bakarsanız, MSP yeniden "anahtar" niteliğini kazanmıştır. Eğer MSP, Demirel ile birlikte cephe hükümetine katılırsa, Demirel şimdilik kazançlı çıkacaktır. Fakat, AP ile yaptığı ortaklıktan sonra hemen hemen yarı yarıya inen MSP, bir kez daha bu serüveni göze alabilir mi?..

MHP, Demirel ile yaptığı ortaklıktan kazançlı çıkmıştır. İlk aşamada Türkeş'in planı da Demirel'inkinin aynıdır. Yeniden MC Hükümeti'ni oluşturarak oylarını arttırmak... Fakat burada gerek Demirel'in gerekse Erbakan'ın hesapları, Türkeş'in hesabına uymamaktadır. Çünkü, MC ortaklığı sonunda güçlü çıkan parti MHP'dir. MHP oyları kimin oylarıdır?.. Bu oylar daha önce hangi partiler için kullanılmıştı?..

Demirel, yaptığı ortaklık sonunda Demokratik Partiyi sildi. Milli Selamet Partisi'ni yarı yarıya indirdi. Feyzioğlu'nun bir mangalık partisini de yok etti. Demirel belki Türkeş'in partisinin bu kadar oy alacağını hesaplamamıştı. Sonuçta, bu ortaklıktan Türkeş kazançlı çıktı; bazı AP, DP ve MSP oyları MHP çatısı altında toplandı...

Yeniden kurulacak cephe ortaklığı, önce MSP'yi yok eder, sonra da AP zararına MHP'yi güçlendirir. Feyzioğlu'nu ise Türk siyasal hayatından silip atar...

Bunca yolsuzluğun kamburu MC partilerinin üzerindedir... Bunca genç ölünün tabutu MC ortaklığının sırtında asılıp durmaktadır. Devlet bir ekonomik iflasın eşiğindedir. Bu koşullarda CHP muhalefetine dayanmak kolaysa, buyursunlar kursunlar hükümeti... Kursunlar da görelim...

Bu bunalımlı dönemi atlatmak için Ecevit'in Başbakanlığında bir hükümet gereklidir. Bugünden sonra hep birlikte bu seçenekler üzerinde duralım. Tek koşul, AP ve MHP dışında bir hükümet oluşturmaktır. Ama nasıl?.

Sabredin ve bekleyin, Ecevit bugünlerde hükümeti kuracak..

(Cumhuriyet, 9 Haziran 1977)

NE OLACAK?

Ne olacak dersiniz? Ecevit mi Başbakan olacak, Demirel mi?.. Hangi milletvekilleri hükümetin oluşumuna katkıda bulunacaklar? Kırık anahtarlı Erbakan ne yapacak acaba? Günlerdir bu soruların yanıtlarını arıyoruz hep birlikte. Bakalım bu sorunlar nasıl çözümlenecek?

Ortada iki seçenek var bana sorarsanız: Ya kendi içinde tutarlı bir hükümet kurulacak, ya da koalisyonlar devri yeniden açılacaktır. Kendi içinde tutarlı iktidar, ancak Ecevit'in başkanlığındaki bir CHP hükümeti olabilir.

Böyle bir çoğunluğun sağlanması için 10-15 milletvekilinin CHP hükümetini desteklemesi gerekiyor. Ancak bu koşullarda CHP tek başına hükümeti kurabilecektir. Eğer CHP hükümeti kuramazsa, koşullar CHP-MSP ortaklığını zorlayacaktır.

Diyelim ki, Ecevit hükümeti kuramadı. CHP-MSP ortaklığı da oluşmadı. Bu durumda ne olacak? Bu durumda Demirel yeniden Cephe hükümetini kuracaktır. Kurdu diyelim, bütün iş hükümetin kurulmasıyla bitmiyor ki. Nasıl çalışacak hükümet?

Önce karşısında en az 213 milletvekili var. Bu sayıya bir de bağımsızları ekleyiniz. Millet Meclisi'nde durum böyle. Ya Cumhuriyet Senatosu?.. Son seçimden sonra Cumhuriyet Senatosu'nda çoğunluk, cephe hükümetine karşı olanların eline geçmiştir. Eğer CHP herhangi bir yasanın parlamentodan

geçmesini istemiyorsa, bu yasanın kabulü olanaksızdır. Bu koşullarda hükümetin parlamento içinde hükümet etmesi olası mıdır?

Bu aritmetik görünüş, Demirel için bir başka tehlike çanını çalmaktadır. Başbakanların Yüce Divan'a gönderilmesine Türkiye Büyük Millet Meclisi birleşik toplantısında karar verilmektedir. Demirel geçtiğimiz yasama döneminde Mobilya Dosyası ile Yüce Divan'ın eşiğinden dönmüştür. Aynı önerge bir kez daha işletilirse, Demirel'i Yüce Divan'dan kimse kurtaramaz. Çünkü birleşik toplantının aritmetik tablosu Demirel için hiç de iç açıcı değildir. Demirel'in telaşı da bu nedenledir, bilesiniz.

AP Genel Başkanı Demirel, seçimlerden sonra tam bir müteahhit mantığıyla dört sağcı partinin başbakanı gibi konuşarak yeniden Cephe hükümetini kurmak istiyor. Eğer böyle bir hükümeti yeniden kurarsa kardeşlerinin ve yeğenlerinin milyonlarının hesabı sorulmayacak. Demirel hesap vermekten korkuyor, bu hesabı vermemek için planlar yapıyor.

İşin iç yüzünü araştırırsanız, devletimiz bölünmez bir bütün olarak son on yıldır Demirel ailesinin maddi ve manevi varlığını geliştirmek için çalışmaktadır. Devleti Demirel ailesinden kurtarmak için önümüzde bir yol var. Ecevit'in başbakanlığında bir hükümet kurmak, buna yardım etmek, katkıda bulunmak.

Bu hükümet CHP hükümeti olursa, birçok sorun bir ölçüde çözüme kavuşur. Böyle bir hükümet kurulamazsa, tek çare CHP-MSP ortaklığını kurmaktır.

Yeniden kurulacak bir Cephe hükümetinin parlamento içinde adım atması bile güçtür. İşte Halep, işte arşın. Buyrun!..

(Cumhuriyet, 10 Haziran 1977)

SORALIM DEDİK...

Demirel, Ecevit'in hükümet kurarken "utanç verici yöntemlere başvuracağından kaygı duyduğunu açıklayarak, bazı milletvekilleri üzerinde "manevi baskı" kurmayı tasarlamaktadır. AP Genel Başkanı, artık partisinin Genel Başkanı gibi konuşmayı da bir yana atmış, Cephe hükümetinin başbakanı

olarak konuşup, MSP ve CGP üzerinde baskı kurmaya kalkışmıştır.

Demirel, İsmet Paşa'nın ünlü deyişi ile "suçluların telaş ve heyecanı" içinde Ecevit'e hükümet kurdurmamaya çalışmaktadır. Eğer Ecevit hükümet kurarsa, Demirel'in Yüce Divan'a gönderilmesi çok kolaylaşacaktır. Çünkü, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi üyelerinden oluşan birleşik toplantı çoğunluğu, Demirel'i Yüce Divan'a gönderecek sayısal üstünlüğü hemen hemen ele geçirmiş gibidir.

Ne yapsın Demirel?

Ne yapacak? Ecevit'in sayısal üstünlük kazanmaması için elinden geleni ardına koymayacaktır. "Utanç verici yollar" dediği, para karşılığı "milletvekili transferi" sağlanmasıdır. Ecevit'in dünkü gazetelerde çıkan açıklaması, Demirel'e gereken yanıtı vermiştir. CHP'nin bu tür transferleri sağlayacak durumu yoktur.

O bir yana, acaba Demirel Dr. Sadettin Bilgiç ve Ata Bodur'un DP'den ayrılıp Cephe hükümetine güven oyu vermesini nasıl açıklıyor acaba? Belki bu iki "zat-ı şerif", gerçekten çok dürüst, çok namuslu, çok milliyetçi ve bir o kadar da komünizme, anarşizme karşı olabilirler. Fakat ortada acaba pek de aydınlanmayan bazı sorular yok mudur?

Örneğin, Dr. Sadettin Bilgiç Demokratik Parti'den ayrılıp Adalet Partisi'ne girdikten sonra, Cephe hükümetinden sahibi bulunduğu şirket aracılığı ile kaç milyonluk "teşvik belgesi" almıştır?

Dr. Bilgiç, hiç şüphesiz milli ve manevi değerlere bağlı, devletimiz ve milletimiz ile bölünmezliğimize inanmış bir politikacıdır. Fakat ben merak ediyorum. Herhalde, başka meraklıları da vardır. Bilgiç, neden birdenbire ticarete atılmış ve bu yolla zengin olmuştur? Dr. Bilgiç'in ruhunda filizlenen hür teşebbüs aşkı, neden Cephe hükümeti ile birlikte artmış, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın teşvik belgelerine kadar uzanmıştır?

Demirel bu konuda bir küçük açıklama lütfeder mi? Yoksa Dr. Bilgiç, şu Sağlık Bankası borçları ile birlikte, servet beyanını, şirketteki paylarını basına açıklar mı?

Bu açıklamalar yapılırsa, hiç olmazsa yurttaşlarımız, "servet edinme hakkı" gibi vazgeçilmez, devredilmez kutsal hakların niteliğini ve niceliğini iyice öğrenmiş, böylece milli ve manevi değerlere iyice bağlanmış olurlar. Değil mi efendim?..

Ata Bodur, Dr. Sadettin Bilgiç ile birlikte Cephe hükümetine oy vermek için Demokratik Parti'den ayrılan politikacılardan biridir. İki yıl önce Cephe hükümetine güvenoyu vermek için demokratik partiden ayrılan milletvekilleri, Ata Bodur'un evinde toplantılar yaparak, Demirel hükümetini desteklemeye karar vermişlerdi.

Bir küçük hatırlatma yapalım.

Ankara'nın en işlek yerinde, Selanik Caddesi'nin köşesindeki benzin istasyonu, Ata Bodur'un oğlu Şükrü Bodur tarafından işletilmektedir. İstasyonun mülkiyeti Petrol Ofisi'nindir. Cephe hükümeti kurulmadan önce, Şükrü Bodur Petrol Ofisine başvurarak, kira sözleşmesinin uzatılmasını istemiştir. Bu istek 27 Mart 1975 gün ve 19/11 sayılı karar ile reddedilmiştir. 31 Mart 1975 günü Ata Bodur'un da oyu ile Cephe hükümeti güven oyu almış ve bir süre sonra, Şükrü Bodur'un kira sözleşmesini reddeden Petrol Ofisinin iki Genel Müdürü Yardımcısı, Mustafa Özyürek ve Fikret Büyükburç nedense görevlerinden alınmışlardı.

Sonra ne oldu bilir misiniz?

Sonra, cephe hükümeti kurulur kurulmaz bu benzin istasyonu yeniden Ata Bodur'un oğlu Şükrü Bodur'a kiraya verildi.

Ata Bodur da hiç şüphesiz, tıpkı Dr. Bilgiç gibi namuslu, milliyetçi, şiddetli antikomünist politikacılardan biridir. Şu Bilgiç, Cephe hükümetinden aldığı teşvik belgelerini, Ata Bodur da oğluna verilen benzin istasyonunu iyice anlatsa da, bizler de iftihar etsek olmaz mı?

Doğrusu, komünizmi önlemek için ne fedakarlıklara katlanıyor şu adamlar!.. Vallahi, bravo!..

(Cumhuriyet, 14 Haziran 1977)

GÖSTERİNİN ARDINDAKİ...

Adam, Millet Meclisi'nin ilk toplantısına beyaz takım elbise ile gelmiş. Boynunda bir siyah papyon kravat var. Uzaktan baktığınızda bir büyük otelin "şef garson"una benziyor. Yemin etmek için kürsüye çıktığında ceketinin düğmesini bile ilikle-

meye gerek görmüyor. Adı Gültekin Kızılışık. AP Zonguldak Milletvekili.

- Halkların mutluluğu için değil, halkın mutluluğu için çalışacağıma namusum üzerine yemin ederim...

Kızılışık, önceki gün Anayasa'ca saptanan yeminin arasına böyle bir tümce yerleştirerek, siyasal gösteri yapmaya kalkıştı. Aklınca, canlı yayın yapan televizyon ekranları önünde, zemzem kuyusuna tükürerek ün sağlayacak. Millet Meclisi'nde böylesine ucuz kahramanlıklara şimdiye dek çok tanık olundu, bundan sonra da olunacak. Bundan hiç şüphemiz yok. Olay sadece bu kadarla kalsa, belki hiç üzerinde bile durmazdık.

Bu beceriksiz gösterinin altında, bu yolla yüzeye çıkan temel nedenler yok mu? Kızılışık'ın şef garson görüntüsünü, iliklenmeyen düğmesini, papyon kravatını bir yana itelim şimdilik. Fakat bir konuyu gerçek boyutlarıyla ele alalım.

Doğu sorunu, şimdiye dek köklü yaklaşımlarla ele alınmamış ve bu konunun üzerine yasakların tel örgüleri çekilmiştir. Doğu illerimizde yaşayan yurttaşlarımız, bu ülkenin insanları ve bu devletin yurttaşlarıdır. Anayasa'mızda, hiçbir kişiye, zümreye, sınıfa ve ırka ayrıcalık tanınmayacağı belirtilmektedir. Anayasa'nın bu maddesini ülkemizde yaşayan bütün yurttaşlara aynı eşitlikle, aynı dürüstlükle ve aynı sevecenlikle uygulamak zorundayız.

Anayasamız, ülke içinde bir etnik grubun bir başkası üzerinde egemenlik kurmasına izin vermez. Temel kural, ırk, cins ve sınıf ayrımı gözetmemektir.

Türkiye Cumhuriyeti, ulusal sınırlar içinde, her yurttaşına, devletin bütün olanaklarını eşit olarak dağıtmak zorundadır. Devletin varlık nedeni budur, yurttaşlık bağının kökeninde bu ulusal düşünce yatar.

Türkiye Cumhuriyeti'ni yıkmak, devleti çeşitli bölgeler arasında bölüştürmek gibi, ırkçı, feodal ve Anayasa dışı örgütlenmelere olanca gücümüzle karşıyız. Temelinde Mustafa Kemal'in bağımsızlık harcı bulunan cumhuriyetimiz, yurttaşlarına karşı "ırk ayrımı, sınıf ayrımı" gözetmeden güçlenecektir. Gerçek "bölücülük", yurttaşları yaşadıkları yurt topraklarına, içinde bulundukları ekonomik koşullara bakarak bölüp parçalamak demektir. Bu da egemen sınıf baskısıdır.

Temel çelişki, bir etnik grupla, öteki etnik gruplar arasında değildir. Büyük çelişki, sermaye ile emek arasındadır. Sermaye ve emek arasındaki bu çelişkiyi gizleyip, etnik çelişkileri ön plana ve üst düzeye çıkarmak bir egemen çevre tuzağıdır.

Birtakım karanlık çevrelerin doğu illerimizde bir "provokasyon" hazırlığı içinde oldukları, öteden beri bilinmektedir. Böylesine "hassas" bir konunun üzerine gidilmesi, ülke çapında "baskıcı yönetim modelleri" oluşturanlara uygun ortam sağlamaktadır. Eğer Ecevit hükümeti kuramaz da, yerine yeniden cephe hükümetine benzer bir hükümet kurulursa, doğu illerimizden başlayacak bir "provokasyona" hep birlikte hazır olmalıyız.

Beyaz elbiseli, papyon kravatlı milletvekili, milletvekili yemininin arasına sıkıştırdığı bir tümce ile gösteri yapmaya yeltenirken, bütün AP grubu, bu ucuz kahramanlığı ayakta alkışlıyordu.

Sanırız bu davranışlar bile, AP içindeki Anayasa dışı "ırkçı" ve "şovenist" eğilimlerin nasıl tehlikeli boyutlara ulaştığını ortaya koymuştur. Doğu illerimizden gelen milletvekillerinin bu beceriksiz göstericinin yarattığı ortamı iyi tanımalarını salık veririz.

(Cumhuriyet, 15 Haziran 1977)

YETER ARTIK...

- Artık ne polis, ne adliye, ne de hükümetten hiçbir şey beklemiyoruz. Her an öldürülme tehlikesiyle karşı karşıyayız...

Erzurum Atatürk Üniversitesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Orhan Yavuz bu satırları yazdıktan bir süre sonra alçakça, hunharca ve namussuzca kurulan bir pusuda bıçaklanarak öldürülmüştür.

Devlet utansın, devlet!..

Düşünün bir kez... Bir öğretim üyesi evinde bile rahatça oturamıyor. Her an öldürüleceğinden korkuyor, "tek başına dışarı çıkamıyoruz" diyor ve korktuğu da başına geliyor. Bıçaklanıyor ve öldürülüyor. Nasıl bir ülkede yaşıyoruz biz?..

Öğrenci kanı ile beslenen "siyasal vampirler" doymamışlar, şimdi öğretim üyelerinin kanlarını emecekler. Adım adım bu noktaya tırmandılar. Kaç yurttaşımız öldürüldü iki yıldır; yüz elli mi? İki yüz mü? İki yüz elli mi?.. Kaç kişi yaşamlarının en güzel yaşlarında Cephe milliyetçiliğine adanan kurbanlar gibi birer birer öldürüldüler; işkenceyle öldürüldüler, kanlı planlarla öldürüldüler, arkalarından vurularak, sırtlarından hançerlenerek öldürüldüler.

Ve bunca tabut, kanlı kefenlerle Cephe partilerinin sırtında bir utanç yükü gibi asılıp durmaktadır. Ama kim dinler, kim aldırır bunlara?..

- Eğer gelecek seçimde de bu hükümet gibi bir hükümet iktidara gelirse, burada bize yaşama hakkı yok...

Doç. Dr Orhan Yavuz sanki öldürüleceğini anlamış, bıçaklanarak öldürüleceğini bilmiş gibi yazmış bu satırları. Bir öğretim üyesi üniversitesinde özgürce dolaşamıyorsa, neye yarar üniversiteler, amfiler, sınıflar, laboratuarlar?.. Neye yarar diplomalar, doktoralar, cübbeler? Neye yarar rektörler, dekanlar, profesör kurulları? Ne içindir bütün bunlar?..

Devlet yoksa, devlet üç buçuk eşkıyaya teslim olmuşsa, ne yapsın rektörler, dekanlar, profesörler? Eşkıyanın kökü üniversitenin dışındadır. Bir çete, alçak, hunhar bir çete, ellerine verilen silahlarla bütün yurdu kana buluyor da, bunca etkili ve yetkili hep birlikte susuyor. Ne biçim ülke olduk? Hepimizin üzerine gencecik çocukların mezarlarından alınan bir avuç ölü toprağı mı serpildi yoksa?..

Savcılar, valiler, emniyet müdürleri, insanlık adına konuşun hiç olmazsa.

Bunca yıl, binbir güçlükle oku, üniversiteyi bitir, en güzel çağında yurduna ve ulusuna en yararlı olacağın bir günde, eşkıya çetesinin kanlı bıçaklarına hedef ol, bir pusuda vurulup öldürül!..

Yok mu, yok mu bir hesap soran?..

Biliniz artık bıçak kemiğe dayanmıştır. Bu koşullar böyle sürüp giderse, herkes artık kendi başının çaresine bakacaktır.

Orhan Yavuz'un bedeninden akan kan, gencecik bilim adamının kanı, ülkemizi bu koşullara sürükleyenleri bir gün boğmayacak mıdır?..

(Cumhuriyet, 18 Haziran 1977)

BÖLÜKBAŞI...

Ömür adamdır şu Bölükbaşı! Boy pos yerinde, hoş sohbet, eh, tecrübe desen o da derya gibi maşallah... Bir eksiği var, o da siyasal tutarlılık. Canım o kadarı kadı kızında bile olur.

- Perde önünde evliya, arkasında eşkıya...

Bölükbaşı'nın cümleleri hep böyledir. Öyle güzel, öyle hoş konuşurdu ki, adı bu yüzden "politikanın keloğlanı"na çıkmıştı. 1946 yılından beri, iki metreye yaklaşan boyu, bitmeyen konuşmalarıyla oldukça büyük ün yapmıştı Bölükbaşı.

Bugünlerde yine ortalıklarda dolaşıyor. Fakat ne partisi var ne de milletvekilleri. Üstat, şimdi Süleyman Demirel ile Alparslan Türkeş'in "siyasi müşaviri" oldu. Tabii, parasız.

Çok partili yaşamımızın keloğlanı, şimdi arabuluculuk yapacak. Demirel'e gidecek yol gösterecek, Türkeş'e gidip akıl verecek, arada iki lafın belini bükerek gazete manşetlerine geçecek.

- Bölükbaşı dün Başbakan Demirel ile görüştü.

Aman ne iyi etti.

Şu Bölükbaşı da olmasa, komünizm hemen gelecek memlekete yerleşecek. İyi ki iki metrelik boyu, bitmez tükenmez laflarıyla komünizmin karşısına bir kale gibi dikiliyor. Gerçi zahmet ediyor amma, ne yapsın zavallı?

Ben onların yalancısıyım. Neyin diyeceksiniz? Anlatayım: Bu Bölükbaşı bugünlerde önemini artıracakmış. Nedeni şu: Celal Bayar, AP, MHP arasında bir birlik yaratmak, sonra da MSP tabanını eritmek için "yeni Demokrat Parti" adıyla bir parti kurup, bunun Genel Başkanlığı'na Osman Bölükbaşı'yı getirmek istiyormuş. Böylece, AP ve MHP birleşecek, sonra da MSP tabanı yeni kurulacak bu partiye kayacak, sonunda, Celal Bayar'ın düşleri gerçekleşmiş olacak...

Bunlar bana biraz "fantezi" geldi amma ne yapalım?.. Benim duyduğumu siz de öğrenin, böyle diyorlar işte.

Bayar'lı-Menderes'li Demokrat Parti, Osman Bölükbaşı'ya öylesine kızardı ki, bu yüzden Kırşehir'i il olmaktan çıkarıp, ilçe yapmıştı. Şimdi Bölükbaşı bunları unuttu ki, gidip Celal Bayar'ın "fahri başkanlığı" ile yürütülen milliyetçi partiler saz topluluğuna destek olmaya kalkışıyor.

Canım bu Bölükbaşı işte... Sağı solu belli olmaz ki...

Belki solu belli; solunda Anayasa var. Ya sağı?.. Sağını Bölükbaşı da bilmiyor. Gerçi matematikçidir amma sağını solunu pek ölçemiyor diyenler de var. İlkokulda karnesi hep "pekiyi" gelirmiş, diş koruma, hal ve gidiş, aritmetik hep pekiyiymiş. Fakat parti lideri olduğu zaman hesabı hiç iyi tutamadığı için adamları birer ikişer yanından ayrılmış.

Millet Partisi Genel Başkanı'yken çok değerli evrak çantası, Seyfi Öztürk adındaki bir hayranı tarafından taşınırmış.

- Seyfi çantayı getir...

Bölükbaşı Seyfi Öztürk'ü böyle çağırırmış. Gel zaman git zaman, Bölükbaşı'nın çantasını taşıyan Seyfi Öztürk, eline bir başka çanta alarak, Demirel'in yanında el kavuşturup durmuş. Şimdi, Demirel ve Türkeş ile Bölükbaşı arasında arabuluculuk yapan da bu Seyfi Öztürk'müş.

Bölükbaşı'nın şimdiye kadar kendi kurduğu partiye yararı olmadı, koskoca partiyi eritip tüketti. Şimdi kime hayrı dokunacak? Ne demişler?

- Kendi muhtacı himmet bir dede, kaldı ki gayrıya himmet ede.

(Cumhuriyet, 20 Haziran 1977)

DEMİREL'İN KORKUSU...

Demirel'in sinirleri iyice bozuldu. Nasıl bozulmasın?.. Ne demişler: "Mühür kimde ise Süleyman odur." Demirel elindeki Başbakanlık mührünü kaptırmamak için direnip duruyor. İlk hedefi Ecevit'e hükümeti kurdurmamaktır. Bunun için elinden geleni yapıyor. İkinci hedefi ise sayın Cumhurbaşkanını baskı altında tutarak, Ecevit tarafından sunulacak hükümet listesinin onaylanmamasını sağlamaktır.

Demirel mantığı şu varsayıma dayanıyor. CHP tek başına hükümeti kuracak sayıyı sağlayamamıştır. Oysa, AP, MHP ve MSP oylarının toplamı 229 etmektedir. Öyleyse hükümeti AP kurmalıdır.

Demirel seçimin ilk gününden bu yana AP Genel Başkanı olarak konuşmayı bir yana bırakmış, Türkeş ve Erbakan'ın da

sözcülüğünü ele almıştır. Anlaşılan Demirel, Türkeş ve Erbakan'ın oylarını "çantada keklik" saymaktadır.

MSP, CHP ile bir ortaklık kuramayacaktır. Görüşmelerin ilk aşamasında elde edilen sonuç budur. Peki Erbakan, Demirel ve Türkeş ile bir ortaklık kuracağını açıklamış mıdır? Hayır açıklamamıştır. Öyleyse Demirel hangi mantık örgüsüne dayanarak, kendisinin güvenoyu alabileceğini ummaktadır?

Bana yeniden hükümeti kurma görevi verilsin, gerisi kolay...

Demirel belki böyle düşünüyor. Cephe hükümetini nasıl kurduysa, bundan sonra da hükümeti öyle kuracağını sanıyor. Yani "utanç verici yollara" hiç başvurmadan.

Bütün bunları bir yana bırakalım. Bugün görev başında son günlerini, belki de son gününü yaşayan Demirel hükümeti, yeniden bir güvenoyuna başvursa kaç oy alır acaba? Cephe ortaklığı sırasında, bir hükümeti hükümet yapacak bütün koşullar elbirliği ile yok edilmiştir. Cephe sorumluları şimdi birbirlerini, "kardeşlerine çıkar sağlamak" başta olmak üzere "utanç verici" gerekçelerle suçlamaktadırlar. Kaldı ki seçimlerle yeni bir Millet Meclisi oluşmuş, Demirel hükümetine güvenoyu vermiş olanların büyük bir kısmı değişmiştir.

Demirel, şimdi olanca gücüyle, kendi arasında kavgaya tutuşmuş, dağılmış, güvenini yitirmiş bir hükümeti, geçerli ve yasal tek seçenek gibi göstermeye kalkışmaktadır.

Demirel, Erbakan'ı çantada keklik sayıp, başkasının kaşığı ile pilav kaşıklamaktadır Erbakan belki bu kaşıkla Demirel'in yakında gözünü oyacak ama, şimdilik bu havaya katlanmak "Cephe komisyonculuğu" için geçer akçe sayılıyor, ne yapalım?

On beş gündür Ecevit'e hükümet kurdurmamak için başvurmadığı yol kalmayan Demirel, daha dün, on kişilik bir partiden çıkan Başbakan'a güvenoyu vermek için kuyruğa giren adam değil miydi? O zaman hiç akıllarına getirmedikleri ilkeleri, neden bugün birdenbire anımsayıverdiler?

Eğer bugün Ecevit hükümeti kurar ve sayın Korutürk de bu baskıları elinin tersiyle itip, hükümet listesini onaylarsa, Demirel, sonu Yüce Divan'a kadar varacak bir yolculuğa çıkacak demektir. Korkusu bu yüzdendir.

(Cumhuriyet, 21 Haziran 1977)

AÇIKLANMALI...

Hükümet kurma çalışmaları sırasında üzerinde duramadığımız konulardan biri, Kara Kuvvetleri Komutanlığı'ndan ansızın emekliye sevk edilen Orgeneral Namık Kemal Ersun ile ilgili söylentilerdir. Bir kuvvet komutanı, birdenbire hiçbir inanılır gerekçe gösterilmeksizin emekliye sevk edilirse, kamuoyu ister istemez bazı kuşkulara düşer.

Bu kuşkular yersiz midir? Hiç şüphesiz yersiz değildir. Bir kuvvet komutanı durup dururken emekliye sevk edilemez. Bu işlemin inanılır nedenleri olması gerekmez mi?

Emekli Orgeneral Ersun, katı ve acımasız bir askerdir. Ersun'un bu nitelikleri, hem 27 Mayıs devriminden sonra Yassıada'da toplanan eski Demokrat Partililer, hem de 12 Mart döneminin cezalandırdığı devrimciler tarafından çok yakından bilinmektedir.

Ersun'un son aylarda bir ihtilal girişimi içinde olduğu, Türkeş ile ilişkiler sürdürdüğü söylenmektedir. Eğer böyleyse, Ersun'un hiç geciktirilmeden mahkeme önüne çıkarılması gerekir. Yok eğer bunlar boş söylentiler ise, o zaman emeklilik gerekçelerinin Genelkurmay Başkanlığı'nca kamuoyuna açıklanması zorunluluk sayılmaz mı?

Cephe Hükümeti, son iki yıldır, silahlı kuvvetler içine günlük politikayı sokmuş, orgeneral rütbeleri üzerinde bazı yasa dışı işlemlere girişmiştir. Yasal nitelikleriyle Hava Kuvvetleri Komutanı olması gereken Orgeneral İrfan Özaydınlı yerine, hiçbir hukuksal nedene dayanmaksızın, Hava Kuvvetleri Komutanlığı, iki kıdemli orgeneralin varlığına rağmen bir korgenerale verilmiştir.

Silahlı kuvvetler içindeki en acımasız işlemler, bugün Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'ne başvurarak hakkını arayan Orgeneral Ersun'un suyun başında olduğu günlerde yürütülmemiş midir? Birçok general, albay ve genç subay, sorgusuz sualsiz görevlerinden alınmış ve cezaevlerine doldurulmuştur. Örneğin, Tümgeneral Celil Gürkan'ın elleri ayakları zincire bağlanmış, İstanbul'da Ziverbey Köşkü adıyla bilinen "kontrgerilla" karargahında sorguya çekilmiştir.

Emekli Orgeneral Ersun, acaba bir vicdan muhasebesiyle karşı karşıya mıdır? Ersun emekliye sevk edildiği gün, elleri

ayakları bağlanarak işkence masasına yatırılsaydı, neler düşünürdü acaba?

Demokratik bir ülkede böylesine işlemlere rastlanmaz.

Bir general emekliye ayrılırsa, emekliye ayrılma nedenleri açıkça ortaya konmalıdır. Eğer bu general suç işlemişse, yıllarca hizmet etmiş bir subayı, albayı, generali, üsteğmeni işkencecilere teslim etmenin görevle, görev sorumluluğu ile ne ilgisi vardır?

Yasalar gereğince silahlı kuvvetlerin günlük politikayla ilgilenmemesi gerekir. Fakat günlük politika cephe partileri eliyle bazı generallere bulaştırılmamış mıdır? Neden Orgeneral Özaydınlı Hava Kuvvetleri Komutanlığı'na getirilmemiştir? Neden, bunca orgeneral dururken Hava Kuvvetleril Komutanlığı bir korgeneral tarafından "vekaleten" yürütülmektedir. Kara Kuvvetleri Komutanı Ersun neden emekliye sevk edilmiştir? Emeklilik kararnamesini Milli Savunma Bakanı ne gerekçeyle imzalamamıştır? Neden Üçüncü Ordu Komutanı'nın, Demirel'e 12 Mart günü "şilt" verip, siyasal konuşma yapmasına göz yumulmuştur?

Cephe Hükümeti'nin işbaşından uzaklaşması en azından silahlı kuvvetlerin üst kademelerinde estirilmek istenen siyasal rüzgarları da önleyecektir.

Az iş midir bu?

(Cumhuriyet, 22 Haziran 1977)

NE HAKLA?..

Bir hükümetin nasıl atanacağı Anayasa'da yazılıdır

Bir hükümetin ne zaman "meşru" sayılacağı da anayasal kurallara bağlanmıştır. Ecevit hükümeti, Anayasa'nın 102'nci maddesi uyarınca Cumhurbaşkanı'nca atanmış ve yeni hükümet çalışmalarına başlamıştır. Gelin, Anayasa'nın 102'nci maddesinin son tümcesini birlikte okuyalım:

Bakanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri veya milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından Başbakan'ca seçilir ve Cumhurbaşkanı'nca atanır...

Cumhurbaşkanı'nca atanan hükümet üyeleri, Cumhurbaşkanı'nca atanma tarihinden başlamak üzere bir hafta içinde, bakanlıklarıyla ilgili programları hazırlayıp bir "hükümet programı" oluştururlar. Bundan sonra yapılacak iş, Millet Meclisi'nde güvenoyuna başvurmaktır.

Hükümetin kurulması, Başbakan'ca belirlenen Bakanlar Kurulu listesinin Cumhurbaşkanı'nca onaylanması demektir.

Şimdiye değin bütün hükümetler bu yolla kurulmuştur. Hükümet kurulur kurulmaz bakanlar, hükümet programını hazırlamak için göreve başlarlar.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit tarafından hazırlanan Bakanlar Kurulu listesi, Cumhurbaşkanı'nca onaylanmış ve "İkinci Ecevit Hükümeti" yasal görevine başlamıştır.

Hükümete güvenoyu verip vermemek yetkisini Millet Meclisi kullanır. Bu yetkinin, Millet Meclisi dışında herhangi bir kuruluş, örgüt, ya da parti grubu tarafından kullanılması "kaynağını Anayasa'dan almayan devlet yetkisi kullanma" anlamına gelir.

Cumhurbaşkanı, "Bu hükümet güvenoyu alamaz" diye, hazırlanan Bakanlar Kurulu listesini geri çeviremez. Eğer böyle bir yola başvurursa, kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisi kullanmış olur.

- Çankaya Hükümeti...

AP, bu kavramı kullanarak Sayın Cumhurbaşkanı'na amansız bir saldırıya geçmiştir. "Anamuhalefet partisi"nin lideri Demirel, Ecevit Hükümeti'nin "meclis hükümeti" olmadığını, bu hükümetin Cumhurbaşkanı'nca oluşturulmuş "Çankaya Hükümeti" olduğunu söylemektedir

"Çankaya Hükümeti" diye, 12 Mart döneminde birtakım "cunta" kararlarıyla kurulup, eski Cumhurbaşkanı Sunay tarafından onaylanan hükümetlere derler. O günlerde bu tür Anayasa dışı hükümetlere destek olan Demirel, bugün ne hakla ve ne yüzle Sayın Korutürk'e saldırmaktadır?

Bu hükümet, anayasal kurallara göre kurulup çalışmalarına başlayan "meşru" ve yasal hükümettir Süleyman Demirel'in "Destek Kıtaları Komutanı" Alparslan Türkeş:

- İşgalci olan bu hükümet meşru sayılamaz, demektedir.

Adamlar açıkça suç işliyor. Hükümetin "meşru" olmadığını söylemek birtakım kişilere karanlıkta göz kırpmak değil midir?

Yasal bir hükümete karşı yasadışı eylemler planlayanlar varsa, hemen uyaralım. Başlarını hangi kayalara vuracaklarını çok yakında görürler...

Demirel, Türkeş ve Erbakan korosu, hükümetin "meşru" sayılmayacağını yinelerken, devletin TRT'si, "işgalci Genel Müdürü" ve onun Haber Dairesi Başkanı ile, hükümeti "gayri meşru" bir "işgal hükümeti" olarak göstermek için bütün hünerini ortaya koydu.

Ecevit Hükümeti güven oylamasına hazırlanırken, her türlü kışkırtmaya karşı uyanık olmak gerekiyor. İsmet Paşa'nın ünlü deyişi ile "suçluların telaş ve heyecanı içinde" olanların, iktidarı yitirmenin hırsıyla ne yollara başvuracaklarını hep birlikte, olanca soğukkanlılığımızla izleyelim.

(Cumhuriyet, 24 Haziran 1977)

DİKKATLİ OLALIM...

Cephe hükümetinin görev başından uzaklaşması, ülkemizde barış ve özgürlük isteyen yurttaşlarımıza şöyle bir rahat nefes aldırmıştır. Hiç şüphesiz, Ecevit hükümeti köklü dönüşümlerle toplumsal yapıyı birdenbire değiştirecek bir "devrim" hükümeti değildir. Bu hükümet, iç savaş eşiğine getirilen ülkemizde, başta can güvenliği olmak üzere, birlik ve düzeni sağlayacak bir "demokratik hükümet" niteliğindedir.

Anayasal ilke ve kurallara göre kurulan Ecevit hükümeti üç cephe partisinin amansız saldırısıyla karşılaşmıştır. AP, MSP ve MHP Genel Başkanları, bu hükümetin "meşru" olmadığını, "işgalci hükümet" niteliğinde bulunduğunu söylemektedirler. TRT, işgalci Genel Müdürü Şaban Karataş görevden alınmasına rağmen, "Karataş'sız Karataş TRT'si" olarak yasa dışı yayınlarına devam etmektedir. TRT bu hükümetin Anayasa dışı bir hükümet olduğunu vurgulayan yayınlarını belli amaçla ve ısrarla sürdürmektedir.

Üç cephe partisi güvenoyuna kadar yeni bir siyasal hava oluşturmaya çalışmaktadır. Demirel'in amacı hükümetin "gayri meşru" olduğunu, yani Anayasa ve yasa dışı bulunduğunu yaymak ve bu savlarla koşullandırılacak kamuoyunda bir

gerginlik yaratarak, yeniden cephe anlayışını diriltmektir. Eğer Ecevit hükümeti güvenoyu almayı başaramazsa, hükümeti kurma görevinin Cumhurbaşkanı'nca kendisine verileceğini bekleyen Demirel, şimdiden "izzet-i nefis, milli irade, Çankaya hükümeti" gibi demagojilerle, üç partiyi yeniden birleştirme eylemine girmiştir.

TRT, Demirel'in bu taktiğini şaşmaz bir bağlılıkla uygulamaktadır.

İşte bu ortam içinde, solun her kesiminde olayları değerlendirenlere büyük görevler düşmektedir Bu görevlerin başlıcası "Demirel'in işini kolaylaştırmamak" biçiminde özetlenebilir

Ülkemizde birkaç gündür "devlet otoritesi" sağlanmış gibidir. İçişleri Bakanlığı'nda namuslu, dürüst, güvenilir bir politikacı olan Necdet Uğur oturmaktadır Yıllardan beri ilk kez, yasa egemenliğini sağlayacak etkin ve yetkin bir İçişleri Bakanı görev başına getirilmiştir. Barış ortamının sağlanmasında solun her kesimine düşen görev, bu nitelikleri taşıyan İçişleri Bakanı'na yardımcı olmaktır.

"Nasıl" diyeceksiniz.

Ülkemizde barış ve özgürlük ortamı cephe hükümeti eliyle yok edilmiştir. Yıllardan beri sol kesim içinde açık ya da kapalı kışkırtmalarla yönlendirilen çeşitli oyunlar denenmiştir. Sol, bir ölçüde kendi doğası, bir ölçüde de bu oyunlar nedeniyle, anlamlı, anlamsız "fraksiyonlar" adı verilen kümelenmelere, gruplaşmalara ayrılmıştır. İçişleri Bakanı Uğur, bu "fraksiyonları" birer toplumsal olgu olarak değerlendirecek niteliktedir. İçişleri Bakanı ayrıca, yıllardan beri sol kesim üzerinde oynanan oyunları en yakından değerlendirebilecek olanların başında gelmektedir

CHP hükümeti henüz güvenoyu almamıştır. Bakanlar henüz bakanlıklarına ısınmamışlardır. Güvenoyuna kadar geçecek sürede, birtakım karanlık güçler CHP hükümetini güç koşullara sürükleyecek "operasyonlara" girişebilirler. Bunları izleyip denetim altında tutmak, birkaç günün işi değildir. Bu nedenle. her türlü oyuna, taktiğe karşı son derece uyanık olmak ve kışkırtmalara kapılmamak gerekmektedir. Solun görevi, bu kışkırtmalara karşı uyanık olmaktır.

CHP, hükümeti kurmuştur amma, başta TRT olmak üzere devletin bir çok kesiminde cephe hükümeti egemendir

Demirel, bir gerginlik ortamı yaratarak bundan yararlanmak istiyor Bugünlerde her türlü "provokasyon" biliniz ki, devletin yasal kurumlarını aşan "kontrgerilla" türü yasadışı örgütlerin gündemindedir

Dikkatli olalım!

(Cumhuriyet, 25 Haziran 1977)

DİRENİŞ...

Her hükümet değişikliği, bir süre "iktidar boşluğu" yaratır. Devlet bürokrasisi kabuk değiştirmektedir Yetkiler ve yetkililer henüz yeterince belirlenmemiştir. Boşluk bu noktadan başlar ve yeni hükümetin iktidara iyice yerleşeceği aşamaya kadar sürer.

Demirel hükümetinden Ecevit hükümetine geçiş döneminde de ister istemez böyle bir boşluk doğmuştur. CHP hükümeti henüz güvenoyu almamıştır. Devlet bürokrasisi Cephe bürokratlarının elindedir Karar odaklarında MC "militanları" egemendir

Ecevit hükümetinin bir "işgal hükümeti" olduğu işte bugünlerde söylenmektedir Hükümetin kuruluşuyla birlikte "gayri meşru" nitelikler taşıdığı savı, bugünlerde, bu boşlukta, kabadayı naraları gibi çınlayıp durmaktadır

Ecevit hükümeti anayasal ilke ve kurallara göre oluşturulmuştur. Böyle bir hükümete, "işgal hükümeti" "Çankaya hükümeti" diye adlar takmak ve bundan sonra hükümete karşı direniş çağrılarında bulunmak suçtur MHP Genel Başkanı Türkeş, "Ülkücü Memurlar Derneği" toplantısında devlet memurlarını direnişe çağırarak suç işlemiştir

Yasal bir hükümete karşı memurlar nasıl direneceklerdir?

Türkeş'in "devlet memurları diye tanımladığı insanlar MC döneminde devlet dairelerine yerleştirilmiş olan MHP militanlarıdır İşte Türkeş devlet dairelerin çöreklenmiş adamlarını direnişe çağırarak, yeni bir eylem anını uygulamaya koymaktadır

Bu hükümete "işgalci hükümet" demek, Türk Ceza Yasası'nın 150. maddesine girer Bu hükümete "Çankaya hükümeti" diye ad takmak aynı yasanın 158. maddesine girer Devlet memurlarını direnişe çağırmak ise Türk Ceza Yasası'nın 311. maddesinde yaptırıma bağlanmıştır.

Türkeş, Ecevit hükümeti kurulduğundan bu yana, TRT içindeki yandaşları aracılığı ile kamuoyuna yaydığı düşünceleriyle militanları eylemli kalkışmaya "tahrik ve teşvik" etmektedir.

MHP, iki yıllık sürede devletten aldığı destekle bugünkü sayısına ulaşmıştır. Devlet bürokrasisinde köprü başlarını tutmuş Türkeş yandaşlarının adlarını bir bir yayınlamak bu yazının sınırlarını aşar. Fakat bir örneği vermeden geçemeyeceğim: Milli İstihbarat Teşkilatı Başhukuk Müşaviri Şahap Homris'in oğlu, Alpaslan Türkeş'in kızlarından biriyle evlidir Homris, MİT Hukuk Müşavirliği'ne nasıl yerleştirilmişse, asker-sivil bürokrasinin köşe başlarına, Türkeş'çi eylemciler de aynı yollarla yerleştirilmişlerdir.

Türkeş, şu günlerde yaşadığımız iktidar boşluğundan yararlanarak, devlet bürokrasisi içindeki yandaşlarını direnişe çağırmaktadır

Türkeş, TRT içindeki yandaşı, adıyla sanıyla Lockheed komisyoncusunun komisyoncusu, Haber Dairesi Başkanı AP eski milletvekili Hami Tezkan aracılığı ile "direniş emirleri" yayınlatarak Ecevit hükümetini kuşatacağını sanmaktadır

Türkeş, 1960 ihtilalinde apar topar kaptığı Başbakanlık Müsteşarlığı koltuğundan arkadaşlarının süngüsüyle uzaklaştırılıp yurtdışına sürülmüştü. O günlerde bir "iktidar boşluğu" içinde güç kazanmaya çalışan Türkeş, bugün de aynı yöntemleri denemeye kalkışıyorsa, "geçmişten ders almasını" salık veririz.

Yasal bir hükümete karşı direnmek, o kadar kolaysa, ne diyelim. Buyursunlar direnşinler

(Cumhuriyet, 27 Haziran 1977)

HEM SUÇLU HEM GÜÇLÜ...

Böylesine ne ad takılır bilmem. Adam hem suçlu hem güçlü. Göğsüne asılmış Danıştay ve Yargıtay kararlarını bir

yana iterek, TRT aracılığı ile yayınlattığı demecinde haktan, hukuktan söz ediyor. TRT içindeki Karataş uzantıları da bu tavukçuluk profesörünün demecini, bir siyasal parti genel başkanının sözleriymiş gibi, haber bültenlerine koyuyor.

TRT Genel Müdürlüğü görevinden ayrılan Prof. Şaban Karataş....

Karataş uzantıları, yani adıyla sanıyla, "Lockheed Şirketi'nin Türkiye'deki komisyoncusunun komisyoncusu, TRT Haber Dairesi Başkanı AP eski Milletvekili" Hami Tezkan ile Haber Müdürü Samsun AP aday adayı Cafer Demirel, Türkeş'in "direniş emirlerini" kelimesi kelimesine uygulamaktadırlar.

Karataş görevinden ayrılmadı, görevinden atıldı. Görevden ayrılmak, ancak görevden ayrılmak isteyen kişinin istemiyle gerçekleşir. Karataş'ın Başbakanlık yazısıyla görevden alındığı gün Tezkan-Demirel ikilisi bu haberi "Karataş görevden ayrıldı" biçiminde vermeye özen göstermişlerdi. Şimdi de, Karataş'ın demeçlerini TRT haberlerinde yayınlatarak, suç ortakları, işgalci Genel Müdür'e hukuksal geçerlilik kazandırmaya çalışıyorlar.

Kabataş görevinden ayrılmış...

Nasıl ayrılmış? Sağlık nedeniyle mi ayrılmış? Siyasal görüş ayrılığı nedeniyle mi ayrılmış? Niçin ayrılmış, niçin? Karataş, görevinden alınmıştır, görevinden atılmıştır. Karataş bir başbakanlık yazısıyla görevinden alınmıştır. Hukukça yapılması gereken de budur.

Bir Danıştay kararının "hükümet kararnamesi" aracılığı ile uygulanacağını, Karataş, hangi kümeste öğrendi acaba?

Hakçası ve hukukçası şudur: Bir Danıştay kararı, "hükümet kararnamesi" konusu olamaz. Çünkü her kararname, bir "takdir yetkisini" içerir. Mahkeme kararları, yasama, yürütme ve yargı organlarıyla kişileri bağlayıcı niteliktedir Bir mahkeme kararının uygulanıp, uygulanmayacağı, "takdir yetkisi" sınırları içinde ele alınmaz. Çünkü Bakanlar Kurulu, bir mahkeme kararını yanlış ya da doğru, diye tartışamaz. Yani "takdir yetkisini" kullanamaz.

TRT Genel Müdürlüğü koltuğunu işgal eden Şaban Karataş'ın bir Başbakanlık yazısıyla görevinden alınması, idare hukuku ilkelerine ve bu hukukun yerleşmiş kararlarına uygun bir hukuksal işlemdir. Bu böyle olduğu gibi, İsmail Cem'in bir

hükümet kararnamesiyle değil, Başbakanlık yazısıyla göreve çağrılması da aynı hukuksal gerekçelerin bir sonucudur.

"Komisyoncunun komisyoncusu" Hami Tezkan ile yardımcısı ve destekçisi Cafer Demirel'e isterseniz bir hukuksal gerçeği daha açıklayalım. İsmail Cem'den sonra TRT Genel Müdürlüğü koltuğuna oturtulan Prof. Nevzat Yalçıntaş ve sonradan gelen şu Şaban Karataş'ın imzaladıkları bütün atama işlemleri hukukça geçersizdir. Çünkü bu atamalar, hukukça "yetersiz" genel müdürler aracılığı ile gerçekleştirilmiştir. Özetle Hami Tezkan'ın da, Cafer Demirel'in de atama işlemleri "yetki unsuru" bakımından sakattır. İdare hukukunda sakat idari işlemler ne yolla geri alınırsa, bu atama işlemleri de aynı yollarla geri alınır.

Karataş, bıraksın TRT konusunu da, üniversitedeki görevine dönebilecek mi, bunu düşünsün. Mahkeme kararlarını çiğneyenler öyle kolay kolay kurtulamazlar. Ne savcıların pençesinden ne de kamuoyu baskısından.

Şimdiye kadar anlamadıysa, bundan sonra anlayacak. Biz haber verelim; Karataş'ı kara günler bekliyor.

(Cumhuriyet, 28 Haziran 1977)

SONRA NE OLUR?..

Anayasal kurallara göre kurulan hükümete karşı "Çankaya Hükümeti" diye sataşıp duruyorlar. Diyelim ki, Ecevit Hükümeti güvenoyu almadı ve hükümeti kurma görevi Demirel'e verildi. O zaman ne olacaktır? Demirel, Türkeş ile birlikte 205 sandalye ile Çankaya Köşkü'nün kapısına dayanıp hükümeti kurmayı isteyecek midir? MSP şimdilik Demirel'e pek soğuk davrandığına göre, AP-MHP-MSP ortaklığı söz konusu değildir. Öyleyse 205 sandalyeli Demirel-Türkeş Hükümeti'nin listesi Cumhurbaşkanlığı'nca onaylanırsa, bu da kendi deyişlerine göre bir "Çankaya Hükümeti" olmayacak mıdır?

Sayın Cumhurbaşkanı, bu koşullarda, "Hani siz, bu gibi hükümet kuruluşlarına karşıydınız. Bulun 226 sandalyeyi, listenizi öyle imzalayayım" derse, kıratın süvarisi şaha mı kalkacaktır? Ne biçim hukuk anlayışı, ne biçim Cumhurbaşkanı saygısıdır

bu? İşlerine gelince "devletin bütünlüğü", gelmeyince "Çankaya Hükümeti."

"Cephe ahlakı" da budur işte.

Bir hafta on gündür, çeşitli sınıfsal kesitlerin sözcüleri hükümetin güvenoyu almasını istediklerini ve beklediklerini açıklıyorlar. Büyük iş adamlarından, Devrimci İşçi Sendikaları Federasyonu'na, Devrimci İşçi Federasyonu'ndan, Türk-İş'e, Türk-İş'ten meslek odalarına kadar bütün etkin güçler Ecevit Hükümetinin güvenoyu almasını istiyorlar.

Ecevit güvenoyu almazsa ne olur?

O zaman iş iyice karışır. Ya Demirel, Türkeş ile birlikte bir azınlık hükümeti oluşturarak, hükümet listesinin Cumhurbaşkanı'nca onanmasını ister ya da AP-MSP-MHP arasında yeniden bir ortaklık kurulur.

Birinci olasılık gerçekleşince, hemen bir siyasal bunalım başlar. Çünkü, bir azınlık hükümeti, gelmiş oturmuştur. MSP "evet" demedikçe, böyle bir hükümetin ayakta kalması olanaksızdır.

Sonra ne olur?

Haydi, diyelim ki, Demirel, Türkeş ve Erbakan ile birlikte Cephe Hükümetini yeniden diriltti. İşler tıkır tıkır işleyecek midir? Hayır, ne gezer... İş çevrelerinden devrimci işçilere, devrimci işçilerden Türk-İş'e, Türk-iş'ten meslek kuruluşlarına kadar, ekonomide ve siyasal yaşantıda ağırlıkları olan bunca kuruluş, hükümetin karşısına geçecektir Buna dayanmak kolay mıdır?

Bunu bir yana bırakın, bir de parlamento içindeki güç dengelerini düşünün. Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi'ndeki yeni sandalye dağılımını şöyle bir gözünüzün önüne getirin. Demirel Hükümeti, parlamento içinde adım atabilecek midir? Atamayacaktır. Üstelik, Demirel'in ele geçecek ilk fırsatta Yüce Divan'a gönderilmesi işten bile değildir. Sağ, şimdi sıkışmış kalmıştır. Tek çaresi vardır Geçen dönem DP üzerinde oynadığı oyunları, bu kez, daha da ivedi biçimde, MSP üzerinde denemek... Bunu başarırsa, rahat nefes alabilir. Yoksa, işi bitiktir.

Demek şimdi bu oyunu oynuyor. Önümüzde yerel seçimler var. Yerel seçimlerde MSP, yeniden bir geri adım atarsa, Demirel için bundan sonrası çok kolaylaşacaktır. MSP, şimdilik

geçen döneme göre, sandalyelerinin yarısını yitirmiştir Eğer yerel seçimlerden de yenik çıkarsa, bundan sonra belini doğrultmak için çok bekleyecektir.

MSP bugünlerde öyle kolay kolay sakalını, Demirel'e kaptırmaz. Çünkü Erbakan bütün olasılıkları biliyor. İstediği ve beklediği, "MSP'siz hükümet olmaz" yargısının hem Ecevit hem de Demirel tarafından iyice anlaşılmasıdır. Erbakan, önce Ecevit'e "hayır" dedi, sonra Demirel'e "olmaz" diyecektir. Öyle sanılıyor ki, Sayın Korutürk ikinci kez Ecevit'e hükümeti kurma görevi verince, Erbakan, şimdilik saklı tuttuğu ağır koşulları Ecevit'e benimsetmeye çalışacaktır.

Yani, özetlersek, Ecevit hükümetinin güvenoyu almaması ülkemizde yeniden sakıncalı ve tehlikeli bir dönemi başlatacaktır.

Böyle bir dönemden kimin kârlı, kimin zararlı çıkacağı hiç belli olmaz. Ne demişler: "Papaz her zaman pilav yemez."

(Cumhuriyet, 29 Haziran 1977)

BUGÜNKÜ SINAVLAR...

Bugün üniversiteye giriş sınavı yapılıyor. Binlerce gencimiz bozuk düzenin çarklarıyla savaşa savaşa fakülte ve yüksek okullarda kendilerine birer yer ayırmaya çalışıyor Çünkü üniversiteye girmek aslanın ağzındadır

Cephe hükümetinin işbaşında olduğu iki buçuk yıldır üniversite ve yüksekokullarımızda eğitim yapılamadı. Koskoca iki buçuk yıl yok oldu gitti. Bu iki buçuk yıl içinde iki yüzü aşkın gencimiz, sağcısıyla, solcusuyla, birer birer vurulup vurulup öldürdüler. Kimse bu çocuklara sahip çıkmadı, kimse bu cinayetlerin hesabını sormadı.

Bugün başımızda Cephe Hükümeti yok artık. "Can güvenliği" başta olmak üzere Anayasal hak ve özgürlükleri güvence altına almak isteyen Ecevit hükümeti, bu sınavlarda bir tek gencimizin burnunun kanamaması için geniş güvenlik önlemlerine başvurdu. Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur, büyük kentlerin girişlerinde öğrencilerin sağcı eylemcilerin tuzaklarına düşmemeleri için bürolar kurdu. İçişleri Bakanı

Necdet Uğur da öğrenci yurtları ve sınav yerlerinde şimdiye dek görülmemiş önlemler aldırttı.

Anneler, babalar, oğullarını ve kızlarını, gönül rahatlığı içinde okullara gönderememektedir. Birçok anne ve baba, üniversitedeki çocuklarını okullarına göndermemektedir. Çünkü kimin nerede vurulacağı belli değildir. Büyük kentlerin sokaklarında kol gezen eşkıya çeteleri, şimdilik sinmiş gibi görünmektedirler. Pusuda bekleyen eşkıya çeteleri özellikle bugün, bir yılgınlık ortamı yaratmak için eyleme geçebilirler.

Gençlerimizin bugün olup bitenleri olanca soğukkanlılıklarıyla izlemeleri gerekmektedir. Bugünler, sağ güçlerin "bulanık suda balık avladıkları" günlerdir. Toplum her türlü kışkırtmaya açıktır. Yurdun dört bir bucağından gelen gençler, büyük kentlerde ilk kez karşı karşıya gelmektedirler. Bu koşullardan yararlanmak isteyenler, bir kargaşa ortamı içinde eylem planlarını uygulamaya koyabilirler.

Uyanık olalım, dikkatli olalım.

Bugün "sol fraksiyonlar" için de bir sınav günüdür

Cephe Hükümeti görev başından uzaklaşmıştır. Ecevit hükümeti henüz güvenoyu almamıştır. Yetkiler ve yetkililer bir iktidar boşluğunda sallanıp durmaktadır. Bu ortamda sol kesime düşen görev oyuna gelmemek, her türlü kışkırtmaya karşı uyanık olmaktır.

Bunca olumsuz koşula, varlığı yadsınamayan "iktidar boşluğu"na karşın, etkin ve güvenilir bakanlar görev başındadır Ecevit Başbakan'dır Necdet Uğur İçişleri Bakanı'dır, Yüksel Çakmur Gençlik ve Spor Bakanı'dır Eğer sağcı eylemciler, Türkeş'in direniş emrinden güç alarak bir kanlı olay yaratmaya kalkışırlarsa, karşılarında devletin güçlerini bulacaklardır

Toplumsal gelişimede öyle aşamalar olur ki, geçici uzlaşmalar derin çelişkilerin önüne geçer Hiç umulmadık güçler arasında süreli güç birliği doğar, toplumsal ilişkilerin temelindeki çelişkiler, her türlü görüntüye karşın, varlıklarını sürdürürler. Sol kesim, bu uzlaşmaları ve çelişkileri değerlendirerek sağlıklı çözüm yolları bulacaktır. Bu aşmada Ecevit hükümetinin can güvenliğini sağlamak için atacağı adımlara hep birlikte destek olalım.

Aman çocuklar, bugünü kavgasız, olaysız ve kansız atlatın.

(Cumhuriyet, 30 Haziran 1977)

"...vurulup vurulup öldürülen yurttaşlarımız, bir profesyonel katil çetesinin kurbanlarıdır. ...Bir ülkede her eylemi CIA örgütlemez, CIA planlamaz. Fakat oluşan olaylara CIA yön verir, biçim verir. Bir yerde sıkılan kurşun, bir yerde patlayan bomba, öyle koşullar olur ki, CIA planlarına uygun düşer. Doğrudur; herkesi CIA yönetmez. Fakat bir çok kişi, bilerek ya da bilmeyerek CIA planlarına araç olur. (Cumhuriyet, 29 Nisan 1977, Korku...)

...Her ülkede olduğu gibi Türkiye'de de CIA vardır ve bazı devlet kurumlarıyla iç içedir. CIA belli olaylara karışır, belli olayları saptırır, yozlaştırır. Amacı, hangi ülkede olursa olsun, solun geniş bir birlik yaratarak iktidara gelmesini önlemektir. (Cumhuriyet, 7 Mayıs 1977, Yılgınlık...)

...Kontrgerilla, devletin yasal yetkililerince denetlenemeyen bir CIA kuruluşudur. (Cumhuriyet, 1 Haziran 1977, Acaba...)

...CIA ile Kontrgerilla arasındaki ilişkileri bilmeden, araştırmadan, şematik yorumlarla CIA olgusunu unutturmaya çalışmak, bilmem, kime hizmet olur!.. (Cumhuriyet, 8 Mayıs 1977, Oyuna Gelmemek...)

Uğur MUMCU

um:ag

ISBN 975-8084-32-1

9 789758 084326